

KOMÜNAR

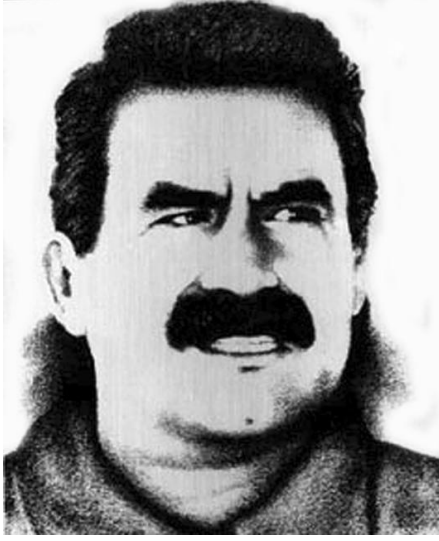
SOSYALİZMDEN KUŞKU DUymAK İNSANDAN VE ONUN GELECEĞİNDEN KUŞKU DUymAKTIR

Aralık 2006 Yıl 2 Sayı: 13 Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi

“Gerçek Kurtuluş Yılları
Bizim Yeni Yıllarımızdır”
Önder APO

İÇİNDEKİLER...

"Tam zafer istiyorsanız tarzınızı da temponuzu da onu her türlü kişilik gereklerini de her türlü parti ve ordu yaşamına egemen kılmasını bilmeli ve bu temelde kendinize yol açmalısınız Bu da başarıdır ve kazanmaktır..."

KOMÜNAR'DAN.....	2
GÖREVSİZ YOLDAŞ OLMAZ, GÖREVLERDEN HABERSİZ BİR MİLİTAN ÇABADAN BAHSEDİLEMEZ.....	3
BİRBİRİNİ TAMAMLAMAYAN SİNERJİ ORTAYA ÇIKARMAYAN BİR YAKLAŞIM VE ÖRGÜTSEL DURUŞ DEMOKRATİK KOMÜNALİZM İLKELERİYLE BAĞDAŞMAZ.....	12
DAHA GÜÇLÜ BİR PARTİLEŞMEDEN KASTİMİZ DAHA GÜÇLÜ BİR KADROLAŞMADIR.....	19
MÜCADELEYİ YÜKSELTEREK ATEŞKESİ DEMOKRATİK SİYASAL ÇÖZÜMLE TAÇLANDIRALIM.....	35
ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİDEN VAZGEÇMEK DEVRİMCİLİKTEN VAZGEÇMEKTİR.....	48
BİR ÖYKÜYÜ GERİ ÇAĞIRMAK: FELSEFEPOTAMYA.....	64
İÇİMİZDE KIRILAN DOĞAL TOPLUM VE ANDA KURULAN SINIFLI-İKTİDARCI TOPLUM.....	69
YURTTAŞLIK SORUNSALI YURTTAŞLIĞA ELEŞTİRİLER.....	73
"BİREYSELLİK SON DERECE ÇELİŞKİLİ BİR KAVRAMDIR.".....	78
İNSAN HAKLARI SORUNU KOMÜNALİTE İLE ÇÖZÜLECEKTİR.....	87
DAĞLAR 2005'E 'MERHABA' DEDİ.....	94

KOMÜNAR'DAN

Takvim yapraklarıyla ölçülebilen zamanların yeni bir yılını komünar dergisinin ikinci yılıyla karşılıyoruz. Hareketimizin geleneğinde her yeni yılı karşılamak bir yönüyle muhasebe yapıp bilânço çıkarmakken diğer yönü de yeni bir mücadele yılının planlama ve perspektiflerini oluşturmak biçiminde nitelendirebileceğimiz anlam zamanıyla ele alınır. Bizlerde komünar dergisinin ikinci yılında öncelikle bu geleneğe uygun olarak bir yeni yıl bilânçosu ve değerlendirmesi yaparak yeni anlam zamanına hazırlandık. Geçen sayımızla birlikte bu sayımız anlam zamanının sonuçlarıyla yansıdığı yeni yılımızdı.

Özgürlük, eşitlik ve adalet ilkelerine dayanan ve insanın var oluşsal özüne uygun komünal bir gelecek yaratma amacıyla yola çıkmış komünarlarla ideolojik ve teorik bir zeminde buluşmak, birbirini tamamlayan düşünsel bir ilişki ağını oluşturmak esas amacımızdı. Elbette ki böylesine iddialı bir gelecek tasarısı aynı oranda iddialı, iddiası kadar donanımlı komünarların etkinliği ile mümkün olabilir. Bu gerçekten hareketle, bu sayımızda temel gündem olarak belirtilen etkinliğin sahipleri-komünarların sorunlarını esas aldık. "Kadro sorunu" olarak nitelendirebileceğimiz ağırlıklı gündemimizin yanı sıra geçen bir yılın siyasal değerlendirmesine, 10 Aralık insan hakları evrensel beyannamesinin kabulünün 58.yılı vesilesiyle insan hakları sorununa, tarih felsefesi bağlamında doğal toplum- devletçi toplum diyalektiğine kadın gerçeğinden bir bakış ve geçen sayılarımızda tartışma formatında yayınladığımız "Özgür yurttaş" yazı dizisinin yeni bölümüne yer verdik.

Yaşamın diyalektiğini yakalamış Apocu bilinçle yükleneceğimiz bir pratiğin, takvim yapraklarıyla ölçülebilen zamanları bizim olan anlam zamanlarına dönüştüreceğine olan sonsuz inancımızla tüm arkadaşlara başarılar diliyoruz.

DEVİRİMCİ SELAM-SAYGILAR

GÖREVSİZ YOLDAŞ OLMAZ, GÖREVLERDEN HABERSİZ BİR MİLİTAN ÇABADAN BAHSEDİLEMEZ

REBER

Niye işler, PKK'nin ilk günde, hiçbir şeyi yokken bile büyük bir coşkuyla, inançla ele alındığı gibi ele alınmıyor?

Şunu iyi tanımak gerekir ki, ben yaşadıkça hamle yapacak gücümüzü korurum. Kimse ne değişik anlasın, ne sonuç çıkarsın. Ulusun hakkını gözetirim; iyilik ölçülerine, güzellik ölçülerine bağlı kalırım. Tarih bir gün bu gerçeklerle hesap sorduğunda, kimse şaşırmmamalı. Savaşı başkalarının istediği, beklediği gibi değil; kendi istediğim, beklediğim gibi yürütürüm. Tek başıma başladım ve tek başıma da bitirebilirim. Örgüte gelmeyen, kolektivizme gelmeyen, yüce yoldaşlığa gelmeyen kim olduğunu kanıtlayabilirim.

Bütün bunları şunun için söylüyorum; dayatılan durumlar fazla iç açıcı olmadığı gibi, anlamsız da. İşler neden iyi düzenlenmiyor, bir çalışma alanı niye iyi gelişmiyor, niye bariz hatalar sürekli kalabiliyor? Niye işler, PKK'nin ilk günde, hiçbir şeyi yokken bile büyük bir coşkuyla, inançla ele alındığı gibi ele alınmıyor? Zaferin eşiğindeyiz, niye onun kıymeti bilinmiyor? Tabii ki bunları soracağız. Güç gösterisi yapmak istemiyorum, ama herhalde gerekirse bunu da müthiş yapmalıyım. Çünkü benim dışımda binlerce insanın emeği var, çünkü onların vasiyetinden tutalım bize emanetleri var. Bunu ödeteceğim tabii. Hem de bu yetki resmen ve fiilen bana tanınmış. Kaçarsam namert olurum, gerekeni yapacağız.

Bir Başkanlık havasıdır tutturulmuş gidiyor, ama bunun ne gerektirdiği bilinmiyor. "Başkan'a selam her şeye keyfimizce devam" diyenler var. Böyle selam kabul etmiyoruz, böyle başkanlık da olmaz. Ciddi olacağız! Aslında ciddiydik ve oldukça da herkese bir şeyler verecek duruma ulaştık. Daha yeni yetmesiniz, düz yolda iki adımın nasıl atılacağını bilmiyorsunuz. Benden o işleri sabote etmeyi isteyecek kadar sersemleşirse, yapılacak, dayatılacak çok şey var. Politikanın kenarından geçemiyor, ama kendine her türlü şeyi layık görüyorsa, o kişiye söylenecek çok şey var. İyi dinleyeceklerdi bizi, iyi dinlemeye çalışacaklardı. Bazları bildiklerini yapsınlar, hatta düşmanlık da yapmak istiyorlarsa, yerinde yapsınlar.

Bütün bunları partinin birliği, bütünlüğü için önemli olduğundan söylüyoruz. Partiyi başarı durumunda tutmak için, yeni dönemin görevlerine doğru yaklaşmak için söylüyoruz.

Kimse başarının kendiliğinden sağlandığını sanmasın; tedbirsiz, müdahalesiz gerçekleştiğini sanmasın, bu saati saatine perspektif ve hamle iradesiyle oluyor. Görevleri böyle kavradık. Yarattığımız değerler, bu görevlere bağlılıktan kaynaklanıyor. Ben bu kadar imkan vereceğim, gidecek bir çırpıda yirmi kadroyu kaybedeceksiniz, halkı uzaklaştıracağız; görev adı altında hazır işler var, onları bile almayacaksınız; üflemeyle düşürebileceğiniz meyveyi alamayacaksınız, bu kadar saygısız yaklaşacaksınız; biz de kavga ederiz sizinle.

Ben mi istedim böyle olmasını? Yok! Nizamı kim tutturamıyor? Kanuna, nizama kim gelmedi? "Biz nizamsızlığı esas alırız" diyen siz değil misiniz? Nizamsızlığı, yüz yıllardan beri kim yakıştırıyor? Temel önderlik, otorite değerlerinden çıkmayı, bozmayı kim dayatıyor? Bütün bu konularda ben bir bilmezim, bu işe Önderlik ederken aslında tesadüfler zinciri sonucu ettiğimi sananlar çok. Bazılarınız lafta dersiniz, "yok, böyle bilinçli değil" dersiniz, ama kendi pratiğinize bakarsanız, aslında önderliğe yaklaşımınızın pek de kavrayış içinde olmadığını görürsünüz. Kavrasanız bile, kendinizi başka türlü yürüttüğünüzü anlarsınız. Yürütmenizde de yaşama şansı yok. Bir çoklarının buna dayanış tarzı; aslında bir köylünün genel idarecilere yaranmacı tarzından farklı değildir, basit menfaatçi bir yaklaşımdır. Halbuki ben böyle olmamak için çok büyük özen gösterdim.

Bazılarının ki kontradan daha tehlikeli ve düşmancadır. Ama ne kadar PKK'li olduğunu iddia ederek yürütmek istiyor. Düşmanın bile cesaret edemeyeceği yöntemleri dayatacak; kabadayının bile bundan daha büyükçesi olmaz! Var böyle bir çok kabadayı! Bunları ben ortaya çıkarmadım, bütün tedbirlere, bütün önlemlere rağmen, bazıları kendini böyle ortaya çıkarıyor. Kavgayı içte derinleştirmek istemedim ve bir çok kişiyi de yoldaş yapmak istedik. Çok muhtaç olduğum için de değil, insanımıza biçtiğimiz yüksek değer nedeniyle böyle yaklaştığımızı görüyorsunuz. Ama başka türlü anlıyor, uyguluyorlar. O zaman kavgaya gireriz. "Biz seni Başkan biliyorduk, sana rapor veriyorduk, sen de bunlara 'olabilir' diyordun veya ses çıkarmadın" demesinler. Acaba öyle mi demiştim, acaba ses çıkarmamış mıydım? Bu sizin dar görüşünüzdür. Öyle değildir. Hesap sormam, taktik icabı imkan icabı sormayabilirim de. "İnsan en yakınlarını böyle ezer mi?" diyenler de var. Kim kimi eziyor, kim kimi boşa çıkarıyor? Bu kadar zindanda kalmışmış, bu kadar dağda kalmışmış, adamdan daha ne isteyecekmışiz? Öyle mi? Dağda ve zindanda niye oynadın? Neyi yaptın? Bunu çözemeyecek kadar zavallı mıyız?

Benim ölçülerim belli, yaranmacılıktan nefret ederim. Kardeşim bile olsa ,yoldaşlığa yaklaştığı oranda değer veririm, bunun dışında yok! Adam olmaya söz verdik. Muhtaç olunan bir kurumu ortaya çıkarmaya çalıştık. Ve bunu çok açık bir biçimde ortaya koyduk. "Bana ne, ben yine bildiğimi okurum" denilemez. O zaman ben de tedbirlerimi peş peşe geliştiririm. Geliştirirken ruhu bile duymaz. Birisi intikamcılığı öne koydu, yaşadı mı? Ölmüş, ölsün! Yiğitçe bir ölüş değildir. Ayakta kalmış, borusunu öttürüyorsa; boru öyle ötememeli! Fırsat kullanıyorsa, böyle fırsat kullanılmamalı! Bunları saflığımızdan istifade ederek yapıyor; bunlar iyi yapış şekilleri değil. Zorluklar istismar edilmemeli, yoldaşça saflıklar kötüye kullanılmamalı. Biraz derin olduğumuza inanacaksınız. biraz bu işlerden anladığımızı bir partili inanmalı. Özellikle bu kendini çok kurnaz ve farklı işlerle, farklı biçimlerle, farklı dayatmalarla uğraşanlar bilmeli. Bunları söylerken, art niyetten bahsetmiyorum, art niyetliler çok az. Tam saflardan bahsediyorum; köylü kurnazlarından bahsediyorum, yüzeysellerden bahsediyorum. Ne kadar göze hoş gelmeyen, cevap vermeyen tutum sahibi varsa, onlardan bahsediyoruz. Bunlar bize dayatılmasaydı, biz bu tarihi görevlerin üzerine başarıyla yürüyebilirdik. Hepiniz, bir çok işin üstesinden kalkabilirsiniz.

Yıl, 1980'di. Bizim bu sahada organize ettiğimiz hareket, küçücük bir dağ parçasında, çok az imkanla, ağır baskılar altında işe koyulurken, buraya kadar getirirken; hanginiz hangi ülke parçasında daha iyi yapamazsınız? Kurtarılmışa benzer alanlar, her türlü araç-gereç, pırlanta gibi insanlar, para, itibar, otorite; hepsi var. Niye yapmayacaksınız o zaman? Benim o zamanki bilincimden on kat daha fazla bilinciniz var, gençsiniz, niye yapmayacaksınız? Kamplar var, bir tek savaşçının yetiştirilmediğini görüyorum. Ben burada düşürülmenin veya yaşamdan umut kesmenin en ağır biçimleri karşısında bile direnirken, yaşamı yüceleştirirken; sen o hazır olan değerleri kötüleştireceksin; bu ne demektir? Geliyorlar, çoğu bir insanlık kurallarını bile kavrayamaz durumda. Neymiş "biz dağlarda ilkelleşmişiz, buna Botanlaşma diyoruz" diyorlar. Ne Botanlaşması? Bu hayvanlığı kendine yakıştıran, bize yakıştıran düşman değil mi? Dağlar yabanileşmeyi mi sağlar? Hiç mi yüce, özgür insanı ortaya çıkarma şansı yoktur? Eğer bu şansı göremiyorsan bile, bu insanlık dışı durumunla nasıl kaldın içimizde? Düşmanın dayattığı ilkelliği aramızda yürütenler var. Her türlü kabalığı kendilerine yakıştırıyorlar. İnsan kendi özüne bunu nasıl kabul edebilir, şaşıyor. Yabani, çiğ insan şekilleri almış başını, yürümüş. Bunu sorduk; o büyük şehitler ile, bu saygısızlığın ne irtibatı var? Ben büyük şehitlere mi inanacağım, bunlara mı inanacağım? Bu soruyu çok yakıcı sordum. Dağların da güzel direnişçiliği vardır; onlara mı inanacağım, senin hayvanlaşmana mı? Kendi

yaşamının çok net ayırt edici hususlarına, sıradan dostlarda yarattığımız saygıyla, düşmanda yarattığımız saygıyla yaşıyoruz, senin bu saygısızlığına mı inanacağım? Bütün bunlar kabul edilemez durumlar. Ama bazıları ısrarla kabul ettirme sevdasında. Hiç eğitim yok, kendini düzeltme yok. İşi-gücü kabadayılığın değişik bir biçimini bize dayatmak, lümpenlik, kendini bilmezlik; ne dersin var içinde. O dağlarda, zindanda da en iyi, en doğru, en güzel çıkarılabilir. Bazıları buna cesaret edebilir. Özgün çalışmayı başlatabilirsiniz, her yerde, bir köyde, bir kentte yapabilirsiniz. Niye bazı insanları doğru ele almayacağız, bunu niye kurmayacağız? Ortada güzel kuran yok, biçim veren yok, gücü doğru kullanan yok! Bu gerçek bir tasfiyecilik tehlikesidir. Son grupları kadro düzeyinde değerlendirdiğimde, bunun belirtilerini yaygınca görüyorum.

Biraz başarılar var, genelde herkesin beynini doyuracak gelişmeler var. Bunu çok yeterli gören, ama tehlikeyi hiç göremeyen, çoğunun örgütünü başarması gereken görevleri var. Savaşı mutlaka derinleştirmemiz gerekir, ordulaşmayı mutlak nitelik ve nicelikle büyütmemiz gerekir. Eylem biçimlerini zenginleştirmemiz gerekir, iktidar sorununa adım adım gerçekleştirme şansı vermemiz gerekir. Bunu sergileyen yok.

En güzelini yaşayacak kadar değer var ortada. Şu anda herkesin aklından geçiremediği kadar hem onurunu, hem de yüzyıllardan beri ummadığı bir biçimde insanı yaşatacak değer var. Ama bir de gerçekçi olalım; bir gün yaşıyorsun, bir ay yaşıyorsun bununla. Acaba bu gerçekten kurtuluşçu bir yaşam mıdır? Sorun ve etrafınızdaki tehlikelere bakın; acaba bir ay sonra yaşamı zehir etmeyecekler mi? Ya imha olur, ya da sıvışacaktır. Eğer öyleyse, o zaman sen buna nasıl "sağlama bağlanmış yaşam" diyebilirsin? Ve bu kadro aymazlığını nasıl sürdürebilirsin? "Kafam karışık, şöyle anlayışlar var, böyle hesaplar var" diyor; bunlar çok saçma. Tehlike büyük, yaşam tehlikede, tedbir almasak, çok şey günlük olarak gidebilir ve gidiyor da. Bunlar kaybederken inanıyorlar mıydı öyle kaybedeceğine? Hayır! Hiçbir şey olmaz diye gittiler. En iyiyi yapıyoruz diye, kendilerini kandırıyorlar. Sabır bizden, tahammül bizden, bu işin sonunu getirme de bizden oluyor. Bütün bu işleri de Başkan yapar! Gelmiş, asgari görevlerini bir tarafa bırakmış; "Başkan'dan biliriz" diyor. Sigarasını dört dörtlük içiyor ama, her türlü anarşistçe yaşamı kendine yakıştırıyor ama, sere serpe kendini yıllarca yere atıyor ama. "Hareketin ayakta kalma şansını Başkan bilir" diyor. Sorumsuz adam! Bir çok yetki, imkan-olanak sendeydi; senin gibi "sorumlu adam" bu duruma düştükten sonra, Başkan nasıl hareketin sağlamlığını sürdürecektir, koruyup geliştirecek? Vicdansız! Hepsini böyle!

Harekete göz-kulak olmak, hareketi esenliğe kavuşturmak hiç kimsenin umurunda değil. "Onu Başkan düşünür" diyorlar. Başkan nedir, ne kadar düşünebilir, düşün-üyorsa da ne kadar ya-pabilir, onun hiç umurun-da değil zaten. Başkanlık anlayışına göre, bunları düşünmesine gerek yok. Her şeye kadir Allah'ın yerine, böyle bir kavram geçirmiş. Allah'ı da bildiği, tanıdığı yok! Bu durumda biz ne kadar zafere yüklenebiliriz? Taktikle neyin yaratıldığını iyi bilirim, ama ucuz zafer anlayışlarının da ne kadar tehlikeli olduğunu bilirim. Değil karın doyurmayı, bir çorbayı bile kurtaramayacaklarını çok iyi biliyorum, ama iddiaları da böyledir.

**Ben lafla bağlılıktan
da hiçbir şey anlamam veya
ölümüne bağlılıktan da bir
şey anlamam; ben başarıyla
bağlılıktan bir şey anlarım**

Halk milyarlar akıtıyor, her tarafa savaşçı akıyor. Bunlara göre başarılı kendileri! Değil aslında! Savaşçının akışı, milyarların akışı nedir, nasıldır ben biliyorum. Onunla alakası yok! Aslında kendisi bir engeldir, ama yanlış hesap yapıyor. Benim etrafımda olup bitiyor bütün bunlar.

Partinin direnme gücünü, dayanma gücünü biliyor, önderlik gücünü biliyor, fakat zaafalarını da biliyor ve dolayısıyla da sonuç almaktan vazgeçmiyor. Halbuki biz düşmanı çok gerilettik ve bir çok imkanı elde ettik. Ordulaşmaya ilişkin, eylemlere ilişkin çok muazzam mevziler, fırsatlar yakaladık. Her yerden çok iyi vurma durumlarımız var, bireysel suikastten tutalım, metropolden tutalım bir dağ alanını kurtarmaya kadar, dağ alanındaki düşmanı imhaya kadar bütün imkanlar var. Ama kim bunları mesele yapıyor, kim "bunlar benim öz meselemdir, yüklenmeliyim" diyor? Bunlarda da bir yokluk var.

Bazıları çalışıyor ve biraz dürüst çalışanlar iyi ses de veriyor, bazı iyi sonuçları da alabiliyorlar, kanıtlanmış. Bazı bölgelere bakın, biraz kendini veren bir önder, bir komuta gücü, gerçekte düşmanı da geriletiyor ve az kayıpla işler oluyor. Bazı yerlere bakıyoruz; binlerce savaşçı var, iyi bir komuta olmadığı için çürümeye yol açıyor; binlerce taraftarımızın olduğu yerde hiçbir ses yok, çünkü bir tane provokatör veya kötü bir yönetici burayı işleme duruma getirmiş.

Bütün bunlara kayıtsız kalamayız. Çünkü ya düşman bizi bastırır, ya biz za-fer imkanlarını ar-ttırırız. Hepiniz inanmışsınız, bu işe kendinizi katı-yorsunuz, yarın, öbür gün şahadete de gitme an meselesidir. Ama biz niye kendimizi bile bile zaferin eşiğine gelmişken, yenilgiye teslim edelim? Bu kadar dürüst kadro, "bu işte varım" diyen kükreyebilmeli, görevlerin üzerine hücum etmeli, biraz harekete göz-kulak olmalı gerektiğinde iyi bir askeri komutan, gerektiğinde iyi bir örgütçü olabilmeli, gerektiğinde legal faaliyete hükmetmeli. Kadro dediğin böyle olur, böyle kadrolar zaferi yakalar.

Niye istemiyoruz zaferi? Niye hep beklenmedik yerde kaybederiz? Kaybetme hoşunuza mı gidiyor? İşkenceyi yaşadınız, zahmeti zorlukları her gün yaşıyorsunuz, biraz özgür yaşama veya uğruna bir çok şeyimizi verdiğimiziz, bizim olması gereken yaşama niye yürümeyeceğiz? Savaşta niye başarıyı değil de, illa bir yerinden vurulmayı bekleyeceğiz? "Ben vurulmaya alışığım, mutlaka birileri beni bir yerden vurur, düşürür" bu psikoloji, bu tarihi niye yıkmayalım? Bunu söylüyorum, ama bizimkiler maalesef bir yerden vurulmayı bekliyorlar.

Ben yine yaşadığım müddetçe de yaparım, kesin bir yenilgiye de fırsat vermem. Bunlar benim şahsımı ilgilendiren meselelerdir. Sizin meseleleriniz değil. "Kaybederiz, bize her şey layık" demek, çok kötü bir durum. Yoldaşlıkla da, insanlıkla da fazla alakası yoktur. **Ben lafla bağlılıktan da hiçbir şey anlamam veya ölümüne bağlılıktan da bir şey anlamam; ben başarıyla bağlılıktan bir şey anlarım. İşlerin ne kadar düzenle, ne kadar kudretle, ne kadar başarıyla gittiğinden anlarım. Beni tanımak istiyorsanız, böyle tanırırsınız. "Yoldaş seni çok sevmiştik, senin için çok göz yaşı dökmüştük" denmesinden nefret ederim. Anla beni yoldaş, kimsen anla!**

Şunu çok iyi biliyorum ki, bizde her şey biraz başarılı çalışmaya bağlıdır. Başarılı olmadın mı bir hiçsin ve dünyada da bizden daha değersiz kişi kalmaz! Bunları niye anlamayalım; anlayıp da gereklerini niye yerine getirmeyelim? Her yerde ve her zaman bu tutumu niye esas almayalım?

İyi şeyler oluyor, halk da onay vermiştir, düşman neredeyse kabul edecek duruma gelmiştir. Yapmayın! "Bu işleri can alıcı yerinden bozarız, rahatlıkla başarılabilir olanı da başarısızlığa uğratarız" demeyin! Bile bile değer kaybına yol açmayalım! Rahatlıkla başarılacak görevlerden kaçmayalım!

Ben çok istemediğim halde, bir kez daha yönelirim, hiç istemediğim halde, gerekirse ona yol açmaktan çekinmeden üzerine giderim. Çünkü tehdit edilen toptan bir yaşamdır, insan toptan bir yaşama bu kadar kendini dayatmamalı. Bencilliği ne kadar ağır bassa da, intikamcılığı, düşkünlüğü, sefaleti ne kadar güçlü de olsa; bir ulusun, bir muazzam kolektif hareketin yaşamına çomak sokmamalı, arkadan hançer olmamalı veya can alıcı yerinden vurmamalı, zayıf bırakılmamalı. Anlaşılır şeylerdir. Anlamasalar da, bildiğiniz gibi kabul etmenin zor olduğu bir çok durumun üzerine parti gidecektir. Her saha için bu geçerlidir. Bu benim kendi kendimi içine ittiğim bir hal de değildir. Sabrı gördünüz, yoldaşça yaklaşımları gördünüz, ilgiyi, desteği gördünüz. Bütün bunları da birilerinin hatırı için yapmadığımı gördünüz.

Bütün bunlar, söylenen önemli tarihi görevlere bir başarı şansı verdimen içindir. Yoldaşça askerce, politikçe, özgürce, güzelce yaşamak içindir. Bir kandırma değil. Bunu istemek, sizi kandırmak demek değildir, yaşamınızdan sizi vazgeçirmek değildir, Tam tersine, layık olana biraz yaklaştırmak içindir. Önderlik budur; sürükleyen, yürüten böyledir. Anlatacaksınız, anlayacaksınız.

O halde, en can alıcı görevleri de yürütebilirsiniz, temsil bu çerçeve dahilinde yapılır. Temsili biz bu çerçeve dahilinde anlamlı görürüz. İyi düşünürseniz, üzerinde ne kabul edilir, ne edilmez bence bellidir. Bizi köylülerin seviyesine indirgeyen bir tartışmaya çekmeyin. Üslubumuzu fazla bozacak duruma sokmayın. Biraz seviye yüceliği kalsın. Ama zeki olun, anlayın. Kadro dediğin böyle olur, yoldaş dediğin böyle olur ve biz de buna hem muhtacız, hem de layığız.

Yapılan şeyler herkese layık olan biçimdedir. İsterseniz her kumaş biçilebilir. Temelde görevlerinize yürüyebilirsiniz, kadro kendini tanımlayabilmeli, görevler temelinde olmalı. Kendisi için görevden başka şeye fazla yaşam hakkı vermemeli. Görev adamı olma, bugün bizim en çok muhtaç olduğumuz hususiyettir. Görev için varız, görev için bağlıyız, görev için birbirimizden hoşnutuz. Ama görev dışı, görevlerle oynama temelinde ne birbirimizi anlarız, ne birbirimize müsamaha ederiz, ne de anlayış gösteririz. Varsa-yoksa her şey görev temelinde bir yoldaşlık içindir. Görevsiz yoldaş olmaz, görevlerden habersiz bir militan çabadan bahsedilemez. Görev de tarihi nitelikleriyle, güncelliğiyle çok dayatıcıdır, büyüğü-küçüğü de olmaz, az çaba, çok çabası da olmaz.

Geliştirebileceğimiz ordulaşma, kitlesel açıdan taban kazanmıştır. Bunun olanakları hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde artmıştır. Tüm bunlar varken, görevlerin gerçekleştirilmesinde, güç planlamasında gereklerinin üzerine yürümeme ve tam bir kadro

belası olma durumu kabul edilemeyecek durumdur. Bu, çok önceden de söylendiği gibi, halen varlığını sürdüren bir durumdur. Kadro politikamızın, kadro örgütlenmemizin liderlikten tutalım kitlesel nedenlerine kadar, yine düzeyinin geriliğinden tutalım her türlü kendiliğindeki hastalıklarına kadar, ama en önemlisi de asla kendini dürüstçe, yeterlice verememe yaşanmaktadır.

Esas itibarıyla, rahatlıkla kendilerini verdiklerinde başarabilecekleri görevlere çok ters yaklaşımlar, çok değişik anlayış ve tutumlarla dayatmalar, dönemin büyük başarısını tehdit ediyor. Son yılların en büyük tehlikesi burada yatmaktadır. Çeşitli dönemlerde, çeşitli sorunları önem sırasına göre değerlendirdik. Hiç birisi kadro sorunları kadar sancılı olmadı, ısrarla kendini sürüncemede bırakmadı. Kurtuluş savaşımı, her türlü örgütsel, siyasal, askeri görev gerçekleştirilmesi burada düğümleniyor. Hep böyle mücadelemizin seyrini belirleyen durum oluyor. Parti içi demokrasiyi doğru değerlendiremem, ondan kesinlikle kadronun cesaret etmemesi gereken sonuçları çıkarmama var. Tembelce kullanmaktan tutalım son derece keyfice kullanıma kadar görevlere en sağ, en yetersiz yaklaşımlar var. Bazıları bunu anlayış düzeyinde geti-rerek üzerine yaslandıkça yaslanıyorlar. Kadrolaşmanın bir görev fethi olduğu bir türlü görülmeğe iste-nilmiyor. Alan gasp etme, yet-ki gasp etme, değer gasp et-me, bunların hepsi sınıf savaşımının yansıyış biçimleridir. Kendini katmama, frenleme, eylem geliştirmemek, düşmanı umursamamak olumsuz örnekler oluyor. Parti ile hesaplaşmasını böyle yapıyorlar, savaş gerçeğinden kaçışı böyle yapıyorlar. Her türlü kısa-uzun vadeli görevlerden kendilerini dışalamayı böyle yapıyorlar. Yaptıklarında da, parti karşısında durumlarını kurtaracak kadar yapıyorlar. "Parti beni bu halimle taşıy" diyorlar.

Fethetme, sınırsız katılım, yaratmada iddia, coşku kişinin çok az aklına geliyor. Bunu nasıl kırmalıyız veya bu sorunu daha nasıl iyi ortaya koyup aşabilmeliyiz? Hemen her sahayla bu temelde adeta kavga ediyoruz. Hatta herkesle kavgamız var. Ben de dahil, hiç kimse iddia edemez; "PKK'nin imkan-

**Ben de dahil, hiç kimse iddia edemez
"PKK'nin imkan-olanakları düne
göre azalmıştır, gerilemeyi yaşıyor"
diyemez. Ama yine hiç kimse iddia
edemez ki, her şey yolunda ve
yordamındadır. Her an zafer kadar,
yenilgi tehlikesi de vardır**

olanakları düne göre azalmıştır, gerilemeyi yaşıyor" diyemez. Ama yine hiç kimse iddia edemez ki, her şey yolunda ve yordamındadır. Her an zafer kadar, yenilgi tehlikesi de vardır.

Hepinizle her gün tartışıyoruz. Sizlere sık sık nasıl insansınız diyorum. Bu durumları böyle kabul etmeyi neyle bağdaştırıyorsunuz? Dürüstlüğünüzden kuşku duyulamaz ama, orta yerde bu hususlar var. Peki bu konudaki çözüm gücünüz ne olacak? Bir kadro gücü olabilecek misiniz? Biz bu soruyu sorduğumuzda kaç kişi üzerine alıyor? Bizi bu temelde dinlerken neyi uyguluyorlar? Sorun bu. Yetkinin başına ne getiriliyor? Ve bizi çekmek istedikleri nokta nereler oluyor? Ne hakla bunu yapıyorlar? Bunları tartışmadan, sormadan edemiyoruz. Kavgayı daha da şiddetlendirmek pek anlamlı değil.

Ulusal onuru, şerefi düşünenler, biraz yaşamın yüceliğini yaşam belleyenler açısından hayırlı işler vardır. Karnınız aç değil, kilo kayıplarınız yok, ruhi düşkünlüğünüz yok. Tam tersine doyuracak değerler vardır. Kollarınız biraz daha özgürce a-cılıyor, istesiniz daha iyi düşünebilirsiniz. Bu-na rağmen biz-im yoğun eleş-tirilerimiz de bir gerçek! Bize dayatılan sorunlar anlamlı değil, bize dayatılan kavga biraz olumsuzca. Bu bireylerin özel marifetleri, yetenekleri de yoktur. Kadro gerçeğiyle oynayanların veya kadronun gerçek misyonundan habersiz olanların, keyfi tutumlarının savunulur bir yönü de yok. Ne o imkanların sahibidir, ne o imkanların sözcüsüdür; sadece üzerinde bir oyuncusudur. Bunun kabul göremeyeceğini çok erkenden anlamak gerekir.

Anlamazlarsa ne olur? Anlamazlarsa kavga şiddetlenir ve tarihimizde sıkça görüldüğü gibi, bazıları hayatını bile kaybeder. Neden kaybeder? Anlamsız kadro yaklaşımlarından ötürü kaybeder. Yapmasalardı, doğrusunu esas alsalardı, hepsi birer başarılı önder olacaktı. İnsanın mayasında bozgunculuk mu var, sorun yaratmaktan zevk alma mı var? Bütün bunları kabul etmiyoruz. Yapmayın!

Taktiğe yürü, fethetme yürü, fethetmek için yürü! "Ben de bir şeyim" diyorsunuz, o zaman kişiliğinizi kanıtlayın. O ise şöyle kanıtlamak istiyor; "bir marifetim var, bir tarzım var, dayatırım" diyor. Senin ne marifetin, tarzın var? Deneyler de göstermiştir ki, yenilgi üstüne yenilgi almıştır. Alçakgönüllü ol ve yenilgi nedenlerini araştır. Mümkünse bir daha o durumlara düşme! Yine de anlamazlıktan gelmeye çalışanlar çoğunlukta. Hepsisi de dürüst, partiye kara sevdalı tarzda bağlı. Bu bağlılık bizi tatmin etmez. Doğru öngörülen bağlılık;

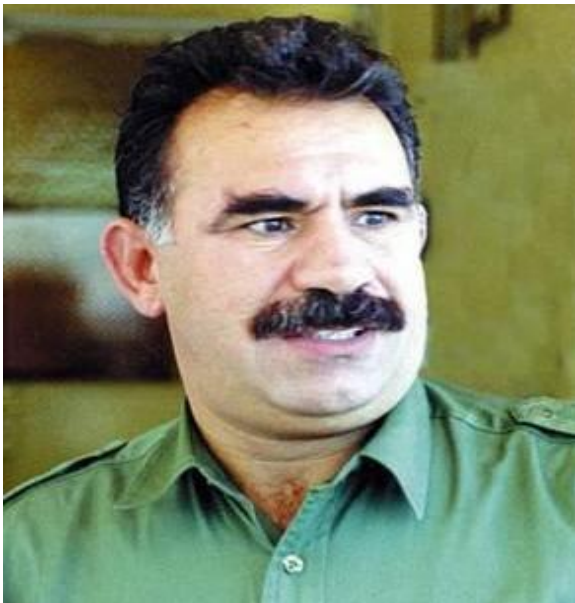
bizim biraz öngördüğümüz bağlılıktır. Tarzı, temposu bizim öngördüğümüzdür. Bu da kanıtlamıştır ki, tarzımız henüz yenilmemiştir, başarıyor. Niye saygılı olunamadı, niye bağlı kalınarak yaşanmadı? Bunu hepimize soruyorum. Çok mu anlayışsızsınız, çok mu inatçı ve kavgacısınız? Kavgayı niye partinin içine karşı kötü yapıyorsunuz? Kavgayı anlamlı yerde de yapmak mümkündür. Kadro odur ki, bütün kavganın oklarını düşmana göre ayarlar. İç engeli bile aşarken, düşmanı hesaplar; kendini değil, çevresini değil.

Biz uyduruk gerekçeler yaratarak kimseyi yargılamak istemiyoruz, mahkum da etmek istemiyoruz. Ama orta yerde sonuç almanın çok ötesinde ve yetmezliğin çok açık görüldüğü durumlarda da onay ve prim vermek istemeyiz. Hepinizi koruyacağız da, herkesin dürüstlüğüne en ufak kuşku yok. İlk günden bugüne kadar PKK, özlü olmanın hareketidir. Çok oynandı, çok bozulmak istenildi, ama bence başarısız oldu. Bu özü şüphesiz sadece koruyacak değil, onu egemen kılacağız. Hesap yapmayın demiyorum, hakkınızı-hukukunuzu gözetmeyin demiyorum, yaşamınızı düşünmeyin demiyorum. Ama bunun düşmanla bir çarpışma temeli olduğu, düşmanla ilgili bir yanı bulunduğunu da göz ardı eden benim için bitmiştir. Geçmiş üzü ne olursa olsun, temelde düşmanı yakalamayı bıraktı mı ve birbirleriyle uğraşmayı değerlerle uğraşmayı kafasına koydu mu, o benim için bir hiçtir.

Bu temelde birbirimizi tanımamız gerekecek. Artık halkı vurma, partiyi savaştırmama, çizgiyi deforme etme nedenleri ben değilim, halkımız değil. Halkımızın da oldukça değer verdiği eminim, aynı çabalarla yaşadığına eminim. O halde nedir bu bize dayattıkları? Yetmez kişilik, karıştıran kişilik, örgütleyemez kişilik, eğitemez kişilik, yönetemez kişilik, kurduramaz kişilik, koruyamaz kişilik, en kaybedilmez yerde kaybettiren kişilik, çok rahat vurulacakken vuramayan kişilik kimdir, neyi temsil ediyor, ne istiyor bizden? Biz mi zorla savaş soktuk? Asla! Her zaman kendi öz çabalarımıza güvendik ve bu işe büyük bir coşkuyla fetih ruhuyla, inançla hazır olanlar gelsin dedik. Baştan günümüze kadar böyle ele aldığımıza, böyle yaşadığımıza, böyle getirdiğimize eminim. Ama bazıları "biz biraz ağırlaştırmak istiyoruz" diyorsa, "sağa çekiştirmek isteriz, sola, geriye çekiştiririz, keyfimize göre yorumlamak istiyoruz" derse, o zaman eskiden ortaçağda bir yöntem vardı, "çık ortaya bire bir kapışalım" denir. Sen böyle bir hakkım var diyorsan, o zaman çık. Önderlik de bunu söyler. Bireysellikten bahsediyorsanız, ortaçağ usulü de benim kabulümdür. Anladığın yöntemle karşılık veririm.

Partiyi bir maske olarak kullanıp, görev-yetkilerini kötüye kullanıp, zaferi kazandırmayı esas alan partiyi, kendi yöntemleriyle bozamazsın, entrikacılığınla bozamazsın. Biz düşmana karşı kavga temelinde bir araya geldik. Tezlerimiz bellidir, gece-gündüz neye karşı olduğumuz bellidir. Kendi üzerine düşeni yapmayan kimse söylesin; örgütümüz açık bir tartışma platformudur. Bütün bunları göz ardı edip bildiğinizi okumayın. Kontranın bile yapamayacağı işleri çevirmeyin, deforme etmeyin.

Asgari tedbirleri almama, çok ucuz değerleri düşürme tarzına karşı biz çok uğraştık, çok sorular sorduk. Vakti zamanında çok söz de verdiler. Halbuki bazıları söz nedir, bunu fazla ciddiye almıyor. Her zaman yaptığımızı yapacağız. Biliyorsunuz kılı kırk yarıyoruz. Bin kez dil döküyoruz, "yapmayın etmeyin" diyoruz. Ama orta yerde bile bile savaş realitesiyle oynayanlar varsa, asgari düzeyde tedbirleri almaktan yoksun olanlar varsa, bunlar savaş suçlusu ilan edilir.

Binlerce insanımız göreve koşmak istiyor ve sen bir tanesini bile görevlendiremeyeceksin; asla kabul edilemez! Binlerce kişi düşmanına karşı silah sıkmak istiyor, sen adeta susturmuşsun, bunun hesabını soracağız. Nasıl soracağız? Örgüt diliyle, örgüt yöntemleriyle, örgüt taktikleriyle. Hiçbir kadromuzun bundan kuşkusu, endişesi yoktur. Ve kimse "haberim yoktu" demesin. Düşmanımıza karşı savaş kadar, içimizde de savaşmayı biliyoruz. Ben bazı işleri yaptığımıza inanıyorum. İnsanlara nasıl değer verdiğim ortadadır. Benim sahalarımnda ne olur, ne biter, herkesin gözü önündedir. Kim bana ne verdi, kim benden ne isteyebilir, ortadadır. Biraz saygı, insana değer vermenin her biçimi, ne anlam ifade eder; tartışması da açık, yaşaması da açık, özgürlüğü de açık, otoritesi de açık!

Biz böyleyiz, ama birileri diyor ki, "ben de bir türüyüm". Bir türlü olmak mümkün. Ben demiyorum, herkes benim gibi olsun. Benim gibi olma ne anlama gelir; benim gibi

olmadan ne sonuçlar çıkarılır? Kural gereğini biraz bilmek gerekiyor. Kuralını bilmiyorsan, pratik duyularınla bileceksin. Sıradan bir köylü bizim yanımıza geliyor, en değme militanın göstermediği disiplin tavrını gösteriyor. Üniversite bir profesörünün göstermeyeceği ince tavrı, sıradan bir köylü gösteriyorsa; sen bir kadrosun hayli hayli göstermek zorundasın. Önderlik nedir, otorite nedir? En sıradan insanımız bunu sezmişse ve gereklerini yerine getiriyorsa; sen kadrosun, biraz alasını yapacaksın. Niye böyle yapmıyorlar? Her gün tartışıyoruz, suçluyoruz, hatta bunlar bence partiyle bütünleşmeyenlerdir. Bilinçsizliklerinden ötürü değil, sınıf özellikleri, yetişme tarzları, partiye katılım tarzları, parti ile ilişkileri, beklentileri nedeniyle bütünleşemiyorlar. Sınıfsal yönden şu kadar küçük-burjuvalık, feodallık denilebilir, yetiştirme tarzı itibarıyla başka isimleri söyleyebilirsiniz. Katılım tarzı dersiniz, her türlü niyet vardır. Beklentileri disiplinsizlikten tutalım en saçma biçimlere kadar uzanır. Sadece özgürlükten, demokrasiden bunu anlamaması gerekir. Büyük ihtimalle örgüt gücünü de doğru değerlendiremiyor. Kürdistan'da örgüt gücü nedir, nasıl kullanılır; anlamak istemiyor. Şaşkındır, belki kendini bilmez tekidir; yani çok çeşitli kişiliklerle kendini açığa vurabilir.

Bütün bunlar, Kürdistan'da olmayan, gözükmeyen şeyler değil. Dışımızda daha derin düzeyde yaşayanları var. Partide bunları yaşatmanın anlamı yok. Uzun süre bunları incelterek, yük teşkil etmenin anlamı yok. O silahları biz verdik, tekrar izah ediyorum. Bütün ideolojik sözcükleri ele almaktan tutalım tek bir fişek bile bizden geçti. Hiç kimse "ben öz çabamla bu

Benim için saydığım ölçüler çok önemli; başarılı, adaletli, hakimiyete uygun, biraz da güç getiren, iş götüren militan gerekiyor

durumlarınız, kendi başına kaldığımızda çaresizliğiniz, düşman karşısında bir hiç olduğunuzu unutmayın, Bunu unuttuğunuz zaman, "dağları da ben yarattım" veya "dağlarda bölge kurtardım" diye kendini bazı havalara kaptıranlar, gerçekten yaratma değerlerinin kenarından bile geçemeyen kişiliklerdir, beladırlar. Yaşama saygıdan dem vuruyoruz, yaşamın muazzam zorluklarından bahsediyoruz; bunu geliştirmek hepimizin görevi. Şüphesiz devrim daha iyi, özgür yaşam içindir. Bu konuda da herkes payını düşünmeli. Özgür yaşam için neler yaptığımızı tartışmalıyız, özgürce tartışmalıyız. Bunun savaşa geliştirilmesini ele almalıyız. Bu konularda imkan ve olanakları nerden, nasıl ele aldık? Kime, nasıl verdik? Bütün bunlar ortadadır. Bütün bu gerçekleri göz ardı edeceksin, "ben başka türlü yoğurt yerim" diyeceksin; bazı provokatörler sıkça bunu söylüyorlardı. "Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır" derlerdi. Ama başkalarının yoğurdunu, hem de kepçeyle sağa-sola dağıtarak yersen ve "bu bir yoğurt yiyişidir" dersin, o zaman senin hırsız olduğun söylenir. Yoğurdu nereden aldın, bu kepçelerle kime dağıtıyorsun? Demek burada marifet; değil yoğurdu temin etmek veya yemek, yediğin kadar da başkasına vermektir. İçimizde yoğurdu yiyişini böyle değerlendirenler az değil.

Bunlarda ölçünün kaçtığını, hak-hukukun epey yitirildiğini, bir savaşçının her şeyini ortaya koyarken, sahte komutanın da onun imhasına neden olduğunu göz ardı edersek, biz çok adaletsiz bir kadroyuz ve böyle adaletsizliği işleyenler de iflah olmaz. Ve bizde kadro biraz böyledir, hak-hukuk yitirilmiştir. Her şeyini verenlerle hiçbir şeyini vermeyenler değişik yerlerde; her şeyini verenlerin genellikle altta ve hiçbir şeyi vermeyenlerin de üstte ve hak-hukuk sahipliğini iddia ettiklerini görüyorum. Bu bir kader değildir ve bunu kabullenmemeliyiz. Bu konuda sağlam ölçüler, bunun sözcüsü olmak, bunun gözeticisi olmak, sorumlu bir kadronun herhalde en temel özelliğidir. "Senin hakkın-hukukun, yerin-yurdun şuradadır, şurada saptırdın, şurada oynadın, adaleti çiğnedin. Çok ötesinde hesap vermeyi gerektirir" diyen yok, mücadeleyi böyle yürütenler yok. Varsa da lafta kalıyor.

Güçlü önder, güçlü otorite, güçlü komutan; yargılamaları ve hesapları böyle yapan insandır. Herkese hakkını veren, gözeten insandır, adildir. Maalesef ölçüler karıştırıldıkça karıştırılıyor. Sebepsiz yere onlarca yoldaşın canına edenler önder gibi geçiniyor. Hiç katkısı olmayanlar, göz açıklıktan ötürü konum işgal ediyor, hatta işleri karıştırıyorlar. Siz de sessiz kalabiliyorsunuz. Bütün bunlar adaletsizliktir. Sağlam önderlerin çıkmasına yol açmaz. Ve bu anlamda bence çok basit köylüler olarak kalıyorsunuz. İnsan fazla umutlu olamıyor. Bana getirilen sorunlar, yaklaşımlar fazla yürek açıcı ve güçlendirici değil, çok çeşitli alanlardan ve kişiliklerdendir. Siz önder olamazsınız, üstün bir kişilikle rol sahibi olamazsınız. Çalışmak demek; bildiğiniz gibi ulusal kurtuluş, yeni toplum, özgürlük, adına ne denirse denilsin, o durumlara ulaşmak demektir. Olmazsanız eskinin daha kötüsünü yaşamak demektir.

Ben zor-bela bu düzeyi tutturdum, benim neyim vardı. Tanıyorsunuz bizi biraz. Şuraya fırla, buraya koş, şöyle dil dök, şöyle kendini katık et, herkese göre bir şey ol, bir şeyler oluştur, yarat. Ama çoğunuz, kendi konularınızda ne kadar ders çıkarabiliyorsunuz? Bu değerleri ne kadar koruyabiliyorsunuz? Bunun hesabını veremezseniz, biz size saygıyla bakamayız ki. Eski arkadaşlarımsınız, can yoldaşlarımsınız. Ama benim için de sadece bunlar yetmez! Benim için saydığım ölçüler çok önemli; başarılı, adaletli, hakimiyete uygun, biraz da güç getiren, iş götüren militan gerekiyor.

Ben de kendimden sıkılmaya başlıyorum; "bu kadar çaba ve çabaları fazla taktir etmeyenlerle senin ne işin var?" diyorum. Aslında ben çocukluktan beri akıllıydım, yola çıkarken tümüyle özgücüme de güvenmişim. Çocukları bile katarken özgücümle katardım ve fazla yakınım da güvenmezdim, kardeşim de olsa uzak dururdum.

Biz "yoldaşlık" diye bir kavram oluşturmak istedik, bu kavramın yüceliği, bu kavramın çok gerekliliği ortaya konulmaya çalışıldı. Bunun da başına getirilmedik bir şey bırakılmak istenilmiyor. Aslında iyi bir bağ bu. Kürdistan'da en çok gerekli olan bir ilişki tarzı, "yoldaşlık" veya "particilik". Buna partileşme ve uluslaşma, hatta sosyalleşme, kültürleşme, özgürleşme de diyebiliriz. Bütün bu anlamları içerir. Ama bununla nasıl oynanıyor. Herkes kendine göre nasıl yontuyor? Yapmayın! Lafta değil, özde saygı gerekir. Gösterilmesi gereken saygıyı yaratılan değerlere gösterdiğiniz oranda başarabilirsiniz, militanlaşabilirsiniz.

Parti Önderliği

BİRBİRİNİ TAMAMLAMAYAN SİNERJİ ORTAYA ÇIKARMAYAN BİR YAKLAŞIM VE ÖRGÜTSEL DURUŞ DEMOKRATİK KOMÜNALİZM İLKELERİYLE BAĞDAŞMAZ

Önümüzdeki süreç, hem ilan edilen ateşkes sürecini bir çözüme, bu olmasa da bir siyasi kazanıma dönüştürmek ve hareketimize karşı gelecekte saldıracak saldırıları etkili biçimde karşılamak ve bu temelde gelişmeler yaratmak biçiminde ele alınacaktır.

Yapılan tartışmalarda, genel olarak yaşanan sorunların sistemden, yönetimimizden ve kadrodan kaynaklı yönler olduğu belirtilmiş, bunların üzerinde tek tek durulmuş ve çözümlenmiştir. Toplantının bir gündemi de eleştiri-özeleştiri gündemi olmuştur. Toplantıya katılan tüm Yürütme Konseyi üyeleri eleştirilmiş ve özeleştiri vermişlerdir. KKK sistemi içindeki her kadrodan da önümüzdeki onbeş-yirmi gün içinde rapor yazmaları gerektiği kararına ulaşılmıştır.

Önümüzdeki süreçte ideolojik çalışmalar kış sürecinde hızlandırılıp derinleştirilerek sürdürülecektir. Her alandaki eğitimlerimiz hem ideolojik ve teorik derinlikle yürütülecek, hem de tek tek arkadaşlarla ilgilenilerek sorunları aştırılıp kadro ve örgüt anlayışları derinleştirilecektir. Önderliğimizin demokratik komünal anlayışı ve bunun pratikleştirilmesinin doğru anlaşılması önem kazanmaktadır. İdeolojik duruş kadar, örgüt ölçülerinin mücadeleyi geliştirici, örgütlenmeleri güçlendirici olması temel eksen olarak ele alınacaktır.

İdeolojik ve teorik alanda hala yeterince derinlik sağlanamadığından pratikleşme istenilen etkinlik ve düzeyde olmamaktadır. Bu yönüyle ideolojik ve teorik çalışmaların daha fazla geliştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Kadro ve örgüt anlayışındaki yetersizlik de demokratik komünal sistemin kuruluşunda da eksiklikler yaşatmaktadır. Önderliğimizin ortaya koyduğu paradigma, ideolojik ve teorik çözümlenmeleri kendine göre anlama ve pratikleştirme nerdeyse normal bir durummuş gibi ele alınmaktadır. Bunun en önemli nedeni ise ideolojik-örgütsel anlayışımızın ne olması gerektiğinin Önderlikten, örgütümüzden, doğru pratikleşen şehitlerimizden, başarı ve başarısızlığının nedenlerinin öğrenileceği parti ve mücadele tarihimizden değil de başka kaynaklardan öğrenme ya da önderliğimizi ve örgütümüzü kendi süzgecinden geçirerek uygulamaktan kaynaklanmaktadır. Tabii ki başka kitaplarda okunacak, araştırılıp incelenecektir; ancak Önderliğimizin çözümlenmeleri, savunmaları ve yaşam pratiği bizim için esas alınacak kaynaklardır. Bu nedenle ideolojik eğitim ve ideolojik mücadele konusunda Önderliğimizin mücadele ve başarıya endekslenmiş yaşam ve mücadele felsefesinden kopmamamız başarının anahtarıdır.

Örgütümüz özellikle PKK'nin yeniden inşasından sonra hızla bir toparlanma sürecine girmiştir. Çünkü ideolojik netleşme, örgüt ve kadro ölçülerinin muğlaklıktan kurtarılması mücadelenin önündeki engellerin aşılmasını ve gelişmelerin sağlanmasını beraberinde getirmiştir. Ancak örgütsel toparlanma, meşru savunma ve siyasi alanda hamle yapmamız, kadrolarımızın örgüt anlayışına ve örgütle güçlü biçimde bütünleşmesine bire bir yansımamıştır. Hala bazı kadroların örgütle bütünleşmesi ve kendisini mücadele içinde anlamlandırması konusunda yetersizlikler yaşanmaktadır. Hala bazı sahalarımızda tek tek bireyler düzeyinde de olsa yaşanan kaçışların olması da bunun bir ifadesi olmaktadır. Bu da döneme uygun kadro politikalarında eksiklikler olduğunu dışa vurmaktadır.

Kadro politikasında netleştirme değil de idarecilik bir tarz haline getirilmiştir. Bu da kadro ile ideolojik ve örgütsel ölçülerde ilgilenme, yanlışlıklarına karşı mücadele etme yerine, idare etme ve eksikliklerinin önüne geçememe durumunu ortaya çıkarmaktadır. Bu tarz da bireydeki eksik ve yanlış anlayışların giderilmemesine, sonuçta da kopmasına yol açmaktadır. Bu durumda bizim gibi meşru savunma ve siyasi hamlesini etkili sonuca götürmesi için kadro ve örgütsel büyümeye ihtiyaç duyan bir hareket için ciddi bir yetersizliktir. Tüm yönetimlarımızın ve sorumlu kadrolarımızın bu sorun üzerinde durması ve kadro erimesini gidermesi için kadronun ideolojik, örgütsel ve siyasi düzeyini yükseltme temel görevleri olmaktadır. Önderlik gerçeği ve hareketimizin tarihinde kadronun ideolojik ve örgütsel ölçüleri güçlendirilerek mücadelenin başarılı özneleri haline getirildiği bilinmektedir. Kadro ve örgüt politikasında Önderliğimizin tarzı, üslubu ve yöntemleri hala geçerliliğini korumaktadır. Zaten "Bir Halkı Savunmak" adlı eserinde bunlar ayrıntılı, açık ve net ortaya konulmuştur. Özellikle tasfiyeciliğin örgüte dayatıldığı ortamda Önderliğimiz bu konunun netleşmesini öncelikle gündemine almıştır. Kemal Pir ve Beritanlaşma'nın en fazlada bu süreçte dile getirildiği bilinmektedir.

Kış kadro eğitimlerimizin en fazlada bu ölçüler üzerinde durulması, öz-biçim konusuna da önem verilmesi, ideolojik ve örgütsel hâkimiyet kazandırılması, kadroların bahar mücadele dönemine hazırlanması tüm komitelerimiz ve örgütlerimizin önüne konulmuştur.

Yönetimlerimizin ortak kadro politikası izlemede hala yetersizlikleri bulunmaktadır. Her yönetim kadro ölçülerini örgüte göre değil kendine göre uygulama alışkanlığını terk etmemiştir.

Bir yerde bir yanlışa karşı mücadele verilirken bir başka yerde bunun mücadelesi verilmemekte, ya da normal olarak görülmektedir. Kimi yerlerde yaşamın kendiliğindencilğe bırakılması, örgüt ölçülerine dikkat edilmemesi, hatta biçimde bile gözle görülür farklılıkların olması yönetimlerin farklı kadro ve örgüt anlayışının dışı vurumudur. Örgütümüz, Önderlik ve şehitlerimizin tarz, üslup ve yöntemlerinde somutlaşan bir olguyu ifade etmektedir. Bu değerler temelinde ortaklaşma bir topluluğu bir amaç etrafında şekillenmiş örgütlü güç haline getirir. Ne var ki, hala eğitimlerimizin ortaklaştırılmaması hatta herkes “ben eğitiyorum” diyerek kadro okullarına örgütlerimizde sorumluluk alacak arkadaşları göndermemesi bu yanlış yönetim ve örgüt anlayışlarının sonucudur. Tabii ki eğitimlerimize tıkanmış ve bazı sorunlar yaşayan kadrolar da gönderilecektir. Bunlarda eğitilip pratiğe hazırlanacaktır. Ancak kadro okullarının işlevi esas olarak ta örgütü yeni dönemde mücadelenin ihtiyaçlarına göre yürütür hale getirecek kadroların eğitildiği yerlerdir.

Eğitime yanlış yaklaşıldığı gibi okullar dışında kadroları eğitme anlayışında da zayıflama yaşandığı görülmektedir. Yönetimlerimiz, kadrolarımızın pratik içinde de eğitime ihtiyacı olduğunu görüp bu yönlü bir çalışma içine girmemektedir. Bu durum yönetimlerimizi sadece kadrolara işveren ve planlama yapan bürokratlara dönüştürmektedir. Hatta bu yanlış eğilimi biz insan yönetimi değil, iş yönetimi diyerek meşrulaştıran yönetimler bile olmuştur. Tabii ki bizim örgütümüz içinde ağalık, beylik, bürokratik ve memurluk yapılmayacaktır. Kadrolarımız bir emir kulu olarak görülmeyecektir. Ancak onların örgüt ve yaşam duruşlarına, tarzlarına ve pratikleşmelerine kadar ilgilenilecek, örgüt çizgisinde ve yaşamında kadrolar haline getirilmeye çalışılacaktır. Önderlik başarıların ancak insanla ilgilenmeyle, uğraşmayla, mücadeleye endeksli örgüt ölçülerine uygun kadro yaratmakla mümkün olacağını her fırsatta dile getirmiştir. Zaten bütün yaşamı ve çabası ağırlıklı olarak böyle kadro yaratmayı hedefleyen ideolojik ve örgütsel çalışmayla geçmiştir.

Örgütümüzdeki diğer bir eksiklikte üst yönetimlerimizde başlayarak alta kadar sirayet eden vasat ve iddiasız duruşlardır. Görevlere büyük sorumlulukla sahiplenme değil de, biraz zorlanma ya da eleştiri karşısında kendini geri çekme bir hastalık gibi örgüt içine sokulmuştur. Bu ince tasfiyeci eğilimi tüm alanlarda ve kurumlarda görmek mümkündür. Bu tasfiyeci eğilimi zaman zaman “ben yetki ve mevkiden hoşlanmıyorum; ben hiçbir sorumluluk almadan da çalışırım” gibi teorikleştirenlerde görülmektedir. Bu tür yaklaşımlar Önderliğimizin devlet-iktidar, hiyerarşi olguları konusundaki değerlendirmelerin çarpıtılarak kendine göre ele alınmasının sonucudur. Kendine görelige karşı en fazla mücadele eden Önderliğimiz neredeyse kendine göreligi meşrulaştıran bir konuma sokulmak istenmektedir. Önderliğe bundan daha büyük saygısızlık edilemez.

Çalışmalarımızı zayıflatın diğer bir etkende yönetimlerimizin karar ve planlamaları yaşama geçirmede gösterdikleri iradi zayıflıktır. Bir nevi yönetim görevlerine sahiplenilmemekte bu da birçok görevin ortada kalmasına yol açmaktadır. İktidarcı ve yetkici olmamak yönetimde zafiyet yaratmak anlamına gelemez. Özellikle bizim gibi mücadele eden örgütlerin yönetimlerinin inisiyatifli ve pratiği geliştirici bir kararlılığı ve çalışmalara hâkimiyeti ortaya koymaları çok önemlidir. Birçok yönetimimizin bu kudreti göstermemesi, çalışmalarda koparıcı olmaması hatta birçok işi kendiliğindenliğe bırakması örgütümüzde boşluklar ve zayıflıklar yaratmaktadır. Yönetimlerimizin ve kadrolarımızın en zorlu mücadelenin verildiği bir ülkede yaşadıklarını unutmamaları ve üstlendikleri görevlere layıkıyla sahiplenmeleri gerekmektedir.

Örgütlerimizin ve kurumlarımızın demokratik konfederalizmi kendine göre ele alması dağınıklığa yol açtığı gibi kadrolarımızın enerji ve yeteneklerinin etkisiz kalmasını getirmektedir. Öyle ki birbirini beslemesi ve güçlendirmesi gereken çalışma saha ve birimlerimiz bile çalışmaları ortaklaştırmada ve birbirini güçlendirmede yetersiz kalmaktadır. Bu durum sadece kadrolarımızın ve örgütlerimizin boş enerji harcamasına yol açmıyor, dağınıklık ve denetimsizlik yaratarak örgütü düşman karşısında tehlikelere açık hale getiriyor. Yine bu durum birçok geri ögenin kendisini yaşatmasına zemin sunmaktadır. Dolayısıyla

Yönetimlerimizin Ortak Kadro Politikası İzlemede Hala Yetersizlikleri Bulunmaktadır. Her Yönetim Kadro Ölçülerini Örgüte Göre Değil Kendine Göre Uygulama Alışkanlığını Terk Etmemiştir.

demokratik konfederalizmin, her çalışmanın özgünlüğünü ifade etmesi ve demokratik irade olmasını sağlama yanında kendi içinde ve diğer örgütlere karşı tamamlayıcı ve sinerjiyi ortaya çıkaran bir sorumluluk modeli olarak algılanması çok önemli hale gelmiştir. Birbirini tamamlamayan, sinerji ortaya çıkarmayan bir yaklaşım ve örgütsel duruş demokratik komünalizm ilkeleriyle bağdaşmaz. Aksine yerele takılıp kalan, genelleşmeyen benmerkezci, egemenlikçi ve mülkiyetçi bir yaklaşımı demokratik komünalizm olarak anlayarak öngördüğümüz özgürlükçü ve demokratik sistemi yozlaştırmak konumuna düşülmektedir. Dolayısıyla demokratik komünalizmin hem ideolojik özünü hem de yapılanma felsefesini iyi anlayıp pratikleştirmek hala bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Sadece komitelerimiz ve kurumlarımız değil parça örgütlerimizde komünal sisteme girme yerine tasfiyeciliğin 1. Kongra Gel'de meşrulaştırmak istediği burjuva liberal parçacı örgüt anlayışına göre hareket etmeye devam etmektedirler. İmkân ve yetki paylaşımı isteyen bu eğilimlerin önümüzdeki dönemde aşılma zorunluluğu vardır. Bu tür anlayışlar pratik olarak kendisini en fazlada ateşkes sürecinde dışa vurmıştır. Sanki ateşkes Kuzey Kürdistan için yapılmış; sadece oradaki halkımızın sorunuymuş gibi hareket edilerek ilgisiz kalınmıştır. Bırakalım ideolojik, örgütsel birlik gerçeğimizi siyasal olarak bile Kuzeydeki gelişmeler diğer parçaları doğrudan etkilemektedir. Kuzey Kürdistan'daki her başarılı adım diğer parçalarda katlamalı olumlu etki yapmaktadır. Önümüzdeki dönemde diğer parça örgütlerimiz demokratik komünalizmin komünal yanını daha fazla dikkate almaları ve mücadelenin geneline duyulan sorumluluk ve duyarlılıkları arttırmaları gerekmektedir.

Avrupa örgütümüzün de mücadelenin geneline karşı daha fazla sorumluluk ve duyarlılık göstererek örgütsel kararları ve dönem politikalarını doğru anlayıp ve etkili pratikleşmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Kendi pratikleşmesini yeterince sorgulamayan ama örgütün dönemseller politikaları karşısında yararlı olmayan tartışmalar yapan üslubun bırakılması gerektiği de toplantımızın yaptığı değerlendirmelerden biri olmuştur.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan çalışmalarının mücadelemiz açısından stratejik bir değeri olduğu tartışmasızdır. Bu parçada önemli kurumlaşmalarımız olduğu gibi; on yıllarca verilen mücadele sonucu legal alanda demokratik mücadele yürütme imkânları da doğmuştur. Bu alanda kendisini yasallık ile sınırlama ve mevcut siyasi ortamdan etkilenme gibi olumsuz etkenler kendini dışa vurmaktadır. Bu durum zaman zaman eylemsizliğe yol açan ya da geriye çeken bir etki yapmaktadır. Ateşkestten sonra eylemlerin gelişmemesinde "eylem yaparsak ortaya çıkan olumlu hava dağılır" gibi devrimimizin ve halkımızın duyarlılıkları ve ihtiyaçları yerine hükümetin ve devletin nasıl değerlendireceğini düşünen bir eğilim kısmen görülmüştür. Önderliğimizin "demokrasinin dili eylemdir" sözünde vurguladığı gibi bu tür süreçlerin mücadele ile geliştirileceği hala tam anlaşılmamıştır. Böyle olunca da yasal parti, en fazla da kendisinin istediği ateşkese derhal sahiplenme ve harekete geçmede yetersiz kalmış, oluşan havanın daha da güçlendirilmesinde zamanı iyi değerlendirememiştir.

**Demokratik Konfederalizmin
Her Çalışmanın Özgünlüğünü
İfade Etmesi Ve Demokratik
İrade Olmasını Sağlama Yanında
Kendi İçinde Ve Diğer Örgütlere
Karşı Tamamlayıcı Ve Sinerjiyi
Ortaya Çıkaran Bir Sorumluluk
Modeli Olarak Algılanması
Çok Önemli Hale Gelmiştir**

Sadece yasal parti değil, gençlik, kadın dahil tüm özgür yurttaş hareketi bileşenleri da geç harekete geçmişlerdir. Hatta ilk önce kendilerinin harekete geçmesi gerekirken her şeyi siyasal partiden bekleyen pasif ve duyarsız yaklaşımın başta da bu çalışma sahalarımızda var olduğu görülmüştür. Bahar serhıldanlarından sonra örgütümüzün yeterince toparlanmaması ve Türkiye'de yeni bir örgütsel sistem oturtulma çalışması da ateşkes sonrası ortaya çıkan ataletin nedenleri olarak ifade edilmiştir. Bu

ataletin ortadan kaldırılması için başta gençlik ve kadın olmak üzere tüm kurumların örgütsel anlayışlarını ve pozisyonlarını mücadeleye göre düzenlemeleri ve harekete geçmeleri gerektiği kararına varılmıştır.

Kurumlarımızın dünyanın herhangi bir yerindeki sivil toplum kuruluşları gibi değil de zorlukların en fazla olduğu ve en küçük bir gelişmenin bile büyük mücadelelerle elde edildiği bir ülkede yaşamış olmanın bilinciyle hareket etmeleri gerektiği de vurgulanmıştır. Gençlikteki ataletin söylemde böyle belirtilmese de kendini özgürlük mücadelesinin öncü gücü gibi görmemekten kaynaklandığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle gençliğin, herhangi bir ekonomik-demokratik mücadele veren gençlik ufkunun ötesinde bir militan mücadele ruhuyla hareket etmesinin, hareketimizin ilk günden bugüne var olan mücadele diyalektiğinin görevlerini yerine getirmek olduğu bir daha vurgulanmıştır. Hedefsiz ve pratiğe sokmayan tartışmalar yerine mücadeleyi geliştiren kararlar alma ve bunu pratikleştirmenin dönemin dili

olduğu bir daha vurgulanmıştır. Dinamizmi, halk ve ülke sevgisiyle tüm toplumsal kesimleri sürüklemesi gençliğin en temel görevidir. Özgürlük hareketi tarihi gençliğin böyle bir sorumlulukla hareket ettiğini kanıtlamıştır. Gençlik halkımızı çağdaş normlarda özgür ve demokratik bir yaşama kavuşturma gücü ve iradesi demektir. Gençlik başta meşru savunma güçlerine katılmak üzere tüm bu mücadele görevlerini en üst düzeyde ve militanca yerine getirmelidir.

Kadının örgütlenmesi ve mücadelesinin, 35 yıllık mücadeleyle gerçekleştirilen demokratik ve sosyal devrimin derinliği ve kapsamına uygun düzeyde olmaması genel mücadelemizi de etkilemektedir. Yapılan toplantılardan sonra bir toparlanma gerçekleştirilmesi ve ateşkes sürecine var olan büyük potansiyeli harekete geçirerek daha aktif katılımı beklenmektedir. Öncü olma misyonuna uygun davranması ve serhıldanları ateşleyici rol oynaması kadın açısından önümüzdeki dönemin temel görevleri olmaktadır.

Bu dönemde propaganda çalışmalarımız belirli düzeyde sürdürülse de dönemin ihtiyaçlarına cevap vermede yetersiz kalmıştır. Başta görsel olmak üzere hareketimizin ideolojik, örgütsel ve pratik ihtiyaçlarına cevap vermede duyarlılık istenilen düzeyde gösterilememiştir. İdeolojik ve siyasal ihtiyaçlarla tam uyumlu pratikleşmede hala istenilen düzeye gelinememiştir. Basın alanındaki kadroların görevlere yaklaşım ve örgüte karşı sorumluluk duymada belli zayıflıklar gösterdikleri söylenebilir. Basın içinde görsel çalışmaların ayrı bir yeri vardır. Birçok imkânımızın bu çalışma sahasına verildiği bilinmektedir. Ne var ki bu düzeyde bir sorumluluğu ve verim henüz ortaya çıkarılamamıştır. Ateşkes sürecinde bu eksikliklerin giderilmesi ve bu temelde 2007 yılındaki mücadelemizde basının etkili bir rol alması başarının sağlanması açısından önemli olmaktadır. Bu alandaki birikim ve imkânlarımız her türlü başarılı çalışmayı sağlayacak düzeydedir.

Koma Komelên Kurdistan sistemi içindeki kültür faaliyetlerimizde ciddi yetersizlikler yaşanmaktadır. Kültür ürünlerine karşı ideolojik hassasiyetler fazlasıyla zayıflamıştır. Toplum Koma Komelên Kurdistan sistemine çekecek özgürlük ve demokrasi mücadelesine duyarlı hale getirecek ürünlere değil de popüler ve bireyleri sıradanlaştıran ürünlere ilginin artması bu alandaki çalışmaların zayıflığının sonucudur. Kürt dili kullanılsa da toplumu özgür ve demokratik yaşama duyarlı hale getiren değil de verili yaşama entegre eden ve özendiren ürünler bizim basınımız, işitsel ve görsel yayınlarımızda yer alması kültür politikamızdaki yetersizliğin dışı vurumudur. Kültür alanındaki bu aşınma acil olarak doğru bir kültür politikasının hakim kılınması ve pratikleştirilmesini çok önemli bir hale getirmiştir. Özellikle Hareketimizin imkanlarını kullanarak yapılan kültür – sanat eserlerine karşı ideolojik hassasiyet gösterilmesi varlık gerekçemiz olarak olmazsa olmaz kabilindedir. Benzer hassasiyetler kültürel eserlerin basın-yayın alanımızda yer almasına karşıda gösterilmelidir.

**Koma Komelên Kurdistan
Sistemi İçindeki Kültür
Faaliyetlerimizde Ciddi
Yetersizlikler Yaşanmaktadır
Kültür Ürünlerine Karşı
İdeolojik Hassasiyetler
Fazlasıyla Zayıflamıştır**

Örgütsel yapımızda ve pratik mücadelede ki yetersizliklerin ortaya çıkmasındaki en temel faktör partileşme ve partili kadro olma bilincindeki zayıflamadır. Partileşmek görevlere en yüksek düzeyde sahiplenme bilincine ulaşmaktır. İster bir yönetim sorumluluğu alsın ister almasın partililik bilincinin gelişmesi kurumlarımızda Önderlik gerçeğinin en yüksek düzeyde sahiplenilmesi ve pratikleşmesi anlamına gelmektedir. PKK'nin yeniden yapılanmasının yetersiz düzeyde gerçekleşmesiyle ideoloji, örgüt ve kadro ölçülerinin netleşmesinin örgütümüzün toparlanması ve mücadelenin gelişmesinde yaptığı etki bu gerçekliğin kanıtıdır. Partileşme esas olarak ta Önderlik çizgisinde kadrolaşma gerçeğini ifade etmektedir. Koma Komelên sisteminin ideolojik öncüsü ve ruhu PKK olduğuna göre, ruhun varlığı ve etkinliği pratiğin öze, yani özgürlük ve demokrasi çizgisine göre gelişmesinin güvencesidir.

Komünlerin oluşması, komün yaşam felsefesi ve pratiğine büyük inançla yaklaşım kadroların öncülüğüyle gerçekleştirilebilir. Önderlik sık sık komünler ve meclislerden söz etmesine rağmen halen istenilen sayıda ve nitelikte komünler ve meclisler yaratılamaması partileşme ruhu olan ve görevlere sahiplenecek kadro duruşu zayıflığından ileri gelmektedir. Komünler ve meclisler taban çalışması gerektirmektedir. Ne var ki kurumlarda ya da yasal partilerde çalışmak ve bir memur gibi bir iş sahibi olmak tercih edilir olmaktadır. Bu tür anlayışlar giderek toplumdan ve halktan kopan elit kadro profili ortaya çıkarmaktadır. Bu kadronun yüzü ne yeni örgütler oluşturmaya ne de eyleme dönüktür. Halbuki tüm kadrolarımızın öncelikli olarak komün ve meclis oluşturma işlerini üstlenmesi kadro olmalarının temel ölçüsü ve görevidir. Kürt halkının özgürlük mücadelesini verenlerin tüm zamanlarını ve yaşamlarını bu mücadele için harcamaları ahlaki bir görevdir. Çünkü Kürt

halkının içinde bulunduğu durumun bırakalım bir kadro tarafından kabul edilmesi, bir yurtseverin bile kabul etmesi düşünülemez. Başbakan Erdoğan'ın Kürtlerin hak sorunu yoktur demesi Kürt insanının böyle bir sorumluluk içinde olması gerektiğini hatırlatmaktadır.

Önümüzdeki dönemin en önemli çalışması ateşkes sürecini başarıyla idare edip, demokratik çözümü yakın hale getirmektir. Bunun yanında Türkiye'de yaklaşan seçimlerde yurtsever güçlerin meclise girerek demokratik siyasal mücadele boyutuna yeni bir alan katması da önem kazanmaktadır. Türkiye'deki yurtsever demokratların ve Türkiyeli tüm demokratların ve demokrasiden yana olan toplumsal grupların zeytin dalı birlikteliğiyle seçime girmeleri Türkiye'nin demokratikleşmesinde yeni bir dönem başlatabilir. Yurtsever demokratlar ve Türkiyeli demokratların bu sorumluluğu göstermelerini Kürt ve Türk halkı beklemektedir.

Ateşkes süreci diplomatik çalışmaların daha hızlandırılması ve genişletilmesini gerektirmektedir. Diplomasi denilince daha çokta uluslar arası demokratik güçlerin Kürt sorununu çözüme katkıları sağlamak olarak anlıyoruz. Yine bölgede etkili siyasi role sahip devletlerin Kürt sorununun çözümünde pozitif konumda bulunmalarını sağlamakta önemlidir. Ateşkes sürecinden bu güne kadar yürütülen bu yönlü diplomatik çalışmaların eksik kaldığı görülmüştür. Hâlbuki Kürt sorununun demokratik çözümü Ortadoğu'daki siyasi istikrarın sağlanmasına en fazla katkı sunacak bir adım olacaktır. Böyle bir siyasi istikrar günümüz dünya gerçeğinde bu güçlerinde çıkarıdır. Bu nedenle bu yönlü diplomatik çalışmaların mücadelemiz açısından olumlu sonuçları olabilir.

İran, Suriye ve Türkiyeli yetkililerle ilişki geliştirmek bunları demokratik çözüme ikna ve teşvik etmekte demokratik çözüm anlayışına sahip olan hareketimiz için doğaldır. Kürt sorunun demokratik çözümü esas olarak ta bu güçlerin siyasi istikrarına ve gelişmesine hizmet edecektir. Önderliğimiz bu güçlere bunu sürekli hatırlatmakta ve adım atmalarını istemektedir. Bu dönemde Önderliğimizin bu yaklaşımının diplomatik düzeyde pratikleştirilmesi Kürt sorununun demokratik çözümü ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesi açısından yapılması gereken görevlerdendir.

Bu tür diplomatik çalışmaları önemli görürken, yapılması gereken en önemli çalışmalardan biride, başta Güney Kürdistanlı güçler olmak üzere demokratik ulusal birlik politikası çerçevesinde tüm Kürt siyasi gruplarıyla ilişkilerin geliştirilip güçlendirilmesidir. Bu ilişkilerle tüm parçalardaki mücadeleye duyarlılığı arttırmak ve halkımızın her parçadaki örgütlülüğünü ve demokratik yaşamını sağlamada ulusal–demokratik birliğin gücünü ortaya çıkarmak hedeflenmelidir. Özellikle Kürtler aleyhine oluşan 20.yy. Ortadoğu sisteminin parçalandığı ve yeni siyasi dengelerin kurulmak istendiği süreçte, tüm Kürt partilerinin kendi parçalarına duydukları dar sorumluluğu aşan, daha genel, geniş ve geleceği düşünen sorumluluk duymaları tarihi görevleridir.

İnkârcı, sömürgeci ve Kürt halkını hâla egemenlik altında tutmak isteyen bölge güçleri ortak politika yürütürken; dünya ve bölgedeki siyasi gelişmeleri, kendi lehlerine kullanmak için, ortak tutum takınırken Kürt siyasi grupların ortak ulusal bir strateji ve politika üretmeleri ve bunu pratikleştirmeleri daha önemli hale gelmiştir. Bu nedenle sadece siyasi ilişkileri iyi tutmaktan öte, bir ulusal konferansla tüm parçalardaki halkımızın, özgürlük ve demokrasi mücadelesini gözeten ve geliştiren ilkelere ve politikaya ulaşılması gerekmektedir. ABD'nin direnişçiler karşısında zorlanması sonucu bölge ülkelerle ilişki geliştirme eğilimi göstermesinin olası olumsuz sonuçlarının nasıl etkisizleştirilip, giderileceği konusu da bu konferans tarafından değerlendirilecek konulardan olacaktır. Kürt halkının tüm parçalarda gelişen özgürlük ve demokrasi isteminin ortaya çıkardığı demokratik güç, Kürt halkı üzerindeki her türlü olumsuzluğu giderecek potansiyele sahiptir. Özellikle hareketimizin 33 yıldır sürdürdüğü mücadele sonucu, Kürt halkı artık sadece dış dengelere ve güçler arasındaki çelişkilere dayanarak politika yapma sıkıntısı ve zorunluluğuna düşmeyecek kadar siyasi güce ve mücadele kararlılığına ulaşmıştır. Bir ulusal konferansın bu gerçekliği iyi değerlendirerek Kürt halkının tüm parçalardaki özgürlük ve demokratik yaşamını geliştirecek kararlara ulaşabilir. Bunun dışında APO ve PKK karşıtlığını bırakan her güçle siyasi ilişki geliştirmeye açık olduğumuz bir kez daha vurgulanmıştır.

Sonuç olarak:

2006 yılını başarılı bir mücadele dönemi olarak yürüten hareketimiz, APO'suz ve PKK'siz Kürt siyaseti yaratma ve Kürt halkının özgürlük mücadelesini ezme çabalarını 2006 yılında önemli oranda geriletmiş hatta birçok bakımdan yenilgiye uğratmıştır. Önderliğimizin çizdiği mücadele stratejisi sonuç almıştır. Siyasi olarak hamle yaptığımız ve meşru savunmamızın Türkiye'yi zorladığı bir süreçte ateşkes ilan ettik. Bunu mücadelenin gelişeceğine ve Kürt sorununun demokratik çözümünün yaklaşacağına inandığımız için yaptık. Her şeyden önce bu süreci kendiliğinden sonuç yaratacak bir biçimde ele almadık. Çok boyutlu ve duyarlı bir örgütsel duruş ve mücadele çizgisiyle, bu sürecin başarıya götürüleceğini daha başından vurguladık. Bu tutumumuzu iki aylık süreçte ortaya çıkan eksiklikleri gidererek daha da geliştirip demokrasi ve özgürlük mücadelesini ilerleteceğiz. Tabii ki operasyonlar sürdüğü takdirde, meşru savunma doğal olarak yapılacaktır. Serhıldanlar ve her türlü demokratik mücadele ile Kürt sorununun demokratik yoldan çözüme kavuşturulması mücadelesi önümüzdeki dönemde daha da yükselterek sürdürülecektir. Kürt sorununun demokratik çözümü, hiçbir gücün insafına bırakılamaz. Önderliğimiz “çalışmayana selam yok” diyerek, bu dönemin mücadele çizgisini kadro ve yurtseverlik ölçülerini hepimize bir kez daha hatırlatmıştır.

Başta yönetimler olmak üzere tüm kadroların, örgüt ölçülerini hâkim kılan ve mücadele için gerekli olan pratikleri yaratan iradeyi ortaya koyar ve bunu tüm kadrolar, çalışanlar ve halka mal ederse, bu dönemde hareketimizin ve Kürt halkının kazanacağı koşullar her zamankinden daha uygundur.

Politikalar, stratejiler, taktikler ve planlamalar; ancak sorumlu kadroların başta kendi yaşamı ve pratiğinde başlayarak bunları sahiplenmesi ve hedefe ulaşması için öncülük

yapmasını gerektirir. Bu temelde tüm kadrolarımızı mücadeleyi geliştirme sorumluluğunu arttırmaya, yoğun ve tempolu halde pratikleşip mücadeleye en yüksek düzeyde katkı sunmaya çağırıyor üstün başarılar diliyoruz.

**Önderliğimizin Çizdiği
Mücadele Stratejisi
Sonuç Almıştır. Siyasi Olarak
Hamle Yaptığımız
Ve Meşru Savunmamızın
Türkiye'yi Zorladığı
Bir Süreçte Ateşkes İlan Ettik
Bunu Mücadelenin Gelişeceğine
Ve Kürt Sorunun Demokratik
Çözümünün Yaklaşacağına
İnanığımız İçin Yaptık.**

**Devrimci Selam ve Saygılarımızla
20. 12. 2006
KKK YÜRÜTME KONSEYİ**

Daha Güçlü Bir Partileşmeden Kastımız Daha Güçlü Bir Kadrolaşmadır

Partileşme, kadrolaşma, önderlik çizgisinin özümsemesi ve uygulanması konusunda yeni anlayışların, tutumların, örgütsel davranışların nasıl olması gerektiği hususları tartışılıp açığa çıkarılacak, yeni sürecin militanı haline gelme bu temelde sağlanacaktır.

Bahsedilen bu durumlar, biraz daha somut ele alınmalı ki örgütsel ve bireysel açıdan daha somut bir resim çizme ortaya çıksın. Bu resmi önderlik çizgisine göre değiştirme, yeniden yapılandırmaya oturtmanın tartışmalarını yürütmek gereklidir. Durum tespiti çok yönlü bir şekilde yapılırsa, resim iyi çizilirse, tabi nereye neyin konması gerektiğini yapmak daha kolay olacaktır. kadro duruşumuza ilişkin bazı hususları belirterek bunları daha somut hale getirmek istiyoruz.

İdeolojikleşme denen husus nedir, aslında ne tür sorunlar var, nerelerden kaynaklanıyor, bu sorunları, dolayısıyla temel sorunları aşma, çözme yöntemlerimiz neler olabilir? Bunları önderliğin paradigması çerçevesinde güçlü mücadele edecek kadro ve örgüt ortaya çıkarma doğrultusunda değerlendirebiliriz.

Kadro tanımı önemlidir ama genel geçer bir tanımı yoktur. Herhangi bir örgütün işlerini yapan insanlara kadro denildiğini biliyoruz. Fakat kadroyu, sadece partiyle bağlı ele almak doğru değildir. Devletler de kadrolar alıyorlar, binlerce memur çalıştırıyorlar. PKK de kendi üyelerini kadro olarak tanımlıyor. Neyin kadrosu bulunduğu konusu önemlidir. Her kurumun kadrosu kendi işleyişine göre şekillenir. Örgütlü gücün elemanı olmasından dolayı, hepsinde ortaklık vardır. Her örgüt, kadrosunun özelliklerini, yükümlülüklerini kendi ihtiyaçları temelinde belirler. Bir derneğin kadrosu ona göre şekillenir. Onun gereklerini yerine getirirse, o derneğin kadrosu olur. Devlet kadroları, daha çok karşılıklı anlaşma üzerine kuruluyor. Amaçlar çerçevesinde kişiler bir çalışma yürütüyor, karşılığında ücret alıyorlar. Daha çok memur sınıfı olarak tanımlanıyorlar. Parti kadrosu da, partinin amaçlarını, felsefesini benimseyen, işleyişine tabi olan, bu amaçlar doğrultusunda çalışan birey oluyor.

Modern Partileşmenin birkaç yüz yıllık süre içerisinde bir evrimleşme, gelişme durumu var. 18. ve 19. yy'da farklı özellikler arz ediyordu. Önder APO, partiyi " bir amaç doğrultusundaki gruplaşma " olarak tanımladı. Tarihin derinliklerinde de partileşmenin olduğunu, parti hareketlerinin var olduğunu ifade etti. İster devletçi sistem içindeki iktidar kavgaları alanında olsun isterse bunlara karşı duran kesimlerde olsun partiye denk düşen duruşların, tutumların ortaya çıktığını ifade etti. 19 yy'da partileşmeler daha açık tanımlanır olan ve daha sonraki partilere temellik eden bir düzey kazandı. Kapitalist sistemin sınıfları belirgin hale getirmesi, devletin, toplumun bütün yaşam alanlarına hükmeder hale gelmesi iktidarı önemli kıldı, hem

geçirmeyi daha zorlu bir Egemen sınıfın değişik kavgası, iktidarın ihtiyaç örgütlere yol açtı. Bir sömürüye karşı tepki olarak işçi sınıfı adına kurtulma çerçevesinde akımlar ve bu düşünceleri getirmek üzere ve partileşmeler ortaya kuralı kaidesi belirsiz ve biçimde hareket eden çeşitli veya iktidar mücadeleleri daha sistem kazandı.

. Amaç gerekli, ilkeler gerekli; fakat o ilkelerin ne olduğunun belirlendiği, pratiğe aktarılıp aktarılmadığının görüldüğü yer ise, onun kadrolarına kavuşması oluyor

de iktidarı ele alan haline getirdi. kesimlerinin iktidar duyduğu sistematik yandan da baskı ve ezilen sınıf olarak kapitalizmden düşünceler, ideolojik maddi güç haline örgütlenmeler gelişti çıktı. O çok tüzüğü, resmi olmayan düşünce akımları bu dönemde biraz

20 yy'a girerken bu daha da biçime kavuştu. Bu noktada partileşme; program, tüzük, yönetim, kadro gibi olgulara kavuştu. Sistem içindeki partileşmeler devlet mantığına uygun olarak iktidarı ele geçirmek ve iktidardan yararlanmak amaçlı bir partileşmeyi geliştirdi. Ezilenlerin baskıdan kurtulmak için yürüttükleri örgütlü mücadeleleri-se,partileşme adı altında öncülüğü ve kurmaylığı öngören bir tanım kazandı. Bir teorisi, programı oluştu. Amaçlarını daha net hale getirdi. Dolayısıyla kadro-sunun ya da üyesinin özelliklerini de tanımladı. 20 yy'ın başında sosyalizmi hedefleyenler açısından parti en çok tartışılan konuydu. Merkezinde de kadro tartışması vardı.

Partinin esas noktası, kadro oluyor. Teorik tartışmalar, program tartışmaları yanında daha çok öne çıkan partinin özünü ortaya koyan tartışma, kadro tartışması olmuştur. Kadro nasıl olursa, parti de öyle olacaktır. Onun için 19 yy'dan önce programı ve tüzüğü olmayan; ama kadrolarını yetiştirip mücadele eden hareketlere de parti deniliyordu. Her ne kadar parti adıyla bir biçim kazansa da özü kadro oluyor.

Düşüncesiz, amaçsız kadro olmaz. Bir amaca bağlanan ve onun için mücadele eden insanlara, o amacın kadrosu denir. Amaç gerekli, ilkeler gerekli; fakat o ilkelerin ne olduğunun belirlendiği, pratiğe aktarılıp aktarılmadığının görüldüğü yer ise, onun kadrolarına kavuşması oluyor. Bu çerçevede kadro tartışması 20 yy başında çok yapıldı. Sadece amacın benimsenmesinin yeterli olmayacağını, bir örgütsel sisteme girme, disiplin kazanma ve o amaç doğrultusunda örgütlü çalışmaya katılmanın da gerekli olduğunu savunan görüşler de oldu. Ekim Devrimi ile bu görüş, sosyalist partileşmede, ezilenlerin parti hareketinin gelişiminde bir başarı kazandı. Kapitalist sistemi aşmayan anlayışların oluşturduğu sol partilerde olmuştur. Sistemle uzlaşan bu partileşmeler yanında karşıtlık adına yürütülen partileşmedeki kadro anlayışı, Ekim Devrimi ile birlikte temel bir olgu haline geldi. 20. yy. komünist partileri Ekim devrimini başarıya götüren kadrolaşma ölçüleri ve ilkeleri üzerinde oluştu.

Kadro konusunda, Lenin'in yaptığı tanımlamalarla ölçüler belirlendi. O ölçüler bütün partilerin kadro ölçüsü oldu. Çok tartışıldığı için üç noktada somutluk kazandı. "programı kabul etmek, aidat ödemek, herhangi bir parti örgütünde günlük çalışmaya katıl-mak" komünist partilerin üyesi olmak için yeterli ölçüler oldu. Bu doğrultuda partileşme hareketleri dünyanın dört bir yanında gelişti. Bir dönem güçlü bir mücadeleciliği içerdi; fakat iktidara karşı mücadele ederken belli bir içerik kazanan bu ölçüler; devrimler başarıya ulaşır, ezilenler adına hareket ettiğini söyleyen güçler iktidarı ele geçirdiklerinde, kendi iktidarı temelinde yeni bir devlet aygıtı oluşturmaya başladıklarında durum değişti. Dolayısıyla iktidar olmadan önce konulan bu ölçüler hep kâğıt üzerinde kaldı.

İktidar olduktan sonra ele geçirilen imkânlar parti amaçlarını geliştirip başarıya götürmek için değil de partinin gücünden yararlanmak için kullanılır oldu. Bu durum öz itibarıyla partilerin bozulmalarına ve değişimlerine yol açtı. Partiler aynı adla kaldılar, üye tanımları aynı kaldı. Bunlar devirdikleri iktidara benzeştiler. Amaca bağlı olmak bir şeyler elde etme amacına dönüştü. Aidat ödemek de "kaz gelen yerden tavuk esirgenmez" mantığına dönüştü. Parti üyeliği yük kaldıran ve fedakarlık yapan durumdan, bireye özel şeyler kazandıran büyük bir avantaja dönüştü. Avantajlı durumda olmayanlarda bir memur haline geldiler. Devletleşen anlayışın geldiği nokta bu oldu.

Bu durumu, reel sosyalizm pratiğinde somut olarak gördük. Yakın tarihte ya da geçen yüzyılda yaşadıklarımızdan, binlerce yıllık tarihte olup bitenlerin mantığını daha iyi anladık. 1982'de parti sekreterliği yapan Andropov şöyle diyordu: "Bizim parti üyelerinin yüzde sekizi sosyalisttir, yüzde doksan ikisi partili" bu ayırımı böyle belirtiyordu. Kâğıt üzerindeki koşulları(tüzükteki maddeleri) tıpkı memurlar gibi yerine getiriyorlar. O partiler de özgürlük, eşitlik için mücadele eden birer militan topluluğu olmaktan çıkarak var olan imkanlardan çeşitli biçimde avantaj sağlamak üzere çıkar partisine dönüştüler. Reel sosyalizm gerçekliği altında bu parti duruşu yatıyor. Bütün çalışmalarda örgütlülük, inanç ve mücadele zafere götürdüyse, reel sosyalizmin çözülüşünde de inanç, mücadele ve örgütlenme felsefesindeki özün kaybolarak, o ölçülerin çıkar ölçülerine dönüştürülmesi temel rol oynadı. Bu partiler devletçi sistemi aşmak için teorik ideolojik yenilenmeyi yaşayamadı tam tersine onu daha fazla benimsedi. Sistemin bir mezhebi haline geldi, alternatif ve devletin karşıtı olmaktan çıktı. Bunu yaratan esas neden güç olmayı toplumun örgütlenmesine dayandıran değil de devletin ele geçirilmesine endeksleyen zihniyet olmuştur.

Tarihte ki bu parti tanımlamaları ile PKK'nin ayrışan ve örtüşen yanlarını nasıl anlamalıyız. PKK oluştuğunda Kürdistan'da bir partileşme deneyimi yoktu. Kuzey'de sömürgeci egemenliğin gelişimine bağlı olarak devleti yöneten partiler, Kürt toplumunun egemen güçlerini kendi içlerine çekerek çalışıyorlardı. Bunun partiyle ya da partililikle ilgisi yoktu. Tek ölçü, kendilerine ne kadar para ve imkân verildiğiydi. İkincisi bu sistemin sol ucunun Kürdistan'a taşınması idi. PKK buna, sosyal şovenizm ve inkarcılık dedi. Sol adına örgütlenmeye çalışan partiler de Kürt gerçekliğini doğru tanımlayamadıkları gibi, kendi sosyal

şöven partileşmelerine ihtiyaç duyulan kadrolaşmayı sağlamak; Kürtleri mevcut devlet sınırlarına bağlamak üzere örgütlenmeye çalıştılar.

Kürt toplumu devlete muhalifti. Bu nedenle muhalif akımlar ilk önce Kürdistan'da taraftar bulmuşlardır. Kadrolarını buradan devşirmişlerdir. Bu zihniyetle hareket eden partiler Kürdistan'da örgütlendiler. Bu örgütler, sisteme karşı olduklarını söylüyorlardı; ama bu söylem halkın temel taleplerini ve hassasiyetlerini gözetmiyordu. Toplumun kültürel, ekonomik sorunlarına çözüm üretmiyordu. PKK'nin bu sol ve sosyalist söylemli partileri sosyal şovenizm olarak tanımlaması bu nedendir. Devletçi üst topluma muhalifmiş gibi görünerek, Kürt toplumunu denetlemenin aracı oldular. Ancak bunlar çok gelişmemiştir.

Güney ve Doğu Kürdistan'da gelişen KDP partileri vardı. Bunlar İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra oluştu. 1960'ta Kuzey'de de yapılanmaya çalıştılar. Önder APO, bu partileşmeyi, ilkel milliyetçi partileşme olarak tanımladı. Bütün Kürdistan parçalarında örgütlenmeye çalışan bu partiler Kürt halkının çıkarlarını koruyacak bir duruşu gösteremiyorlardı. Baskı karşısında işbirlikçiliğe açıldılar. Kürt sorununu kendi aşiret çıkarları için bir araç gibi kullanıyorlardı. Geçmişten gelen feodalliği, aşiretçiliği modernlik boyasına batırarak gelişme yaratmaya çalışıyorlardı. Onun için Demokrat Parti koydular adını. Öte yandan Demokrasi İkinci Dünya Savaşı ardından gelişen moda akımdı. Türkiye de çok partili sisteme böyle bir rüzgâr altında geçti. Bu parti Güney'de belli bir mücadele yürüttü. ABD, İsrail ve Şah rejimine dayanarak kendini yaşatmaya çalıştı. Irak'ta krallığın yıkılmasıyla etkin hale gelmeye çalıştı. Bütün Kürdistan'da belli düzeyde etkileri vardı. İran-İrak çelişkisinden yararlanarak belli bir güçlenmeyi yaşadı; fakat sonuçta İran-İrak uzlaşmasıyla ezildiler.

Kuzey'de çok cılız da olsa partileşme çabaları vardı. PKK belirli bir tabanları olan söz konusu bu tür partilerle ilişki ve çelişki içerisinde gelişti. PKK bunlarla çok yoğun bir tartışma içerisinde oldu. Kürt ulusal sorununu çözme konusunda diğer gruplarla ilişki ve ittifak olabiliyor muydu yaklaşımı vardı. Bazı gruplarla bu yönlü çeşitli arayışlar, denemeler oldu; ama Kürdistan koşulları ve söz konusu grupların Kürt egemen sınıf kültürlü yanları böyle bir gelişmeye imkân vermedi. Klasik Marxizm-Leninizm etkisini taşıyan bir partileşme, Kürdistan sorunlarını çözmede bir öge olarak görüldü. PKK kendisini böyle bir parti olarak geliştirmeyi esas aldı.

PKK, var olanlar içinde kendini komünist partilere yakın olarak tanımladı. Başka ülkelerin komünist partileri gibi olamazdı, çünkü Kürdistan öyle değildi. Sömürge ülkelerde komünist partiler nasılsa kendine onları örnek aldı. Bunlar Vietnam'da olduğu gibi kendilerini işçi partisi olarak tanımlamışlardı. Bunlara göre kendisini şekillendirmek istedi; ama Kürdistan koşulları, o ülkelerin koşullarına uymadığı için somut durumun ihtiyaçları doğrultusunda partileşmeye ölçüler, özellikler kazandırdı. Bu yönüyle PKK hem komünist partilerden hemde diğer ulusal kurtuluş savaşlarında öncülük yapan partilerden farklı oldu. Öte yandan Önderliğimizin önderlik tarzı, tarih ve toplum kavrayışı da bu farklılığı yaratan diğer bir etkeni.

PKK'de de başta belirttiğimiz üyeliğe ait üç temel özellik vurgulanmıştı. Tüzükte bunlar yazılıydı. Ama Kürdistan'da bunların uygulanması söz konusu olmadı. Somut durumun zorlamasıyla ortaya çıkan fiili durum tüzükten farklıydı. Parti amaçlarını kabul etmek yetmedi. Bir örgütte belli ölçülerde çalışan değil, 24 saat partide çalışan bir durum gelişti. Kâğıtlara yazılanlar ayrı, pratikte olanlar ayrıydı. Çelişkileri çoktu PKK'nin. Parti olmak için kendisini bir şeylere benzeştirmesi gerekiyordu ama Kürdistan koşullarında başka partilere benzeşildiğinde bir şey yapılamıyordu. Komünist partiler gibi Kürdistan'da partileşmeler oldu; ama hiçbir şey yapamadılar. Bu tür partilerle Kürdistan'da sistemi aşan bir yaşam öngörme mümkün olmuyordu. Sistemden bazı tavizler kopartarak kendini daha iyi yaşatma arayışları oluyordu. PKK, öyle olsaydı gelişemezdi. Özgürlükçü ulusal demokratik çizgiye bağlıydı. Onu zafere götürme tutkusu, temel bir önderlik tutkusu olarak baştan itibaren vardı. Dolayısıyla özlenen amaca ne götürüyorsa, pratikte gerekli olanı gördükçe onu esas aldı. Var olan komünist partilerin ortaya çıkardığı o yazılı ilkelere dogmatik bir biçimde sığınmadı. Etkilenmişti, söylem olarak onların söylemi de dile getiriliyordu ancak bu söylemlere göre hareket etmek pratikte mümkün olmuyordu. Dolayısıyla pratik neyi gerektiriyorsa ölçü olarak onları esas aldı. Pratikte deneyim yaptı, kendi kadro duruşunu ona göre kurdu.

Bu ikilem 3. Kongre'ye kadar sürdü, bu kongrede bu ikileme son verildi. Eski tüzük ortadan kaldırıldı. Reel sosyalist partilerin belirlediği kadro ölçüleri ortadan kaldırıldı. Fiiliyatta zaten onları aşan durumu vardı. Pratikte Partinin uyguladığı bir örgüt ve kadro anlayışı vardı. 3. Kongre bu çelişkiyi çözdü, fiili durumu resmîyet haline getirdi ve tanımladı. 3. Kongre'de gerilla mücadelesinde zorlanmaların ölçüleri dikkate alınarak ihtiyaca cevap veren yeni kadro tanımı ortaya çıkarıldı. Kürdistan koşullarının gerektirdiği ilkeleri yaşam duruşunu göstermek isteyen hareketimiz o ikili duruşu ortadan kaldırdı. Bu kararlaşma olmasaydı Kürdistan devriminin zorluklarına dayanan bir partileşme gelişmeyecekti.

Partileşmede yeni ve çok önemli bir gelişme aşamasını bu 3. Kongre oluşturuyor. 1986'nın güzünde gerçekleşen kongrede çelişki çözüldü. Bir yandan söylemde yine yazılı olarak bazı tanımlar getirildi; ama kendi içinde düzen etkisini taşıyan kadro duruşu netleştirildi. Bu netleştirmede örnek alınan Agit çizgisidir.

3. Kongre'den sonra yeni bir parti duruşu ortaya çıktı. Uzun gerilla mücadelesi, bu temelde gelişti. Bu kadronun ölçülerini 5. Kongre'de önderlik tanımladı. Bu kongrenin sonucunda tüzüğü önderliğe sunduğumuzda, sadece üyelik tanımına itiraz etti. PKK'nin 3. Kongre'sinde gelişen kadro tanımı, 5. Kongre tüzüğünde ifadeye kavuşturuldu. O tüzük üzerinde bugünde durmamız gerekiyor. İdeolojik pratik örgütsel mücadelenin dersleriyle oluşan, kadro yaşamını ifade ediyor. Reel sosyalizmin aşıldığı konularda yazılı hale getirildi. 20. yy başındaki o kadro tanımını tümünden değiştirdi, militan bir kadro tanımı getirdi. 3. Kongre'de mücadele gereklerine cevap vermeyen bir kadro duruşu karşısında mücadelenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir kadro duruşunun yaratılması arayışı, 5.kongre sürecinde parti üyeliği tanımıyla birlikte önderliği biraz daha ileriye götürdü. Üye tanımında da önderlik ilk defa, orada "şehitler PKK'lidir" dedi. Üyelik tanımı dolayısıyla yaşamsallaşması gereken ölçüler olarak şehitleri koydu. Özcesi yaşamında mücadeleden başka bir şey düşünmeyen ölçüleri üyelik tanımının özü olarak belirledi. PKK kadrolarını, üyelik mücadelesi veren militanlar olarak tanımladı. Parti üyeliğini birkaç anlamda tanımladı. Bir yurtsever tanımlaması yaptı, bir sempatizan tanımlaması yaptı, bir de parti militanı tanımlaması yaptı. Önderliğin öngördüğü kadrolaşma ölçüsü böyledir.

Diğer partilerin, komünist partilerin kadro ölçüleri ayrıdır. PKK kadro ölçüleriyle bunlardan ayrıldı. Onun mücadelesi yürütüldü; fakat önderlik, istediğimizi yapamadık, bu yönlü amaçlarımıza ulaşmada yetersiz kaldık tespiti yaptı. 90'lı yılların en büyük mücadelesi partileşme mücadelesiydi. Fakat bütün bunlara rağmen memurcu, çeteci zihniyeti aşamadık, dedi. Bunun nedenlerini kadro, üye tanımında, diğer partileri çok aşan bir gelişme yaşamasına rağmen iktidarcı paradigmadan kopamamaya, onu aşamamaya dayandırdı. Geçmişin bu temeldeki eleştiri ve özleştirisi esas olarak burada gelişti. İktidarcı paradigmanın bireyde yarattığı zihniyet şekillenmesini aşamadığımızdan çok etkin bir militanlaşmayı geliştiremedik. Partileşme hep zayıf kaldı. Dolayısıyla pratik mücadeleyi etkili yürütemedik, dedi.

Klasik paradigmanın kadro üzerinde yarattığı olumsuz etkileri bir tarafa bırakırsak PKK kadrosunu yukarıda ortaya koyduğumuz biçimde tanımlamamız gerekiyor. Bu gerçekleri bilmeliyiz. Reformist milliyetçi grupların kadro ölçüleri nedir, PKK'nin kadro ölçüleri nedir, bunları bilmemiz gerekiyor. Hepsini bilmek, özellikle PKK'yi bilmek, ona göre kadro ölçüsünü geliştirmek, ona göre PKK'ye katılmak gerekiyor. Temel bir sorun burada ortaya çıkıyor, bütün bunlar hiç görülüyor, başkalarına bakılıyor, ona göre PKK'ye katılma oluyor. PKK onlar değil ki! PKK ideolojik, teorik ve program olarak benimseniyor. Bu yönlü PKK'nin mücadelesi heyecan veriyor ama PKK bununla sınırlı bir fenomen değildir. Onun kadrosu olmak sadece amaçlarını benimsemekle gerçekleşmez. Ölçüleri ilkeleri var, onlar hiç görülüyor ya da onlarsız bir kadro olmak isteniyor. Bu anlamda bir katılım sorunu vardır.

Önemli bir alan da katılımdaki yetersizlikler, yanlışlıklardır. PKK'nin çok netleşmiş kadro ölçülerini esas alarak, özümseyerek, kendini o temelde değiştireceği yerde, partiyi

kendine benzeştirmek egemendir. Partiyi kendine göre tanımlama, kendi bildiği gibi katılım çok yaygın. Bu sorun yaratıyor, dolayısıyla da partiyle önderlikle gerçek bütünleşme olmuyor. Memurcu zihniyet ya da kendine görelilik dayatılıyor. Belki çalışması karşısında karşısında ücret almıyor; ama parti ortamında kendi duygularına göre yaşamak istiyor. En başta kadrolaşmada sorun buradan ileri geliyor.

Önderliğe değişim konusunu sorduklarında ben geliyorum diyordu. Bazıları tersine göstermeye çalışıyor bu yanlış. Bu bir gelişmedir bir süreklilik vardır. Bunu, en iyi kadrolaşmada görebiliriz. Bu noktada PKK'nin gelişiminin ya da kadro oluşumunun önemli durakları vardır. Var olan sistem partilerini kıyaslamamak gerekiyor. Onların sınıfından değildir. Ezilenlerin alanında saymalıyız. Daha oluşurken onlardan ayrışma oldu. En fazlada Kadro tanımında bu ayrışma oldu. Söz olarak değil fiili olarak bu oldu. Daha PKK doğarken reel sosyalizmin kadro ölçülerini aşmıştı. O ölçülerle Kürdistan'da devrimci bir parti olunamazdı. KDP'den başka o tür partilerde vardı ama kürdistanda esameleri bile okunmadı. Halk onları görmeden duymadan ya poliste ya da askeri darbeden sonra açığa çıktılar.

Önderlik "ulusal kurtuluşa partileşmek" demişti. Mücadele sürecinde bu gerçeklik gerillada partileşmek biçiminde somutlaştı. Devrimci bir partileşmenin ancak gerillayla ortaya çıkacağı belirtildi. Gerilla yalnız mücadelesiyle değil yaşamı ve duruşuyla "Mevcut düzenin toplumsal yaşamını reddetmek" olarak belirlendi. Kadın özgürlük çizgisi bu partileşme çizgisinin ileri bir aşamasıdır. Kadın özgürlük çizgisiyle yaşam ve özgürlük ölçülerini belirledi. Bu yaklaşımlar ve bu yönlü çalışmalar bir yandan gerillaya cesaret, fedakârlık ve tarz, öbür yandan da özgürlük çizgisi kazandırdı. Bu ideolojikleşme yarattı.

İdeolojikleşme, bir yaşam tarzıdır lafazanlık değildir. Net yaşam ölçüsü kazanmak, bunu pratikte var etmektir. Farklı yaşam ilkelerini reddedebilmektir. Önderlik çizgisinde ideolojikleşmek önderlik yaşamını özümsemektir. Onu temsil eden bir kişilik duruşu edinmektir.

**Önderlik çizgisinde
ideolojikleşmek
Önderlik yaşamını
özümsemektir
Onu temsil eden
bir kişilik duruşu
edinmektir**

Kadın özgürlük hareketi 3. Kongre ile başladı. Düzen anlayışını aşan bir militanlık düzeyini geliştirdi. Onun Kürdistan'daki temsili olan inkâr imha sistemini aştı, dolayısıyla toplumun önüne bir yaşam alternatifi ortaya çıkardı. Hareketimiz ve halkımız bunlara dayanarak direndi. Kadro, militanlaşma temel olarak bu iki unsura dayanarak gelişti. Bunun yazılı formülasyona dönüştürüldüğü, somut karar haline getirildiği süreç 5. Kongre süreci oluyor. Aslında o da bir aşamadır. Çözümlemelerde var olan, fiilen de yaşanan parti örgütlenmesi temelinde, yeni kadro duruşu olarak geliştirilen ilkeler, 5.kongrede kadro ölçüsü olarak somut formülasyona kavuşturuldu ve karar haline getirildi. Orada bir biçim kazandırıldı. Böyle özellikleri vardı, yönetimler ve kadrolar tarafından çok anlaşılıp anlaşılmadığı ayrı bir konudur. Bu aynı zamanda kadro ölçülerinin ortaya konulmasında ve gelişiminde bir de bu ölçülerin temel dayanakları olan olguları ve zihniyeti ortaya çıkartıp aşma oluyor. Bu da paradigma değişimidir. Paradigma değişimi temelinde ortaya konulan bu kadro aşamasını zihniyet temellerine teorik olarak oturarak daha çok sonuca götürmek oldu. Çünkü özgürlükçü ve demokratik sosyalist temelde öngördüklerini pratikte tamamen şekillendiremiyordu. Bunun nedenlerini araştırdı ve sonuçta öngördüğü kadro ölçülerine ulaşılmamasındaki zihniyetin iktidarcı paradigma olduğunu gördü. Böylece önderliğin öngördüğü kadrolaşma düzeyinin gelişmesi için zemin güçlü hale getirilmiş oldu.

Önderlik 5. Kong-re'den sonra yürüttüğü partileşme çalışmalarına rağmen, güçlü bir partileşmeyi neden oluşturamadığını sordu. Şunu ortaya çıkardı, iktidara bağlandıkça, kadroyu yeni bir iktidar unsuru olarak hazırladıkça, onu memur olmaktan çıkartamazsın. Pratikte bin bir şekilde ortaya çıkan parti dışlıklar, çizgi dışı, kadro dışı ruh hali, anlayış dediğimiz unsurların aşılması mümkün olmaz. Bu paradigma değişmediği sürece İstediyin kadar bireyciliği eleştir; doğru kadro ölçüleri koy hedefine ulaşamıyorsun. Çünkü nihai olarak kadroların önüne iktidarcılık konulmuş oluyordu. Dolayısıyla zihniyetin değişmesi gerekiyordu.

Eski paradigma kadronun önüne özü itibarıyla bireyciliği ve iktidarcı mantığı koyuyordu, dolayısıyla bürokrasiyi ortaya koyuyordu. Stalin kadar bürokrasiyi eleştirmiş biri yoktur. Belki başkaları da fiiliyatta yaptı; ama Stalin hem fiiliyatta yapmış hem de yazılarda yazmış; ama buna rağmen hiçbir zaman bürokrasiden kurtulamamıştır. Dünyanın en büyük bürokrasisi onun döneminde kuruldu. Niye? Çünkü paradigması ona götürüyordu. Öngörülen sistem, bürokratizmi geliştiriyordu. Bizde de öyle oldu. İktidarcı paradigma 5. Kongre tüzüğünde yaratılan kadro ölçüleriyle çelişti. O paradigma, o ölçüleri aşmayan yaklaşımları geliştiriyordu.

Önderlik, fiiliyatta hep onları aşmaya çalıştı. Bu kadar yoğun çaba harcadı; ama sonuçta bu özellikler aşılamadı. Sonuçta iktidarcı paradigmayı eleştirerek aşmayı öngördü, öngördüğü kadroyla çelişen paradigmadan partiyi kurtardı. Kadro ölçülerine uygun bir paradigmayı geliştirdi. Özgürlük, eşitlik, ekoloji temelinde paradigma geliştirdi. Devleti kabul etmeyen paradigmayla kadroyu ölçülendirmeye çalıştı. Tabii ki paradigma değişimine sadece kadroyla ilgili tecrübeler götürmemiştir. Ancak mücadele eden bir örgüt ve parti liderliği açısından bu tecrübe tüm çalışmaların ve ideolojinin özü olarak zihniyet değişimi ve paradigma kavrayışında çok önemli rol oynamıştır.

Demokrasi ilkelerini, devlet ve iktidar egemenliğinden çıkarmak, kurtarmak gerekir. En büyük saptırma ve yanlış yüz yıllardır, bin yıllardır büyük fedakârlıklarla yürütülen mücadelelerin sonuçlarının tam başarıya gitmesinin mümkün olmaması, engellenmesi esas olarak buradan kaynaklanmıştır. Bunu en son somut olarak reel sosyalizm pratiğinde gördük. Rus devrimcileri sert mücadele ettiler, iyi politika yaptılar, fırsatları değerlendirerek iktidarı ele geçirmeyi de bildiler. Kendi istedikleri gibi bir devlet de kurdular; fakat elli- altmış yıl sonra görüldü ki, bu kadar radikal mücadele, özgürlük, eşitlik ilkelerine bu denli bağlılık sonuçta baskı ve sömürü düzenine dönüşmekten kurtulamıyor. Baskı, sömürü düzenine, hiyerarşik devletçi sisteme alternatif olamıyor. Onun bir uzantısı, bir ucu, bir mezhebi haline

geliyor. Hızla yeniden ona dönüşüyor. Neden? Çünkü özgürlüğü, eşitliği, demokrasiyi geliştirme sistemi, yöntemi ve araçları bu ilkelere uygun değil. Sadece bir zaman dilimi için araç olarak düşünüldüğünde bile devletle bunu yapmak mümkün değildir. Ne adına olursa olsun “devlet” özgürlük, eşitlik karşıtıdır. Zaten devlet baskı ve sömürü demektir. Baskı, sömürü, zulüm, despotluk aracılığıyla özgürlük, eşitlik, demokrasi gerçekleşir mi,

gerçekleşmez. Bunun gerçekleşemeyeceği bütün radikalizmine ve iyi niyete rağmen görülmüştür. Fırsatlardan yararlanıp iktidarı ele geçirerek birçok imkân ve güç kazanmalarına karşın bu gerçekleşmemiştir. Bizim açımızdan böyle bir düzey ve bu kadar derinleşmiş olgular söz konusu değildi. Yinede hem Sovyet pratiğinin hem de bizzat PKK'nin gelişim pratiğinin derslerinden yararlanarak önemli sonuçlar çıkarılmıştır. Önderlik bunların hepsini değerlendirdi. Kendi çabalarını da gördü. Bunları da değerlendirdi. O kadar emek, çaba sarf etmesine, eğitim yapmasına, mücadele ortamı yaratmasına rağmen insanları bir türlü partinin ön gördüğü kadro ölçülerine çekemeyişinin, öngördüğüyle ortaya çıkan arasındaki farklılıkların nedenlerini araştırdı. Bu konuda yoğunlaşma temel bir özleştirme ile birlikte güçlü bir ideolojik teorik yenilenme sonuçta zihniyet yenilenmesini ve gelişimini ortaya çıkardı. Yeni paradigmanın gelişimi böyledir. Pratiğin geliştirilmesinin ihtiyacının dayatması, birçok engelin ve uluslar arası komplonun aşılmasının ve başarısızlığa uğratılmasının zorunluluğu, bizde ve dışımızda reel sosyalizm pratiğinde var olan başarısızlıkların nedenlerinin araştırılması ve bunları aşma arayışı yeni paradigmayı doğurmuştur. Bu bakımdan yeni paradigma, bir yönüyle de geçmişte bütün çabalara rağmen yetersiz partileşmenin nedenlerini bulup ortadan kaldırarak daha güçlü bir partileşmeyi ortaya çıkarmayı hedefliyor. Daha güçlü bir partileşmeden kastımız daha güçlü bir kadrolaşmadır. Yeni paradigma aynı zamanda partinin zihniyetine, ideolojik ilkelerine, programına, örgütsel duruşuna denk düşecek, bunu iyi özümseyip hayata geçirecek bir kadro düzeyinin yaratılabilmesinin önünün açılması oluyor. Bu bakımdan şunu bilmemiz lazım. İki bine kadar PKK gelişimi ve kadronun yeni bir kişilik ve ölçüler kazanması esas olarak fiilidir. Eski paradigma içinde gerçek anlamda özgürlükçü, demokratik ve mücadeleciler kadro yetiştirme arayışıdır. Öngörülen Kadro ölçüleri büyük oranda farklı bir paradigmanın ölçüleridir ama buna temel oluşturacak zihniyet ise bu ölçüleri kazandıracak nitelikte değildir. Önderliğin amaçları, çabaları paralelinde istenilen kadro ölçülerinin zihniyetine ulaşılmış değildir. İkibinden sonra yeni paradigma bu durumu çözüme ulaştırıyor. İşte fiiliyatta gelişen kadro ölçülerine uygun bir zihniyet, bir ideolojik çizgi ortaya çıkartıyor. Pratiği ile düşüncüyü örtüştürüyor, birleştiriyor. Bu anlamda parti kadrolaşması itibariyle çizgiye uygun kadrolaşmanın önü ardına kadar açılmış, zemini güçlendirilmiş oluyor. Yeniden yapılan PKK'yi, partileşmeyi, yeni paradigmayla yeni kadro ilişkisini doğru anlamamız gerekiyor. Onu farklı tanımlamak yanlış olur; çünkü özgürlük, eşitlik, demokrasi ilkesi PKK'nin baştan itibaren geliştirdiği kadro ölçülerinden dönmek değil de onları daha da

ilerleten ve yaşamsallaştıran bir zihniyetin ortaya çıkartılması oluyor. Bu durumları görmemiz gerekiyor. Bundan şu sonuçları çıkartabiliriz. Yeni paradigmanın özümsemesi kadrolaşmayı daha çok geliştirebilir. Yeni PKK'nin kadrolaşması geçmişe göre çok daha düşünce ve pratikte tutarlılık ve güçlülük arz edebilir. Görevlere sahiplenme ve pratiğin üzerine yürüme daha militanca gerçekleşebilir. Devletçi ve iktidarcı paradigmanın ortaya çıkardığı memurculuk, çetecilik ve bunların çok değişik varyasyonları, bu yeni partileşme döneminde yeni paradigmanın özümsemesiyle aşılabılır. Bunlar gerçek. Bu bakımdan yeni paradigmayla birlikte özgürlük, eşitlik ve demokrasi ilkelerinden, militanlık ölçülerinden, öncülük konumundan, parti veya onun kadroları olma ölçülerinde gevşemenin değil aksine daha fazla güçlenmesinin önü açılmıştır. Özcesi önderliğimizin çok önceleri öngördüğü özgürlükçü, demokratik, doğru kadro duruşunun pratikte doğru, yetkin, başarılı bir biçimde gerçekleştirilememesinin nedenleri görülüp ortadan kaldırılarak, eleştirilip, aşılarak bunların daha güçlü bir biçimde gerçekleştirilmesi önümüze konulmuştur. Bunları bilmek gerekli. Bu çerçeveden baktığımızda kadrolaşma sorunlarımız nerden kaynaklanıyor, nerden ortaya çıkıyor ? bunları görebiliriz.

Birincisi; kadro sorunu şu anlamda vardır. Yeni bir mücadele sürecine girdik, kadro ihtiyacı vardır. 1 Haziran Atılımı ile birlikte hareket yeni bir sistem kazanıyor. Büyüme ve gelişme döneminde, dolayısıyla daha fazla kadroya ihtiyaç duyuluyor, mevcut kadro düzeyi hem nicelik hemde nitelik olarak yeterli değildir. Yeni bir stratejik temelde geliştirilen mücadele ve o temelde örgütün, hareketin büyümesi, demokratik sistem kazanması, var olandan çok daha fazla kadroya ihtiyaç duyuyor. Bu bakımdan yeni kadrolar eğitmek gereklidir. Kadro sorunu derken sorun burada ortaya çıkıyor.

İkincisi; yeni paradigmayı özümsemiş kadroya ihtiyaç vardır. Yeni bir örgütsel sistem, yeni bir mücadele geliştiriliyor. Dolayısıyla bu sisteme öncülük edecek, bu mücadeleyi yürütecek kadroya ihtiyaç duyuluyor. Bu anlamda da yeni paradigmanın özümsemesine ve yeni paradigmanın öngördüğü kadro ölçülerinin edinilmesine ihtiyaç vardır. Bu da yeni kadroların eğitilmesini gerekli kılıyor. Birinin ben kadroyum, demesiyle kadro olunmaz. Çizgi özümsemerek, kadro ölçüleri edinilerek kadrolaşılr. Bunun sağlanmasına, düşünsel, pratik bakımdan böyle bir durumun gelişmesine ihtiyaç vardır.

Üçüncüsü ise; var olan kadroların ya da geçmişten gelen kadroların, böyle bir değişimi, yenilenmeyi yaşamalarına ihtiyaç vardır. Hareketin büyümesine denk düşecek kadroları ortaya çıkarmak için de yeni kadroları eğitmek, geçmişten gelen kadroları yine yeni paradigma temelinde değiştirmek, yenilemek, eğitmek gerekir. Yoksa yeni dönemin militanlık görevleri, öncülük görevleri yerine getirilemez. Örgüt ve eylem çalışmasına öncülük edilemez. Dolayısıyla parti öncülüğü gerçekleşmez, pratik çalışma geliştirilemez.

Üç yıldır yürüttüğümüz yeni stratejik atılım döneminin pratik tecrübesi, dersleri bize bunu öğretiyor. Mücadelenin geliştirilmesi, örgütün büyütülmesi, halkın demokratik konfederalizm ilkeleri temelinde, mevcut sistem alternatifini bir yaşam düzeni içine çekilmesi hususunu irdelediğimizde, bu yönlü engellere baktığımızda temel yetersizlik kadro öncülüğünde çıkıyor. Kadrolar hem nicelik hem de nitelik olarak yetersizdir. Var olan kadro böyle bir öncülüğü yürütmeye düşünsel ve pratik olarak yeterli değil. Çünkü gerekli düzeyde yeni paradigmayı özümsememiş, bu temelde kendini eğitmemiş, dönüştürmemiş, yine yeni kadrolar eğitilmemiştir.

Öyle durup dururken kadro olsun, kadro eğitilsin demeye gerek yok. İhtiyaç yoksa kadro eğitilmez. Önderlik bazı sınırlar ve sayı sınırlaması koyarken bunları belirtmek istedi. Tabii ki Herkesi kadro yapacağız diye bir çaba harcanmaz. Bütün toplumu partileştirelim demeyeceğiz. Öyle değildir; ama şimdi pratiğe bakıyoruz; propaganda çalışmalarında, diplomasi çalışmalarında, kitle eylemliliğinde, örgüt çalışmalarında, meşru savunma çalışmalarında ciddi zayıflıklar vardır. Yine yürütülen çalışmalar içerisinde yığınca sorun vardır. Nedenlerini araştırdığımızda önümüze hemen kadro çıkıyor. Kadro eksiktir, yetersizdir. Mevcut olan kadro bu görevlere kesinlikle uygun değil. Uygun hale getirilmesi gerekiyor. Uygunluğun olmaması nereden ileri geliyor, uygun hale nasıl getirilebilir, var olan sorunlar nasıl aşılr, geçmişten gelen kadroların eğitimi, değiştirilmesi, dönüştürülmesi sorunu nasıl ortaya çıkıyor? Bunun da birçok etkeni var. Belirtildiği gibi bir tanesi yeni paradigmanın doğru özümsemesi sorunudur. Yani şimdiye kadar devletçi, iktidarcı paradigmayı, zihniyeti esas alıyor, bunun içinde parti ilkelerini var etmeye çalışıyorduk. Ancak görüldüğü gibi özgür irade, cesaret, fedakarlık, kolektivizm, devletçi iktidarcı paradigmayla çelişiyor. Dolayısıyla her zaman insanın beyninde bir çelişki var oluyor. Amaçla paradigma uyumlu değildi. Şimdi uyumlu hale getirilmiştir. Paradigma değişimi bunu uyumlu hale getirdi. Dolayısıyla yeni paradigmayı özümsemek ve kadro ölçülerini böyle bir zihniyete dayandırmak gerekiyor. Zihniyette her hangi bir çelişkinin kalmayacağı bir bilinç durumun yaratılması gerekiyor.

Böyle olursa, kadro ideolojik ilkeleri de, siyasi hedefleri de, çalışma tarzını da doğru anlar ve etkili mücadele eder. Bu olmazsa mücadele edemez, çözüm bulamaz.

Dördüncüsü; geçmişten gelen çeteci, memurcu zihniyetin etkileri vardır. Geçmişte bütün partileşme, kadrolaşma eğitim çabalarına rağmen, bu ölçüleri aşamadık. Memurculuk ve çetecilik çok değişik versiyonlarıyla birlikte hep var oldu ve kadro duruşunu tanımladı. Çeşitli biçimlerde parti çizgisiyle çelişen parti dışı eğilimler veya ruh halleri, anlayışlar, tutum ve davranışlar hep var oldu. Bu bir anlayış haline geldi. Eski kadro, biraz da böyle şekillendi. Şimdi bunların görülmesi, eğitimle, özeleştiriyelikle alışkanlıklar haline gelmiş bu duruşun aşılması gerekiyor. Değişimden kasıt esas olarak budur.

Çeteci, memurcu duruşun gelişmesinin iki önemli kaynağı vardır:

Birincisi; hiyerarşik devletçi toplum düzeninin etkileri; çünkü herkes o düzenden geldi. Onu güçlü bir biçimde eleştiremem, aşamama durumları o düzenin temel ölçülerini hep var etti. Çeşitli etkilemeler ve duruşlar biçiminde kadrolar şahsında yaşamasını sürdürdü.

İkincisi ise tabii ki devletçi iktidarcı paradigmaya göre partileşmenin kurulmasından kaynaklı, devletçi iktidarcı zihniyet kadronun duygu dünyasını ve davranışlarını şekillendirdi.

İdeolojik ve kadro sorunlarımızın dönemselsel olarak ağırlaşmasında provokasyonun çok olumsuz etkiler yaptığını bilmekteyiz. Örgüt yapımızı bu kadar etkileyen, ona zarar veren, insan kaçırtan, ölçü çarpıtan bir provokasyon olmasına rağmen hala çok sistemli eleştiremedik. Mesela Semir provokasyonunda, Önderlik çok kapsamlı kitaplar hazırlattı. İğneden ipliğine kadar irdeletti. Yani bu provokasyonun ipliğini pazara çıkardı. Ruh halini sorguladı, mahkûm etti. Büyük bir aydınlanma faaliyeti geliştirdi. Bugün böylesi kapsamlı bir elestiriyi gündeme getirmek en doğru olan husustur. Bunu en başta yeniden yapılanan PKK yapmalıdır. Önderlik temel ilkeleri koydu. İnsanları hem paradigma hem de provokasyonları kavratma temelinde eğiterek kapsamlı dersleri çıkartmalarını sağlamak gerekiyor. Önderlik çizgisinin temel doğrultusunun verilmesi gerekiyor. bu provokasyonun kapsamlı irdelenmesi gerekiyor. Üzerine kitaplar yazarak, mahkûm etmeliydik. Var mı öyle bir durum? Yoktur. Bunu bir kere net olarak bilmemiz lazım.

PKK' nin kendine göre tarzı uslubu ölçüleri vardır. Bunlar dünden bugüne gelen kanıtlanmış Önderlik ölçüleridir. Bu ölçüler onlarca yıllık mücadeleyle ortaya çıkmış, gelişmiştir. Başarıyı hep kendi özgünlüğümüzde yaratmış ve geliştirmişiz. Başkalarının ölçü ve tarzıyla mücadele yürütemezsin. Mesela geçmişte bazıları, bazı uslubları edinmeye ve örgüt içine sokmaya kalktılar. Önderlik, bu anlayışların hepsiyle mücadele etti. Bizim de kendimize has uslubumuz vardır ve daha eğitici öğretici, geliştiricidir. Onu- bunu taklit etmeye gerek yoktur yani. Bunları niçin belirtiyorum? Çünkü etkili bir ideolojik çalışma yürütemedik. Provokasyonun etkilerini, izlerini silemedik hala. Önderlik bu anlayışları çoktan mahkûm etmişken, biz daha bunu gerçekleştirememiş durumdayız. Ne kadar bir mücadele yürütüldü provokasyona karşı, bunları sormamız gerekiyor. Bu bakımdan kadro ölçülerimiz de muğlaklaşıyor. Genel anlamda herkesi katıyoruz demekle bu oluyor mu? Kuşkusuz olmuyor. Herkes kendisine göre katılıyor. O zaman bin bir türlü parti ortaya çıkar, ideolojik ve amaç netliği olan bir birlik partisi ortaya çıkmaz. Peki, ne yapmamız gerekiyor? Kapsamlı bir ideolojik duruş ile mücadele yürütmemiz gerekiyor. Bunun için de önderlik çizgisinin, yeni paradigmanın özümsemesi gerekiyor. Yeni paradigmayı özümsemeden birlik yaratmak ve onu pratikleştirmek, kurumlaştırmak mümkün değildir. Bunu ciddiyetle bir sistem dahilinde düzenli bir biçimde yürütmeliyiz. Ancak o zaman provokasyonun etkileri genel hareket üzerinden aşılmış olur. Ancak öyle bir çalışmayla yeni parti ortaya çıkarılabilir.

Bütün bunları niçin belirtiyoruz? Kadrolaşma sorunlarıyla bağlantılıdır. Gerçekten de kadroda yanlış anlayışlar vardır. Bu olumsuzluklara ve yanlışlıklara karşı, mücadele etmede zayıf vardır. Bunlara karşı, Önderlik çizgisini, PKK çizgisini güçlü sahiplenecek etkin bir duruş yok. En kötüsü de aslında budur. eleştiri ve özeleştiriyelikle bunların giderilmesi konu-sunda geleneklerimizden kopuldu. Provokasyon işte böyle bir inkârcılığı geliştirdi. Kadronun bu durumu da kabul edilmez. Dolayısıyla ciddi bir sorgulamayı yapmamız lazım. Kadroların yenilenme konusunu, eğitim çalışmalarımızın temel gündemi haline getirip yürütmek durumundayız. Bunlar olmalı ki, bu sorunların çözümünü yaratalım.

Yeni paradigmayla çelişkili gördüğümüz anlayışlar, eğilimler, hatalar ve zayıflıklar var. Tabii bunlar sadece kadroların ideolojik duruşuyla bağlantılı değil. Örgüt çalışmalarında da

**Her şeyin başına
ideolojik özümsemeyi
koymalıyız
Büyük ideolojiler
düşünce akımları
ancak kendilerini
benimseyen, özümseyen
kadrolar yaratarak
pratikleşerek
hayata geçerler**

sorunlar var. Kadro sorunları, örgüt sorunları, yönetim, organizasyon sorunları var. Fakat bütün bunlara rağmen, her şeyin başında ideolojik duruş geliyor. Örgütlenmek demek, bir ideolojinin benimsenmesi demektir. İnsanları bürokratik, dar şekiller, oluşumlar içerisine almak değildir. Örgütsel yapılanmalar bir ideolojinin yaşamsallaştırma araçlarıdır. İdeolojik özümseme olmazsa, felsefesi kavranamazsa şekli olarak da yürümez. Bu şematizm, bürokratizm olur. Zorlarsan baskı uygulamak olur. Özgürlük, eşitlik demokrasi çalışmaları zorla yürütülemez. Büyük bir anlayışla, özümsemeyle, benimsemeyle yürütülür. Belki ezenler çalışmalarını böyle yürütebilir; ama halkın ve ezilenlerin çalışmaları böyle yürütülmez. Zor, başarıyı getirmez. Sadece şekli bir gelişim, bizi Sovyet pratiğine götürür. Sovyetler’de Andropov’un itiraf ettiği gibi; özde benimsemeyen, amaça bağlanmayan bir kitle ortaya çıkar. Dolayısıyla sistemi de savunamaz hale gelir. Bundan dolayı da Sovyetler yıkılıp gitti. Oysa sosyalizmin görevi kendini savunacak özümsemiş, benimsemiş, kendine bağlanmış bir toplum, iradeli ve sosyalizme bağlı bireyler yaratmaktır. Demek ki yaratamamıştır. Zorlamayla ancak bir yere kadar gelinir. Oradan öteye gidilemez. O açıdan, her şeyin başına ideolojik özümsemeyi koymalıyız. Büyük ideolojiler, düşünce akımları, ancak kendilerini benimseyen, özümseyen kadrolar yaratarak, pratikleşerek, hayata geçerler.

Mitolojilere, dinlere bakalım, o büyük etkilerini böyle bir özümsemeye borçludurlar. İnsanların parti amaçları doğrultusunda çalışabilmeleri, kesinlikle amaca bağlanmalarını gerektirir. Zindanda, her türlü zor koşullarda baskılara karşı direnebilmek, ancak amaca bağlılık ve özümsemeyle olur. Bu yüzden her şeyin başına ideolojiyi koyuyoruz. Onun da temelinde katılım vardır. Katılım gerçeği önemlidir. Katılım amaçlara bağlanmaktır. Partinin felsefik, ideolojik amaçlarına bağlanma düzeyini ifade eder. Önderliğin kadro tanımında mihenk taşı burasıdır. O çizginin ruhuyla, özülle bütünleşmeyi, onun kendi duygusu, düşüncesi haline getirtmeyi ifade ediyor. Parti dışı duruşlar, katılımlar nasıl oluyor? Hangi tür anlayışlarla olur? Nasıl savunuluyor ve insanlar buna nasıl oluyor? Bu ikili bir duruştur. İki kişilik var demektir. Bunun nedenlerini iyi bilmek gerekir.

Örgüt ve kadro sorunları üç alandan kaynağını almaktadır. Bir yönü sistemimizden kaynaklanan sorunlardır. Örgütümüzün ve kadrolarımızın mevcut ideolojik, siyasi, askeri görevler karşısındaki yetersizliklerinin bir nedeni, mevcut sistem düzenlemesidir. Konfederalizm hala doğru anlaşılmadığı için örgütümüz var olan örgütsel işleyiş içinde bütünlüklü değil çok parçalıdır. Halbu ki konfederalizm hem kurumlarımızın kendi içinde hem de diğer kurumlarla ilişkilerinde bir birini tamamlama ve bu temalde bir sinerji çıkarmanın örgütlenme modelidir. Felsefesi böyle bir sonuç yaratmaya yöneliktir. Ne varki herkesin bir kurum üzerinde tasarrufçu ve parçalılığı yaratan anlayış ve pratikler nedeniyle yeni paradigmanın ve dönemin önümüze koyduğu görevleri tam yürütemiyoruz. Bu durumu derinlikli ele alıp değerlendirmek gerekiyor.

Sistemden kaynaklanan sorunlar var. Neden var? Çünkü mevcut sistemimiz çalışma üzerine, görev üzerine oturmuyor. İmkânları paylaşma ve tüketme üzerinde oturuyor. Bu durumlar PKK çizgisine ne kadar ters! Önderlik ve PKK gerçekliğiyle hiçbir alakası yok. Yaratmak, oluşturmak, üretmek gerekiyordu. Aslında Kürdistan’da özgürlük, eşitlik, demokrasi hareketi bir var etme, oluşturma yaratma hareketidir. Yoksa tüketme hareketi değildir. Bu yönüyle aslında reel sosyalizmin durumuna düştük. PKK böyle oluşmadı. Bazı imkânlar üzerinde kurulmadı. İmkân kullanmak, paylaşmak, tüketmek üzerinde var olmadı kesinlikle. Bir kere burada bunu düzeltmek gerekiyor. Felsefemizin bir özü budur. PKK’nin dün de felsefesi böyleydi, bu gün de böyledir, birdir. Önderliğin bu doğrultudaki bakış açısında bir değişiklik olmamıştır. Yaşam, mücadele ve değer üretme felsefemizde bir değişiklik yoktur.

PKK bir parti hareketiydi. Cephe ile diğer örgüt biçimleriyle işler yürütülemeyeceği için, Kürdistan’da PKK gibi bir parti gerekli oldu. Kadro ölçüleri gerekli oldu. Yoksa başka bir şekilde yürümezdi. Bunu iyi anlamamız gerekiyor. Kürdistan’da işler böyle yürüyor. Üçüncü kongrede önderlik bize şunu söylemişti; “diyorsunuz ki tüm dünyada işler birazda küçük burjuvaca yürüyor, bizimkisi de biraz böyle yürüyebilir.” Ne var ki Kürdistan gerçekliğinde böyle yürüyemez ve yürümemiştir. Bu memleket öyle bir memleket ki burjuvalıkla adım atamazsın, var olamazsın. Dolayısıyla yok olmaktan kurtulamazsın. Bu nedenle PKK halkına kusursuzca, fedaice hizmet etme üzerine kurulan bir örgüt olmuştur. İşte bu yaklaşım PKK’de ideolojik derinleşmeye, sıçramaya yol açtı. PKK etrafında bir halk hareketi yarattık. Bu biraz da herkesi etkiledi. ERNK iktidarı hedeflese de özü itibarıyla tamamen PKK’nin felsefesine, ruhuna göre şekillendi. ERNK’cilik cephecilik öyle oluştu. Unutmamak gerekiyor ki binlerce kadrosu gelişti. Kuzeyde, Avrupa’da, Güney Batı’da binlerce kadrosu parti çalışanı gelişti. Parti sistemine hizmet etmeye, üretmeye, yaratmaya bağlı şekilde gelişti. Bir hareket oldu. Bu gün ise biz bu birikimi bir sisteme bağlayamadık, bir sisteme dönüştüremedik. Aslında demokratik konfederalizm iktidar mantığından uzaklaşarak bu kitle hareketinin ruhunu,

felsefesini değiştirmeden, halkı g yapacak bir sistem kazandırmayı esas alıyordu; ama pratiği istediğimiz biçimde geliştirmedik

Provakasyon deyip geemeyin. Geçen dönemin bu değişim, yeniden yapılanma sürecinin özelliklerini incelemeliyiz. Geçmiş birikimimizi; diktatrlkmş, kfirlikmiş, yıkmak ve yok etmek gibi bir anlayış üzerine oturtmamalıyız. Bu da yaratılan provakasyonun bir etkisidir. Bu çok kötü, çok tehlikeli bir saldırıydı. Demokratik konfederalizm kendiliğinden birden ortaya çıkmış bir oluşum değildir. Büyük mücadele tarihimiz olmasaydı ne öyle bir bilinç ortaya çıkar, ne de bir olanak. Eğer böyle bir bilinç ve örgüt sistemi oluşuyorsa, yirmi beş yıllık PKK, ERNK pratiğinin yarattığı birikim üzerinden oluyordur. O birikim varlığına dayanıyordu. Yani onun inkrına değil. İşte bu birikime dayanan sistemin dönüşümünü sağlayamadık. Değişim sürecini etkili ve her boyutta değer üreten düzeyde pratikleştirmedik. Değerler var, kullanıyoruz, bazı Şeyler yapılıyor; ama cepten yiyoruz, hazırı tüketiyoruz. Böyle giderse bir gün gelir, hepsi tükenebilir. Bu duruşla, bu tarzla sistem olmak yanlıştır. Onun için bürokratik kalınıyor, KKK sistemi üstte kalıyor. Taban alışması yoktur. Komün düzeni yoktur. Bu durum karşısında önderlik kendisini parçalıyor ve alışmayana, bir komün içinde olmayana selam bile göndermiyor.

**Bu memleket
Öyle bir memleket ki
burjuvalıkla
adım atamazsın
var olamazsın
Dolayısıyla
yok olmaktan
kurtulamazsın**

Sistem sorunu bu anlamda ciddi. Sistemin mevcut yapılışı kadroyu tersyüz ediyor, içinden boşaltıyor. Yani ister parti kadrosu olsun ister demokratik konfederalizm her hangi bir kurumunda çalışan kadroyu nderliğin felsefesine, çalışma tarzına, duruşuna uygun bir biçimde ynlendirmiyor, yrtmyor. Tersinden yürütüyor bunu düzeltmesi gerekiyor. Ne yazık ki yanlış dzeltmiyor ve bununla işleri geliştireceğimizi sanıyoruz. Bu konuda mevcut yönetim de kadrolar da sorumludur. Herkes bu gerçeği görmelidir.

Mevcut sistemimiz yürümüyor. Çünkü nderliğin öngördüğü biçimde yapılanmış ve gereklerini yerine getirebilmiş değiliz. Mevcut kadroda bu sistem herhangi bir işlevsellik yaratmıyor. Kadroyu yneltmiyor, imkân yaratmıyor, mücadeleye sevk etmiyor. Kadroyu üreten, yaratan, hizmet eden değil tüketen, memur haline getiriyor. Sözde iktidarcı devletçi paradigmadan kurtuluyoruz. Ancak herkes bulunduğu çalışma alanını dokunulmaz mülkiyet alanı gibi görüyor. Dolayısıyla iktidarcılık ve devletçilik bu tür pratiklerde ve zihniyetlerde vardır. Neredeyse bir çok kurumumuzda parayla çalışılıyor.

Abudlkadir Aygan bir roprtajında örgüt bize para vermedi biz a kaldık, demektedir. Doğrudur yledir. PKK gerçeğidir bu. Yaratan geliştirilen değerler bu sistemle ve bakış acısıyla oluştu. Bu kanıtlanmış bir tarzdır. Şimdi bunu tersyüz etmek, kuşku duymak, derinleştirmeyip yaygınlaştırmamak en büyük savrulmadır. Sapma işin özünde bu Şekilde yaşanıyor.

Kadro sorununun bir diğer yönü yönetimden kaynaklanan sorunlardır. Yönetim duruşundan anlaşılıyor ki ortak bir anlayışları yoktur. Ortak bir kadro politikası yok. Kadroyu eğitmek görevlendirmek ve denetlemek yönetimin görevidir. Her yere gidiyoruz. Deniliyor ki hesap sorulsun hesap alınsın. Mevcut durumdan bütün örgüt rahatsızdır. Kim ne yapıyorsa yanına kr kalıyor diyorlar, bunların sorumlusu yönetimdir. Yönetimde anlayış birliği olursa, bütünlük olursa, tarz birliği olursa bu temelde örgüt çizgisi ve tarzına, kadro politikasına sahip olunursa işler doğru geliştirilir. Ne var ki birçok alanda ve kurumumuzda ortak bir kadro politikası yürüten bir yönetim yok. Yönetim kadro eğitmiyor, eğitemiyor. Eğitmek demek arkadaşları toplayıp konuşmalarını sağlamak değildir. Yönetim kadroya yn ve güven veremiyor. Kadroyu denetlemiyor, hesap sormuyor, örnek oluşturmuyor. Lafazanlık eğitim ve yönetim olmak değildir. Bu anlamıyla mevcut yönetim duruşu, onun kadro politikası, eğitim anlayışı eğitici değildir.

Görevlendirmede bütünlüklü değil, kadro yerleştirme ve görevlendirme sistemi düzgün değil. Paramparça olan bir durum var. Herkes kendine göre parçalı. Denetim sistemiyse hiç yok. Zaten eleştiri -özeleştiri yavaş yavaş geçiştirilmeye çalışılıyor. Kimse kimseyi eleştirmeye cesaret etmiyor. Kadro eğitilmezse gelişkin bir yönetim olmazsa bu tür anlayışlar gelişir. Örgütü düzenleyen, koordine eden yönetimdir. Doğru denetlenmezse, ne yaptığının hesabı sorulmazsa, hatalarının üzerinden eğitilmezse, eleştiri özeleştiriye düzeltilmezse kadro nasıl gelişecek? Bu tarzla mümkün değil.

Görevlendirmede bütünlüklü değil, kadro yerleştirme ve görevlendirme sistemi düzgün değil. Paramparça olan bir durum var. Herkes kendine göre parçalı. Denetim sistemiyse hiç yok. Zaten eleştiri -özeleştiri yavaş yavaş geçiştirilmeye çalışılıyor. Kimse kimseyi eleştirmeye cesaret etmiyor. Kadro eğitilmezse gelişkin bir yönetim olmazsa bu tür anlayışlar gelişir. Örgütü düzenleyen, koordine eden yönetimdir. Doğru denetlenmezse, ne yaptığının hesabı sorulmazsa, hatalarının üzerinden eğitilmezse, eleştiri özeleştiriye düzeltilmezse kadro nasıl gelişecek? Bu tarzla mümkün değil.

Kadrodan kaynaklanan sorunlarda fazlasıyla var. Kadronun duruşu, katılımı başta yönetici kadrolar olmak üzere çizgiyle çelişki arz ediyor. Ciddi eleştiri özeleştiri gerektiren bir pozisyondadırlar. Bizde kadrolaşmak önderlik çalışmasıyla olur. Örgüt alışması ve eğitimiyle

olur. Şöyle de denilebilir; zorla oldu. Hiç kimse gönüllü parti militanı olmadı. Ne zorlanması yaşandı? İdeolojik zorlanma yaşandı. İdeolojik ve kişilik dönüşümü anlamında acılı doğumlar yaşandı. Önderliğin başka türlü zorlama gücü yoktur. Önderlik insanları aydınlatarak, bilinçlendirerek içinde bulunulan durum karşısında derin sorumluluk duyan, suçluluk duyan dolayısıyla da kadroda bir şeyler yapma arayışı, istemi, iradesi, gücü, cesareti, geliştiren bir çabanın sahibi oldu. PKK de böyle şekillendi. Kadroları böyle yarattı.

Mevcut durumda örgüt zorlaması ideolojik zorlama olmayınca, kadrolar da bu durumu rahat ve uygun buluyorlar. Ya da örgütün, önderliğin ideolojik zorlamasının altında daralmış ezilmiş gibi bir durumu arz ediyorlar. Bunun ortadan kalkmasını isteyince de hemen provokasyon yaratıyorlar. Önderliğin ve partinin çizgisine gelemeyenler provokasyona kulak kabarttı. Artık keyfimize isteğimize göre olacak dediler. Bireycilik, keyfiyetçilik çok fazla gelişti. Şimdi örgütte buna karşı etkili mücadele gelişmeyince bu tür anlayışlar hortlatılıp meşrulaştırıldı. Bunun için kadroda örgüte katılma, örgüt iradesiyle bütünleşme değil de, kendini örgüt yerine koyma örgütü kendiyse benzeştirme yaşanıyor. Önünde engelde yok ve böyle yapılıyor. Kadrolar kendi yarattıkları ortamı doğru bularak rahatlıyorlar. İnanıp doğru olumlu yaptıklarını düşünüyorlar. Kendilerinden bir şey istenmesinin zorlayıcılık olduğunu düşünüyorlar. Dolayısıyla da en dar yaklaşımı en az katılımı sergiliyorlar. Kadroda üretmek te yaratmak ta zayıf. Tabi bunların dışında çok mücadele eden girişken olan çok cesur ve fedakâr davranan kadrolar da var. En olumsuz koşullarda alan açan, çalışan kadrolar da var.

İdeolojik mücadele hafife alınmamalı, küçümsenmemelidir. Bir yerde ideolojik örgütsel mücadele olmazsa aleniyet olmaz, kapalılık olur. Kapalılık, önyargı, didişme, dedikodu, güvensizlik, kendine görelik yaratır. Tüm bunların hepsi var. Ufak bir sorun, hafif bir çabayla aşılabilecek yerde birikerek adeta kangren oluyor, sonunda örgütü de zorlayarak kaçışa yol açıyor. Aleniyetsizliği, açık olmamayı, şeffaflık yerine kapalı olmayı bir yerde resmiyetsizlik olarak değerlendirmek de mümkündür.

Bizim temel fedai örgütümüz PKK'dır. PKK böyle var oldu ve bu güne geldi. PKK, her türlü eylemde ve yaşamda fedailiği esas alan bir örgüttür, öyle başka türlü bir parti değildir. Kim ne derse desin, gelişti kendi yapılanışını böyle oluşturdu. Şimdi de yeni paradigma temelinde, Önderliğin yeni PKK tanımının esası da odur. Kadro ölçüsü, tanımının da esası odur. Paradigmayı özümseme gelişmediği için anlayış darlıkları, yetersizlikler var. Kişilere göre kendini şekillendirme çok fazla. Değişimin çarpıtılması, kavramlarının içinin yozlaştırılması kadrolaşma çabalarında ciddi sorunlar ortaya çıkarmış durumda. Ciddiyetin azalması, disiplinin zayıflaması, amaç bağlılığının iddiasızlığı, güvenin azalması gibi durumlar var. Kopan, uzaklaşan insanlar oluyor. Paradigmanın ters anlaşılması ortaya çıkıyor. Devletçi iktidarcı paradigmadan uzaklaşıyoruz derken, en basit iktidarcı arayışlar, tüketici etkiler ortaya çıkabiliyor. Üretme değil de tüketme üzerine şekillenen kadro duruşu var.

Talimatı kaldırıp genelge koyduk. Talimat fedai ruhlu devrimci örgütlerin öz inançlarıyla yapılan görevleri yerine getirme sistemi, genelge devletlerin emir sistemidir. Devrimci örgütlerin talimatları da bir emirdir ama bunu devletçi sistemlerin emir sistemleriyle özdeşleştirmek bir çarpıtmadır. Böyle genelgeler yayınlanarak güya devletçi paradigmadan uzaklaşıyoruz. Bizi, provakasyon bu duruma getirdi. Buna karşı mücadele edememe, başlı başına zaafıktır. Bir duruşuzluktur. Herkes kendine göre yaşıyor, kendine göre değerlendiriyor. Kadroların ve yönetimlerin anlayışı birbirleriyle uyuşmuyor. Oysaki geçmişte böyle değildi, PKK militanlarının refleksi ortaktı. Kemal Pir, "ruhsal duruşları ortaktır." dedi. Önderlik "birbirimizin gözünüze baktığımızda ne demek istediğimizi anlardık" dendi. Göz göze bakıp anlaşılıp karar alabilirdik. Şimdiyse o kadar toplantı yapıp karar alamıyor örgütlerimiz. Planlama çok zayıf. Yapılmıyor, yapılanlarda az pratikleştiriliyor.

Bu kadar etkili eşitlik, özgürlük, demokrasi idealleriyle güncelleştirilmiş bir düşünce gücüne, ideolojiye sahipken, etkili bir propaganda savaşı yürütebiliyor muyuz? Provakasyona karşı da etkili ortak bir mücadele açamadık. Bütün yönleriyle mücadele eden ve önderlik çizgisini hâkim kılan; felsefede, ideolojide, siyasette, örgütte ve yönetimde ortak düşünce, refleks oluşturan, birbiriyle bütünleşmiş, inanmış kadro duruşu yaratamadık. Oysa PKK buydu. Bu PKK'nin yapısı değişmemiştir. Önderliğin anlayışı değişmemiştir. Bu özelliklerin yeni PKK'de çok daha ileri olması gerekiyor. Çünkü önderlik devletçi iktidarcı paradigmayı değiştirdi, bireyciliği, çıkarıcılığı yok etti. Bireycilik, çıkarıcılık menfaatçilik yoksa orada bütünleşme var demektir.

Çok yönlü tartışılan bir soruna çerçeve oluşturmaya çalışıyoruz. Sorunlar çözümsüz değil. Kadro sorunlarının, sistemden ve yönetimden yaklaşımlarından kaynaklı olduğunu belirttik. Bu konuda düzeltme olabilir. Sistem düzeltmesinde PKK'nin temel ölçüsüne, ruhuna dönüş olmalı. Yaratma üretme üzerine dönüş olmalı. Kürdistan'da bu iş böyle oluyor. Yeter ki ölçü tutturulsun. Bunu olmaz gören küçük burjuva çizgisiydi. Olmazı direktirsek, önderliğin belirttiklerini uygulanamaz görürsek, bu önderliğe küçük burjuvaca yaklaşmak olur. Zaten

küçük burjuvalar içimizde-dışımızda hep eleştirdiler ama önderliği anlamadılar. Sistem düzeltmesi, yönetim düzeltmesi, kadronun yaşadığı yöntem ve anlayışlara karşı, daimi bir anlayış hâkim kılmak ideolojik mücadele ile gerçekleştirilebilir. Bunu yapmak da parti iradesidir. Doğru partileşmeyle, partiyi etkili hale getirmekle olur.

Önderliğin geliştirdiği yeni paradigma kadar devrimci bir düşünce yoktur. Devrimcilik şiddet kullanmak değildir. Devrimcilik değişime gücüyle ölçülüyor. Önderliğin geliştirdiği yeni sosyalist paradigma en derin değişimi öngörmektedir. Binlerce yıllık devletçi, sömürücü sisteme son verme ve hiçbir biçimde bu sistemin mezhebi olmama iddiası ve değişime gücüdür bu paradigma.

PKK'nin en büyük sırrı ve ayırt edici özelliği, söz ve davranış tutarlılığı, yaşam tutarlılığıdır. Önderlik gerçekliği de budur. Önderliği çekici ve benimsenir hale getiren de budur. Yaşamdan öğrenebilmek, bu özellikleri kazandırıyor. Tutarlılığı geliştiriyor. Pratiğe dönüştürebilecek düşünce de geliştiriyor. Düşünce gelişimini ve kendisini üretmeyi getiriyor. İnsan kendi düşüncesini daha güçlü pratikleştirebilir. Başka yerden hazır, ezbere alınan düşünceleri yaşama geçirmek, pratikleştirmek kolay değildir. Düşünce gücü geliştirmek yaşamdan çıkarsa daha değerlidir. Bu pratiği de o kadar zengin hale getirir. Eğitimden kastımız budur.

İdeoloji'nin ilkelerini; yaşama, mücadeleye dönüştürüp bu temelde üzerine düşen görevleri yerine getiriyorsa, buna ideolojik olarak gelişmiş kişi denilir. Bunun için eleştiriden çok, özeleştirici öğreticidir, eğiticidir. Bizde eleştiri çok gelişmiştir. İnsanlar ağzını bir açtılar mı, birbirlerinin eksikliklerini, hatalarını çok görüyorlar. Kim demiş eleştiride bir zayıflık var. Hiç zayıflık yok; fakat bu sorunları çözmeye yetmiyor. Eleştirinin fazla değeri kalmamış. Niye? Çünkü eleştiren, eleştirdiği şeylere sahip çıkmıyor. Eleştirdiği kadar özeleştirici yapmıyor. Yanlış bulduklarının doğrusunu yapmaya talip olmuyor. "ben söylüyorum kim yaparsa yapsın" diyor. Öbürü de "senin söylemene ihtiyacım yok, yanlış buluyorsan buyur doğrusunu sen yap. Yapmıyorsan da konuşma" diyor. Kendisi bir sürü yanlış içerisinde, kendi yaptığı yanlış, öbürü de yapıyor diye, onu eleştiriyor. O nedenle bizde eleştiri şu anda çok dönüştürücü değil, özeleştirici daha çok dönüştürücüdür. Özeleştirici bir üslup geliştirmemiz, kendimizi geliştirmemiz açısından, daha çok önemlidir ve sonuç alıcıdır. Bunu mutlaka yapabilmeliyiz. Belki eleştiri kadar kapsamlı olmayabilir; ama olsun. Küçük görmemeliyiz, her özeleştirici mutlak surette bir gelişme demektir. Pratiğe dönüşürse değişimi ifade eder. Sadece yanlışlıkların budur demek de bir anlam ifade etmez

Özeleştirici verilebilmelidir. Özeleştirici günah çıkarma değil. Kendi yaptıklarından yaşadığından ders çıkarmaktır. Yaptıklarının önderlik çizgisine göre doğru veya yanlış olduğunu tespit etmek, bir de itiraf etmektir. Özeleştiriciyle kastımız budur. Bu da iyi bir şeydir. Bir şeyler yaptım; ama yaptıklarımın bu husus çizgiye göre değil, başarı getirmedi. Şu uygundu başarı getirdi. Bunu insan tespit edebilir, söyleyebilir. Bir de kendisi için geliştirici olabiliyorsa, çok daha fazla da söyleyebilmelidir.

**İdeoloji'nin ilkelerini
yaşama, mücadeleye
dönüştürüp
bu temelde üzerine düşen
görevleri yerine getiriyorsa
buna ideolojik olarak
gelişmiş kişi denilir**

Bütün bunlardan çıkan sonuç olarak ne denilebilir? Kadro duruşu, kadro politikası karşısında çare bulmamız gerekiyor. Kadroların güçlü bir çıkışa ulaşması gerekli. Öyle olmazsa tehlikeli durumlarla yüz yüze gelebiliriz. Nasıl gelir? Oportünizm gelişir. Provakatif-tasfiyeci eğilimin gelişmesine yol açan temel etken de kadroları, pratik görevler üzerinde yürütememek, üretememek, pratiğe sevk edememek oldu. Nitekim önderliğimiz provokasyonu ataletin dışı vurumu olarak değerlendirdi. Pratikten kopa kopa bir bozulma ortaya çıktı. Sonuç çizgiden kopuş olmuştur. O zaman provakasyonu aşmak ne demek oluyor? Pratiğe koşmak oluyor. Yeterli ya da yetersiz olur. Hataları da olabilir; ama insan gördüğü zaman, üzerinde yoğunlaşarak, ders çıkararak, hata ve yetersizliklerini giderebilir. O bakımdan pratik dönüştürücüdür, düzelticidir, eğiticidir. Pratiğe sevk olmak gerekir, koşmak gerekir. Kadroyu-kadro yapan alan pratik alandır. "**Kadrolar saksıda yetişmezler**" tanımı, doğru bir tanımdır. Kadroyu savunmak, korumak, sahip çıkmak gereklidir. Fakat kadroyu korumak adı altında üretimsiz, işlevsiz, pratiksiz hale getirmemek gerekir. Bu kesinlikle yanlıştır. Kim olursa olsun pratiksiz kaldığı yerde ters değişim yaşar. Oportünizme düşebilir. İradesini, inancını yitirebilir.

Kadro hazırlıksız olursa, pratikte de yanlış yapabilir. Hele hele bizim gibi, savaş içerisinde olan bir ortamda kayıp da verilebilir. Bu tehlikelidir. Böyle olmamalıdır. Halka zarar vermek kötüdür. Önderlik kayıp vermek cinayettir dedi. Bu duruma düşmemek için de bir bilinç gerekiyor. Bu bilinci yaratacak bir eğitim gerekiyor. Ama her şey salt bunlarla da bitmez. Bütün bunlar sadece bir hazırlıktır. Gerçek olan pratiktir, eylemdir, çalışmadır. Çalışmaya sevk etmek lazım. Gönüllü değilse, zorla sevk etmek lazım. İnsanları az değil, daha çok görev altına sokmak gerekiyor. Kadronun kendisinin bunu istemesi gerekiyor. Gelişmesi için gerekli olan budur. Başka yolu yoktur. Bütün bunlar istenirse olabilir. Bütün bu olumsuzlukları giderebilir mi insan? Güçlü kadro haline gelebilir mi? Elbette bu konuda, hiç tededütsüz “evet” cevabını vermemiz gerekiyor. Bu istemekle mümkün olabiliyor. İsteyen ve bu istek doğrultusunda çaba harcayan herkes önderlik çizgisinin öngördüğü, doğruları hem öğrenebilir, hem de uygulayabilir. Ben öğrenemem ya da ben uygulayamam yaklaşımı yanlıştır. Bu yaklaşım, oportünistçedir. Doğru değil, gerçeği ifade etmez. Kesinlikle kendimizi yanıltmamalıyız. Lenin; “yapamıyoruz demeyin yoldaşlar, yapmak istemiyoruz deyin” diyor. Şimdi bizdeki kadro sorunu da, kadro olmak istemiyoruz, anlayışından çıkıyor. Biz bunu reddediyoruz. Yapmak istememe eğilimi var, kolay isteme gibi ucuz yaklaşımlar var. Yani cesaret, fedakarlık, girişkenlik azalmış ki bunlar da kadro olmanın özüdür.

Önderlik savunmalarda: “halk ne dediklerine değil, nasıl yaşadıklarına bakıyordu” diyor. PKK kadroluğu, bir yaşam duruşuydu, bir pratikleşme duruşuydu. Yoksa bir söz söyleyip gidip her türlü şeyi yapan, insanlar duruşu değildi. Baştan beri bir ilkesel duruş ve yaşam tarzıdır. Bu istekle, çabayla oldu. Büyük bir disiplinle, örgütle oldu. Bu nedenle işin esası istemektir. Dolayısıyla böyle istekliyiz de başaramıyoruz demek, doğru değildir. Bunlar zayıflığa kılıf geçirme yaklaşımıdır. Gerçek olan aslında, istek ve iddiadaki zayıflıktır. 33 yıllık PKK tarihinin bize öğrettiği öyle değildir. Önderlik en son: “devrimci demokrat insan işlevsiz, başarısız kalmaz” dedi. Başarır. Gerçekten de yeter ki istensin, demokrat olsun. Dolayısıyla yeteneklerini geliştirir, üretken kılar.

Bizde şimdi ana eğilim, biraz isteksizlik biçiminde ortaya çıkıyor. Kadro ve kadronun eğitim sorunu isteksizlikten kaynaklanan bir sorundur. Yeni olanın eğitimsizlik sorunu var. Eski olanın isteksizlikten dolayı dönüşememe sorunu var. Bu isteksizliği kırarak dönüşüm sağlamak gerekiyor. Geri çekilme eğilimi, bu isteksizliğin dışı vurumudur. Kurnazca oluyor bu “yönetim olmak, bizim kişiliğimize göre değil, biz diğer türlü daha militanca çalışırız” deniyor. Bunu Avrupa’da bazıları da iyi dillendirdiler. Dediler ki; “gelecekte partinin bizim gibi insanlara ihtiyacı olabilir, şimdi kendimizi bir tarafta tutalım, birileri bir şeyler yapsın, imkânlar gelişirse ilerde başına otururuz”. Bu bir kurnazlık durumudur. Biz bunları anlamıyor değiliz. Bu örgüt 33 yıldır uğraşılıyor. Bu kadar yazılı materyal var. Önderlik diyordu: “ben insan sarrafıyım” o nedenle sözlerin, davranışların ne anlama geldiği bilinmiyor değil. Bu bakımdan hiç kimse: “ben yapamıyorum, istiyorum da yapamıyorum” demesin. Bu söz doğru değildir. Bir şey yapamıyorsa demek ki orada bir isteksizlik var, benimsememe var, çaba harcamama var. Esas olan bir olgu budur.

Diğeri de başarılı bir işi yapabilmek, doğru bir bilinç edinebilme, daha doğrusu disiplinli, örgütçü bir kişilik haline gelmeye bağlı. Eğitilmiş insan, çalışmaya hazır hale gelmiş insan demektir. Biz bunu başka türlü anlamıyoruz. Çünkü önderlik böyle tanımladı. İş yapmaya hazır hale gelen insan, disiplin kazanmış, kendini örgütlemiş insan demektir. Böyle bir insan, duygu ve ruh dünyası üzerinde düşüncenin hâkimiyetini kurmuş insan demektir. Yani düşüncesi tarafından, duygularını yönlendirebilen, davranışlarını yönlendirebilen insan demektir. Dolayısıyla amaç edinen, amaca göre yaşayan, amacın gerektirdiği işleri yapabilen insan oluyor. Bu bakımdan bilinçlenmek önemlidir.

Bilinçlenmek demek, salt bilgi edinmek, öğrenmek değildir. Bilgiyi bir amaca bağlı olarak pratiğe geçirmek üzere öğrenmek demektir. Amaca kilitlenmek kişinin üretim yapmasında, örgütlü çalışmasında, halkın sorunlarını çözmesinde belli olur.. Bu bakımdan amaca bağlanmış, sistem kazanmış, pratiğe dönüşen bilgiye bilinç diyoruz. Bunun için

**Sonuç olarak
birincisi, istek olacak
ikincisi pratik
üzerinde durulacak
üçüncüsü örgütlü-disiplinli
kişilik haline gelinecek
Yani bilgi değil
bilinç edineceğiz
Bunlar olursa
bir kişi amaç edinebilir amaca
yürümenin
yol ve yöntemlerini
bulabilir**

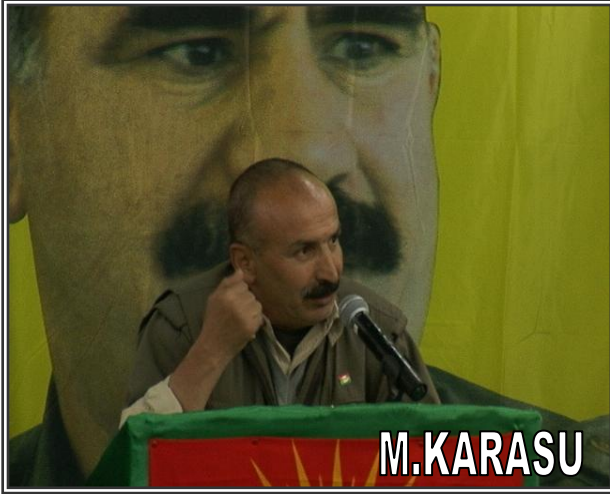
bilinçlenmeliyiz. Yani yaşam ilkelerini edinmeliyiz. Kişiliğimize, yaşamımıza bu ilkelerce yön vermeliyiz. Böyle yaparsak pratikte, yaşamda her şeye göre hazırlıklı oluruz, güçlü dur-uruz. Neden? Çün-kü kendimizi örgütlemişizdir, eğitmi-şizdir. Kendini eği-tip örgütleyen insan özgürleşen insandır. Öyle bir insan her koşul altında irade kazanabilir, davra-nış geliştirebilir, kendisini temsil edebilir. Özgürlük de bu olsa gerek. Dolayısıyla kadro-nun sorunlarını aş-masının, kendisini eğitmesinin, kadro sorunlarımızın çözümünün kilit noktaları bunlar oluyor.

Sonuç olarak birincisi, istek olacak, ikincisi pratik üzerinde durulacak, üçüncüsü örgütlü-disiplinli kişilik haline gelinecek. Yani bilgi değil, bilinç edineceğiz. Bunlar olursa bir kişi amaç edinebilir, amaca yürümenin yol ve yöntemlerini bulabilir. Dolayısıyla cesaretlilik, girişken, fedakâr, çaba sahibi olur, örgüt kurar, doğru söz söyler, çekici olur, yanındakini ikna eder, halkı ikna eder, öncülük yapar. Yani güçlü kadro-militan olur, el attığı her işi başarır, gittiği her yerde başarıyla bütün çalışmalarını geliştirebilir.

MÜCADELEYİ YÜKSELTEREK ATEŞKESİ DEMOKRATİK SİYASAL ÇÖZÜMLE TACİ ANDIRALIM

5- 10 Aralık arası toplanan Koma Komelên Kürdistan Yürütme Konseyi Dünya ve Bölgemizdeki siyasal gelişmeleri kapsamlı değerlendirmiş; bu siyasal gelişmelerin özgürlük mücadelemizi nasıl etkileyeceğini irdelemiştir. 2006 yılında Kürdistan'da yaşanan siyasal gelişmeler ve Ekim ayı başında ilan ettiğimiz ateşteste çok boyutlu değerlendirilmiştir. Tüm bunlar ve örgütsel durumumuz önderliğimizin perspektifleri çerçevesinde ele alınmış, önümüzdeki dönemin başarılı geçmesini sağlayacak kararlar ve planlamalara ulaşılmıştır.

Önderliğimiz 11 Eylül öncesi hazırladığı “ Sümer rahip devletinden halk cumhuriyetine doğru” adlı eserinde Dünya ve

Ortadoğu gerçeğini kapsamlı bir biçimde çözümlenmiş; Dünyanın ve bölgenin bugünkü durumunu daha o zaman öngörmüştür. 11 Eylül olayları olduğunda “ek bir şey söylememe gerek yok, düşüncelerimiz orada belirtilmiştir” demiştir.

Bilindiği gibi 20. yüzyıl ekim devrimiyle birlikte iki kampa bölünmüştür. 20.yy.da Kapitalist sistemin hâkimiyetini kuramadığı sorunlu bölgeler sistemden kopmuştur. Eşitlik, özgürlük ve sömürsüz bir dünyayı hedef olarak gösteren Sosyalist partiler, ezilenler ve emekçiler cephesinde bir heyecan yaratmış, bu da kapitalist sistemden rahatsız olan emekçileri ve halkları ayağa kaldırmıştır. Ne var ki yönetimi ele geçiren sosyalist partiler eşit, özgür, demokratik ve sömürsüz bir sistem kuramadıklarından kapitalist sistemin sorunlarını üzerine almak gibi bir rol üstlenmişlerdir. Öte yandan kapitalist sistem bu soğuk savaş ortamında kendi sorunlarını örtme imkânı da bulabilmiştir.

**Kapitalist sistem
dünyanın genelinde
kendi etkinliğini sağlayıp
ulus devletleri de
işlevsel olarak
küçültürken bunu
Ortadoğu'da
sağlayamamıştır
Siyasal önemi
dikkate alındığında
bu coğrafya
istikrarsızlık üreten
yaratılan konumuyla
bir tehdit bölgesidir**

Reel sosyalizmin yıkılmasıyla birlikte sorunlar yeniden kapitalist sistemin sorunları haline gelerek o güne kadar yaratılan iç dengeleri sarsmıştır.1990'lı yıllardan sonra ABD'nin birçok bölgeye müdahale etmesinin altında bu yeni durum yatmaktadır. Öte yandan bilimsel teknik devrim de kapitalist sistemi ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi olarak yeni bir yapılanmaya zorlamıştır.

Kapitalizm ortaya çıktığı ilk dönemde feodal çitleri yıkarak ulusal devlet çerçevesi içinde gelişmesini sağlamaya yönelirken bugünde ulusal devlet çitlerini yıkarak gelişimini en hızlı ve yüksek düzeyde sürdürmek istemektedir.

Tarihte sermayenin her biçimi ulaşım, iletişim ve bilişim tekniğinin elverdiği ölçüde en geniş coğrafyada hareket etme eğilimi içinde olmuştur. Tüccar ve sermaye sahibi olanlar kârın en fazla olacağı her alanda ekonomik faaliyetlerde bulunmuşlardır.

ABD bu gün hem kapitalizmin en gelişmiş ülkesi olarak hem de bu temelde oluşan askeri ve siyasi gücü nedeniyle sistemin hâkim gücü olarak İmparatorluk biçiminde hareket etmektedir. Bu niyetlerden bağımsız olarak, sistemin büyük gücü olarak üstlenilmiş bir görevdir. Dünyanın en büyük ekonomik ve siyasi gücü olma iddiasından vazgeçmeden bu rolü bırakamaz.

Dünyanın her hangi bir yerindeki olay sistemi yakından ilgilendirmektedir. Nitekim her hangi bir siyasi gelişmenin borsa trendlerinde yaptığı etkiden de anlaşıldığı gibi ekonomik sistemi etkilemektedir. Bu etkilemede siyasi coğrafyanın stratejik değeri, ekonomik kaynakların varlığı ve daha başka nedenler rol oynamaktadır. Ortadoğu siyasi coğrafya olarak her zaman stratejik bir yere sahip olmuştur. Bu stratejik siyasi değeri yanında, günümüzde petrol ve doğalgaz rezervleriyle ekonomik ve siyasi önemi olan bir coğrafya durumundadır. 21. yy.ın en büyük çatışma alanının Ortadoğu ve çevresi olmasının nedenleri budur.

Kapitalist sistem dünyanın diğer alanlarını önemli düzeyde sisteme entegre etmiş ya da eklemlenmişken, hala Ortadoğu'da bunu başaramamıştır. Kapitalist güçlerin ekonomik ve siyasi nedenlerle küresel hâkimiyet peşinde olduğu günümüzde Ortadoğu'da etkin olmadan sistemi rahata kavuşturması düşünülemez. Sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı açısından Ortadoğu'ya hâkim olmak zorunlu görülmektedir.

Kapitalist sistem dünyanın genelinde kendi etkinliğini sağlayıp, ulus devletleri de işlevsel olarak küçültürken bunu Ortadoğu'da sağlayamamıştır. Siyasi önemi dikkate alındığında bu coğrafya istikrarsızlık üreten, yaratan konumuyla bir tehdit bölgesidir. ABD, terörizm ve nereye zarar vereceği, ne yapacağı belli olmayan serseri devletler tanımlamasıyla Ortadoğu'yu hedef almıştır.

Kapitalist sistem için Ortadoğu diğer yüzyıllarda da çok önemli yer tutmuştur. Büyük güçlerin mücadele sahası olmuştur. Bugün daha fazla önem yüklü olduğundan 3. Dünya savaşı denilen savaş burada yürütülmektedir. 18. yy.dan itibaren büyük devletler işbirlikçilerini bularak bölgeye yerleşmeye başlamışlardır. Milliyetçi eğilimleri körüklemiş ve bunları ortaya çıkardıktan sonrada onları işbirlikçileri haline getirmiştir. Bölgenin etkin sosyal kesimleri ve siyasi çevreler bölge sorunlarına çözüm bulamayınca ortaya çıkan istikrarsızlık ve çatışma ortamında batılı güçler sürekli müdahil olmuşlardır.

Ortadoğu'da fanatik karşıtlık ya da teslimiyet dışında kendi sorunlarını çözecek ve dış dünya ile de demokratik ve karşılıklı çıkara dayalı bir politik tarz ortaya koyacak güçler çıkmadığından dış müdahaleler bir kader gibi süreklileşmektedir.

Bölge siyasi güçleri hem kendi halkları hem de dünyadaki ekonomik ve siyasi gelişmeler karşısında gerici konuma düşmüşlerdir. Hem içerde hem de dışarıda Meşruiyet sorunları ortaya çıkınca aşılması kaçınılmaz hale gelmiştir. İç güçler bunu başaramayınca dış güçler kendi sistem çıkarları gereği Afganistan ve Irak şahsında bir bütün olarak bölgeye müdahale etmişlerdir.

Bölgenin yerli güçleri yüzyıllardır süren dogmatik ve tutucu düşünme tarzını aşamadıklarından dolayı aşılması gereken yük haline geldikleri gibi, dış güçlerde bölgenin tarihi ve kültürel yapısını, sosyal dokusunu kavrayamadıklarından her müdahaleleri halkalar açısından büyük acılar yaşatmış ve yeni çıkmazlara yol açmıştır.

ABD'nin son müdahalesi de önceki direkt veya dolaylı müdahalelerin ortaya çıkardığı sonuçlardan farklı olmamıştır. Tek olumlu yanı tarihsel olarak var olan dogmatik ve tutucu devletçi siyasi kabuğu kırarak yeni siyasi unsurların ortaya çıkmasının önünü açmasıdır. Yine 20.yy. başında oluşan siyasi statükoyu kırarak eski statükodan zarar gören etnik ve sosyal topluluklar açısından daha olumlu bir statüye kavuşmanın fırsat ve imkânını ortaya çıkarmıştır. Nitekim Kürt sorununun en fazla tartışılan konu olmasının nedeni eski statükodan zarar gören Kürtlerin özgürlük ve demokrasi taleplerini dile getirmeleri sonucudur. Zaten son otuz yıldır PKK öncülüğünde yürütülen mücadeleyle bu statükoya itiraz etkili biçimde gösterilmiştir.

ABD Irak'ta daha doğrusu Ortadoğu'da hiç beklemediği bir direnişle karşılaşmıştır. Önderliğimizin 2001 yılında yaptığı savunmalarda ortaya koyduğu tezler fazlasıyla doğrulanmıştır. ABD karşısında olumlu ve olumsuz yanlarıyla tüm tarihi ve kültürel geçmişi bulmuştur. Bu yönüyle ABD'yi başarısızlığa uğratan sadece İslamcı ve gerici konumda olan bu direnişçiler değil, tüm tarih ve kültür olmuştur. Açık söylenmese de, kabul edilmese de bir "medeniyetler çatışması" yaşanmaktadır. Bu gerçeklik iki medeniyetin de ne kendisini ne karşısındakini çözdüğünü, nede anladığını göstermektedir. Müdahaleci güçlerde, direnenler de olumsuz ve olumlu yanlarıyla karşı karşıya gelmiştir. Yanlılarla doğrular ayırt edilip doğru biçimde ifade edilmediğinden ortaya kör bir dövüş manzarası çıkmaktadır. İki tarafta çözümlenici bir siyasi yaklaşım ve yapılanma gerçeğine ulaşmadığından ya da ulaşmaları mümkün olmadığından kazanamayacakları bir savaşı sürdürmüşlerdir. ABD kazanmadığı gibi direnişçilerde kazanmamışlardır. Her iki taraf açısından da bir pirus zaferi söz konusudur.

ABD; BM, AB, Rusya, Çin ve diğer ülkelerin tutumunu dikkate almadan müdahalesini yapmıştır. Kısa sürede yaptığı yanlışı görerek BM, AB ve diğer ülkeleri Irak müdahalesine ortak etmeye çalışmıştır. Ancak bölgenin gerçekliğini görüp ona göre politika üretme, esas olarak ta özgürlük ve demokrasi çizgisinde tutarlı olma yerine, bölgede siyasi çıkarı olan başka güçlerin desteğini alarak sonuca gitme yaklaşımı eski politikaların farklı bir versiyonu olduğu için, bu tarz değişikliği de bir sonuç vermemiştir. Nitekim bu gün BM, AB ve diğer güçlerin desteğini almanın yetmediği itiraf edilmektedir.

ABD'nin bölgeye müdahalesinin başarısızlığının siyasal sonuçları olacaktır. Nitekim şimdiden bazı yönleriyle değişiklikler olacağı görülmektedir. Bunun Kürtler ve özgürlük hareketi açısından olumlu ve olumsuz etkileyen sonuçları olacaktır.

Önderliğimiz ABD müdahalesi döneminde hazırladığı Atina savunmasında alternatif çözüm projesini ortaya koymuştur. Statükocu ve müdahaleci güçlerin çözümsüzlüğü karşısında bu çözüm alternatifleriyle halkların müdahalesi gerçekleştirilmek istenmiştir. İki çözümsüz gücün çatışma ortamında halkların çözüm alternatifi tarihsel bir çalışma olacaktır. Ancak tasfiyecilik halkların gücüne inanmadığından bu projeyi bir tarafa itmiş, müdahaleci güçlere yedeklenmek istemiştir. Böylece halkların alternatif projesi bir tarafa bırakılmış ya da muğlâklaştırılmıştır. ABD'nin çözümsüzlüğünün açığa çıkması önderliğimizin projesinin tek önemli alternatif olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu proje tarafların çözümsüzlüğünün anlaşılması ortamında daha fazla gelişme şansı bulacaktır. Dolayısıyla Halkların alternatif çözümlerinin önü fazlasıyla açılmıştır. Klasik iktidar bloklarının eski etkinliklerini sürdürmesi de zorlaşmıştır. Artık halkların bu iktidar bloklarını taşıması beklenemez. ABD müdahalesinin ortaya çıkardığı gerçeklik, klasik iktidar bloklarında, dış müdahalenin de ömürlerinin sonuna geldiğini trajik bir çarpıcılıkla ortaya koymuştur.

Ortaya çıkan bir diğer gerçek ise ABD'nin herkesi karşısına alarak izlediği stratejinin başarısızlığının görülmesidir. ABD bölgeyle ancak ilişki ve çelişki diyalektiği içinde ilişkileneceğini anlamıştır. Artık sosyalist ve demokratik güçleri peşinen karşısına alma politikalarını gözden geçirecektir. Fanatik ve radikal İslamcı kesimlerin yaptığı gibi kendisiyle cepheden çatışmaya girmeyen, ilişki ve çelişkiyi bir arada yürütebilecek her gücü kabul etmek zorunda kalmıştır. Halklar; kendi alternatif çözüm projelerinin, devleti bugünden yarına yıkmaya ve ortadan kaldırmaya endekslenmeden devlet + demokrasi olarak kendini var etmesi gibi bölgede etkin olan uluslar arası güçlerle de benzer bir mücadele içine girecektir. **Halk özgürlük eğilimi demokratik mücadele koşullarında devlet ve söz konusu uluslar arası güçler tarafından kabul edildiği takdirde özgürlük eğilimi de onların varlığına demokratik mücadele çerçevesinde tahammül edecektir.** Burada sistemlerin ideolojik ya da yaşam projesi düzeyinde bir uzlaşma söz konusu olmayacaktır. Demokratik mücadele koşullarının belirlediği bir siyasal uzlaşmadan söz edilebilir. Özcesi ABD'nin bölgede kolay kazanamayacağını anlaması demokratik ve sosyalist hareketlerin mücadele etme ve kendini etkili kılma imkânlarını bu yönüyle arttırmıştır.

Halk özgürlük eğilimi demokratik mücadele koşullarında devlet ve söz konusu uluslar arası güçler tarafından kabul edildiği takdirde özgürlük eğilimi de onların varlığına demokratik mücadele çerçevesinde tahammül edecektir

ABD müdahalesi bölgede sorunları çözümsüz kılan temel siyasal aktörlerin kimler olduğunu ağır bedeller sonunda bir daha açığa çıkarmıştır.

ABD'nin dünya kapitalizminin imparatorluk gücü olarak Ortadoğu'dan çekilmesi düşünülemez.

Ortadoğu'yu sisteme entegre etme politikalarından vazgeçmeyecektir. İlk önce sistemi zorlayıcı olmaktan çıkarma yoluna gidecek, bu konuda mesafe aldıktan sonra da sisteme ekleme çalışmasını çok boyutlu yürütecektir. Bu kapitalist sistemin – özellikle bu günkü düzeye ulaşan- doğası gereği vazgeçmeyeceği bir amaçtır. Ancak amaca ulaşmadaki yol-yöntem ve araçları değiştirmesi beklenmelidir. Çünkü eski yol-yöntem ve ar-açlarla iste-diği sonucu alamamıştır. Bu değişikli-ğin içinde iş-birliği yapa-cağı güçlerin farklılaşması veya ilişki düzeylerinin değişmesi de olacaktır.

Lübnan'daki İsrail-Hizbullah çatışmasında İsrail'in zorlanması Suriye'nin farklı bir siyasi çizgiye çekilmesinin önemini göstermiştir. Suriye'yi bir darbe ile yıkmanın sonuçlarını kaldıramayacak olan ABD ve müttefikleri Suriye ile ilişkileri geliştirerek hem Irak'taki Sünni direniş cephesini hem de Hizbullah'ı bir uzlaşmaya çekmeyi düşünmektedir. Bunun diğer bir sonucu da Suriye ile ilişkileri geliştirmenin önemli bir amacı da İran'ı yalnızlaştırmaya yöneliktir. Suriye İran'dan uzaklaştıkça İran üzerindeki baskının etkili olup sonuç alacağını hesaplamaktadırlar.

İran'a bir askeri müdahale Irak'taki askeri müdahalenin başarısızlığının yarattığı psikolojik ortamda zordur. Buna ne ülke içinde ne dışında destek verecek güç az bulunur. Ancak İran'ı sıkıştırma politikalarından vazgeçmeyeceği de görülmektedir. Türkiye'yi İran'dan uzaklaştırıp daha fazla kendi politikalarının parçası haline getirmek istemelerinin bir nedeni de budur.

Türkiye- İran ilişkilerinde esas ortak nokta Kürt sorunudur. Bu iki ülke bu sorunu çözmedikleri müddetçe bu konuda açık ya da gizli ilişki içinde olacaklardır. Türkiye Kürt sorunu dışında İran'ın diğer politikalarına karşı olduğunu zaten hissettiriyor. ABD'ye de Kürt sorunu dışında İran'ın diğer politikalarına karşıyım, mesajı veriyor. Türkiye'nin Lübnan konusunda tamamen ABD politikasını benimsemesi bu politikanın en somut dışa vurumudur.

ABD Irak'taki direnişi soğutmak için her yolu deneyecektir. Dünyada burjuvalar kadar kendini yeni koşullara uyduran başka bir sınıf yoktur. Bu yönüyle dogmatik değildir. Bu nedenle Irak-'taki zorlan-ması karşısın-da politik a-raçlarında de-ğişikliğe git-mesi anlaşılır-dır. Suriye-nin durumu-nun hem Lübnan hem de Irak açısından önemi görüldüğünden Suriye'nin karşıt konumdan çıkarılması bu politikanın en önemli ayağını oluşturmaktadır. Suriye klasik karşıtlık ve direnme politikasını bırakıp bir uzlaşma yolu arıyordu. ABD'de bu çizgiye geldiği için bir uzlaşma gerçekleşecektir. Suriye'nin de direnecek bir gücü olmadığından bu uzlaşmanın gerçekleşmesi kolay olacaktır.

Suriye iktidar bloğu Irak'taki direnişten sonra sadece Alevilere değil Sünni tabana da dayanma politikası izlemiştir. Bu yönüyle Suriye iktidar bloğunun kimyası belirli yönleriyle değişikliğe uğramıştır. Öte yandan Lübnan ve Filistin üzerinde İran'dan çok kendisi etkili olmak istediğinden Suriye'nin İran'dan uzaklaşmasının bu yönlü etkenleri de bulunmaktadır.

ABD belli yönleriyle değişime uğratılmış bir Suriye ile bir politik ortak olunmasa da karşı karşıya gelmeyi bırakmış ve bazı konularda paralel bir duruş gösteren bir ilişki içinde olacaktır. Bu durumda bizimde Suriye ile karşı karşıya gelme yerine, liberal açılım içine girecek Suriye de demokratik değişim gücü olarak yerimizi almamız ve bu nitelikteki güçlerle ortak çalışmayı gözeten bir pratikleşme içinde olmamız gerekir.

İran'ın durumu belirli farklılıklar arz etmektedir. İran Kürt sorununda çözümleyici bir adım atmadığı için Kürt özgürlük hareketine karşı bir tutum almaya devam edecektir. Bu konuda Türkiye'nin hassasiyetlerini bildiğinden Kürt sorununda ortak davranma yaklaşımı içinde olacağını göstererek Türkiye'yi hareketimiz üzerine kışkırtmayı sürdürecektir.

Kürt sorununda adım atmayan İran'la Kürt özgürlük güçleri arasındaki mücadele bundan sonrada sürecektir. Bu konudaki olumsuz tutum esas olarak ta İran tarafından gelmektedir. Bizler İran rejimine Kürt sorununun siyasi yollardan çözümü için yaptığımız çağrılarını sürdüreceğiz. Bu yönlü bir gelişme sağlamak için gerekirse ilişkilerde kurulacaktır. Ancak Kürt halkının demokratik haklarını reddeden politikalar da kabul edilmeyecektir. Kürt özgürlük hareketinin, sorunlarını çözüme kavuşturamamış Doğu Kürdistan halkının mücadelesine ilgisiz kalması düşünülemez.

1 Mart tezkeresinin meclis tarafından reddedilmesinden sonra ABD Türkiye ilişkileri ciddi bir şekilde bozulma içine girmiştir. Irak'ta Kürtlerin siyasi ağırlığının artması karşısında Türkiye'nin Irak ve bölge politikasında ABD ile uyumlu olmayan bir siyasi yaklaşım göstermesi ilişkileri daha da olumsuz bir duruma sokmuştur. Ancak ABD'nin Türkiye ile Güney Kürdistan'lı siyasi güçleri uyumlu hale getirerek Irak ve bölge politikasında değerlendirmek istemesiyle birlikte ilişkilerde bir düzelme eğilimi ortaya çıkmıştır. Türkiye'de ABD ile uyumlu olunmadığı takdirde bölge ve dünya politik dengelerinde zorlandığını görerek ABD ile ilişkileri düzeltme isteğini açıkça göstermiştir. Karşılıklı birbirine ihtiyaç duyulan bir ortamda ABD'nin Türkiye'yi kendi çizgisine çekmek için birçok bakımdan zorladığını gördük. Türkiye ise Güney Kürdistan federasyonunu reddemeyeceğini göyerek bu konuda

politikasını Kerkük konusunda ki itirazları dışında yumuşatmıştır. ABD'nin bölgedeki politikasına kendisini tümüyle yatırması önünde PKK engelini olduğunu ısrarla dayatarak ABD'yi Özgürlük Hareketimize saldırtma politikası izlemiştir. Türkiye'deki ABD karşıtlığının tek nedeninin ABD'nin PKK ye açık tavır almaması olduğunu her fırsatta dile getirmiştir. PKK ye karşı çıkarsa Türkiye'deki ABD karşıtlığının bir günde ortadan

kalkacağını söyleyerek kışkırtmasını sürdürmüştür. ABD'nin Irak politikasında zorlandığını görerek bu yönlü politikasını ısrarla dayatmıştır. ABD'nin başarısızlığını itiraf etmesi ve bölge ülkeleriyle daha sıkı ilişki içerisine girileceğini açıklaması sonrasında Türkiye'nin bu yönlü politikasında eskisinden daha fazla ısrarlı olacağı anlaşılmaktadır.

ABD'nin Türkiye'nin 20. yy.da oluşmuş Ortadoğu statükosunun getirdiği siyaset yapma tarzını kabul etmesi söz konusu olamaz. Çünkü ABD 20. yy.da Ortadoğu'da izlediği politikaların yanlış olduğunu itiraf etmiştir. Dolayısıyla baskı üzerine kurulmuş olan ulus-devlet politikalarına onay veren yaklaşımını tekrar etmeyecektir. Ancak ABD'nin Türkiye yi bırakması ve onu politikalarının parçası haline getirme tutumundan vazgeçmesi de beklenmemelidir. ABD en azından 150 yıldır Batı değerleriyle ilişkili bir Türkiye yi başka ülkelerde yaratması zordur. Ne Mısır ne Ürdün ne de hiçbir işbirlikçi ülke Türkiye'nin işlevini görebilir. Dolayısıyla Türkiye ABD ve Batı açısından elde edilmiş bir mevzi ve kazanımdır. Bu nedenle sorunlar yaşansa da Türkiye'yi kendilerine uyumlu hale getirmeleri temel. Bunlar göz önüne getirildiğinde Türkiye'nin kendilerine uymayan yanlarını törpüleme ve kendi siyasetleri için kullanma bu güçlerin temel politikalarıdır. Ancak Güney Kürdistanlı güçlerle Türkiye'nin politikalarını uyumlu hale getirme sorunu bu politik yaklaşım açısından çözülmesi gereken güncel bir konu haline gelmiştir. ABD Türkiye çelişkileri daha çokta Güney Kürdistan'a farklı yaklaşımdan kaynaklandığı gibi uyum sağlamak bura üzerinden gerçekleştirilecektir. Dolayısıyla ABD, Türkiye ve Kürtlerle ilişkili konularda bu gerçeklik dikkate alınarak değerlendirilme yapılmalıdır.

AB'de Türkiye ile ilgili politikasında benzer bir yol izlemektedir. Bir taraftan Türkiye yi kendi Ortadoğu politikası açısından değerlendirmek istemekte, diğer yandan Türkiye ile Yunan ve Kıbrıs ilişkilerini uyumlu hale getirmeye çalışmaktadır. Öte yandan AB'ye girmiş bir Türkiye'nin ABD'den çok kendi politikasına paralel hareket etmesini önemli görmektedir. AB'nin Kürtlere yaklaşımı da bu çerçevede şekillenmektedir. ABD Türkiye ile özellikle Güneyli Kürtleri uyumlu hale getirmek isterken, AB ise Türkiye'yi kendi politikalarına çekmek için Kuzey Kürtleriyle ilişkilerini bir politik araç olarak kullanmaktadır. AB bunu yaparken, ABD'nin Güney Kürdistan üzerindeki etkisine karşı Kuzeyde etkinliğini arttırarak, Kuzey Kürtleri üzerinden tüm Kürtler üzerinde etkin olmayı da hedeflemektedir. Ancak hala net bir Kürt politikası oluşturmadığından politik araç olarak kullanma öne çıkmakta bu da AB'nin Kürt politikasındaki tutarsızlığının esası olmaktadır.

Son zamanlarda AB Türkiye ilişkilerinin bozulması Türkiye'nin yeni bir seçenek aramasıyla sonuçlanması da beklenmemelidir. Çünkü ABD ve İsrail bölgede kullanabilecekleri bir Türkiye'nin AB'ye girmiş bir Türkiye'den geçtiğini düşünmektedirler.

ABD'nin, politik araçlarda değişiklik yapmasının Kürt özgürlük hareketini nasıl etkileyeceği konusunu 1 Ekimde ilan ettiğimiz ateşkes süreci ve olası sonuçları içinde değerlendirmek, daha aydınlatıcı olacaktır.

2 Ağustos 1999 yılında, önderliğimizin başlattığı ateşkes ve demokratik siyasal çözüm politikamızın Türkiye'deki inkârcı ve imhacı güçler tarafından boşa çıkarılması sonucu 2004 1 Haziran meşru savunma hamlesiyle birlikte yeni bir süreç başladı. 1 Haziran hamlesi aynı zamanda; yenildiler, bir daha ayağa kalkamazlar yaklaşımıyla "düşünmezseniz Kürt sorunu yoktur" biçimindeki devlet politikasına bir cevap oluyordu.

1 Haziran hamlesinden sonra izlenen temel politika ise bir taraftan askeri yöntemlerle bastırma, diğer taraftan APO'nun ve PKK'nin desteğini yok etme biçiminde gerçekleşti. Bir kampanya biçiminde; halk, aydınlar ve Kürt siyasetçileri üzerinde APO'yu ve PKK'yi bırakın baskısı geliştirildi. Tüm gazete ve televizyonlar, bu konuyu her gün gündemlerine alıyor ve çeşitli biçimde işliyorlardı. Öyle ki, PKK karşıtı bazı Kürtler, önemli yazar ve aydınlar olarak gösterilip gazete sayfalarına taşınıyor ve televizyon ekranlarında konuşuluyordu. Bu uygulamalar siyasi ve askeri hamlemize karşı yeni bir tasfiye hareketinin başlatılmasıydı. Bu

konseptte göre, Kürt işbirlikçileri öne çıkarılacak, bunlarla ve Güney Kürdistanlı örgütlerle iyi ilişkiler kurulup, dış destek alınarak; ortaklaşa yapılacak baskı ve psikolojik savaşla APO ve PKK tecrit edilip, tasfiyeye uğratılacaktı. Bu nedenle Güney federasyonu gayri resmi olarak kabul edilmişti.

Bu tasfiye konsepti hem halkımızın mücadelesi hem de Türkiye'nin güneyli güçler ve uluslar arası güçlerle kurduğu ilişkilerdeki ikiyüzlülük nedeniyle pratikleşemedi.

Halkımız; ABD, AB ve Türkiye'nin APO ve PKK'yi terk edin yaklaşımına karşı, önderliğimize ve hareketimize daha fazla sahiplenerek cevap verdi. Demokratik siyasi alana ve kurumlarımıza kadar dayatılan teslimiyetçi çizgiye rağmen, halkımız Gemlik yürüyüşünden başlamak üzere gerçekleştirdiği serhıldanlarla birlikte 1 Haziran hamlesiyle bütünleşerek bu tasfiye konseptini boşa çıkarmıştır.

Şemdinli'deki kahramanca halk direnişi halkımızın mücadelesi açısından yeni bir dönemin noktası oldu. Özgürlük mücadelesini tüm baskılara rağmen sürdüreceğini, artık Kürt halkına klasik bastırma yöntemleriyle geri adım atılamayacağı açıkça gösterildi. Bu tutum Şemdinli, Geve, Hakkâri halkı şahsında tüm Kürdistan halkının tutumu olmuştur.

Şemdinli'deki halk serhıldanı kirli özel savaş gerçeğini açığa çıkararak Türkiye de Kürt halkına karşı yürütülen savaşta çatlaklar yarattı. Bu düzeyde bir kirli savaşa kendine liberal ya da demokrat diyenler sahip çıkmayacağından kirli savaş yanlıları yalnızlaştı. Liberal ve demokrat olma iddiasında olanlar söylemde de olsa bu olay açığa çıksın dedikleri için, bu olay şahsında Kürtlere karşı yürütülen politikalarda bölünme ortaya çıktı. Van savcısına dünyanın gözüne baka baka haddini bildiren bir ceza verilmesi inkâr ve imha siyaseti uygulayanların öfkesi ve telaşının ifadesiydi.

Şehit cenazelerine sahiplenme ve halkımızın Şemdinli'de ki illegal devletin saldırısı karşısındaki direnişi 2006 yılında Kürt halkının mücadeleye ağırlığını koyacağını kanıtıydı. 2006 yılı 15 Şubat uluslar arası komployu protesto eylemlilikleri, kadınların 8 Mart ta büyük bir kitlelilikle önderliğimize sahiplenmesi ve yüz binlerle kutlanan Newrozlar halkımızın sömürgeci sistemden kopma kararlılığını bir daha gösterdi. Kahramanlık haftasında şehit düşen 14 fedai'ye halkın başta Amed olmak üzere görkemli sahiplenışı tasfiye konseptinin yenilgisi ve halkımızın demokratik duruşunun zaferi olarak 2006 yılına damgasını vurdu. Bu eylemler Önderliğe ve özgürlük hareketine sahiplenme referandumu olmuş, bu irade beyanı tüm dünyaya ayan beyan gösterilmiştir.

Serhıldanlar 1 Haziran hamlesiyle bütünleşip mücadeleyi yükseltirken, gerilla da halkımızın bu kahramanlığını 2006 bahar ve yaz eylemlilikleriyle etkili bir biçimde güçlendirdi. Böylece Türkiye ve Kürdistan da siyasal gelişmeleri belirleyen PKK oldu. Gerilla karşısında ordu zorlandıkça hükümete yüklenmesi de arttı. Mücadelemiz hükümet ve ordu ekseninde süren çatışmayı derinleştirdi. İnkâr ve imha siyasetini sürdürenler, bitirdik ve başarılı olduk diyenler, halkı aldatmanın ortaya çıkardığı travmanın halkta yarattığı tepki ile karşılaştılar. Öyle ki ölen asker aileleri, bizim çocuklarımız şehit değil, pis bir savaşta yaşamlarını yitirdi diyebildiler. Bu Türkiye toplum gerçeğinde cesaret edilmeyecek ve görülmeyecek bir tepkiydi. Asker cenazeleri şehir ve kasabalara ulaştıkça tepkiler artıyordu. Ordu ve muhalif çevreler halkın yaşadığı travma durumunu AKP hükümeti üzerine yıkma çalışmasını yoğunlaştırdılar. Bu belirli düzeyde sonuç verdi. Ekonomik ve siyasi istikrarsızlığa doğru yol alındığı gibi AKP'nin oyları da giderek düşüyordu. Türkiye'de ordu da dahil bütün kurumların itibarı giderek sarsılıyor, Türkiye bir bütün olarak kaldıramayacağı siyasi kaos sürecine giriyordu. 2006 sonbaharına ulaşıldığında Türkiye'deki durum böyleydi.

Türkiye içte bu durumu yaşarken ABD İran karşısında Türkiye'yi sıkıştırıyor, artık hem ABD hem İran'ı idare etme politikasından vazgeçip, bu sıkışık dönemde rengini tam belli etmesini dayatıyordu. Nitekim Lübnan'da ABD politikasına uyum gösterilerek asker gönderildi.

2006 serhıldanlarından sonra PKK'nin tasfiye olmasını bekleyen tüm güçler bunun kolay olmadığını ve PKK'ye karşı yeni bir yaklaşım geliştirmek gerektiğini düşünmeye başladılar. ABD ve AB söylem ve tutumuyla PKK'nin de dikkate alınması gereken bir güç olduğunu ifade ettiler. KDP ve YNK de Türkiye'nin Kerkük politikası ve hala kendilerini zayıflatma yaklaşımı karşısında PKK ile ilişkileri geliştirme içine girdiler. Tüm bu sonuçları yaratan, mücadelenin kararlılık ile sürdürülmesi oldu. Ateşkes süreci böyle bir siyasal ortamda gündeme geldi.

Hükümet, serhıldanlar ve meşru savunma karşısında sürekli zayıflıyordu. Bu nedenle bu savaşı bir süreliğine durdurma arayışının içine girdi. Hareketimize, haberler göndererek “bir ateşkes olursa demokratikleşme ve Kürt sorununda adımlar atılır” mesajlarını veriyordu. Aydınların da uzun süredir bir ateşkes talebi vardı. Ateşkes olursa, çözüm için çalışacaklarını söylüyorlardı.

Devlet'in içinde Kürt halkına karşı politikanın bir sonuç sorun çözülmezse ufkunun sürekli kapalı düşünüyorlardı. Bir konu devlet belirlendi tartışılıyordu. Bir kısım çevrelerde, bir çözümün işliyordular. Bu tür başka kanallardan iletiliyordu.

Önderliğimizde artması, asker Türkiye'nin gündemine “eğer bir yumuşama ve görürsem üzerine düşeni yaparım” mesajı vererek, bir ateşkesin mümkün olacağını, Türkiye devletine iletti.

Türkiye 1 Haziran hamlesi karşısında zorlanınca eskiden olduğu gibi, yine mücadelemizin dışardan desteklendi konusunda, bir kamuoyu oluşturmuştur. Bunun sonucu “Neden gerillanın üzerine gitmiyorsunuz” söylemiyle, ABD üzerinde baskı kurma kampanyası çok yönlü yürütülmüştür. PKK üzerine gidildiği taktirde, her türlü işbirlikçilik yapılacağı, her fırsatta vurgulanmıştır. Türkiye, ABD'nin Irak'ta zorlandığını ve İran'ı sıkıştırmak için kendisine ihtiyaç duyduğunu düşünerek, bu dayatmayı bir konsept olarak sürdürmüştür.

ABD, Ortadoğu'da etkili olmak için, Türkiye ile Güney Kürdistan'lı güçleri uzlaştırmayı kendisi açısından gerekli görmektedir. Ancak Türkiye'de Kürt sorunu çözülmediği müddetçe, bu politikanın başarılı olamayacağını Irak müdahalesinden sonra daha iyi görmüştür. Bu nedenle, Türkiye'de Kürt sorununun ateşini düşürüp, bunun Türkiye üzerindeki olumsuz etkisini azaltmayı bir politika olarak benimsemiştir. Bu nedenle, bir ateşkes yapılmasını, Türkiye'nin de bazı adımlar atmasını öngören bir yaklaşım içinde olduğunu çeşitli biçimlerde yansıtmıştır. Öte yandan bir ateşkes olursa, ABD ile Türkiye arasındaki pürüzün azalacağı, böylece Türkiye'yi kendi çizgisine çekmesinin kolaylaşacağını da hesaplamaktadır. Bir ateşkesin, Güney Kürdistanlı güçlerle Türkiye arasında iyi ilişkiler kurulmasına da vesile olacağını düşünmektedir.

Güney Kürdistanlı örgütler de, bütün politikalarında ABD ile uyum içinde olmak istediklerinden, bir ateşkesin kendilerini de rahatlatacağından yola çıkarak, yapılacak bir ateşkes destek verecekleri yaklaşımı içinde olmuşlardır. AB de defalarca, sorunları askeri yollardan çözme politikasından vazgeçilerek Kürt sorununun siyasi yollardan çözülmesi isteğini defalarca dile getirmiştir.

Meşru savunma mücadelemizin başarılı biçimde sürmesi, PKK ve gerillanın bitirilemeyeceğini, tüm bu güçlere göstermiştir. Bunun sonucu dolaylı ya da dolaysız muhatap alınmaya başlanmıştır. Tüm bunlar bizim açımızdan olumlu gelişmelerdir. 1988 yılında beri Kürt sorununun barışçıl ve demokratik yollardan çözülmesi politikasını izleyen hareketimiz, bu durumu değerlendirerek Ağustos ayında Kürt sorunun demokratik çözümü için bir deklarasyon yayınlamıştır. Bu deklarasyondan sonra hükümetten, aydınlardan ve devletin çeşitli kesimlerinden, bir ateşkes olursa Kürt sorununun çözümünde bir fırsat haline getirilmesi için çalışılacağı mesajları önderliğe iletilince; Önderlik, eğer samimi yaklaşılabileceğini belirtmiştir.

Örgütümüz, önderliğimizin ateşkes çağrısına uyarak, 1 Ekim'de pratiğe geçirmiştir. Daha önce yapılan ateşkesler tek taraflıydı bu ateşkes ise karşılıklı bir ateşkes biçiminde gerçekleşmemiş olsa da tek taraflı olarak görülemez. Başta iktidardaki parti ve devlet içindeki belirli çevreler olmak üzere bir ateşkes yapılmasını istemiştir. Yine birçok çevre tarafından da ateşkes olursa demokratik açılımlar daha kolay olur biçiminde çağrılar yapıldığı bilinmektedir. Avrupa'nın, ABD'nin ve Güney Kürdistanlı güçlerin de ateşkes sıcak bakmaları da bu ateşkesin tek taraflı olmadığını gösterdiği gibi bizim içinde en iyi siyasi koşullar da yapılmıştır. Ezildiler, yenildiler, zor durumda kaldılar diyemeyecekleri bir zaman da yapılmış olması da ateşkesin etkili kılacak bir zamanda yapıldığının kanıtıdır.

ABD, Ortadoğu'da etkili olmak için, Türkiye ile Güney Kürdistan'lı güçleri uzlaştırmayı kendisi açısından gerekli görmektedir. Ancak Türkiye'de Kürt sorunu çözülmediği müddetçe bu politikanın başarılı olamayacağını Irak müdahalesinden sonra daha iyi görmüştür.

bazı kesimler de izlenen vermediğini, bu Türkiye'nin kalacağını çözüm gerektiği kademelerinde liberal demokrat gerekli olduğunu eğilimler DTP ve hareketimize

çatışmaların kayıplarının oturması üzerine adım atma niyeti olacağını, Türkiye

Ateşkes kararı, KKK Yürütme Konseyi, Kongra-Gel daimi komisyonları ve HPG delegelerinin katıldığı geniş katılımlı ve yoğun tartışmaların yapıldığı bir toplantıda alınmıştır. Hükümet ve devletin ne kadar samimi olduğu, 1998 yılı gibi bir saldırının zemini olarak kullanılacağı konuları da tartışılmış, her ihtimal dikkate alınarak ateşkes ilan edilmiştir. Örgütümüz iyi çalışır, halkımız demokratik serhıldanlarla mücadeleyi yükseltir, dostlarımız da üstlerine düşeni yaparsa, devlet çözüm için adım atsın ya da atmasın kazananın biz olacağı değerlendirilmiştir. Karşı taraf cevap verecek düşüncesiyle bu ateşkes ilan edilmemiştir. Mevcut siyasi koşulların bizim lehimize olduğu ve bir ateşkesin bizim açımızdan olumlu olan siyasi durumu daha da güçlendireceği tespiti yapılmıştır. Ancak karşı taraf adım atmaz ve ateşkes bir çözümle sonuçlanmazsa, önümüzdeki mücadele döneminde bizi güçlendirecek ve onları zayıflatacak bir mücadele dönemi olarak ele alınmıştır. Bu ateşkes süreci bu çerçevede çok karmaşık ve çok yönlü bir mücadele dönemi olarak değerlendirilmiştir ve tüm örgütümüzün buna göre hareket etmesi istenilmiştir.

Ateşkes, kısa sürede Türkiye ve Dünya kamuoyunda pozitif tepkiyle karşılanmıştır. Siyasi olarak bizi daha etkili kılan bir hava ortaya çıkmıştır. Uluslar arası alanda ve Türkiye’de ciddi olarak ele alınması, kararın zamanlama açısından çok doğru olduğunu göstermiştir.

**Önderliğimizin
İmralı koşullarında
mücadelesini
çok yönlü sürdürdüğüne göre
bizlerin bu mücadeleyi
daha etkili sürdürme imkânı
var demektir**

Dolayısıyla siyasi koşulları değerlendirme ve adım atma konusunda isabetli davranıldığı açıktır. Ancak geçen zaman kurumlarımızın ve çalışma sahalarımızın yeterince hazırlıklı olmadığını göstermiştir. Siyasi olarak doğru ve zamanında adım atmanın sanki başarıyı kendiliğinden getireceği gibi bir yanılgı yaşanmıştır. Bu nedenle ateşkesle ortaya çıkan olumlu siyasi hava yeterince değerlendirilememiştir.

Halkın ve demokratik güçlerin harekete geçirilmemesi, ateşkesin gündemini gerilere düşmesine yol açmıştır. Diplomatik alanda daha etkili olma imkânımız varken istediğimiz sonuçlara ulaşamadık. Propaganda da ilk günlerden sonra, hızını ve etkisini yitirdi. Tüm bunlar önemli oranda planlanmasına rağmen yerine getirilememiştir. Bu durum, ateşkes adımımız karşısında sıkışan ve zorlanan inkârcı ve imhacı güçleri rahatlatmıştır. Operasyonların aralıksız sürdürülmesi ve ateşkesin görmezlikten gelinmesi, bu zayıf yaklaşımlar sonucu ortaya çıkmıştır. Gerçekleşen toplantımızda geçen iki aylık süreçteki bu zayıf yaklaşımlar kapsamlıca ve çok yönlü tartışılmış ve giderilmesi için gereken kararlara varılmıştır.

Ateşkesle birlikte devlet içinde çatlaklık daha net görülmüştür. Siyasi alanda da çatlaklıklar su yüzüne çıkmıştır. Bunlardan en çarpıcı olanı, Mehmet Ağarın çıkışıdır. Bize karşı yürütülen özel ve kirli savaşın sorumlularından olan Mehmet Ağar, bu sorunun çözülmediği taktirde Türkiye’nin daha büyük tehlikelerle karşılaşacağını düşünerek, bu yönlü gelişmenin önünü almak istemektedir. Bu konuda Öngörülü olduğu görülmektedir. Önderliğimiz de bu soruna çözüm bulunmadığı taktirde Türkiye’nin daha ağır bedeller ödeyeceğini sık sık vurgulamaktadır.

Hükümet, devlet ve toplum içinde savaşın durmasını isteyen yaklaşımlar ve farklı eğilimler mücadelemizin sonucu ortaya çıkmaktadır. M. Ağar somutunda görüldüğü gibi farklı eğilimlerin daha çokta bize karşı mücadele edenler içinde ortaya çıkması tesadüfi değildir. Özal da bize karşı yürütülen savaşta önceleri ekonomiden sorumlu başbakan yardımcılığı yapmış, sonrada seçimleri kazanarak başbakan olmuştu. Özel savaşın geliştirilmesi kararı da Özal’ın başbakanlığı döneminde verilmiştir.

M. Ağar da bize karşı yürüttüğü mücadelede hem sorunu daha iyi tanımış hem de PKK’nin nasıl bir örgüt olduğunu öğrenmiştir. Bu nedenle farklı bir politika izlenmesi gerektiği noktaya gelmiştir. Bu tür eğilimler mücadelemizin sonucu ortaya çık-tığı gibi devlet politika-sında ki inkâr

**Bir Halk Üzerinde
İnkâr Ve İmha
Politikası İzleyenler
Haksız Çizgilerinde
Bu Kadar Israrlıysalar
O Zaman Bizler Gibi
Kimlik Ve Özgürlük
Sorunu Olanların
Daha Sağlam Duruş Gösterip
Mücadeleyi Yükselterek
Bu Güçleri Geriletmek
İnsanlık Ve Yurtseverlik Adına
Onur Borçlarıdır**

ve imha siyasetinin değişikliğe uğratılması da ancak mücadele ile sağlatılacaktır. Eğer bugün Kürt sorunu Türkiye’de tartışılır hale gelmişse bu mücadele ile ortaya çıkarılmıştır. Ateşkes, çözüm için imkânlar ortaya çıktığı için yapılmıştır. Ancak bu zeminin çözümle so-nuçlanması için müca-deleyi etkili sürdürmek gerekmektedir.

Önderliğimizin İmralı koşullarında mücadelesini çok yönlü sürdürdüğüne göre bizlerin bu mücadeleyi daha etkili sürdürme imkânı var demektir. Eğer bugün mücadelemiz uluslar arası komploya rağmen sürüyorsa bunda önderliğimizin duruşu belirleyici düzeyde olmuştur. Önderliğimiz "bize ölüm ya da teslimiyet dayatılıyor; ben bu ikisini de yapmayacağım; koşullar ne olursa olsun ayakta kalacağım ve özgürlük çizgimi sürdüreceğim" diyerek tutumunu ortaya koymuştur. Kürt halkının özgürlük ve meşru savunma çizgisinde direnişçi bir siyasi yaklaşım göstermesinde önderliğimizin bu duruşu belirleyici rol oynamaktadır. Önderliğimiz özgürlük ve demokrasi güçlerinin savaş çizgisini değil, örgütlenme ve demokratik mücadeleyi esas alması gerektiğini tüm ideolojik ve politik çözümlemelerinde vurgulamaktadır. Ancak inkâr ve imha siyasetinin başka yol bırakmadığı koşullarda meşru savunmanında evrensel bir hak olduğunu her fırsatta değerlendirmektedir.

Ateşkes demokratik barışçıl çözüm için bir fırsattır. Önderliğimiz 2 ağustos 1999 yılında böyle bir fırsatı hem bize hem Türk devletine vermiştir. Ne var ki ne bizler ne Türk devleti bu süreci iyi değerlendiremediğimiz için yeniden silahlı çatışmalar gündeme gelmiştir. Eğer bizler ve tüm demokrasi güçleri, bu süreçte iyi örgütlenip demokratik siyasi mücadeleyi geliştirseydik çözümü dayatabilirdik. Böylece çatışmalar yeniden gündeme gelmezdi. Eğer bu defada örgütlenme ve demokratik siyasi mücadele görevleri gerektiği kadar yerine getiremezse meşru savunma savaşı yeniden devre-ye girmek zorunda kalacaktır.

Önderliğimizin birlik ve kardeşlik çözümü devlet tara-fından cevapsız bira-kılmaktadır. Bunun önüne geçmenin en etkili yolu mücadeleyi geliştirmektir. Önder-lik "eğer barış ve demokratik çözüm yaklaşımım engelle-nirse devreden çıkarım" diyerek devlete karşı bir tavır koymuştur. Bunun riskli bir tavır olduğu açıktır. Bu durumu görerek bizim örgütlenme ve mücadeleye yüklenerek inkâr ve imha politikasında ısrar edenlerin şovenist inadını kırmamız gerekmektedir. İnkâr ve imha siyasetinde ısrar edenler, inkâr ve imha politikasında ısrar ederek Kürt halkına kazanamayacağını gösterelim demektirler. Bir halk üzerinde inkar ve imha politikası izleyenler haksız çizgilerinde bu kadar ısrarlıysalar, O zaman bizler gibi kimlik ve özgürlük sorunu olanların daha sağlam duruş gösterip mücadeleyi yükselterek bu güçleri geriletme insanlık ve yurtseverlik adına onur borçlarıdır. Mücadelenin yenilmeyeceğini ve çözümden başka yollarının olmadığını onlara göstermeliyiz.

Ordu ve bazı siyasi çevreler tek bir terörist kalana kadar savaşı sürdüreceklerini tekrarlamaktadırlar. Eskisi kadar güçlü olmasalar da Türkiye toplumunda cesaretli çıkışlar göremediklerinden, dış güçler ise ekonomik ve siyasi çıkarları gereği tutarlı politika izlemediklerinden bu çevreler klasik politikayı sürdüreceklerini düşünmektedirler. Kızılmacılar olarak tabir edilen bu kesim toplumda milliyetçiliği kışkırtarak kendini bir tabana oturtmak istemektedir. MHP’den CHP’ye kadar bir yelpazede bu politikayı sürdürmek isteyenler vardır. Kendilerine çılgın Türkler tanımlaması yapanlarda bu yelpazenin içindedir. Bu güçlerin fırsat bulursa ittihat terakinin Ermenilere yaptığını Kürtlere yapacağını akıldan çıkarmamak gerekir. Hıristiyan bir halka batı dünyasının gözünün önünde soykırım yapanlar fırsat bulursa bunu Kürtlere de yapmak isterler. Dünyanın her hangi bir köşesinde ahlaki politika izlenebilir. Evrensel siyasi ilkeler ve hukukun bir caydırıcılığı olur. Ortadoğu söz konusu olduğunda her türlü değer çıkarı kurban edildiği defalarca görülmüştür. Kürt halkının büyük bedeller vererek mücadele yürütmesine rağmen hala inkârcılığı sürdürmelerinin en önemli nedeni Ortadoğu’nun kaygan siyasi zemininin kendilerine böyle bir fırsatı ortaya çıkaracağını düşünmeleridir. Bu nedenle bu kesim birakalım ateşkesin varlığını kabul edip buna göre bir politika üretmeleri, inkârı sürdürmeyi önemli bir politik meziyet ve milli görev olarak görmektedirler.

İktidarda olan İslamcı kesimler ise önderliğimizin belirttiği gibi çok çıkarıcı politika izlemektedir. Kendilerine Türkiye siyaseti içinde yer bulmak için sınırlı açılımlar öngörmelerine ve AB’ye girmek istemelerine rağmen klasik iktidar blokları kendilerine biraz yöneldiğinde hemen geri adım atmaktadırlar. Uzun yıllar siyasi ve ekonomik alanın üst seviyelerinden dışlanan bu kesim kendi yandaşlarının ele geçirdiği ekonomik ve siyasi imkânlardan mahrum kalmaması için, kendilerinin de vatanın ve milletin birliğini, bölünmezliğini savunduklarını ispatlamaya yönelmektedirler. Bu yaklaşım İslamcı olmayan başka çevrelerde de vardır. Dışlanmamak, bölücülere cesaret verenler olarak görülmek için sözde liberal ve demokratik söylemlerine uygun davranmamaktadırlar.

Hükümet ateşkesin ilk günlerinde biraz daha yumuşak yaklaşım içindeyken şimdi görmezden gelmektedir. Hatta Erdoğan’ın Amerika’da belirttiği gibi Kürtlerin hak sorunu yoktur diyecek kadar inkârcı bir yaklaşım gösterebilmektedir.

Son zamanlarda bazı liberal çevrelerde olduğu gibi hükümetinde ateşkesi görmezlikten gelmesi ve Kürt sorununun çözümü için hiçbir işaret vermemesinin bölgedeki gelişmelerle de bağı vardır. ABD'nin bölgede zorlandığı bilinmekteydi. Son zamanlarda bu açıkça itiraf edilmektedir. Seçimlerde demokrat partinin kazanması bu gerçeğin daha fazla açığa çıkmasını sağlamıştır. Politika değişikliğini sadece seçimlerin sonuçlarına bağlamak yanlıştır. ABD bölgede başarısız olduğu için mevcut iktidar seçimi kaybetmiştir. ABD Türkiye gibi çıkmaz bir politikada ısrar edecek bir siyasi tarza sahip değildir. Burjuvalar pragmatik olduğu gibi burjuva zihniyetli iktidarlar da kâr getirmeyen bir işten hemen vazgeçebilirler. Çıkarı ve kâr her zaman ilk düşündüğü şeydir. Bu nedenle amacı için her zaman yöntem ve araç değiştirebilir. Nitekim Irak araştırma grubu Irak'ta yeni siyasi enstrüman ve yöntemlerin devreye sokulmasını öngörmektedir. Bunlardan en önemlisi de mevcut askeri ve siyasi çıkmazdan kurtulmak öncelikli hedef olarak konulmuştur. Bunun içinde bölge ülkeleriyle ilişki kurulması önerilmiştir. Direnişçileri sınırlamak ve siyasi istikrar kurmak için bunun yapılması gerektiği söylenmektedir. Bu ülkelerin başında İran ve Suriye gelmektedir. Türkiye de bunların içine katıldığında ilişki kurulacak ülkelerin anti-Kürt ittifakı içinde olduğu görülür. ABD'nin söz konusu araştırma grubunun raporunun bir kısmını yerine getirmesi bile siyasi ortamı değiştirecek niteliktedir. Çünkü bu raporun felsefesinde değişiklikler vardır. Bu durum Türkiye'nin siyasi yaklaşımlarına yansımıştır.

Türkiye 150 yıldır stratejik konumunu kullanarak iç ve dış siyasi dengelerini kurmuştur. Kürt sorununu bastırmada da dış siyasi dengeleri kullanmıştır. Türkiye ABD'nin Irak'a müdahale sürecinde ABD ile sorunlar yaşamış; Güney Kürdistan federasyonunun Irak politikasında etkili olmasını engelleyememiştir. Bu durum Türkiye'yi bölge politikasında etkisiz bırakmıştır. Kendi Kürt sorununu çözemeyen Türkiye içerde ve dışarıda önemli siyasi sıkıntılarla karşılaşmıştır. Demokratik açılımlarla 21. yy. koşullarına göre bir politika izleyerek Kürt sorununu çözeceğine, dış dengelere dayanarak inkârcı politikayı sürdürme politikasını terk etmemiştir. Sıkıntılarını demokratik açılımlarla gidermeyi düşünmeyen Türkiye, Hamilton raporu ve demokratların seçimi kazanmasıyla birlikte eski politik tarzla Kürt sorununu aşabileceği umuduna kapılmıştır. Devletin, hükümetin, siyasi çevrelerin ve çeşitli toplumsal kesimlerin ateşkes karşısında duyarsız kalmalarında bu durumun payı vardır. İnkârcı güçler hükümet başta olmak üzere diğer siyasi çevreler, basın ve sivil toplum örgütlerini bu yönlü uyardığı anlaşılmaktadır.

Kürt halkının direnişini bastırmak için siyasi koşullar elverişli hale geliyor gibi bir yanılığın eğilim kapıldıkları görülmektedir. Nitekim birçok siyasi tartışma ve değerlendirmede bu anlayışın izine rastlanılabilir. "Kürtler için olumlu siyasi koşullar sona eriyor bu nedenle eski politikayı sürdürebiliriz" düşüncesini açık söylemeler de her söylemde ve değerlendirmede yansıtılmaktadır. Bu nedenle ateşkes süreci, mevcut siyasal durumda ilan edildiği günden daha fazla gerici ve inkârcı çevreler tarafından boşa çıkarılmaya çalışılacaktır. Bu durum ateşkes sürecini daha fazla mücadele etme ve gelecek için iyi hazırlanma dönemi haline getirmemizi gerektirmektedir.

Bilindiği gibi geçen yıl aydınlar ve bazı çevreler ateşkes için çağrılar yapmışlardı. Ateşkes ilan etmemizde bu tür çağrılarında etkisi olmuştur. Ne var ki ateşkestten sonra bu çağrıyı yapanlar sessiz kalmışlardır. Sanki siyasi gelişmelere göre onlarda ya bu sorunla ilgileniyorlar ya da ilgisiz kalıyorlar. Hükümet siyasi ve ekonomik alandaki olumsuz gelişmelerin önünü almak için yumuşak mesaj verirken, aydınlar ve kimi yazarlarda benzer bir eğilim göstermişlerdi. Şimdi devlet ve hükümet ateşkese soğuk yaklaşım ezeceğiz söylemini sürdürünce onlarda seslerini kestiler. Aydınlar ve yazarlar ilkelere ve vicdanlarının sesine göre hareket ederler. Türkiye söz konusu olduğunda ne kadar siyasi gelişmelere endeksliler oldukları görülmüştür. Her konuda keskin, liberal ve demokrat olanlar sıra Kürt sorununa gelince devlet ve hükümetin sesine kulak kabartmaktadırlar. Kürt sorununa neden çözüm üretilmediği ve çözümsüzlüğün girdabında kalındığını bu durum daha iyi açıklamaktadır. Anlaşıyor ki devlet ve hükümet Kürt halkını hak sahibi görmezken, bu aydın ve yazarlar Kürt halkının haklarını her koşulda ve ısrarla savunmayarak onlarda Kürt halkına devlet ve hükümetleri gibi yaklaşımlarını ortaya koymuş olmaktadır.

**Hareketimizin ulus anlayışı
ve siyasal stratejisinde
milliyetçilik de
devlet kavramı da bölünme de
halklar arası
düşmanlık da yoktur
ancak inkârcı, imhacı
sömürgeci ve kültürel
soykırımcı bir rejimle de
yaşanmak
istenmemektedir.**

Önderliğimiz ve Kürt halkı ısrarla birlik ve demokratik siyasal çözüm derken bu yaklaşımların gösterilmesi, Kürt sorununun çözümünde mücadele çizgisinin ne kadar doğru ve gerekli olduğunu bir daha kanıtlamıştır.

Önderliğimiz Kürt sorununu demokratik ulus çerçevesinde çözelim derken, tüm etnik ve ulusal toplulukların Türkiye üst kimliği çerçevesinde birlik içinde yaşamasını arzulamaktadır. Kürtler için milliyetçi olmayan demokratik uluslaşmayı öngörmektedir.

Bu uluslaşma yaklaşımı Kürdistan'da ki tüm etnik, dinsel ve sosyal toplulukların demokratik örgütlenmelerini yaparak demokratik konfederalizm örgütlenme modeli içinde demokratik bir toplum haline gelmelerini hedeflemektedir. Bu zihniyet Türkiye içinde de tüm ulusal, dinsel toplulukların ve tüm sosyal kesimlerin demokratik örgütlenmelerini sağlayarak demokratik ortamda birlik içinde demokratik bir ulus olarak yaşamalarının, sorunların kalıcı çözümü olacağını vurgulamaktadır. Bu uluslaşmada hiçbir etnik ve dinsel topluluğun kimliği, kendini her bakımdan ifade etmesi ve örgütlenmesi yok sayılmamaktadır. Aksine her topluluğun doğal olarak Kürtlerin de dil, kimlik ve kültür özgürlüğü temelinde Türkiye'nin birliği içinde yaşamalarını ifade etmektedir.

Hareketimizin ulus anlayışı ve siyasal stratejisinde milliyetçilik de devlet kavramı da bölünme de, halklar arası düşmanlık da yoktur; ancak inkârcı, imhacı, sömürgeci ve kültürel soykırımcı bir rejimle de yaşanmak istenmemektedir. Kürt halkı bu zihniyetteki rejimden koptuğunu ve bunlarla birlikte yaşamayacağını defalarca ortaya koymuştur. Ancak Türkiye devleti bu sese kulak vermek bir yana, eski politikasında ısrar etmeye devam etmektedir. Dolayısıyla birleşmeye engel olan, bizzat inkâr ve imhacı bu rejimin kendisidir.

Ateşkesimizin Kürt sorununun çözümünde, tüm ilgili çevrelerin tutumunu da gözler önüne sermiştir. Özellikle Türkiye'deki siyasi çevreler başta olmak üzere tüm toplumsal kesimlerin bu konudaki yaklaşımları açığa çıkmıştır. Türkiye açısından, Kürt sorunun çözümü tüm toplumsal kesimlerin çıkarına olmasına rağmen, devletin zihniyetini aşan bir yaklaşım gösterilememesi bir daha görülmüştür. Aslında çözüm yanlıları artmıştır, inkârcılık da izlediği politikanın temellerinin zayıfladığını görmüştür. Ancak demokratik bir ortamda tartışma gelişmediği için tam bir netleşme sağlanamamaktadır. Türkiye'deki siyasetin en büyük zaafı eskiden beri gerçek gündemler üzerine oturmamasıdır. Öncelikli konular çoğu zaman gerilere düşmektedir. Ateşkes ilanından sonra böyle bir olumlu ortam var, bunu değerlendirelim, bu sorunu çözelim gibi sorumlu bir yaklaşım yeterince gelişmemiştir.

Ateşkes belirli bir yankı yaratmıştır, Kürt sorununda çözüm isteyen birey ve çevrelerin ilgisi artmıştır. Ancak Cumhurbaşkanlığı ve genel seçim tartışmaları ortamında, Türkiye'nin en temel sorunu bir tarafa bırakılmıştır. Bu durum bir seçime kadar gelişmelerin yaşanmasının zor olacağını göstermektedir. Hatta hükümet ve ateşkes isteyen çevrelerin samimi olmaktan çok seçim öncesi rahatlamak için böyle bir ortamı arzuladıklarını söylemek mümkündür. Bu yaklaşımın Türkiye'ye çok şey kaybettireceği açıktır. Kürt halkının Türkiye'de yalnız devletin ve hükümetin değil, bazı siyasi çevreler ve aydınlara karşı güvensizlik içine girmesi Türkiye açısından en büyük kaybetme olarak görülmelidir. Kürt halkı tabii ki birlik çözümünden yanadır; ama teslimiyet içinde olmayacağı gibi inkâr ve imhacı rejimle birlikte yaşama gibi bir zorunluluğu da yoktur. Kürt özgürlük hareketi hiçbir zaman iktidarcı- devletçi bir çözümden yana değildir; ama kendi demokratik ve özgürlükçü yaşamından da taviz vermeyecek, her hangi bir birlikte yaşamayı ancak bu çerçevede kabul edip sürdürecektir.

Türkiye'den talep edilen ve beklenen demokratik açılımlarla gerçekleşen liberal demokratik bir ortamda Kürt halkının temel ve doğal haklarının kabul edilmesidir. Ancak bu koşullar sağlandığında demokratik mücadele çerçevesinde birlikte yaşam ilişkisi kabul edilecektir.

Ateşkes süreci ve önümüzdeki 4-5 ay 2007 yılında mücadelenin hangi çerçevede gelişeceğini daha fazla netleştirecektir. Nitekim bizim ateşkes ilanımızda da, önderliğimizin avukat görüşmelerinde de belirttiği gibi cumhurbaşkanlığı seçimiyle birlikte politikalar daha da netleşecektir. Şimdiden şu adımı atarlar bu adımı atarlar diyecek durumda değiliz. Şimdilik herhangi bir adım atma eğilimi görülmemektedir. Aksine operasyonlar süreklileştirilmiştir. Türk devleti hareketimizin bahara güçlü giriş yapmasını engelleyen bir siyasi ve askeri konsept izlemektedir. Hatta kıştan çıkışla birlikte birçok alanda kapsamlı operasyonlar yapmayı şimdiden planlamaktadır. Avrupa basınına yansıyan bu yönlü haberler bir duyum değil bir planlamanın bilgileridir. Türkiye'nin çok içeriye girmemek koşuluyla sınır ötesi bir hareket için zımnî bir onay aldığı söylenmektedir. Zaten Türkiye uzun bir süredir böyle bir hareketi tartışmaktaydı. Ancak Türkiye'nin ABD ve KDP ile ilişkileri o sırada böyle bir harekete imkân vermemiştir. Mevcut durumda bir harekât yaparsak bize protestolar dışında bir tepki gelmez denilmektedir. Bu belirleme zımnî bir onay alınmış olmasının diplomatik ifadesidir.

Tüm bu gerçekler hareketimizin gerilla ve halk cephesinde ciddi bir hazırlık yapılmasını gerektirmektedir. Toplantımız bu konuları da kapsamlıca irdlemiştir. Medya

Savunma Bölgesindeki tüm çalışmaların bir savaşa ve operasyona göre hazırlanması kararına varılmıştır. Mücadelenin bu kritik aşamasında inkârcı ve imhacı güçlerin yaşadığı zorlanmayı atlatmak için siyasi olarak bir karşı saldırı yapmak isteyecekleri açıktır.

Önümüzdeki süreç hem ilan edilen ateşkes sürecini bir çözüme, bu olmasa da bir siyasi kazanıma dönüştürmek ve hareketimize karşı gelecekte saldırganları etkili biçimde karşılamak ve bu temelde gelişmeler yaratmak biçiminde ele alınacaktır.

ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİDEN VAZGEÇMEK DEVRİMCİLİKTE VAZGEÇMEKTİR

İdeolojiyi doğru tanımlamak, yaşadığımız ideolojik sorunları ortaya koymak, ideolojik mücadele açısından elbette tek başına yeterli değildir. Esas olarak ideolojik mücadele, düşünsel düzeyde yürütüldüğü kadar, pratik ve yaşamsal düzeyde yürütülebildiği düzeyde anlamlı ve sonuç alıcı olacaktır.

İdeolojik mücadelenin hem düşünsel düzeyde, hem de pratik düzeyde yürütülmesi belli bir araçsal, yöntemsel donanımı gerektirmektedir. Daha önceki konularda farklı boyutlarıyla dile getirdiğimiz gibi, ideolojik mücadele esas itibarıyla doğru yol, yöntem ve araçlarla geliştirildiği ve bu yol, yöntem ve araçlar, istenen ve gerekli dönüşümleri yaratabildiği oranda doğru yürütülmüş olacaktır. Tabii amaç ve hedeflere ulaşmak için en uygun yol, yöntem ve araçları bulmak, bu yol, yöntem ve araçların amaç ve hedefle çelişmemesine büyük özen göstermek bozulmanın, yozlaşmanın ve başarısızlığın önüne geçmek için esastır. Dolayısıyla PKK adına eğer bir ideolojik mücadeleden bahsedilecekse, yaşanan ideolojik sorunların giderilmesi noktasında sağlıklı bir mücadele yürütülecekse, öncelikle bunun yol, yöntem ve araçlarının doğru tespit edilmesi gerekir. Kaldı ki PKK'nin de bir parti ve hareket olarak geliştirmiş olduğu uzun zamana yayılmış, ideolojik, toplumsal, siyasal, askeri sahadaki başarıları sadece amaç ve hedeflerinin özü itibarıyla doğru tespit edilmiş olmasıyla bağlantılı değildir. Bu amaç ve hedefleri gerçekleştirmek için kullanmış olduğu yol, yöntem ve araçlar, mücadelenin başarısında da, başarısızlığında da belirleyici olmuştur. Amaç ve hedefler net ve doğru ortaya konulmuştur. Ancak bu hedeflere ulaşmak için seçilen yol, yöntem ve araçlarda ortaya çıkan eksiklik ve yetersizlikler, amaç ve hedefe ulaşmanın istenilen düzeyde olmasını engellemiştir. Bu amaç ve hedeflere ulaşma konusunda yürütülen mücadelenin belli bir noktada kendini tekrar etmeye başlaması, PKK'nin kendisini yeniden gözden geçirmesi ve

yeniden yapılandırması ihtiyacını gündeme getirmiştir. Bu ise, eleştiri- özeleştirisi gibi temel bir yöntem kullanılarak, böylesi bir sürece girme temelinde gerçekleştirilmiştir.

PKK'nin yeniden yapılandırılması bir yönüyle paradigmal düzeyde kendini aşma, bu noktada yaşanan yetersizlikleri, eksiklikleri giderme, giderek bunu örgütsel, eylemsel bir mücadele çizgisine oturtma ve örgütsel, eylemsel çizginin de araç ve yöntemlerini yeniden kurma, taktiklerini yeni baştan gözden geçirme çerçevesinde yapılmıştır. Önderliğin bu konuda geliştirmiş olduğu değerlendirmeler, yapmış olduğu tespitler bütünüyle yaşanan bu sorunların çözümlenmesi ve giderilmesine dönük güçlü bir perspektif ortaya çıkarmıştır. Eğer Önderlik savunmaları baştan sona belli bir bütünlük ve sistematik içerisinde iyi incelenirse, özü itibariyle; tarih boyunca demokratik- komünal güçler adına yola çıkan ancak yaşadıkları paradigmal sorundan kaynaklı olarak sistemin mezhebi olmaktan kurtulmayan hareketlerin yaşadıkları bu yönlü eksik ve yetersizlikleri de aşmaya dönük geliştirilen güçlü bir özeleştirinin ideolojik, ahlaki ve siyasi bir yaklaşım olarak geliştirildiği görülecektir. Dolayısıyla PKK adına Önderliğin geliştirmiş olduğu eleştiri ve özeleştirisi süreci sadece PKK'nin kendi 'kısa' tarihiyle sınırlı olmayan, kendisini içinde gördüğü, onu temsil ettiğine inandığı bütün dinamikler adına geliştirilen bir eleştiri ve özeleştirisi süreci olarak görülmelidir. Dolayısıyla sağlıklı ve sonuç alıcı bir ideolojik mücadele yürütmenin bir gereği olarak; kendisini, tarihsel temelleri ve güncel pratiği ile birlikte sürekli gözden geçiren, değerlendirmeye tabi tutan, bu çerçevede de sistemin aşılması gereken yönlerini ortaya koyduğu kadar, sistem karşısında mücadele yürüten dinamiklerin de eksik ve zayıf yönlerini ortaya koyarak aşma doğrultusunda bir yöntemi esas aldığı görülecektir. Bu PKK'nin ve Önderliğin temel karakterini de ortaya koyan bir yaklaşımdır. Zira Önderliğin PKK'yi tanımlarken yapmış olduğu en çarpıcı tespitlerden birisi de, PKK'nin bir eleştiri hareketi olarak ortaya çıktığı yönündeki değerlendirme ve tespittir.

PKK ortaya çıktığı günden itibaren, karşısında mücadele ettiği güçler kadar, dayandığı içinden çıktığı toplumsal gerçekliği de sürekli eleştiren, bununla birlikte yürüttüğü mücadelede ortaya çıkan yetersizlikler noktasında da sürekli öz eleştirel bir tutum içerisinde olmuştur. Bu, PKK'de karakteristik bir özellik olarak gelişmiştir. Birçok kişi ve çevre PKK'nin bu kadar çok yönlü, çok boyutlu eleştiri yapmasına anlam verememiş, PKK'nin bu yönüyle yıkıcı bir hareket olduğu yaklaşımları içerisinde gir-miştir. Bu bir yönüyle doğrudur. PKK başta Kürdistan olmak üzere, genelde yıkılması gereken sosyal, siyasi, kültürel tüm gerilikleri hiç acımadan ve büyük bir cesaretle karşısına almış ve bu anlamda büyük bir yıkım hareketi olarak gelişmiştir. Bir Türk aydını daha önceki konularda da belirttiğimiz gibi, Önderliğin bu tarzını değerlendirirken, Önderliğin bir buldozer gibi Kürtlerin beynine girdiğini ve sömürgeciliğin, egemen sistemin Kürtlerin beyninde yaratmış olduğu bütün kale ve karakolları yerle bir ettiğini ve onun yerine çiçek bahçeleri ektiğini söyleyerek Önderliği tanımlamıştı. **Bu yönüyle ele alındığında PKK'nin en temel özelliği Önderlikte ifadesini bulan güçlü ve çözümlenici eleştirel yaklaşımdır.**

Bu anlamda ele alındığında eğer günümüzde de sağlıklı bir ideolojik mücadeleden bahsedilecekse, PKK'nin bu karakterine uygun bir mücadelenin yürütülmesi gerektiği açık ve ortadadır. Sağlıklı ideolojik bir mücadelenin temel yöntemi ve aracı hiç kuşkusuz PKK'nin büyük bir başarı ile geliştirdiği ve uyguladığı ve aslında bir kültür ve ahlak haline getirdiği eleştiri ve özeleştirisi yaklaşımıdır. Dolayısıyla ideolojik mücadele, özü itibariyle sağlıklı bir tarzda geliştirilecek olan eleştiri- özeleştirisi mekanizmasıyla mümkün olacaktır. Eleştiri- özeleştirisi silahını doğru kullanmanın, yerinde kullanmanın önemi neredeyse on yıllar süren mücadele içerisinde temel ölçülerden birisi haline geldi. Eleştiri- özeleştirisi yaklaşımın özünde ideolojiye ve devrimci mücadeleye yaklaşım olduğu hep vurgulana geldi. Yapılan bu vurgular, pratik olarak da yaşamda sürekli eleştirel- özeleştirisi bir duruşu yarattı. PKK militanının en temel özelliği güçlü eleştiri yapabilen, eksiklik ve yetersizlikleri karşısında da güçlü özeleştirisi vererek kendisini aşabilen bir karakter olarak hep ortaya konuldu. Son yıllarda yaşanan ideolojik, örgütsel sorunlar değerlendirilirken de bu karaktere uygun bir

**PKK Adına
Eğer Bir İdeolojik Mücadeleden
Bahsedilecekse
Yaşanan İdeolojik Sorunların
Giderilmesi Noktasında
Sağlıklı Bir Mücadele
Yürütülecekse
Öncelikle Bunun Yol
Yöntem Ve Araçlarının
Doğru Tespit Edilmesi Gerekir**

tarzda eleştiri- özeleştirici süreçleri geliştirmeye çalışıldı. Ancak bu eleştiri- özeleştirici süreçlerinin istenilen biçimde sonuçlanmaması, beklenen gelişmeleri yaratamaması, geliştirilen mücadelenin yol yöntem ve araçlarını yeniden gözden geçirme sürecine soktu. Dolayısıyla eğer bir mücadele yürütülüyorsa, bu anlamda bir değişim- dönüşüm ve yeniden yapılanma amaç ve hedefi varsa, istemi de varsa, buna rağmen amaç ve hedefler gerçekleşmiyorsa, dönüp amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesinin yol, yöntem ve araçlarının yeniden ele alınmasının, gözden geçirilmesinin gereği vardır. Bütün sorunların aşılması ve sağlıklı bir ideolojik, politik, örgütsel mücadelenin yürütülmesi konusunda mücadelenin tecrübelerinden çıkarılan sonuçlardan hareketle, sorunun kilit noktasının eleştiri- özeleştirici silahını doğru ve yetkin kullanıp- kullanmama ile bağlantısı olduğu belirtilebilir. Bu anlamda sorunun doğru tespitine rağmen, eleştiri- özeleştirici silahını yeterince ve yetkin kullanılmadığı en açık biçimiyle ortaya çıkan sonuçlarda kendini göstermektedir. Eleştiri- özeleştirici silahını doğru kullanan PKK gerçeğinin, mücadele tarihinde yaratmış olduğu değişimler, başarılar açık ve ortadayken, günümüzde yaşanan eksiklik ve yetersizliklerin aşılamaması da bu çerçevede ele alınıp değerlendirilmek durumundadır.

İdeolojik mücadelenin kendisini tanımlamaya, bu konuda yaşanan sorunları ortaya koymaya çalışırken, dönüp- dolaşıp geldiğimiz yer, bu mücadelenin istenilen düzeyde başarıya ulaşmamasında yol, yöntem ve araçlarda yaşanan yetersizliklerin yeniden gözden geçirme gerçeğinin kendini yakıcı bir biçimde dayatması oldu. Bu noktada da ideolojik mücadelenin bütün yol yöntem ve araçlarını tekrar, yeniden tanımlamak, önemine vurgu yapmak ve bunların hepsinin başta geleni, diğer mücadele yol, yöntem ve araçlarını da bir yerde belirleyen eleştiri- özeleştirici silahını yeniden ele almayı gerekli kıldı.

Eleştiri-özeleştirici mekanizması her ne kadar içimizde çokça tartışılmış, bu anlamıyla literatürümüzde oturmuş bir anlama sahipse de, Önderliğin savunmalarda geliştirmiş olduğu yeni yaklaşımlarla bunu bütünleştirip, Önderliğin yeni paradigması çerçevesinde yeniden tanımlamak gerekir. Özellikle Önderliğin savunmalarında geliştirmiş olduğu eleştiriler ve yine hem kendisi adına, hem de PKK adına geliştirmiş olduğu özeleştiriler bu kadar açık ve ortadayken, bizim günlük yaşamda eleştiri silahını neredeyse artık kullanmayacak hale gelmemiz ve hatta eleştiri- özeleştirinin artık gereksiz olduğu, hatta yıkıcı olduğu yönündeki yaklaşımların ortamımızda teorisinin yapılması, açıkça dillendirilmesi, sadece ideolojik mücadelenin yol, yöntem ve araçlarını gözden geçirmeyi değil, bu konuda PKK'nin özü ile ilgili aşındırılmak istenen kimi değerlerimizi de yeniden gözden geçirip bu konuda sağlıklı bir duruş ortaya çıkarma ihtiyacını da gündeme getirmektedir. Bu nedenle eleştiri, özeleştirici silahını değerlendirirken öncelikle bu konuda ortaya çıkan kimi temel yanlış yaklaşımları, hatta karşı cepheden saldırıların ortaya konup, bunların ne anlama geldiğinin çözümlenmesi gerekir.

Bu konuda provokatif- tasfiyeci kişiliklerden birinin, yeni paradigmanın geliştirildiği süreçlerde pervasız bir biçimde ortaya attığı sözde teorilerden birini hatırlatmak gerekir. Zira çok pervasızca dile getirilen bu karşı saldırının günümüzde farklı biçim ve renklerde etkisi sürmekte ve her yönüyle karşı mücadeleyi gerektirmektedir. Bu tasfiyeci- provokatif kişilik, PKK'nin eleştiri- özeleştirici mekanizmasının insanı iradesizleştiren, kişiliksizleştiren bir silah olduğunu, hatta Ortadoğu toplumlarının karakterinde olmayan bir yaklaşım olduğunu dile getirmekteydi. Ona göre PKK, eleştiri- özeleştirici mekanizmasını Bolşevik parti geleneğinden almıştı ve Bolşevik parti de bir batı örgütlenme tarzıydı. Batı örgütlenme tarzı da ideolojik olarak Hıristiyanlıktan etkilenmişti. Eleştiri- özeleştirici de özünde Hıristiyanlığın günah çıkarma yaklaşımının siyasal örgütlenme ve mücadelelere yansımaysdı. PKK farklı toplumsal bir gerçeklikte doğup geliştiğinden ve o toplumsal gerçeklik içerisinde kendisini var ettiğinden dolayı da bu silahı kullanması bu toplumsal gerçekliği geliştirip dönüştürmek yerine boğuntuya getiren, ezen sonuçlar yaratıyordu.

Bahsettiğimiz teoriler karşısında elbette hareketin kadrosunun bir duruşu ve tavrı oldu. Bu provokatif- tasfiyeci kişilikler önemli oranda etkisizleştirildi, tasfiye edildi. Ancak provokatif- tasfiyeci eğilim kişi ve gruplar düzeyinde etkisizleştirilse de, onların temsil ettikleri ve sistemin de bu yönüyle hareketin kadrosun da yaratmak istediği aşındırma çabaları devam etti. Bu anlamıyla provokatif- tasfiyeci eğilimin kadronun üzerinde bu noktada izler bıraktığı belirtilebilir. Daha çok örgütsel çalışmalarda, işleyişte, pratik yaşam durumunda ve ilişkilerinde giderek liberalleşen eğilimler biçiminde kendisini gösteren bu etkiler güncel boyutuyla da ideolojik bir sorun olarak kendisini dayatmaktadır. Giderek öyle bir atmosfer oluşturuldu ki, eleştiri- özeleştirici işleyişini etkisizleştiren ince yaklaşımlar, bu işleyişin kendiliğinden işlemez kılınmasına bile yol açtı. Bu yaklaşımlar doğru çözümlenmeden, ortaya konulmadan, teşhisi yapılmadan ideolojik mücadelenin sorunlarını çözümleyip aşmak mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla eğer sağlıklı bir ideolojik mücadeleden ve onun yol,

yöntem ve araçlarından bahsedilecekse, öncelikle bunun en etkili aracı olan eleştiri-özeleştirinini gerçeğimizde ki gelişimini ortaya koymak durumundayız.

Eleştiri-özeleştirinini teorik olarak anlamı, genel toplumsal gelişmede ki işlevi, hareket ve mücadelenin gelişimi içinde nasıl kullanıldığı genelde bilinmektedir. Bu yönüyle ele alındığında eleştiri- özeleştirinini teorik olarak ideolojik, felsefi anlam ve tanımlamalarını yeniden kapsamlı bir biçimde yapmaktan ziyade Önderliğin ve hareketin temel yaklaşımını esas alarak ortaya çıkan eksik ve yetersizlikler boyutuyla sorunu ortaya koymaya çalışacağız.

Bu konuda Önderliğin savunmalarda geliştirmiş olduğu yaklaşımlar aslında yaşanan bu sorunların hepsinin çözümlenmesi kadar, giderilmesine dönük yaklaşımları da ortaya koymaktadır. Bu nedenle her şeyden önce Önderliğin yeni paradigma çerçevesinde eleştiri-özeleştiri gerçeğine yüklediği anlam nedir? Sorusuna doğru cevap verilmeli. Herkesin kendisine göre yorumladığı, geliştirdiği yaklaşımlarla bütünlüklü, ideolojik- örgütsel bir mücadele yürütmek mümkün olmayacağına göre bu konuda Önderlik ne diyor, Önderlik kendi yeni paradigmasında ideolojik mücadelenin yol, yöntem ve araçlarını tanımlarken, eleştiri özeleştiriye nasıl bir anlam yüklüyor sorularına doğru cevap vermek gerekir. Bu konuda Önderliğin yapmış olduğu kapsamlı değerlendirmeler var. Onları kısaca özetleyip pratikte Önderliğin bu yaklaşımı ile uyuşmayan yaklaşımları ortaya koymak daha çözümleyici ve sonuç alıcı olacaktır.

**“Eleştiri Düşüncesi
Gelişmenin Diyalektik
İşleviyle İlgilidir
Diyalektik İşleyiş Tarzı
Uygun Olmayanı
Açığa Çıkarıp Gidermeyi
Amaçlar
Gelişmenin Mecrasında
Olmasını, Doğasına Uygun
Akışını Esas Alır
Özeleştiri Düşüncesi İse
Gelişmenin Öznesi
-Aktif Sağlayıcı-
Durumunda Olanın
Olması İstenen
Sağlanması Gerekenle
Uyuşmayan
Amaca Taşımayan
Durumlara, Olaylara
Süreçlere Yönelik
Düşünceyi İfade Eder
Yani Diyalektiksel Gelişmeye
Denk Düşmeyen
Başarısız Düşünce, Tasarı
Tavır Ve Hareketlere Son
Verip Doğru Olan
Düşünce Ve Pratiğe
Bağlanmayı İfade Eder.”**

Öncelikle tanım düzeyinde Önderliğin Bir Halkı Savunmak'ta yapmış olduğu belirlemeler var. “*Eleştiri düşüncesi, gelişmenin diyalektik işleviyle ilgilidir. Diyalektik işleyiş tarzı uygun olmayanı açığa çıkarıp gidermeyi amaçlar. Gelişmenin mecrasında olmasını, doğasına uygun akışını esas alır. Özeleştiri düşüncesi ise, gelişmenin öznesi -aktif sağlayıcı- durumunda olanın olması istenen, sağlanması gerekenle uyuşmayan, amaca taşımayan durumlara, olaylara, süreçlere yönelik düşünceyi ifade eder. Yani diyalektiksel gelişmeye denk düşmeyen başarısız düşünce, tasarı, tavır ve hareketlere son verip doğru olan düşünce ve pratiğe bağlanmayı ifade eder.*” Bu tanımlama özünde- eleştiri özeleştirinini felsefi olarak ortaya konulması biçiminde yapılan bir tanımlamadır. Başından itibaren PKK'nin eleştiri- özeleştiriye yaklaşımını da ortaya koyan bir çerçeve çizmektedir. Özü itibarıyla diyalektik toplumsal yaşam ve ilişkilerde işlevsel kılınmasını anlatır. Tabii eleştiri özeleştiri silahını bu tarz tanımlama ve geliştirme PKK ile ortaya çıkan bir yaklaşım değildir. Tarihte toplumu değiştirmek isteyen, toplum üzerinde etki kurmak isteyen bütün düşünce biçimleri toplumun belirtilen tarzda diyalektik gidişatını sekteye uğratan yaklaşımları eleştiriye tabi tutarak bunu yapmışlardır. Toplumu ileriye götürmeyen, toplumsal gelişme ile uyumlu olmayan her türlü yaklaşım, çözümlenip ortaya konulmakta ve bunun aşılması yönünde bir mücadele yürütülmektedir.

PKK Kürt toplumsal gerçeğine hep bu diyalektikle yaklaşmıştır. Kürt toplumsallığını değerlendirirken, onun

doğal gelişim diyalektiği ile uyumlu olmayan yönlerini açığa çıkarmış, bu yönleri eleştirmiş, bu özellikleri kendisinde barındıran kişiliklerin yapılan bu eleştirileri kendi üzerine alması ve bu özellikleri kendisinde aşmasıyla yeni öncü insanın yaratılması gerçekleştirilmiştir. Yaratılan bu insan, kendisinde eleştiri ile yarattığı düzeyi topluma taşıyarak toplumsal değişim ve dönüşümde öncülük rolü oynamıştır. Bu yönüyle ele alındığında aslında yapılan her eleştiri özünde bir özeleştiri anlamına da gelmektedir. Eleştiri- özeleştiri yönteminin doğru ve yerli yerinde kullanmak, kişinin hem kendisini, hem de toplumu doğru anlamasıyla mümkündür. Yani toplum ve insan diyalektiğinin derin çözümlenmesi gerekir. Toplumun gelişim yasalarını iyi bilmeyen, o gelişim yasaları çerçevesinde en sağlıklı gidişatın nasıl olması gerektiği konusunda bir bakış açısı ve tercihi olmayan bir insanın sağlıklı bir eleştiri geliştirebilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla eleştirel bakış öncelikle bütünlüklü ve derinlikli bir toplumsal çözümleme düzeyini yakalama ile ancak yaratılabilir. Önderliğin Kürt toplumsal gerçeğine karşı geliştirmiş olduğu eleştiriler, öyle rast gele yapılmış eleştiriler değildir. Genel toplumlar tarihi incelenmiş, toplumlar tarihinin incelenmesi sonucunda toplumsal gelişmenin diyalektiği birçok yönüyle anlaşılmış, yasaları kavranılmış ve bu yasalar çerçevesinde Kürt toplumsal gerçekliğinin durumu çözümlenmiştir. Kürt toplumsal gerçekliğinde toplumsal gelişmenin bu diyalektiğine uymayan yönler ortaya konmuş ve Kürt toplumsal gelişiminin genel insanlığın toplumsal gelişimi ile uyumlu olmasının önündeki engeller ve özellikler nelerdir gibi noktalar ortaya konularak bunların aşılması doğrultusunda bir eleştiri hareketi olarak PKK gelişmiştir. Yani PKK'nin gelişimi Kürdün genel insanlık ailesi içerisinde, ya da insanlık gerçeği içerisinde nasıl bir gerçeği olduğunun ortaya konulması ile sağlanmıştır. İnsanlık nereden gelmiştir, nereye gidiyordur. Bunun bir parçası olarak Kürtler nereden geldiler, şu anda nasıl yaşıyorlar ya da nereye gidiyorlar soruları sorulmuş, bu anlamda insanlığın genel gelişimi ile Kürt gelişimi arasında kurulan bağlantılardan hareketle aslında bir yerde Kürdün kendi diyalektiğinden sapmış gerçeği ortaya konularak hareket o noktada yürütülmüştür.

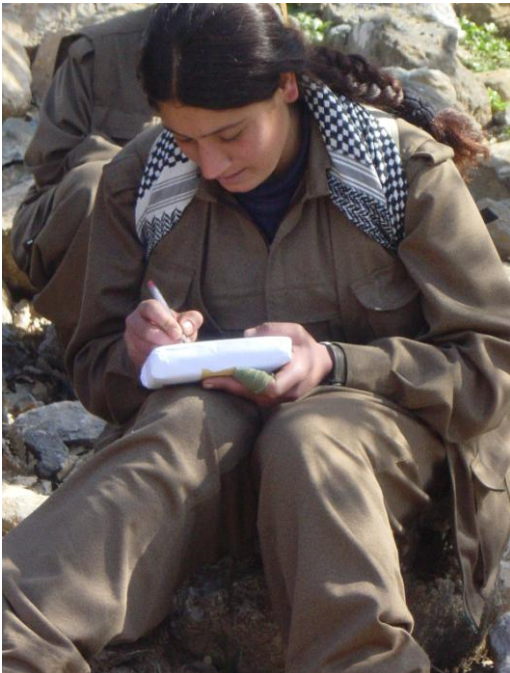
Önderlik PKK'nin gelişimini ele alırken, onun Kürt gerçeği ile bağlantısını şöyle ortaya koymaktadır; *“Kürt kimliğini şüphesiz genel insan topluluklarının kimliklerinde aşırı bir farklılık olarak tanımlayamayız. Çağların genel tanımlamaları her toplumsal grup kimliği için benzerdir. Özgünlük farkı ortaya koyarken, gerisi büyük oranda benzerliği ifade eder. Kürt kimliğindeki özgünlük tarihsel ve toplumsal biçimlenişleriyle belirlenir. Savunmaların büyük bir oranını bu özgünlüğün tanımına verdik. Aşırı bastırılmışlık, tahakküm güçlerinin etkisi altında biçimlenme özgürlük ve özgünlüğü büyük oranda sakatlamıştır. Marjinal olmaktan çok sakat, patolojik (hastalıklı) bir toplum tipine daha çok benzetilmiştir. Kişilik çözümlenmeleriyle bu patolojik özellikleri belirlemeye çalıştık. Giderilmesi için çok büyük eğitici ve pratik tedbirler geliştirdik. Bu anlamda PKK sanıldığı aksine aslında çağdaş insana doğru bir normalizasyon*

-Kürd'ün çağdaş insan haline gelmesi- ifade eder. Ne kadar başarılı olup olmadığı tartışılabilir. Ama toplumsal anlamlarından birinin bu içerikte olduğu inkâr edilemez. Eğer PKK somutunda dönüşüm çok sancılı oluyorsa, bunun temel etkeni dayanmak istediği toplumsal zemindir. Eğer örgütsel yapılanma demokratik özellikler taşıyorsa, toplumsal zeminden birçok etkinin örgüt içine sızarak yeni oluşan bireyi etkileyeceği ve kendisinin bir uzantısı durumuna çekeceği beklenebilir. Bu durumda ya toplumsal özelliklerde hiç etkisi olmaz, duyarsız kalınır, o zaman örgütün toplumdaki tecridi kaçınılmaz olur ya da örgütsel yapı olduğu gibi toplumsal uzantıların bir yansıması, benzeri olur; o zaman da örgüt hastalıklı olur veya değiştirilmek istenen toplumdaki bir farkı kalmaz. Dengeli ve arzulanan konum ise, toplumsal zeminden gelen etkileri örgütün devrimci-değiştirici etkileriyle sentezleyip daha zengin bir üst oluşuma sıçramaktır. Devrimci örgütlerle değiştirmek istediği toplum arasındaki diyalektik gelişme bu çerçevede gerçekleşir.”

**Eleştirinin Amacı
Bu Yönüyle Ele Alındığında
Toplumsallığın Diyalektiğini
Doğru Çözümleyip
Bu Diyalektiğin Dışına
Düşmüş Gerçekliği
Bu Diyalektikle Uyumlu Hale
Getirmeyi Hedeflemek
Durumundadır**

**Eleştiri Sürekli
Özeleştiri İle Birlikte
Yürütülmesi Gereken
Bir Mücadele Tarzıdır
İçinde Özeleştiri Olmayan
Eleştiri İse
Ashnda Sorumluluk
Üslenmeden Geliştirilen
Bir Eleştiri Yaklaşımıdır
Dolayısıyla Eleştiri Yapmak
Aynı Zamanda Sorumluluk
Üslenmektir**

öncelikle ona öncülük edecek olan insanların kendilerini örgütledikleri örgütlü topluluk içerisinde yapılacaktır. Bu örgütlü topluluğun da toplumu değiştirmek için kendi iç ilişkileri ile toplumsallık arasında doğru bir diyalektik kurması gerekiyor. Bu doğru diyalektiğin kurulması toplumun devrimci bir tarzda değiştirilmesi açısından hayati bir önemdedir. Bu noktada da Önderlik, toplumla eleştirel bir tarzda kurulacak olan ilişkinin toplumun gerçekliği ile uyumlu olmaması durumunda, topluma nüfuz edemeyeceği, toplumu değiştirip-dönüştürmede istenen rolü oynayamayacağını, çok fazla toplumla iç içe olursa, toplumla benzeşirse de, toplumu devrimci bir tarzda değişim gücünü göstermeyeceğini ortaya koyuyor. Dolayısıyla herhangi bir gerçeği değiştirip- dönüştürme adına eleştiri yapılıyorsa, o gerçeğe eleştiriyi yapan gerçek arasında doğru diyalektik bir ilişkinin kurulması gerekir. Bu diyalektik yaklaşım eleştiri- özeleştiri gerçeğinin ve diyalektiğinin nasıl kurulması gerektiğinin de özünü vermektedir. **Eleştirinin amacı bu yönüyle ele alındığında toplumsallığın diyalektiğini doğru çözümlenip bu diyalektiğin dışına düşmüş gerçekliği, bu diyalektikle uyumlu hale getirmeyi hedeflemek durumundadır.** Bunu yaparken de onunla karşılıklı bir ilişki ve etkileşim içerisinde bunu gerçekleştirmeyi esas almaktır. Bu ilişki eğer çok fazla iç içe geçerse, çok fazla onunla yakınlaşmak adına onunla bir benzeşmeyi yaratırsa, etkisizliği beraberinde getirir. Tersinden eğer ondan çok uzak durulursa, onun çok dışında ve karşısında olunursa ondan koparak yine kendi kendini etkisizleştirmeyi de beraberinde getirir. Dolayısıyla herhangi bir olay ve olguyu eleştiriye tabi tutarken, onunla içerisine girilecek olan diyalektik ilişki onun kendi diyalektiği üzerine oturtulmasının da belirleyicisi durumundadır. Bu yönüyle PKK'nin Kürt toplumsal gerçeği üzerinde bu kadar büyük bir etki yaratmış olması,

Bu uzun değerlendirmede de görüldüğü gibi PKK'nin bir eleştiri olarak ortaya çıkması, onun içinde var olduğu toplumsal gerçeklikle diyalektiğinin doğru kurulması üzerine oturtulmaktadır. Yani bir Kürt toplumsal gerçekliği vardır. Bu Kürt toplumsal gerçekliği genel toplumsallık içerisinde gelişim diyalektiğinin yasalarından kopmuş, bu anlamda toplumsallığın dışına düşmüş bir gerçekliği ifade ediyor. Dolayısıyla eleştiri ile buna müdahale ediliyor ve eleştirinin amacı da, Kürt toplumsal gerçekliğini inkâr etmek, reddetmek ya da bütünüyle mahkûm etmek değil, onun toplumsallığın gelişim ya-saları ile yeniden uyumlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Önderlik bunu normalizasyon kavramı ile ifade ediyor. Bu norma-lizasyon da elbette

PKK'nin bu diyalektiği iyi yakalamış olması ile bağlantılıdır. Yine tersinden PKK içerisinde ortaya çıkan eksik ve yetersizlikler PKK'de yaşanan hastalıklı durumlar da bu toplumsal gerçeklik ile çok fazla iç içe geçmiş olmasının yaratmış olduğu tahribatlardır. Kürt toplumsal gerçekliği ile bu kadar iç içe geçen, ancak bu iç içe geçişte devrimci karakterini toplumsal gerçekliği değiştirip- dönüştürecek düzeyde örgütleyemeyen gerçekliğin kendi kendini bir noktadan sonra tahrip etmesi anlamına gelmektedir.

Bu diyalektiği yaşamın bütün alanlarına vurmak mümkündür. Günlük yaşam ilişkilerine indirgeyerek bunu anlamaya çalışmak daha kavratıcı olabilir. Günlük yaşamda da birimizin diğerine karşı eleştiri yaparken, karşılıklı ilişkilerin çok yoğun iç içe geçen, bu anlamda birbirine benzeşen bir ilişki olması eleştiri silahını etkisizleştirmektedir. Örneğin ahabp-çavuşluk, dar grup, duygudaşlık ilişkileri

içerisinde olan insanların ya da kadroların birbirlerine dönük geliştirmiş olduğu eleştirilerin ya da karşılıklı verdikleri özeleştirilerin bir etkisi, değiştirici- dönüştürücü bir sonucu olmadığı rahatlıkla görülmektedir. Yine tersinden birbirleriyle hiç ilişkisi olmayan, birbirini hiç tanımayan çok sınırlı ilişki içerisinde olan insanların da birbirlerine yapmış oldukları eleştiri ve özeleştiriler genelde samimiyetten ya da objektiviteden uzak eleştiriler olarak tanımlanıp dikkate alınmamakta, istenilen etki ve sonucu açığa çıkarmamaktadır. Bu yönüyle ele alındığında eleştiri- özeleştirin kendine has bir ilişki diyalektiği vardır. Bu ilişki diyalektiği tam oturtulmadan yani eleştiri- özeleştiri silahının mekanizması doğru kurulmadan etkili olması mümkün değildir. Mekanizmayı doğru ve bütünlüklü kurmak ise her şeyden önce amaç ve hedefe doğru yöneltmesi, amaç ve hedef arasındaki mesafenin doğru kurulması gerekiyor. Çok uzaktan bu silahı kullanmak etkisiz kıldığı gibi, çok fazla yakın mesafeden, çok fazla iç içe geçmiş bir tarzda kullanmak da aşırı tahribatlara ve dolayısıyla etkisizliğe neden olmaktadır. Dolayısıyla eleştiri silahının doğru ve etkili kullanılması, önce toplumsal diyalektik içerisinde her olay ve olgunun doğru ve yerli yerine oturtulması ile gerçekleşebilecek bir durumdur. Bu eleştiri- özeleştiri gerçeğinin diyalektiğini ifade etmektedir.

Önderlik bu noktada yaşadığımız eksiklik ve yetersizlikleri ortaya koyarken, eleştiri- özeleştiri yapmanın belli bir gücü gerektirdiğini ortaya koymaktadır. Eleştiri- özeleştiriye yaklaşım her şeyden önce kendisine doğru yaklaşma ile mümkün olabilir. Doğru eleştiri yapabilmek için her şeyden önce yapılan eleştiri ve özeleştirilerin pratikte denenip, sınanması, yarattığı sonuçların iyi takip edilmesi ile mümkündür. Yani bir yerde eleştiri yapıp geri çekilmek, sonuçlarını takip etmemek ya da eleştiri istenilen etkiyi yaratmamışsa eleştiriden vazgeçmek doğru bir yaklaşım olmadığından eleştiriye yaşamın pratiğinde deneyerek, yaşam içerisinde etkilerini takip ederek, sürekli yeniden kurmak, sürekli kendisini üreten bir tarzda ele almak sonuç alıcılık açısından büyük öneme sahiptir. Örneğin Önderlik PKK'nin Kürt gerçeğine dönük geliştirmiş olduğu eleştiri ya da yapmış olduğu müdahaleyi değerlendirirken, ortaya çıkan eksiklik ve yetersizlikleri doğru görmeyen önemine dikkat çekmektedir. Değerlendirmelerinde şöyle demektedir; ***“PKK'nin çağdaş normalizasyonu sağladığını, bunu tam başardığını söylemek zordur. Bilakis yapılan değerlendirmelerde de görülmektedir ki, önemli yanlışlıklar, eksiklikler göstermekle kalmamış, içte ve dışta ağır ihanetlere de konu olmuştur. Dolayısıyla kapsamlı eleştiri-özeleştiri düşüncesini sürekli kullanmak durumundadır. Eğer eleştiri-özeleştiri yapıp pratikte beklenen ortaya çıkmamışsa, demek ki bilgelerin ‘nefs savaşı’ dediği savaş gerçekten yapılmamıştır. Yine bilgelerin dediği gibi ‘zevahiri, görünüşü kurtarma’ adına ya bilerek ya bilmeyerek kendini ve çevresini kandırma yoluna gidilmiştir. Bu ise ilgili özneyi daha zor duruma sokar. Suçlu konumuna, ikiyüzlü, yalancının konumuna düşürür. O zaman sadece eleştiri-özeleştiriye değil, daha ağır yaptırımlara başvurmak gerekir.”*** Burada da görüldüğü gibi tek başına eleştiri yapmak yetmemekte, eleştirinin istenilen sonuçları yaratmamasını da sadece eleştirilen gerçekliğe bağlamamak gerekmektedir. Eleştiri yapanın etkili olabilmesi için geliştirmiş olduğu eleştirinin gereklerini kendisinin ne kadar yerine getirdiği noktasında da sürekli kendisini sorgulaması gerekiyor. Bu yönüyle ele alındığında herhangi bir olay, olguya ya da bir kişiye yönelik geliştirmiş olduğumuz eleştirilerin sonuç almamasını sadece o olgunun kendisi ile izah etmek çok fazla doğru değildir. Dolayısıyla eleştiri yapmak sürekli kendisini eleştirmeyi de gerektiren bir yaklaşım olmak durumundadır. Yapılan eleştirilerin gerçekten istenilen sonuçları yaratması isteniyorsa, eleştiri yapanın da pozisyonunun sağlam olması gerekiyor. Eğer yapılan eleştiriler istenilen sonucu almıyorsa, o zaman eleştiri yapmada sorun aranmalıdır. Dolayısıyla eleştiri yapılmıştır, görev bitmiştir biçimindeki bir yaklaşım, Önderliğin eleştiri diyalektiğine uymamaktadır. Bizde çoğunlukla ortaya çıkan bu tarz yaklaşımlar belirttiğimiz eleştiri anlayışının dışındadır. ***Bu anlamda eleştiri sürekli özeleştiri ile birlikte yürütülmesi gereken bir mücadele tarzıdır. İçinde özeleştiri olmayan eleştiri ise aslında sorumluluk üslenmeden geliştirilen bir eleştiri yaklaşımıdır. Dolayısıyla eleştiri yapmak aynı zamanda sorumluluk üslenmektir.*** Bu sorumluluk, sorumluluğun gerekleri noktasında kendini sürekli gözden geçirme anlamındadır. Bu da ancak özeleştiriyle geliştirilecek bir şeydir. Özeleştiri nasıl yapılır? Önderliğin bu noktada yapmış olduğu değerlendirmeler aslında eleştirinin de nasıl yapılması gerektiğinin özünü vermektedir.

Önderlik özeleştiriye büyük tarihsel toplumsal dönüşümlerde rol oynayan kişiliklerin nefis savaşı ile kendisini düzeltme hareketi ile karşılaştırarak tanımlamaktadır. Bu konuda özellikle Muhammed'in yaklaşımının önemine dikkat çekmektedir. Muhammed'in ordular savaşını 'cihad-ı suğra' yani küçük savaş olarak adlandırıp nefis savaşını, zihniyet savaşını ise 'cihad-ı ekber', yani büyük savaş olarak adlandırmasının onun gücünü açığa çıkarmasında büyük rol oynadığını belirtir. Bununla aslında toplumsal değişim- dönüşümlerde kişinin kendisine karşı savaşının belirleyiciliğini ortaya koymaktadır. Kendi özeleştiri yaklaşımını da

Özeleştiri Yenilenmeyi Ve Sürekli Bir Akışkanlığı Sağlamak Durumundadır

bu çerçevede ele alıp değerlendiriyor. Bu konuda aynı değerlendirmede yapmış olduğu tespitler şöyledir; *“Tutarlı ve gerçekten dönüştüren bir özeleştiri birey için en büyük savaş anlamına gelir. Özeleştiri insanın kendi zaaflarına, yetmezliklerine, yanlışlıklarına karşı yürüttüğü savaştır. Daha bilimsel bir ifadeyle, analitik zekânın duygusal zekânın yanlış olan güdüsel izlerini aşma, onu analitik zekânın doğru belirlediği konuma tabi tutma savaşıdır. Zaten aklın gelişimi dediğimiz olay da budur. İnsanla hayvan arasındaki fark aslında analitik zekânın bilgelik tarzında gelişmesinden kaynaklanır.”* Bu değerlendirme eskinin özeleştiri yaklaşımını da içerisinde barındırmakla birlikte aslında insanın temel dönüşüm gücünün zihniyet olduğu noktasındaki yeni felsefi yaklaşımı da ortaya koymaktadır. Toplumsal değişim- dönüşümde zihniyet değişiminin dış etkiler, dış koşullar tarafından değil de, kişinin kendi iç dünyasında yürütmüş olduğu savaşla bağı ortaya konuluyor. Kendi iç dünyasında yürüttüğü savaş da özünde insan zekâsının iki yönü olan analitik ve duygusal zekâ arasında, analitik zekânın sağlıklı geliştirilme yöntemi olarak ortaya konulmaktadır.

Bu yönüyle ele aldığımızda kendi özeleştiri yaklaşımlarımızı yeniden gözden geçirmemiz gerekir. Kendi özeleştiri yaklaşımlarımızı sadece günlük pratik konularda yaşadığımız bariz ve açık yetersizlikler karşısında onları görüp eleştirerek, hatta pratikte de bu eksiklikleri gidererek ele alma yaklaşımının eksik olduğu bu tanımlamadan açığa çıkıyor. Gerçek bir özeleştiri, kişinin kendisi ile sürekli bir savaş halinde olmasıdır. Yani kendi duygu dünyasından, en basit günlük davranışlarına kadar toplumun gelişim yasaları, toplum diyalektiği ile insanın gelişim diyalektiğinin yasaları ile uyumlu olmayan yönlerini kontrol altına alması ve gidermesi yaklaşımıdır. Bu çerçevede ele alıp değerlendirdiğimizde, günlük yaşam içerisinde kendimize karşı güçlü bir özeleştirel yaklaşım sergilemediğimiz takdirde dışa karşı da güçlü ve sonuç alıcı bir eleştirel duruş açığa çıkaramadığımız görülecektir. Ya da günlük yaşam içerisinde eleştirilerimiz eğer istenilen düzeyde etkili ve sonuç alıcı değilse, bu durum güçlü bir özeleştirel tutumla kendimizi sürekli yenileme ve güçlendirme duruşunu yakalayamadığımızdandır. Oysa Önderliğin yaklaşımı kendisine yönelik çözümlenmeleri en ince ayrıntısına kadar geliştirmekte ve aslında bu konuda çok çarpıcı değerlendirmeler yapmaktadır. Örneğin Önderlik savunmaların sonlarına doğru kendi özeleştirisini derinleştirirken, geçmişe ilişkin yaptığı eksikliklerin özeleştirisini vermekte ve bu konuda çok çarpıcı bir tespit yapmaktadır. Şöyle diyor; *“Çocukken genlerime işlemiş avcı kültüründen ötürü gözümü kırpmadan başlarını kestiğim, kopardığım, kurnazca avladığım kuşlardan, vurduğum hayvanlardan özür dilemekle başlamak istiyorum yeni yaşam dönemime.”* Bu basit bir paradig-mal değişimin kendisinde ya-ratmış olduğu bakış açısı so-nucunda propaganda amacıyla ya da herhangi bir amaçla yapılmış bir tespit değil, kendisinin bütün yaşam sürecinde ortaya çıkan eksikliklerini yaşam felsefesi doğrultusunda düzeltme duruşudur. Bu satırları okurken bile insan buradaki samimiyeti görebilmektedir. Kaldı ki Önderliğin özeleştirel tutumu hiç de zannedildiği gibi ya da bazılarının yorumladığı gibi, işte kendi dışımızdaki gerçekliğe karşı kendini ispatlama tarzındaki bir özeleştiri değildir. Her şeyden önce kendi kendisine karşı tutarlı olmanın bir gereği olarak özeleştiri yapılmaktadır.

Yine savunmaların birçok yerinde Önderlik ‘itiraf etme’ kavramından bahsediyor. Daha önceki çözümlenelerde çok yoğunca kullandığımız bir kavramdı. Kendini itiraf etme aslında kendindeki eksiklik ve yetersizlikleri ortaya koyabilme gücünü göstermedir. Önderlik bizim kendimizi itiraf edemediğimizi, kendimiz doğru çözümlenmediğimizi sürekli dile getiriyordu. Oysa kendisi, çocukluğundan itibaren yaşamış olduğu bütün süreçleri en ince ayrıntısına kadar ortaya koyarak, oradaki doğru ve yanlış yönleri sürekli çözümlenerek gelişen bir diyalektiğe sahiptir. Oysa bizler bunun karşısında olabildiğince kendi gerçeklerimizden kaçan, olabildiğince ört- bas eden bir yaklaşım gösteriyoruz.

Eleştiri yapmak, özeleştiri yapmak aynı zamanda güç gerektiren bir duruştur. Önderlik daha önceki bölümlerde de değindiğimiz gibi, eleştiri- özeleştiriye bir güç meselesi olarak ele almakta, PKK adına geliştirmiş olduğu özeleştirisinin anlamını şöyle ortaya koymaktadır; *“Peşinen şunu da eklemeliyiz ki, tutarlı bir eleştiri-özeleştiriye cesaret eden kişi veya örgütler zayıf konumda olmayı değil, güçlü konumda bulunmayı ifade eder. Ancak zayıf, kendine öz güveni olmayan örgüt ve kişiler eleştiri-özeleştirden kaçır. Bunlar için eleştiri yıkım demektir. Özeleştiri ise bitıştır. Tersine özgüveni olanlar için eleştiri-özeleştiri amaç doğrultusunda daha başarılı olmak demektir. Başarıdan alıkoyanı aşır, kesin ve güçlendirilmiş adımlarla amaca ulaşmak demektir. PKK adına yapacağım eleştiri-özeleştirdede çoğu kez değindiğim, değinilen ikincil konulara fazla ve gerekmedikçe*

değirmeyeceğim. En temel konulara açıklık getirmeyi daha belirleyici gördüğümünden birkaç konuya ağırlık vereceğim.” Bu yönüyle ele alındığında eleştiri- özeleştiriyi diyalektiği özellikle özeleştiriyi boyutuyla, kendini sürekli yenileme, kendini sürekli güçlendirme tarzında ele alınmaktadır. Başarısızlığa neden olan yaşam karşısında güç olamamaya neden olan yönlerini görüp aşmak, insanın sürekli güçlendiren bir tavır ve duruştur. Tabii özeleştiride samimiyet çok önemli bir konudur. Nitekim içimizde özeleştiriyi silahını bir bitirici yaklaşım olarak değerlendiren kişilerin parti hareketi içerisindeki en temel yönlerinin en fazla özeleştiriyi veren kişiler olmasına rağmen, değişim- dönüşümü yaşamayan kişilikler olduğu tarzında açığa çıktı. En son tasfiyeci pratikler de Önderliğin istemi üzerine kurulmuş özeleştiriyi platformunda özeleştiriyi verdiler. Hatta kimileri neredeyse ağlayarak özeleştiriyi verdiler. Ancak çok kısa bir süre sonra da en kötü ihaneti yaşamaktan çekinmediler. Ve verdikleri özeleştirilerin samimiyetsizliği açığa çıktı. Özeleştirinin gerçekten kişinin kendi özünü açığa çıkarma ve onunla yüzleşme cesaretini göstermesi ve oradaki kirlerini temizlemesi tarzında ele almadığımız takdirde özeleştiriyi, tasfiyecilerin belirttiği gibi günah çıkarmanın ötesine geçmeyecektir. Günah çıkarma yaklaşımı ise kendini kandırma yaklaşımıdır. Sürekli günah işleyip bunu dile getirmek ve buna da özeleştiriyi demek, yanlış bir yaklaşım olacaktır. Nasıl ki, eksiklikleri hatalarıyla yüzleşmek bir cesaret ve güç gerektiriyorsa, bunun gereklerini yerine getirmek de bir samimiyet ve dürüstlük gerektirmektedir. Bu yönüyle ele aldığımızda özeleştiriyi silahını boşa çıkaran temel bazı yaklaşımları tekrar ele alıp çözümlememiz gerekiyor. Özeleştiriyi bir günah çıkarma yaklaşımından kurtarmak için verilen özeleştirilerin iyi takipçisi olmak gerekiyor. Sürekli aynı noktalarda özeleştiriyi veren, ancak bunun gereklerini yerine getirmeyen yaklaşımlar, özeleştiriyi silahını değişmenin, gelişmenin ve büyümenin aracı olarak kullanmak yerine, tam tersine bu silahı etkisizleştiren, kendi kendini tekrarın getirmiş olduğu yozlaşma durumundan kurtaramayan bir yaklaşımdır. **Özeleştiriyi yenilenmeyi ve sürekli bir akışkanlığı sağlamak durumundadır.** Söz düzeyinde sürekli özeleştiriyi verip, pratik ve düşünsel düzeyde gelişim göstermeyen, kendini tekrarlayan yaklaşımlar, en etkili silahımızı boşa çıkaran yaklaşımlardır. Bu açıdan da aynı noktada söz düzeyinde sürekli özeleştiriyi veren yaklaşımları kabul etmemek gerekiyor. Özeleştirinin samimiyetinin göstergesi de söz değil, pratiktir. Pratikte kendini onun gereklerine göre yeniden üretmektir. Bu böyle olmadığı takdirde, yapılan gerçekten bir özeleştiriyi değil, bir günah çıkarma olacaktır. Onun ötesine geçemeyecektir. Önderlik bunu pratik yaşam örnekleri ile birlikte vermenin ötesinde önce dediğimiz gibi felsefi bir yaklaşım ve tarihsel bir çerçevede teorik olarak ortaya koymaktadır.

PKK adına eleştiri-özeleştiriyi bölümünde PKK'nin felsefi, ideolojik bakış açısının taşıdığı eksik ve yetersiz yönler, bu noktada derinleştirilmesi ve aşılması gereken noktalar üzerinde çok yoğunca durmakta, eleştiri- özeleştiriyi de PKK adına iki noktadan yapmaktadır. Birinci olarak, başından itibaren PKK'nin üzerinde etkisi bulunan reel sosyalist yaklaşımlardan ya da Ortadoğu dogmatizminden kaynaklı yaklaşımların yarattığı tahribatlar ortaya konulmakta, felsefi, teorik, ideolojik düzeyde bunların aşılması gereken yönleri çözümlenmekte ve bunun üzerinden de bu noktada yaşanan yetersizliklerin kadro üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir. Örneğin günlük yaşam ilişkilerimizde bugün de halen varlığını çok yoğun bir biçimde devam ettiren kimi egemenlikli, iktidarcı, hiyerarşik yaklaşımların nedenlerini ortaya koyarak çözümlenmektedir. Tabii bunu bizim basit kendi kişisel özelliklerimizden kaynaklı olarak değerlendirdiğimiz gibi değerlendirmemektedir.

Önderlik bu noktada PKK'de yaşanan eksiklikleri PKK'nin yaklaşımlarındaki devletçi yönüne bağlamaktadır. Bu devletçi ve savaşı esas alan yaklaşım, PKK'nin kuruluş aşamasındaki parti kavramına yaklaşımı ile doğrudan bağlantılandırılmaktadır. Bu konuda yapmış olduğu değerlendirmeler aynı zamanda PKK adına verilen özeleştirinin teorik boyutunu da ortaya koymaktadır. Savunmalarında PKK'yi şöyle tanımlamaktadır; **“Evvvela parti kavramından başlamak gerekir. Çağdaş partiler daha çok 19. ve 20. yüzyılda gelişen kapitalist toplumdaki kaynaklanırlar. Onun sınıfsal, sosyal kategorilerine dayanırlar. Başta temel sınıflar olarak burjuva-işçi ikilemini esas alırlar. Yığınla da ara sınıf olarak 'küçük-burjuva' partiden bahsedilir. Bu partilerin hepsi için devlete erişmek temel hedeftir. İster devrimci yöntemlerle ister seçim yöntemleriyle olsun, her partide devlet konumlarına -başta parlamento ve hükümet olmak üzere- ulaşmak, yer edinmek başarı anlamına gelmektedir. Bu devlet ister kurulu bir devlet olsun, ister kurulmak istenen bir devlet olsun, hepsi için geçerlidir. Devletleşmek; yücelmek, nimetlere konmak, gelişiminin motoru başına geçmekle özdeş sayılmaktadır. Ayrıca bu tanım ayrım yapmaksızın tüm sınıflar için geçerlidir.”**

“PKK'nin de kuruluş amacında devletleşmek eğilimi olduğu söylenebilir. Çok açık olmasa da, tüm umudunu ya mevcut devlete erişerek ya da kendilerine göre yenisini oluşturarak amaçlarını devlet yoluyla gerçekleştirmek temel bir varsayımdır. Tüm

faaliyetler, ideolojik, politik, askeri, örgütsel, propagandasal boyutların hepsi son tahlilde devlet amaçlıdır ve ona erişmeyi hedeflemektedir. Her ne kadar teorik olarak sınıfsız, sömürsüz bir komünist toplum amacından bahsedilse de, bu amaca ulaşmada bile uzun süre 'proletarya diktatörlüğü' denen devlet olmadan ulaşılmayacağı peşin bir varsayım olarak kabul edilmektedir. O halde devlet amacı tüm yüzyıl partilerini olduğu kadar PKK'yi de bağlayan ana unsurların başında gelmektedir. Tüm partilerin olduğu kadar PKK'nin de devlet ilgisi devlete ulaşma, devleti temsil etme iradesi taşıdığı inkârı zor bir husustur. Bu amaç için ne kadar bilinçli, ustalıklı mücadele ettiği tartışılabilir. Ulaşıp ulaşmayacağı değerlendirilebilir. Yine burjuva-proleter devlet ikileminde hangisine daha yakın olduğu da değerlendirilebilir. Ama PKK'nin devlet odaklı olmaya hiç niyeti yoktu demek gerçekçi olmaz. Ayrıca devletleşmeden kastettiğinin Kürt veya başka bir ulus, ülke etiketli olması da işin özünü değiştirmemektedir. Önemli olan, devlet odaklı olmayı esas alıp almadığıdır. Alması en güçlü olasılık olduğuna göre, tüm pratiğine ve alt amaçlarına damgasını vuranın devletleşme tarzı kişilik, örgüt, çalışma tarzı olması da doğaldır. Teorinin temel ilgi odağı siyaset ve devlet olacağı gibi, strateji ve taktik yaklaşımın esas konusu da devleti ele geçirmenin, ona ulaşmanın uzun veya kısa vadeli sınıf mevzilenmesi, dost-müttefik seçmesi, örgüt ve eylem biçimini belirlemesi olacaktır. Günlük tüm çalışmalar bu teorik, stratejik ve taktik esaslara bağlı olarak gerçekleştirilecektir."

Bu değerlendirme yüzyılın bütün çalışmalarını, bütün mücadelelerini etkileyen bir yaklaşımdır. Dolayısıyla aslında 19. ve 20. yüzyıl insanının ister devrimci ister iktidar cephesinde olsun, yaşam felsefesini, bu yaşam felsefesi üzerinden de onun kişiliğini belirleyen bir zihniyet yapısıdır. PKK içerisinde mücadele yürüten herhangi bir insanın kendisini bunun dışında karşısında ya da bundan etkilenmemiş bir biçimde tanımlaması çok fazla gerçekçi değildir. Bu yönüyle ele alındığında da eğer yapılacak özeleştirel ya da bu konuda PKK'ye dönük geliştirilecek eleştiriler doğru temeller üzerine oturtulacaksa, onun zihniyet yapısında Önderliğin belirttiği bu noktaların mutlak bir biçimde çözümlenip aşılması gerekmektedir. Hareket içinde bu konuda ciddi sorunların yaşanmaya devam ettiği rahatlıkla belirtilebilir. Dogmatizm olarak adlandırılan yaklaşımlar, özü itibarıyla bu noktada yapılan değerlendirme ve tespitlerin özümsememesi ve sağlıklı bir özeleştirelinin verilmemesi ile bağlantılıdır. Bunlar sanki bizim dışımızdaki bir zihniyete dönük eleştiriler ya da bir yaklaşıma dönük eleştiriler olarak algılanıp değerlendirilmekte, hatta bu noktada çok güçlü eleştiriler de geliştirilmektedir. İktidar zihniyeti devlet zihniyeti söylem düzeyinde en çok eleştirisi yapılan bir yaklaşım olarak geliştirilmektedir. Bu konuda çok yoğun bir söylem olmasına rağmen, kadronun günlük yaşam ilişkilerinde, yine dışımızda sisteme karşı yürütmüş olduğumuz mücadelede çoğu zaman devletçiliği aşmayan perspektif ve günlük pratik ilişkilerinde de bütünüyle iktidarcılığı yansıtan yaklaşımların iktidar ilişkilerini, hiyerarşik ilişkiyi yansıtan yaklaşımların sorunun özünün iyi kavranmadığını göstermektedir. En çok Önderliğin yeni paradigmasından, felsefesinden, onun ilişki sistematığı olarak öngördüğü demokratik- komünal yaşamdan, konfederalizmden bahseden birçok kadronun günlük pratik ilişkilerinin sürekli hiyerarşik bir tarzda, iktidarcı bir tarzda devam ettirmesi ve mücadelede de halkları, halkların demokratik- komünal dinamiklerini değil de, daha çok devleti esas alan taktik yaklaşımları esas almaları, bu noktada sorunun özünün yakalanmadığını ya da düşünsel düzeyde görülsede bile özümsememediğini göstermektedir.

Bu yönüyle ele alındığında Önderliğin PKK adına vermiş olduğu özeleştirel de adeta Önderliğin kendi yaşamış olduğu yetersizliklerin bir özeleştirel olarak algılama yaklaşımı olduğu görülmektedir. Bu açıdan ele alındığından sağlıklı bir özeleştirel verebilmek özellikle 19. ve 20. yüzyıl insanını şekillendiren zihniyeti doğru kavrayıp, kendini o noktada eleştiriye tabii tutmak anlamına gelir. Bir yönü buyken diğer yönü de özellikle PKK gerçekliği içerisinde şekillenmiş olan kişiliğin yüzyılın bu karakterini, bir uygarlık şekillenmesi olarak insanın neredeyse genlerine işlemiş, erkek egemenlikli zihniyeti ve bunun PKK'ye yansımalarını kendisinde çözüp aşması gerekir. Bu konuda ciddi bir özeleştirelinin verilmemesi, günlük pratik örnekleriyle çok yoğun bir biçimde yaşadığımız gerçekler olmaktadır. **Dolayısıyla özeleştirel vermek PKK içerisinde ki kendi gerçekliğimizle PKK arasındaki diyalektiği, PKK'nin de çağla arasındaki diyalektiği doğru çözümlenmek anlamına geliyor.**

Böyle bir çözümlenme yapmadan sorunları günlük yaşamın basit alışkanlıkları ve davranışları ile izah etmek, bu alışkanlık ve davranışların da sadece alışkanlık ve davranışlardan ibaret olduğunu söylemek büyük bir yanılgıdır. Bizde genelde işte ideolojik olarak, zihniyet olarak ya da niyet olarak bir sorun olmadığı, günlük ilişkilerde bu kadar egemenlikli, bastırmacı, iktidarcı, hiyerarşik yaklaşımların basit alışkanlık sorunları olduğu, eleştirilerin bu noktada yapıldığı, özeleştirelilerin bu noktada verildiği görülmektedir. Bu kökten yanlış bir yaklaşımdır. Zira Önderlik ortamda çıkan eğilimleri, yaklaşımları,

şekillenmeleri basit birer davranış ve alışkanlık olarak değerlendirmemekte, sistemin zihniyet kalıplarını aşmama-aşamama temelinde ortaya koymaktadır. PKK’de ortaya çıkan kişilik şekillenmesinin belirtilen bu zihniyetin pratik yansımaları olarak ele alıp çözümlenmektedir. Bu anlamda Önderliğin geçmiş çözümlenmeleri bizim açımızdan oldukça hayati öneme sahiptir. Önderlik geçmişte de bizim günlük yaşam ilişki ve davranışlarımızı sürekli tarihsel, sosyolojik, psikolojik bir perspektifle ele alıp değerlendirmekteydi. Burada yapılan çözümlenmeler, sosyolojik olarak büyük bir anlam ve öneme sahiptir. Ancak şunu hiçbir zaman unutmamak gerekir; geçmişte yapılan bütün çözümlenme ve değerlendirmelerimiz, bizi bir yönüyle ütöpik anlamda komünizme taşıırken, diğer yönüyle de günlük pratik olarak bizi sürekli iktidara, devlete ve onun yol, yöntem olarak da savaşa göre şekillendiren çözümlenmelidir. Bu yönüyle ele alındığında da aslında geçmişin, çözümlenme mantığı bir yönüyle kişiyi sistemin yaratmış olduğu insan gerçeğinden kurtarmaya çalışırken, pratik olarak da yine iktidara endeksli bir karakter kazandırıyor. Bu kullanılan yöntemden kaynaklı değil, sahip olunan temel paradigmadan, onun temel teorik, felsefi ve ideolojik yaklaşımlara yansımından kaynaklıydı.

Bu yönüyle ele alındığında şekillenen bu kişiliğin çözümlenmesini doğru yapmak ve özeleştirisini doğru noktadan verebilmek için bu kişiliğin karakterine önemli etkisi olan iktidar kavramının kendisini doğru çözümlenmek gerekiyor. Zaten Önderlik de PKK adına özeleştirisi verirken, temel yönlerden birisi olarak iktidar hedefli parti yaklaşımını iktidarı çözümlenerek aşmaya çalışıyor. Nitekim Önderlik, geçmişte içimizde bu yönüyle yaşanan birçok hastalığı erken iktidar hastalığı tarzında ele alıyordu. Bu anlayış ve yaklaşımlar günümüzde de etkilerini sürdüren yaklaşımlardır. Bu açıdan da Önderliğin belirtilen sorunların özeleştirisini PKK adına verirken, yaptığı iktidar tanımlamasına bakmak gerekir. Önderlik; “O halde iktidarı çözmeliyiz. İktidar nedir? İktidar devlet kurumunun icraya geçmiş halidir. Dönemsel devlettir. Devletin dönem sınıf ve tabakalarıyla, etnisite, din, kavim üst tabakalarıyla içinin doldurulmasıdır. Kurumlarına yeni sınıf, etnisite, hanedan, mezhep, ulus gibi kategorilerden örgütlü grupların hâkim olmasıdır. Bu kategorilerin ilişki, örgüt ve eylemlerinin tahakküm ve sömürücü güç olarak belirmesi devlet anlamına gelir. Öyle devletçi ideolojilerin iddia ettiği gibi devlet ne tanrının kendisi ne de gölgesidir, ne kutsal ana ne kutsal babadır, ne tanrı-kral ne de aklın en yüce somutluğudur. Artı-değer ve ürünler başta olmak üzere, toplumların binbir emekle biriktirdiklerine zorba ve yalancı bazı grupların tarihin ilk hiyerarşik ve sınıflı toplumundan beri el koyma faaliyetleridir. Bu faaliyetlerin gerçekleştiği kurum ve kurallardır. İktidar işte bu kurum ve kuralları istedikleri gibi dolduran, işleten grupların eylemi olarak işlev kazanmaktır. Toplumlar bölümünde uzunca tanımladığımız için kısa kesmeye çalıştığımız iktidar tanımı, öz olarak o kadar çekici olmasını toplumsal değerler birikimine en çok sahip olma avantajını vermesine borçludur. İktidar olmak birikmiş zenginliklere, onları daha da artırmanın kurum ve kurallarına, gücüne ve yöntemlerine sahip olmayı ifade ediyor. Süslü laflarla onunla özgürlük, eşitlik, kalkınma getireceğim demek, bilerek veya bilmeyerek kendisini, çevresini ve dayandığı toplumu aldatmak ve oyalamak demektir. İktidarlara ne devrim yapılır, ne değişim sağlanır. İktidarla değer gasp edilir, bölüşülür. Ayrıca iktidar değer üretmenin yeri değil tüketmenin yeridir. İster vergi biçiminde ister zorla, toplumdan alıp mensupları arasında dağıtır. Yatırım ve üretime geçmesi de, yani devlet ekonomisi de talanın, değer elde etmenin değişik bir yolu olmasından öteye fazla bir anlam taşımaz. Denilebilir ki, Lenin gibi bir emekçi sınıf politikacısı neden bu gerçeği göremedi? Kapsamlı izahlar gerekir. Ama çok kısaca belirtelim ki, bütün sosyalizmin yüzelli yıllık tarihi iktidara gelme paradigması üzerine kurulmuştu. Lenin’in yaptığı en kestirmeden bu paradigmayı uygulamaya geçirmek, onun yol ve yöntemlerini doğru kestirmekti. Her ne kadar “Sosyalizme en gelişmiş demokrasiden gidilir” demişse de, kendisi ve partisi en kısa proletarya diktatörlüğü yoluyla sosyalizme gitmeyi temel bir taktik hat olarak görmüşlerdi. Emperyalizm koşullarında parti-iktidar olmadan ayakta durulamayacağını bir temel anlayış olarak bellemişlerdi. Fakat tarih bu görüşün doğru olmadığını aradan yetmiş yıl geçse de en sonunda göstermiştir.” Yine iktidarla ilgili devamla şöyle demektedir; “İktidarla bağlantılı sorulması gereken soru şudur: İktidar gücünü nereden alır; bu kadar nimete konma, değerlere hükmetme nasıl gerçekleşmektedir? Bu sorular bizi iktidarın kaynağının güç olduğu, gücün de savaşta belirlendiği hususuna götürür. Devletin, dolayısıyla iktidarın kaynağında toplumsal aklın değil gücün, savaşın yattığını iyi görmek gerekir; devlet değil gücün, savaşın yattığını iyi görmek gerekir. Devlet ve iktidar toplumsal sorunların çözüm araçları olarak oluşmazlar. Sorun çözme kaynağı olarak kamusallıkla, tahakküm ve istismar gücü olarak devlet ve iktidarını ayırt etmeden her tür karışıklığa düşeriz. Günümüzde iktidarın karışmadığı hiçbir toplumsal etkinlik yok gibidir. Aileye dek devlet sızmıştır. Küresel kapitalizmin geldiği aşama, devleti hem en yoğun uygulanan hem en gereksiz duruma düşen araç konumuna düşürmüştür. Devletin en gereksiz konuma düşmesi

zayıfladığı anlamına gelmez. Tersine dişini tırnağına takarak ve gerektiğinde en tavizkar politikaları kullanarak etkinliğini sürdürmeye çalışır. Devlet iktidarının bu durumu totalitarizm olarak adlandırılır. Belki eskisi gibi bir faşist totalitarizm veya reel sosyalist

versiyonu aşılmıştır. Fakat yine de devlet totaliterdir. Günümüzde totaliter olmayan devlet yoktur. Bu durum kapitalizmin gerekleri, içinden geçtiği kriz ve alternatiflerinin devreye girişiyle bağlantılıdır.”

Bu değerlendirme ve tespitler aslında geçmişte partinin amaç ve hedeflerine ulaşması noktasında yaşanan eksikliklerin kaynağını ortaya koyduğu gibi, kadronun da hangi noktadan kaybettiğini, anlayış ve zihniyet olarak, davranış ve ilişki olarak nerede hata yaptığını ortaya koymaktadır. İktidarla ilgili tanımlamasını Önderlik devlet tanımlaması ile tamamlamaktadır. Devlet- parti ilişkisini ortaya koyarken de, geçmişin devletçi parti anlayışlarını eleştirmekte ve bu konuda nasıl yaklaşılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Belirtilen yaklaşımlar çerçevesinde gelişen partinin amaç ve hedefleri ile araç ve yöntemleri arasındaki çelişkiyi ortaya koyarken, devleti, temel yanlışlık noktası olarak ele alıyor. Bu noktada da yaptığı tespitleri burada aktarmak sorunun anlaşılması açısından önemli olduğundan kısaca aktarmak gerekiyor; “O halde devlet odaklı bir irade olarak partileşmenin kendisi sosyalizm olarak niteleyebileceğimiz eşitlik ve özgürlük idealine terstir; onunla çelişki halindedir. Devlet olmayı amaçlayan partilerin eşitlik ve özgürlük idealine ulaşması beklenemez. Aksine onunla arayı daha da açması yaşanan pratiklerin kanıtladığı bir husustur. Bu çelişkiyi çözenin aracı, devlet odaklı bir irade taşımaktan vazgeçmektir. Yani devlet=özgürlüksüzlük, devlet=eşitsizlik tanımında buluşarak devlet odaklı parti olmayı ilkesel olarak aşmaktır. Devlet adına parti olmak veya devlet sahibi olmak için parti kurmak bir temel yanlışlık olarak görülüp samimi bir özleştirme ile bu tür partileşmeden vazgeçmek en doğru tutum olmaktadır. Hem devletleşme hem özgürlük ve eşitlik ideali birlikte taşınmaz. Biri diğerini aşmayı gerektirir. Dikkat edelim: Yıkmaktan, altüst etmekten bahsetmiyorum. Aşmak kavramı Engels’in daha 19. yüzyıl sonlarında dikkat çektiği ‘devletin sönmesi’ kavramıyla bağlantılıdır. Sosyalizm için devlet yavaş yavaş söndürülmesi gereken bir ateş topudur. Ben buna ‘kartopu nar, topu teorisi’ demiştim. Bin yılların yuvarlana yuvarlana çığ gibi büyümüş bu kartopunun değil sosyalizm olarak eşitlik ve özgürlüğü getirmesi, tahakkümü altına aldıklarının eşitsizliğini ve özgürlüksüzlüğünü daha çok geliştirmesi söz konusudur. Devlet en eski bir hiyerarşik ve sınıflı toplum geleneği olarak özgürlük ve eşitlik elde etmenin bir aracı olarak seçilemez. Sosyalizm ve her tür eşitlik ve özgürlük ideali için devlet tercihi en büyük hatayı teşkil etmiştir. Tarihin derinliklerine indiğimizde de bu hatanın büyüklerini görmekteyiz.”

Bu değerlendirme, amaç- araç arasında yaşanan çelişkinin yarattığı tahribatların kaynağını göstermektedir. Dolayısıyla parti zihniyeti anlamında bir yeniden yapılanmadan derinleşmeden ve yaşanan eksikliklerin aşılmasından bahsediliyorsa, bu noktada sağlıklı

özeleştirilerin verilmesi gerekiyor. Bu konuda ortamımızda yaşanan tartışmalar aslında bir düzey ortaya çıkarmıştır. Ancak açığa çıkan bu düşünsel- teorik düzeyin kişiliklere yedirilmesi, bu konuda verilen özeleştirilerin kişilik dönüşümü biçiminde bir gelişmeye yol açması henüz istenen düzeyde değildir. İktidar anlayışıyla, devlet endeksli parti programı aşılmış olmasına rağmen, günlük pratik ilişkilerde ve yaklaşımlarda bu anlayışların çok yoğun etkileri görülmektedir. Parti ortamında özellikle politik- örgütsel mücadelenin giderek kendi amaç ve hedefleri ile çelişen bir konuma gelmesi, bu anlayışın aşılmaması ile ilgilidir. Yine aynı zamanda günlük yaşam ilişkilerinde halen demokratik- komünal bir ilişki tarzı oturtulamamışsa, yine hiyerarşik iktidarcı anlayış ve yaklaşımlar yaşam ilişkilerinde önemli etkinlik gösteriyorsa, bu noktada Önderliğin özeleştirisi tarzında geliştirmiş olduğu çözümlenmeleri yeterince özümsemediğimiz ortaya çıkmaktadır. İyi bir özümseme için bu konularda yapılan özeleştirileri kendi özeleştirilerimiz olarak görüp bu konuda samimi bir özeleştirisi sürecinden geçmemiz gerekir.

Önderliğin bu yaklaşımlarının yaşanan sorunların çözümünde öze ilgili bir yaklaşım değil de, taktik bir yaklaşım olarak algılayan yaklaşımlar, değişim ve dönüşüm önündeki en büyük engeldir. Bu açıdan ele alındığında eğer hem partinin yeniden yapılanma sürecinde önderliğin istediği tarzda bir gelişme yaratılacaksa, hem de kişilikler buna uygun bir değişim ve dönüşüm gerçekleştirecekse, bu noktada büyük gelişmeler kaydedilebilir. Bu yapılmadığı takdirde, eskide ısrar bu noktada giderek sorunları ağırlaştırarak bir konuma yol açacaktır. Bu çözümlenmeleri ortaya koyan Önderlik, sorunların aşılması noktasında da partilerin ne yapması gerektiğinin perspektifini oluşturmaktadır. Devlet ve iktidar çözümlenmelerinin ardından Önderlik değerlendirmesini şöyle sürdürüyor; **“O halde yeni özgürlük ve eşitlik partileri tutarlı olmak istiyorlarsa, devlet odaklı olmayan siyaset ve toplum biçimlerini programlamak durumundadırlar. Devletin alternatifi demokrasidir. Devleti demokrasi dışı alternatiflerle karşılaşmanın şimdiye kadar takip edilen bütün yolları boşa çıkartılmıştır. Demokrasi sanıldığı gibi kapitalist devletin bir biçimi değildir. Ayrıca demokrasi dışında hiçbir rejim devleti sınırlamaz, hukuk içinde tutmaz, daraltmaz ve küçültmez. Bir devleti yıkmak, devlet kültürünü aşmak anlamına gelmez. Yerine her an yenisi kurulur veya başka biri boşluğunu doldurur. Sadece demokrasi devletle alan paylaşır, onu sınırlayarak toplumun özgürlük alanını genişletir. El koyduğu değerleri azaltarak eşitliğe biraz daha yaklaştırabilir. Demokrasiyi tanımlarken, onu devlet dışı toplumun kendini yönetme hali olarak belirtebiliriz. Demokrasi, devlet olmayan yönetim demektir; toplulukların devletsiz kendini yönetebilme gücüdür. Sanıldığı aksine, insan toplumu olduğundan günümüze kadar daha çok devleti değil demokrasiyi yaşamıştır. Belki genel bir ülke veya ulus demokrasisi durumu yoğun yaşanmamıştır. Ama toplumun va oluş şekli komünal ve demokratik pozisyonludur. Komünalite olmadan, demokratik reflekse sahip olmadan toplumun yalnız devletle yürütülmesi olanaksızdır. Devlet ancak komünalite ve demokrasi aleyhine büyüyerek hükmedebilir. Devletin içinden yükseldiği ve yaşadığı zemin toplum komünalitesi - biraradalık gereği- ve demokratik duruştur. İkisi arasında diyalektik bir bağ vardır. Dolayısıyla toplumla uygarlık bir araya geldiğinde, temel çelişki devletle demokrasi arasındadır. Birinin azı diğerinin çoğudur. Tam demokrasi devletsizlik halidir. Tam devlet egemenliği ise demokrasi yoksunluğudur. Buradan çıkaracağımız sonuç, demokrasiyle devlet arasındaki ilişki birbirini yıkmaya değil, aşma tarzındadır.”** Bu değerlendirme partiyle bağlantılandırıldığında Önderlik şöyle tamamlıyor; **“Bu kısa değerlendirme ile göstermek istediğimiz husus, devlet odaklı parti olmanın baştan itibaren dünya görüşümüzde temel bir yanlışlık içerdiğidir. İster devlet kursun, ona erişsin, ister kurmasın ve erişmesin, bu partiler demokratik, özgür ve eşitlik amaçlarını devlet yoluyla gerçekleştiremezler. Bu yoldan dönülmedikçe, yeni özgürlükçü ve eşitlikçi parti olunamaz. Kısaca demokratik ve sosyalist parti olmanın yolu devlet odaklı teori, program, strateji ve taktiklerde dönüşüm yaparak yenilenmeyi sağlamaktan geçer. Devlet odaklı olmayan bir demokratik sosyalist teoriye, program, strateji ve taktiklere ihtiyaç vardır. Özeleştirisi bu temelde gelişirse anlam ifade eder. Aksi halde yenilik adı altında tekrar eski konumlara düşmek kaçınılmazdır. Reel sosyalizm, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş partilerinin durumu bu gerçekliği gayet açık olarak doğrulamış bulunmaktadır.”**

Önderliğin bu değerlendirmeleri aslında bizim daha çok günlük pratik yaşam ilişkilerinde yaşadığımız sorunlara dönük yaptığımız eleştiri ve değerlendirmeleri hangi temel üzerine oturtmamız gerektiğini göstermektedir. Parti yaşamında eksik ve yetersiz yaklaşımlardan bahsediyorsak, bu noktada eleştiriler geliştiriyor ve özeleştiriler veriyorsak ve yine de istenilen düzeyde bir değişim yaşanmıyorsa, dönüp tekrar Önderliğin bu yaklaşımına bakmak gerekiyor. Burada ortaya konulan perspektif ya da yaklaşım sorunların özünün çözümlenmesi, görülmesi

ve bu noktadan bir özeleştirme yapılması gereğidir. Bizde özellikle yapı- yönetim ilişkilerinde, yine günlük sosyal ilişkilerde ortaya çıkan demokratik- komünal olmayan, aslında giderek örgüt ortamında bir kastlaşmayı, bir bürokrasiyi yaratan yaklaşımların kaynağında bu anlayış vardır. Hatta kadın erkek ilişkilerinde bile yaşanan sorunları basit cins tahakkümü, cins egemenliği düzeyinde ele alıp değerlendirmek yanlıştır. Bu, egemen cinsin devrimcilik adı altında iktidar perspektifli, devlet perspektifli bir şekillenmeyi yaşamış olması, özü itibariyle egemenlik anlayışının daha derinleşmiş ve incelmış bir biçimini ifade etmektedir. Yine kadının yaklaşımlarında özgürleşmeyi devlet ve savaş ikilemi içerisinde algılayan şekillenme, bu iktidarı aşma, iktidar dışında, iktidar karşısında bir duruş değil, aslında kendisini de iktidarlaştıran bir karaktere yol açmıştır. Özellikle eski paradigma içerisinde şekillenmiş kadronun bu konuda köklü bir şekillenmeyi, derin bir anlayışa sahip olduğunu iyi görmek gerekiyor. Bu yönde Önderliğin vermiş olduğu özeleştireler, yapmış olduğu değerlendirmeler ile bizim günlük pratik yaklaşımlarımızda, ilişkilerimizde eksiklik ve yetersizliklere dönük yaptığımız eleştiriler ve özeleştireler arasında büyük bir farkın olması sorunun Önderliğin ele aldığı tarzda ele alınmamasından kaynaklanmaktadır. Özeleştirelerimiz daha önce de belirttiğimiz gibi sanki basit alışkanlıklardan ibaretmiş ya da basit günlük pratik sorunlardan kaynağını alıyormuş tarzında ortaya konulmaktadır. Bu büyük bir yanlışlıktır. Öncelikle şekillenmemizin zihniyet temellerinde var olan temel yanlışları tespit etmemiz gerekir. Önderlik PKK ile ilgili eleştiri- özeleştirme sürecini başlatırken, sorunu PKK'nin 30 yıllık mücadele tarihinde ortaya çıkan pratik eksik ve hataları ortaya koyma tarzında ele almamaktadır. Tam tersine ortaya çıkan eksikliklerin tarihsel bir temeli olduğunu, bu tarihsel temelin çok güçlü etkilerinin üzerinde bulunduğunu ve tahribatların kaynağının da burada yattığını ortaya koymaktadır. Bu değerlendirmeleri yaptıktan sonra bunun parti pratiğine nasıl yansıdığını ortaya koymaktadır. İktidarcı- devletçi hiyerarşik yaklaşım, partinin ve kadronun şekillenmesinde hangi etkilere yol açmıştır? Kadro bu noktada kendisini nasıl sorgulamalıdır? Sorularını da yine Önderliğin değerlendirme ve yaklaşımlarından yola çıkarak ele almak daha çözümlenici olacaktır.

(Devam edecek)

A.Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi

BİR ÖYKÜYÜ GERİ ÇAĞIRMAK: FELSEFEPOTAMYA

-Doğu nedir?

Komünar: kendisi için beklemedikleri ile kendisini bekleyenler arasında bilinç yarılmasıdır.

- Neden?

Komünar: canlı hareketli bir organizma olmak bakımından, toplum olarak ve toplumsal açıdan kolektif hafıza ile iletişimi yitirmiş. Kopuk. Çağa değerlendirme konusu olmak / çağı değerlendirme konusu yapmak yeteneği çalındı.

- Nasıl?

Komünar: yerel kayboldu.

- Nerede?

Komünar: evrenselde.

- Bu nedir?

Komünar: açmaz. Tarihsel / aktüel öykünme. Onun uzun, süregelen, tahrip gücü ve alanı çok güçlü, çok yönlü sonucu.

- Başlangıç?

Komünar: Bu sonuçta.

- Ne oluyor?

Komünar: bir disiplin araştırması.

- Bunun için bulgu gerek.

Komünar: disiplin araştırması veya disipline evrilecek etkinliğin yeni bulgulardan önce – ve yeni bulgular için- sonuçlardan söz etmesi, başlangıcın kendisini daha yalın kılacaktır.

- Bu nasıl olacak?

Komünar: entelektüel çabanın yeni dizge yaratma girişimi ile. Bunun en önemli ve acilen yapılması gereken alan olarak sosyal bilimlerle.

- Sosyal bilimler ne yapabilir, ne yapmalı?

Komünar: kökler araştırması kadar, doğu-dünya ilişkilerini gerçek zemininde inceleyebilir. Uyarlayıcı değil, yeni beslenme kaynaklarıyla birlikte hatırlatıcı olmalıdır. İnkâr değil, aktörlere kendilerini hatırlatma çabası.

- Yereli kim yitirdi?

Komünar: Besleme entelijensiya.

- Teslim mi oldu?

Komünar: özüksendi. Ucu ucuna inkâr kadar, pek anlamadığı, anlatamadığı evrensel içinde, evrensel için doğuyu eritmeye taraf oldu.

- Evrensellelikle ne kastediliyor ya da kim?

Komünar: atıftır. Tersinden, çoğunlukla, bizzat yerelden beslenmiş birikimin onu kendi yaratıcılığına sınıyarak, yaratıcılığını onda sınıyarak sıçramış batı entelektüelliğine

- Evrensellelik hayal mi?

Komünar: yekpare değil.

- Bütün, parçalardan oluşur. Parçasaldır. Evrensellelik bir iddia olarak parçaların temsilidir. Karşı çıkış neye?

Komünar: Parça bütündendir, bütündür. Bütünlük iddiasıyla evrensellelik parçayı yoksamakta, mutlaklık, öncesizlik savlamakta.

- Evrenselin “doğu”su da var. Evrenselde Doğu var. Bilmediğini iddia edemezsiniz.

Komünar: Onun doğu’su, siyasete ulanmış (eklemlenmiş) sosyal bilimin kendi referansları ile okunarak anlam (sız)landırılmış uygunsuzluk ve uyuşmazlıktır.

- Doğu, Çağrıldığı hiçbir çağa gelmedi. Kendinde diretti. Çağımız ve geçtiğimiz çağ, ona kendini anlatma şansı verdi. Ne ki o, hep kuşkucu, ürkek, ikircikli. Kurtaran mı, kurtulmak istemeyen mi suçlu?

Komünar: o, hiçbir çağa çağrılmayacak olandır. Çünkü katkı ve görünüşleri ile her çağda vardır. Size kendinizi borçlu olduğunuz kaynağı söylüyoruz. Kendinde diretişlerini bir vakitler o da lanetledi. Öyle. Kendisi üzerinden ulaşılmış eşiklere yabancı durdu. Tapınaklarından çıkıp İLK’lerinin bir dünya olduğunu görmeliydi. Öte yandan, “kendini bil”meliydi. Kendisi olarak geldiği çağlar ki, onu kendiliği ile görmedi.

- Çağımız o şansı veriyor, verdi.

Komünar: *Yöntemde doğrulanmak koşuluyla(mı)? Doğu-çağ ilişkisi, olasılık düzeyinde tutuldu. Olasılık, onun çağ(lar)’ı karşılayabilecek dinamiklerden yoksunluğu ön yargısı ile sosyal bilimsel perspektiflerinizin oturacağı, perspektiflerinize oturacak bir model olup olamayacağı belirsizliği değil mi? Sizin olasılığımız, doğu-çağ, Doğu-sosyal bilimlerin buluşmasının baştan kaybedilen oyununun adıdır. Hileli oyun. Alaycı şans.*

- Hayır. Çağdan ona tolerans.

Komünar: Metafor (ödüncleme) onlar.

- Gerçek dünyada Dünyanın gerçekleri ile buluşmayı arzulamaktan bile uzak, Dünyanın dışında kalmış olarak Doğunun, kabullendiği durağanlığa bağlanmışlıktan kurtulma olanakları mı metafor?

Komünar: “Somu, Yönteme hizmet ettiği, onu doğruladığı oranda dikkate alındı.” Onun, görünür kılınma, kendini görünür kılma arzusunun, yöntemsel somut yaklaşımlarının yarattığı dıştan içe etkilenimlerle buluşmasından söz ediyor, Modernizminizin övgüsünü yapıyorsunuz. Bir toplumsal form, onun üretim ilişkileri, sınıfları Metaforu. Koşullu olduğu düşünsel ufuktan taşırılan dil ile okunmaya çalışıldı. Olasılıktan olanağa yükselme arzusu baştan sakatlandı. “Ortadoğu’nun Donuk kişiliğine Marksist cila vuruldu.” Bir başka açıdan görme, görünme istemi Mizansen kaldı. Sosyal devrim ve onun verileri ile dayandığı ana durak, çağımızın sonuçsal doğrulanışı değildir.

- Dindarsınız. Dinin veremediklerini çağdan, onun düşünsel hazinesinden isterken, birikimini dine dönüştürmenizin sonuçları olsa gerek bütün bunlar. Batı, sizden çok önce bunu fark ettiğinde ve fark ettikten sonra bile dinden gelecek beklediniz. Onda kaldınız. Kendisi ve versiyonlarıyla barışkıntınız. Hatta onu, sosyalizme, türevi düzenlenişlere katıştırmaya, ideoloji yaratmaya çalıştınız. Yadsıdıklarınız da kaldığınız, kendinizi kandırdığınız oranda uygarlığı, sosyal bilimi suçladınız. İle bir tür yapay özgünlükse sorunuz, bu bir hayal.

Komünar: Dinden arzuladığı cevapları alamadığında artık onda kalmaktan vazgeçmekle birlikte, dinin renk ve görünüşleriyle kendinde kaldığını ilk fark eden Doğudur.

Din ise, kaynaklandığı ana coğrafyanın zihinsel alışkanlık ve kalıtları ile bilincinin, yarılmış bilincinin farkına vardı. Öte dünya ve tanrısal gücün yeryüzü belirişleri ile kapsama iddiasını haykırdı. Tanrısallığı, dünyevileşmiş belirişler tadında sundu. Doğu, kavimler geçmişinde, dinin tarih anlayışının da mevcuttan mutlak olana ilk örneklerin gündemleşmesi biçiminde düz bir seyir sunduğu sonucunu elde etmekte zorlanmadı. Bütün versiyonları, doğuda toplumsal akış, toplumsal çevre örgüsünün düşün evrenine soru taşıdı. Doğu değil ama din doğuda kaldı.

Sosyal biliminizin anlamadıklarını anlatıyorsunuz. Doğu daha realist değil mi? Hata, kaynaklandığı kökenlerle doku uyumsuzluklarını tespit edememekse sosyolojinizin yalın anlatımıdır. İdeali arayışta, “koşullar-analiz” birlikteliğini sosyolojinizden sosyolojik tarih anlatımınızdan yeniden öğrenen doğu, batıya taşınmaktan, onu kendisine taşırmaktansa, öğrendiklerini kendinin kılmaya, öğrendikleriyle kendi kalmaya çalıştı. Başarısızlık, orantı-denge sorunsalında akıl kadar gereksinimler saptamasında doğu simyagerliğinin başarı için öz kaynaktan olanak yaratamamasındadır. Özgünlükten ilişkisizliği, hayalden gerçek dışılığı anlayan olmadığına emin olunacak yeryüzü parçası artık ve uzun zamandır doğu.

- Çılgın atıyorsunuz. İsteri bu.

Komünar: Bir öyküyü geri çağırıyoruz.

- Kutsayıp yadsıyarak mı?

Komünar: Umursayıp anımsayarak

- Neyi?

Komünar: Dünyayı.

- Dünya doğu değildir.

Komünar: doğu dünyadandır.

- En iyi biz biliriz bunu.

Komünar: Üzerinde büyüdünüz, unuttunuz onu.

- Bu tartışma nereye gider?

Komünar: Felsefi toplum bilime. Genel-özel yasalarına, anlamına, gelişmek isteyen insanın temel eğilimlerine inen tarih felsefesinin yöneldiği kökler araştırmasına, ondan da önce belki, kendi köklerinin araştırması ile ulaşılabilecek yeni sosyal bilimin dayanaklarına.

- Yineleniyoruz, doğrulanıyoruz. İlk çağlardan aydınlanma dönemine uzanan tarih felsefesinin kendi özel serüveninin, aydınlanmamız ile nedensellik, ilerleme kuramı ve tarihsel sürecin birliği düşüncesine kazandığı özel önemin Hegel’de burjuva felsefesinin doruğu olmasıyla Marksizm’e uzanan hikâyesi tartışmayı bitirmişti. Bizzat Marksizm’in kendisi, özel olarak Hegel kavramlaştırmasına karşı, onun kendi diyalektik yöntemi üzerinden tarih felsefesini, tarih felsefesinin kurgusal doğasını keşfederek, tarihsel maddecilikle felsefi genelleme ve gelişme yasalarının tanınma temellerini attığı hatırlandığında ve tarih felsefesinin bunlarsız sınırlı, kurgusal Dünyası düşünüldüğünde, doğuya yeniden gitmeye araç bulunmaz.

Komünar: Hayır. Bu, okuyuşun kendi köklerine çekilmesi.

- Marks Doğuda mı yani.

Komünar: Kendinden çok önce. Evet.

- Kim olarak?

Komünar: İbn-i Haldun.

- Döngül Tarih Kuramı.

Komünar: Uygarlığa ilkeliğin yol açtığı, insanlığın süre giden dramı.

- Batı da Vico. Sonsuzca hep aynı evrelerden geçen insanlığın, o hep kendi kalan insanlığın yalancı toplumsallığı.

Komünar: Değil 19. ve 20 yüzyıllarda, filozof ve sosyologlarımızın, pozitif öğeleri tarihsel ilerleme yasalarına bağlı toplumsal gelişme düşüncelerini çizdiği geri dönmelerle bitirdiği varlığımızın yasallığı.

- Zaman akışkandır. İnsan zamanda vardır. Bu insan o ilk insan değildir. İbn-i Haldun’un Umran’ı İnsanlığın hüsrandır.

Komünar: Zaman ayrı tartışma. İnsan ise geldiği ve aynı oranda kaldığı yerde zamanla, zamanın sürükleme gücü ile gergin ilişkilerinde insandır. Gelecek gelenektir.

- Spekülasyon ve felsefe. Spekülatif felsefe. Tarih-tarihsel yeni toplum bilim ve yenilik. Analoji. Benzeşiklik zorlamaları. Asya’nın kendini anması. Çıkmaz sokaklar!

Komünar: Değil. toplumları incelemenin, tarihsel toplumları, toplumsal tarihleri felsefesal gözle görmenin bileşenleri spekülatif olamaz. Salt düşünceye dayalıdır, pratikle ilişkisizliktir o. Organizma, spekülatif (Kurgusal) sonuçlarla açıklanamaz. Yeni toplum bilim bunu yapmaz. Söz gelimi Marks’tan bağımsız Marksizm’in Asya’yı Asyatik üretim tarzında bırakması, toplumsal gelişme/ilerleme tartışmasını, onu ilkin kimin fark ettiği tartışmasını bitiremez. Doğudur ki, bir araştırı alanı olarak spekülatif felsefe ve arka planı olduğu tarih anlayışlarının kurbanıdır. Politizasyon hakikati bulanı kıldı.

- Ne diyebildi ki İbn-i Haldun? Uygarlığın yaşam olanakları içinde köklerinden kopan kentli varsıl, gezgin yaşam değerlerini yitiriyor, yozlaşıyor. Çok geçmeden barbar germenlerin Roma'ya getirdiği gibi düzeysizlerin yıkımına uğruyor. Hepsisi bu.

Komünar: eksik anlamlandırma. *Uygarlık, ıkkelliğin çağrı gücüdür. İlkellik, uygarlığın gizil gücü. Gücü güçsüzlüğünde olan insanın zorladığı sınırlardır. İlerleme, zihinsel ve somut hayatla büyüyen geleneği terk anlamına çekilince, (bu, güncelin geleneği yıkması gerektiği olarak okuyorsunuz) barbar dediğiniz aslen gerçek doğal toplumsallığı temsil gücü ile biraz önce gelenekle kopuşmuş olanların bir birlerine ulaşmayan kabul-red çatışkısı olan bu. İbn-i Haldun'da insan doğuştan uygardır. Unutulanda bu.*

- İlerleme nerede? 120 yıl diyor İbn-i Haldun. 120 yıl sürüyor. Bitse gerektir. Ama bitmiyor sizde sürüyor. Batıya, akla, sosyal ekonomik varlığına rağmen. Bunu bize gönderdiniz. Açıklayın.

Komünar: Yanlışıyla sizden aldık, doğrusunu söyleriz. Bir mutlak değişimle, mutlak değişmezlikleri, öncesiz-sonrasız kudret (Kadir-i Mutlak) ya da günü geldiğinde dışsal etkin faktörlerin değiştireceği, yazgısı kendi ellerinde olmamış ve olmayan doğuda, sulama arkının çevresinde bir topluluk. O toplulukta bir insan. Birkaç insan. Komününde özgür, özgürlüğüne köle. Koparsa ölüm. Bu yazgıyla ilgileniyoruz. Marks ilgilendi. Asya'nın sulama arkları tarihin çarklarına ancak çağcıl pusula kendisine rastladığında takılmıştı. (Takıldı mı? Takılma mıydı? Takılmasa iyi değil miydi?) ama kendisi olmayarak. Albert Camus'nün sisipos'u "yazgımı seviyorum"

- İbn-i Haldun anlatılsın.

Komünar: Batı, Köklerini hatırlasın. Tarihi anlatmayın, düşünün dedi. Olayların kendisi değil nedenleri önemliydi. Tarih felsefesal sosyoloji böyle kuruldu. Vico, Montesquieu, Rousseau, Machiavelli, Darwin Nietzsche ve başkaları vardır onda. Tohum yani. Evrensel değişimi sezen, zamanı bilendir.

- Ama bunu Yüce tanrının bir yasası olarak görüyor. Dini algılama

Komünar: Mistiklere çalıyor biraz. Unutuyorsunuz. Doğu, hükümdarların, dogmaların gökyüzüydü. Susmaktansa gerçeğe diller bulmak, dili gerçeklere kullanmak tercih edildi. Bu da maharet isterdi. O tanrıyı bilirdi ama hayatı da bilirdi. Everensel evrimi sezdi, onda gezdi. Varlıklar, birbirlerine bağlıydı. Bir birlerine geçişlerini izledik hep. Yetkin bir ahenkti. Maddeler, yukarıdan aşağı alçaldığı, aşağıdan yukarı doğru yükseldiği zaman kendine yakın maddenin biçim ve kalıbına girerler. Yukarı yükselen, aşağıdakinden hafiftir. Yıldızlara kadar sürer bu.

Varlıklar, madenlerden başlayıp yavaşça ve tabakalar halinde biçimlenirler. Maden, bitki, hayvanlar ana maddede ortaklırlar. Maddenin en yükseği bitkinin en aşağısına bitişiktir. Tohumuz yetişen maden, tohumuz türeyen sebzelerle, hurma ve üzüm gibi bitkiler inci sedefiyle, kabuklu sümüklü böcek gibi hayvanlara yatkındır. Biçim ve kalıplarına girerler. Maymun ve şebekten geçip, insana yükselmiştir. İnsanın ilki bu hayvanlardan gelir. Toplumsallık gerekir. Mecbursun ona. Gereç lazım buğday un olmalı. Hüner ve zanaat gerek. Korunmakta gerek. Olaylar gibi bizde, ekonomik temel ve üretim araçlarıyla biziz. Kazancın kendisi emektendir. Çalışarak elde ettiğin para ve mal ziraat ve sanayide harcadığın emeğin değerinden ibarettir. Buğdayın değeri iş-emek değeridir.

Toplumsallığın başatı sanayidir. Düşünsel bilgilere yönelen ilgi sanayi toplumlarında yoğunlaşır. Nihayet çürümek zorunludur. Tarihsel zorunluluğunu dolduran her toplum, kent yaşamı ve sanayileşmeden sonra kocayıp ölür. Vergi artar, devletin çığından çıkmasına kadar sürer. Kazancın azalıp alışverişin durması ve son.

- Dayanaklarınız, yeni paketlere sarılmış eski. Yadsıdığınız ne, güncel-tarihsel bağıntınız ne?

Komünar: İddia, Marksizm başta olmak üzere, Modernitenin asli dayanaklarını doğu-tarihsel gelişmesinde yatıyor olduğudur. Batı yaratımları ile doğunun yenilenebilmiş çoğuludur. Kaynaklandığı kökenlerce tarih-felsefesal sosyolojinin ana yurdu doğudur. Toplumsal gelişmenin sizin paradigmanızda olduğu gibi olmamak kadar ve İbn-i Haldun anlayışında dayandığımız, dayanmamız olası ana tema, sizi de besleyen umran'dan çıkararak kalıcı ye

rele, onun dinamiklerine varma yoludur. Çünkü "güncel yaşamı, olguyu, olay ve süreçleri geleneğe bağlamadan ne kadar tanıyabiliriz?

Çünkü "gelenek büyük oranda şifreli de olsa geleceğin içinde gömüldür." Ve çünkü "güncel an ve koşullar sanıldığından daha az geleneksel veriyi değişime uğratmaktadır."

Uygarlıksal gelişmenin kendisi, egemenlerce akli sınırlara çekilerek devlet ve ideolojiler biçiminde yeniden güncelleşen alışkanlıklar bütünüdür. Gelecek olma iddiasında hakim bilinç biçimine her zaman güçlü sinen geleneğin bu yüzüdür.

- Yeni toplum bilim, bir zamansal çevrim mi? İnkâr mı? Toplumsal genetik üzerinden azim yosunluğunun utangaç itirafı mı? Toplumları yoklayan değişimi geri çeken yeni aidiyetler üretmeye mi çalışacak. Bu tartışma biter.

Komünar: Yeni toplum bilim;

- a) Olasılıktan olanak, Olanaktan öz kaynak bulur.
- b) Kökler araştırısında batı gelişmesini sayar. Batıdaki doğuyu, doğudaki batıda karşılar, hatırlatır, beslenir.
- c) Doğuyu kendi kılan tarihseli güncelde görmeye, günceli tarihsel mal etmeye çalışır.
- d) Doğunun batıya bağımlı değişken olduğu savlamasını reddeder. Karşılıklı etkilenimi onaylar.
- e) Amaç; insan-tarih, geçmiş-gelecek yadsınmaz bağıntısına ikna kadar, tarihsel coğrafyaların, coğrafik tarihlerle anlam bulan kendiliklerini tanımlamak. Çünkü insan İlk'lerde yaşar. İlk'in bir yurdu vardır. İlk, sonraları yurtlar edinir. Bu tartışma sürer.

A.Öcalan
Sosyal Bilimler Akademisi

İÇİMİZDE KIRILAN DOĞAL TOPLUM VE ANDA KURULAN SINIFLI-İKTİDARCI TOPLUM

Ruşen Bézar

Tarihe bakış açısını oluşturmak, onun duygusunu yaşamak, kurulu olan zihniyet ve duygu kalıplarının kırılmasını gerekli kılmaktadır. Tarihi birbirine eklemlenmiş, peş-peşe dizilmiş olaylar zinciri, bir çizgi olarak algılama sosyal bilimlerin ve günümüz insanının en büyük yanılgılarından biri. Anı bir çizgi olarak değil de, her şeyin yoğunlaştığı küme halinde olduğu bir nokta olarak düşünürsek, ya da bütün bir kozmos olarak düşünürsek, tarihi de onun içini kaplayan bir küme gibi düşünebiliriz. Tarih başı ve sonu olmayan bir kuruluş biçiminde algılanmadıkça, kuruluşun yolu anlaşılmadıkça, tarihin bir kimlik, insanda bir duygu ve anlam kazanması mümkün görünmüyor. Kendisini an-an dillendiren, konuşan, duyumsayan, ağlayan ve gülen bir olgudur tarih. Tarih bütün hint-ari dil gruplarında dişil bir kelimedir. Kadına benzemektedir. Kaos-düzen, doğum-ölüm, kuruluş-değişim, beden-ruh sınırı belli olmayan, çok iç içe geçen, birbirini içeren, kesintisiz bir-aradalığın yaşandığı süreçlerdir. Tıpkı kadında olduğu gibi. Kadında da kaosun nerede, düzenin nerede, ölümün nerede, doğumun nerede,

**Hiç Yaşanmamışçasına, Hiç Büyümemişçesine
Yeniden Doğaya Dönüş, Anaya Dönüş Hissedilen
Fakat Tam Tanımlanamayan Bir Özgür İnsan Arayışıdır**

erkeğin nerede, kadının nerede, bedeninin nerede, ruhunun nerede bitip, nerede başladığı asla ayrılmamıştır. Birbirine geçişler çok güçlü bir şekilde hissedilmektedir. Evrimleşme ve toplumsallaşma hikayesinin %98i hızlandırılmış bir biçimde de olsa yine kadının içinde ve etrafında cereyan etmektedir. Kadın istese de kendisini bu doğayla olan göbek bağından koparamaz. Erkek koparsa bile, -ki onda da kopuş köklü varlık sorunları ve toplumsal sorunlar yaratır, yaratıyor nihayetinde. Oğul, ana karnından başlayarak zamanla ondan fiziki ve manevi

olarak ayırarak eril bir cinsiyet kazanarak, muhtaç bir şekilde onun beslemesiyle, onun korumasında ve şekillendirmesinde sosyal bir varlık haline gelmekte, konuşmakta, ayakları üzerinde yürümekte, oynamakta, koşmakta, düşmekte. İlerleyen yaşlarda bile aslında toplumsallaşmanın bu ilk halkasından kopuşu duygusal olarak tam gerçekleştirememekte. Her bir erkeğin ataerkil, sınıflı toplum tarihine girişi özünde sayısız duygusal kırılma ve inkarla birlikte seyretmektedir. O olmadığı bir şeye bürünmek, “zayıflıklarını”, “bağımlılıklarını” ve duygularını inkar etmek durumundadır. Bunu yapabildiği oranda “kimlik” kazanıyor. Kimliği inkar üzerinde şekillenmektedir. Kadın ise zaten bu tanımsız, kapalı, gerçekleşmemiş tarih diliminde çakılıp kalmıştır. Gerçekleşme, büyüme, cinsel kimlik kazanmanın her bir anı sayısız boyun eğişler, utançlar ve kişilik yarılmaları eşliğinde olmaktadır. Sesli gülüşü, giyimi, bakışları, her davranışı neredeyse bir yargı ve yargılama konusu olmaktadır. Her iki cins açısından da bu süreçlerin kimlikte, duyguda ve bilinçte ne tür kırılmaları yarattığı hala tam olarak itiraf edilebilmiş, ortaya konulmuş değildir. Bunun insan olmadaki tahribatları da.

Tarih İçimizde Yaşıyor

Özgür kadın ve özgür tanımlamasını bu bu tarihlerin buluşması ve gerekir. Doğal toplum Sınıflı toplumun insan kişiliğinde yarattığı kırılmanın psi-kolojisinin yeniden karnındaki isteminin bir ref-leks boşuna değildir. Hiç hiç büyümemişesine dönüş, anaya dönüş tanım-ılanamayan bir arayışıdır. İnsanın doğal toplumun kuru-birlikte çıkmazları,

erkeğin içimizdeki tarihin ve etkileşimi, çatışması, aşılmasında yapmak bizde dile gelmekte. bütünlüğünde ve parçalanmanın ve sonuçlarıyla insan in-sanın ilk, ana pozisyonuna dö-nüş olarak gelişmesi yaşanmamışçasına, ye-niden doğaya hissedilen, fakat tam özgür insan toplumsallaşması, luşu, kurulduğu anla kırılmaları,

hiyerarşinin gelişimi, kendisini iktidarlaştırması, sınıflaştırması ve devlet haline gelişi, sonuçta uç bir şekilde toplumu adeta yutması, öldürmesi an-an gerçekleşen bir şeydir. Hemen her toplulukta bu an-an gerçekleşiyor. İnsanın içinde cereyan eden, başlayan ve adeta bitirilen bir süreçtir. Başta insanın toplumsallaşmasının sembolü, anlam gücü ahlak ve vicdan olarak “tanrı öldü”, sonra “insan da öldü”. Bunu bütün ayrıntılarıyla analiz edememek ve bütün hüznüleri, acılarıyla yaşamamak, görmemek, hissetmemek ancak çok büyük bir bilinç çarpıtmasının ve yabancılaşmanın ürünü olabilir. Tarih sınıflı-ataerkil yorumuyla tam bir bilinç çarpıtması ve bilgi iktidarını ifade etmektedir. Çok eskide kalmış, yaşam ve gerçekleşme değeri ve imkanı tarihin filan safhasında topraklı kümülüsün altında gömülü olan bir gerçekliğe nasıl yaklaşacağız? Tarih bundan ibaret midir gerçekten? Onu nerede arayacağız veya ona yaklaşabilir miyiz? Ona nasıl yakın olacağız? Kadın, gerçekleşen erekte nasıl ve tarihin hangi aşamasında sevgiyi aramalı? Veya işte erkek gerçekleşen kadının hangi özelliklerinde kendi öz gerçekliğini veya kökenini ortaya çıkarmalı? Yoksa kirli tarihin de bir ürünü olan insan için özgürlük geri dönülmez, ulaşılmaz, yaratılmaz bir şey midir? Bu kadar kölelik tarihinin konusu olan insan, sevgiyi, ortaklaşmayı ve paylaşımı nasıl gerçekleştirecek? İçimizde olan an-an yaşanan her an yaşam ve gerçekleşme potansiyeli olan, her an duygularımızda ve çeşitli bilinç formlarımızda ken-disini açığa vuran tarihe nasıl yaklaşacağız? Tarihin %98inin neredeyse beden ve duyguya hapsedildiği,

kaos gibi imgelediği, kadınla özdeşleştirilip tanınmaz bir muamma olarak tanımlandığı bir tarihi nasıl açığa çıkar-tacağız? Tarihe duygu katmayan erkek, başta kendisini, sonra kadını anlayabilir mi? Böyle bir erkek sevebilir mi, sevebilir mi? Ve tarihi nerede arayacağız? PKK'yi eğer tanımlayacaksak biraz da onu bu arayışla tanımlamak durumundayız. PKK özünde başında da buydu, sonunda da budur.

“Biz bu işe bir insanlık şerefi adına başladık. Bu kızılca kıyamet, bu işkence, bu kan, bu sabır, bu inat sadece ve sadece insan olmakta ısrar etmek içindir. Ben kendimi iyi tanıyorum, bu partiyi de iyi tanıyorum. Bu topraklarda oldum olası bir de özgürlük tutkularıyla insanlar yaşamıştır. Belki de hiçbir ülkedekine benzemez. Belki de yazılan hiçbir kitaba benzemez... PKK 25 yıldır insanı arıyor. Önce kendi insanını ve bu insan ilk insandır. Ve belki de olacaksa doğrusu en son insan da o olacaktır.” diyor Önderlik.

İlk insanın da ve son insanın da tanımlanması tarihin dışında ve doğru bir tarih felsefesine ulaşmadan gerçekleşemez. Ve biz tarihi, determinist- salt akılcı bir yaklaşımla, düz bir çizgide hep ileriye giden, gerçekleşmiş olmuş olaylar zinciri olarak değerlendiremeyiz. Tarihi bir zamana ve mekana da hapsedemeyiz. Eğer insan tabiatında, onun bilinç ve duygularında çok derin tahribatlar yaratılmamışsa, az-çok demokratik-komünal değerlerin ve tarihin bir bileşkesidir.

İnsanın her an gerçekleşen kendini anlamlandırma gücü, kendini gerçekleştirme, açığa çıkarma ve aşma arayışı özünde toplumsallığın her an yenilenecek gerçekleşmesidir. Tıpkı ilk insanda olduğu gibi, bütün duygu, his ve düşüncelerin yoğunlaştırılarak bir noktaya kilitlenmesi, insanın kendisini disipline ederek yeni bir anlama ulaşması, insan doğasının kendisini örgütlemesi ve bu örgütlülük içerisinde yeni gerçekliğe ulaşması toplumsallaşmanın en önemli adımını teşkil ediyor. Ulaşılan anlamın veya sonucun, onun bilimsellik düzeyinin kendisi

değildir toplumsallaştıran, ama anlamın yaratılışında geçilen yollar; insanın kendi doğasıyla ve çevresiyle kurduğu bağ ve burada yarattığı iradi farklılaşma, değişim asıl toplumsallaştırıcı unsur olmaktadır. İnsan çok daha fazla kendi öz-gerçekliğinin, gelişme ve gerçekleştirme potansiyelinin bilincine ulaşmıştır. Öncesinden çok daha fazla toplumsallığını farklı bir düzlemde daha öz-bilinçli olarak yaşar hale gelebilmiştir. Yani insanda ilk

**Özgürlüğü
Akıl Ve Politikanın
En Üst Düzeyde
Birleşmesi Olarak
Devletle, Liberalizmle
Bütünleştiren Yaklaşımlar
Toplumları Ve Toplumsallaşmayı
Devletler Gerçekleştiriyormuş Gibi
Ele Alan Yaklaşımlar Çağımızın En
Büyük İdeolojik Çarpıtmasıdır**

toplumsallaşma adımı neyse, bunda izlediği yol hangisi ise, son adımı da o olmaktadır. İnsan ya toplumsaldır, ya da değildir kısacası. Ya ideolojiktir, ya da değildir, ondan kopmuştur. Yarı-ideolojili, yarı ideolojisiz olunmaz. Özgürlük arayışı ya vardır, ya da yoktur. Yani demek istenen şudur; insan ideolojisiz ve özgürlük arayışı olmadan toplumsal bir varlık haline gelmez. Tarihin insanın özgürleşmesi gibi nihai bir amacı yoktur. Yani kesinleşmiş özgürlüğün gelişimiyle son bulacak gerçekleşmiş-bitmiş bir tarih ve onun sistemi olamaz. Özgürlük iktidarın olduğu, üretildiği her yerde ve her anda insanın bir evrensel tarihin ürünü olarak insanlaşma sürecinin her anında vardır. Özgürlük öyle mutlak bir düşünce sistemi – nesnel akıl yani- veya politik sistemle özdeşleştirilerek tarihin ileri bir aşamasında ulaşılacak bir süreç değildir. Özgürlük arayışı şu veya bu sisteme ertelenecek veya orada bitecek bir olgu değildir; toplumsallaşmanın ta kendisidir. Yaratıcılığını, özgürlük arayışını ve ideolojiyi kaybeden insan, aynı zamanda toplumsallığını yitirmiş insandır. Bu konuda çok ciddi ve etkili bir bilinç çarpıtmasının olduğu ortada. Özgürlüğü akıl ve politikanın en üst düzeyde birleşmesi olarak devletle, liberalizmle bütünleştiren yaklaşımlar, toplumları ve toplumsallaşmayı devletler gerçekleştiriyormuş gibi ele alan yaklaşımlar çağımızın en büyük ideolojik çarpıtmasıdır. Bu konuda büyük filozof Nietzsche şunu demektedir: “Bir yerlerde hala halklar ve sürüler var, ama bizde değil kardeşlerim; burada devletler var. Devlet? Devlet soğuk canavarların en soğğunun adıdır. Söylediği yalanlar da buz gibidir ve şu yalan ağzından bir yılan gibi kıvrılıp çıkar :”Devlet olarak ben halkım!” Bu yalan! Halkları yaratan ve üzerlerine bir inanç ve sevgi asanlar yaratıcılardır: onlar hayata hizmet ettiler”. Ve “insan yaratıcılığının en yüksek biçimi yeni değerlerin yaratılmasıdır” diyor filozof.

Toplumsallaşma ve özgürlük mücadelesi ve arayışı hep var olacaktır. İnsanlaşma öyle başlayıp-biten bir süreç değildir. İnsan daha bilimsel bir şekilde kendisini insanlaştırabilir, subjektivizmini, bilinmezliklerini biraz daha aşabilir, fakat insanlaşması hep devam edecektir. Ve ilk insanlaşmada ne vardıysa, son insanlaşmada da bu hep var olacaktır. Tarihte hiçbir şey kaybolmuyor; insanın oluşum ve gelişim aşamalarında kendisini her an yeniliyor. Dolayısıyla günümüzü ele alırken, dünden kopukmuş gibi, dün bugünde saklı değilmiş gibi yaklaşamayız. Bir insan bitmiş, diğeri başlamamıştır. Bir tarih bitip, bir diğeri başlamamıştır. Tarih, kişilikte, bilinçte, toplumsal sistemde öyle üst-üste bindirilmiş, kesin çizgilerle ayrılmış, birbirinin inkarı üzerinden gelişen tabakalar değildir. İnsanlaşma sürecini yaşayamayan, ona girememiş veya bu sürecin dışına çıkarılmış insan sadece tarihin çok eski süreçlerinde kalmış bir şey değildir. Bugün de insanlaşma sürecinden, özgürlük arayışından kopmuş insan vardır. Bakın bireyci-kapitalist insan son insan değildir; tarihin toplumsallık öncesi barbarlık aşamasındaki

insandır. Dört ayak üzerinde yürümüyordur, bir yamyam da değildir belki ama, onu toplumsal bir varlık haline getiren bütün özelliklerini yitirmiştir. Bu haliyle iktidarın temel üretim merkezi konumundadır adeta. Bir bütünen anlam yitimine uğramıştır; ne için yaşadığının, nasıl yaşadığının, hangi çağı yaşadığının ayırdın da ve anlamında değildir. İlk insan toplumsallaşmasındaki, doğadaki her şeyi kendisi gibi canlı-ruhlu varlıklar olarak algılayan insan kadar bile bir anlam gücüne sahip değildir. Hatta günümüz insanının en çok tahrip olan, hemen aşırılan, hemen koparılıp atılan bir yönü olmaktadır. Çok kısa sürede öz tarihinden, aslında göbek bağından ve gelişim sürecinden koparılarak, sınıflaşmanın ve ataerkilliğin gereklerinden olan nesnel akılcılığın kucagina atılmaktadır. Henüz kendisini yaşam içerisinde anlamlandıramadan, ona öz arayışları ve bakışıyla giremeden olmuş-bitmiş, nereye varacağı belli sınırlara hapsedilmiş bir yaşayışın ortasına atılmaktadır. Nasıl yaşayacağı, nasıl ve kiminle evleneceği, iradesini nasıl, hangi yöntemle belirleyeceği, egemenliğini nasıl devredeceği, siyasete hangi çerçevede katılacağı hepsi sınırları-normları belli bir yaşamdır bu. Her şeyin zaten yaratıldığı, her şeyin zaten söylendiği, yeni bir şeyin artık üretilemeyeceği, üretilmemiş, yaratılmamış hiçbir şeyin kalmadığı, tarihin aslında sonunun geldiği söylenen bir yaşayıştır bu.

Tarihsizliğin veya tarihten kopuşun insan var oluşunda yarattığı güçsüzlük ve donanımsızlık asla tahmin edilemez. Tersi de söz konusu. Tarihin bilinci ve duygusuyla donanmış insan, kendi var oluşsal güçsüzlüklerini ve donanımsızlıklarını aşmaya yüz tutmuştur. Kadın tarihten kopuşu biraz tanımlayabilir ve en fazla kadın konuşmalıdır; diasporaya uğramış insan da köksüzlüğü biraz tanımlayabilir. Fakat sistem kendi yarattığı insan gerçekliğini daha iyi tanımlıyor “son insan, belkemiksiz insan”dır diyor.

Nerede bir topluluk oluşuyorsa, bu bir köylüler topluluğu olabilir, kadrolar topluluğu da, ya da askeri bir birlik bile olabilir. Ama topluluğun oluştuğu her yerde yeniden toplumsallaşmanın başına dönüyoruz. Doğal toplumun ortaklaşmacı, paylaşımcı komünal özellikleri kadar, dogmaya dönüştüğünde bunların ezici, birey iradesini zorlayan-baskılayan yönlerini, bu dogmaların doğal toplumu zayıflatan onu demokratik niteliğinden koparan ve gittikçe hiyerarşinin ve tahakkümün gelişimine zemin yaratan, tecrübenin ve geleneğin ağırlığını hissettiren ve zamanla sınıflaşan, cepheleşen ve bölünen bir toplumsallaşma gerçekliğine doğru gidişin seyrini izlemek mümkündür. Bu süreçte birçok açıdan ve cepheden yaşanan tıkanmalar ve kırılmalar özünde tarihin günümüzdeki bir tekerrürü gibidir. Öfkeler, arayışlar ve tepkiler yine insanidir. Doğal toplumu biz kendi toplumsallaşma pratiğimizde her gün an-an adeta öldürüyoruz. Dıştalama, gruplaşma, karşıtlaşma ve suni çatışmalar üzerinden topluluğun bölünmesi, insandaki doğal toplumsallaşma sürecinin inanç ve arayışlarını da adeta öldürmektedir. Bunu da neredeyse her gün yaşıyoruz. Bu bağlamda tarih duygularımızda, bilinç formlarımızda, reflekslerimizde ve eğilimlerimizdedir. Sonuçta tarih denilen şey, insan denilen kozmosunda parçacık dünyasının da ortasında seyreden, her iki dünyayı da anlamlandıran varlıktır. Böyle bakınca tarih canlı organik bir akışa dönmektedir. Tarihin barajlanması kadar hızlanması, birikip bir akış doğrultusu kazanması, biriktirdiği bütün değerlerin anlama kavuşması, insandaki doğadan gelen özgürlük ve toplumsallaşma potansiyelinin açığa çıkarılması ve daha fazla örgütlenilmesiyle bağlantılıdır. İç-dünya ile dış-dünyanın bu kadar birbirinden koparılması, bunlar arasındaki güçlü ağ örgülerinin kurulamaması insanı tarih-toplum ve doğa karşısında adeta çaresiz ve yalnız bırakmaktadır. Oysa bunların toplam ifadesidir insan. Ve her üç olgu da sınırsız bir gelişim potansiyeline ve olasılığına sahiptir. Doğa insanın içinde bir özgürlük ağını oluşturmuştur. Tarih ve toplum bunun gerçekleşme düzeyini ifade ediyorsa, “insan mı toplum için, toplum mu insan için” sorusu veya ikilemi hala tartışılmalıysa, orada insan denilen varlık kendisini tanımlayamıyordur, kendisini tanımlıyordur. Sınıflı egemen ataerkil sistemin en çok üzerinde oynadığı ve tahrip ettiği gerçeklik insanın kendi kendisini bilmesi ilkesidir. Bu nedenledir ki, bu kadar varlık sorunlarımızla boğuşuyoruz.

Yeni paradigma özünde insanın doğaya, topluma ve tarihe dönüşü, yani kendisine dönüşü olmaktadır.

YURTTAŞLIK SORUNSALI YURTTAŞLIĞA ELEŞTİRİLER

ATAKAN MAHİR

Hiç bir kadın, -isterse en zengini olsun-erkekle aynı yurttaşlık haklarına sahip değildir.

Demek ki yurttaşlığın dayandığı zeminin bozulması, -kömünal doğal toplumdaki devletli topluma geçiş- yurttaşlık kavramının ilkelerinin de bozulmasına sebep olmuş ve eşitsiz sınıfsallaşmadaki bütün kanserleşme süreci, yurttaşlık kavramına da geçmiştir.

Ayrıca sınıfsallaşma kente dayalı oturmuştur. Kentin oturduğu temel formlardan biri de ataerkilliktir. Ataerkil değerler olduğu gibi sınıfsallığa geçmiş, yurttaş kavramını belirlemeye başlamıştır. Ataerkillik, sınıfsal yurttaşlığı; sınıfsal yurttaşlık da ataerkil değerleri beslemiştir.

Kent, aynı zamanda, artık mitolojinin yavaş yavaş sonlanacağı ve inanınca olarak dinciliğin oturacağı dönemin adıdır. Tek tanrılı dincilik inancı, yurttaş bilincini önemli oranda belirlemeye başlar.

Yine diğer bir özellik, kentin duygusal zekânın geriletilip analitik zekânın iktidarını kurduğu mekan olmasıdır. Bu etki hemen yurttaşlığa da yansımaktadır. Yurttaş en akıllı birey olarak bilinir ki; akıllılık da devlete bağlılık olarak ifadelendirilir.

Eğer kent, bir yönetim biçimine kavuşmuş ilk sınıfsal yapı olmasaydı, yurttaşlık onunla öyle anılmayabilirdi. Şimdi yurttaş deniliyor ama yurttaşlığın gerçekten, yurtla bir alakası yoktur. Devletle, devleti yönetenlerle alakası vardır. Yurt sadece kamufle etmek için kullanılmaktadır. Biliniyor, doğal toplumda insanlar, ya yaşadığı coğrafya ile, ya da ana ismi ile anılırlardı. Kürtler neolitik özelliklerini koruyan bir toplum olduğu için, bu özellik hala onlarda görülmektedir. Yaşadığı yer, soyadı gibi, bir tanım niteliğinde kullanılır. 'İlkel' toplulukların kavramlaşmalarında kültür-dil, toprak daha fazla etkili olur. Yaşadığı coğrafya daha etkili olur. Çeşitli doğa özellikleri diline, kütürüne geçer. Tanımlamalar hakimdir,

Yurttaşlık, sınıfsallık zeminine oturduğu için, sınıfsallığın taşıdığı bütün sorunları da taşıdı. Bu anlamda en başta şu belirtilmelidir ki; hiç bir devlet yurttaşlığı, eşit olmamış, bu ilkeyi doğru işletmemiştir. Sınıf ayırımına dayalı yurttaşlık, temel bazı farklar getirmiştir. Sınıf eşitlik getirmediği için zengin yurttaş-fakir yurttaş ayrımı çıkmıştır. Bilgiye ulaşan yurttaş fakli olacak, ulaşamayan ayrı olacaktır. Bir de sınıfsal yapıdaki bölünmeler en genel bölünmedir; alta ise bölünmeler devam eder. 'Siyah ırk daha kötüdür, beyaz ırk iyi; kadın cinsi daha köle, erkek egmen; bazı diller ve kültürler daha üsün' görülür. Örneğin şimdi dünyada İngilizce konuşmak bir avantaja dönüştü. Yine kuzeyli bir yurttaşın, güneyli bir yurttaşla aynı olduğu kesinlikle söylenemez. Aynı şekilde, doğulu yurttaşın, batılı yurttaşla bir tutulması mümkün değildir.

**Eğer Kent
Bir Yönetim Biçimine
Kavuşmuş
İlk Sınıfsal Yapı Olmasaydı
Yurttaşlık Onunla
Öyle Anılmayabilirdi
Şimdi Yurt-Taş Deniliyor
Ama Yurttaşlığın
Gerçekten
Yurtla Bir Alakası Yoktur.
Devletle,
Devleti Yönetenlerle Alakası
Vardır**

kavramlaştırmalar değil. Yani duygusal dil hakimdir. Diğer diller analitik zekanın hakim olduğu dillerdir ve anlamını yitirmiş kavramların istilası söz konusudur. Tanımlama ve doğadan alınan kalmamıştır. Kavramın ruhu yitip gitmiştir. Kısacası coğrafyanın yaşam üzerinde belirleyici bir etkisi var: O nedenle o coğrafyayla kendilerini anıyorlar, isim takıyorlar. Yoksa bir çıkar ilişkisi mevcut değildir. İşte yurttaşlık başladığında hala eşitlikçi toplumların bu etkisinden dolayı, kentle anılma yapılıır.

---Nerenin üyesisin?

---Ben Atina polisinin üyesiyim.

Hala etkisini sürdürüyor.

---Nerelisiniz?

---Amedliyim, denilir. Aslında söylenmek istenen, Amed’şehirliyim. ‘Hemşerilik’ o dönemin yurttaşına denk gelir. Yani Amed yurttaşiyim. Bu etki, coğrafya ile anılan eşitlikçi toplumların özelliğinden geliyor. Belirttiğimiz gibi yurttaşlık başladığında kentli olmak olarak, coğrafya söylenmiştir.(ekolojik ilke)

Fakat doğal çevre ile bağlar, ekolojik ilişki artık eskisi gibi değildir. Kent artık siyasal bir organizasyonu olan bir mekandır.

---Siz nerelisiniz?

---Ben Uruk şehrinin üyesiyim

---Peki Uruk şehri neresidir.

---Gılgamesh’in yönettiği şehir. Şehir buna dönüyor: Yönetim organizasyonu ile anılmaya başlanma...Ekoloji devreden çıkıyor ve siyasal organizasyonla anılma başlıyor. Yurttaşın coğrafya ile bağının kopartıldığı tehlikeli süreç başlıyor.

Yurttaş kavramı, Türkçe’ye çevirilirken kent kavramı kullanılmamıştır; çünkü Latince’den direk öyle bir çeviri olmaz. Şu anda kent yönetimleri de olmadığına göre, hakim ulus yönetimlerine uygun bir kavramlaştırmaya gidilerek, ulus yönetimlerine (başka bir şekilde ulus-devlet de deniliyor) bağlı olan bireye yurttaş denmiştir. “TC devletine bağlı olana yurttaş denilir.” Anayasada öyle yazar.

Ama dikkat edelim, hala aynı etkinin sürmesi ve hala aynı yanılsatmaya ihtiyaç duyulmasından dolayı, sanki bir anlamı kalmış gibi yurda bağlılık ile tanımlanır. “Vatandaş ya da yurttaş.” Kavram olarak yine yurda bağlı olarak yurttaş; buna bağlı olan kimse, aynı yurdu paylaşanlar ifade edilir. Ama buradaki yurt kavramı, hemen hemen kenttekinden daha da az coğrafyayı ifade eder. Hatta hiç içermeye debilir ki, genelde içermez. Örneğin bir tane yurttaş kalksın desin ki; “madem bu yurt hepimizin, ben kendi payımı istiyorum.” Verilir mi, Türkiye’de bir parça bu bireye? Bunun yanında zengin bir yurttaş istediği kadar Türkiye toprağı alır. Diğer bir gün bile, onun denizine girmeden ölüp gider. Geriye “hani bu ülke hepimizindi” sözü kalır.

Demek ki yurt-taş’taki yurt birşeyleri kamufle etmektedir. Bir yokluğu, çalınmışlığı, eşitsizliği kapatmaktadır. Topraktan ziyade siyasallığa bağlılığı içermektedir. İşin özü bireyi yurt adı altında bir devlete bağlamaktır. Onun için, coğrafyayla buradaki bağ eski, ikibin-üçbin yıl önceki kentle bağlılıktan çok çok daha azalmıştır diyoruz. Hemen hemen coğrafi-kültürel değer kalmamıştır. Bugün, yurttaşlık tartışmalarında, coğrafi-kültürel değerlerin yeniden tartışılıyor olmasını, bu eski yurttaş kavramını yeniden canlandırmak istenmesine bağlamalıyız.

Kent, kent devletleşmesi olgusunu ve yurttaşlıktan götürülerini tartışmaya devam etmeliyiz. Başka önemli bir yansıma üretim ve ilişkilerine olmuştur. Toplumsal üretimin topluca ele geçirilmesi, toplu bir toplum sömürüsü yaratmıştır. Toplum, cinsiyet, renk, ırk, din, sınıf, vb bir çok bölünmeye tabi tutulmuştur. Bu bölünmeler üzerinden iktidarlaşmalar geliştirilmiştir.

Eşitsizliği ortadan kaldırmak ve özgürlüğü sağlamak için ise ezilen tarafı tutan mücadeleler geliştirilmiştir. Fakat bu parçalı ele alış ve ezilen tarafı iktidara taşıma, toplumun ve bireyin, eşitlik ve özgürlük problemini çözmemiştir. Toplumsal sömürüyü ortadan kaldırmamıştır. Çünkü sorunun tespiti yetersiz yapılmıştır. Baştan itibaren, aslında, toplumsal üretim güçleri ile, bu üretim güçlerini yönlendirmek isteyen yönetim organizasyonları arasında bir çelişki vardır. Yani toplum ile devlet arasında bir çelişki vardır. İşte bu

**Demokratik İnanış
Ve Demokratik Kültürel Yaşayış
Ekolojik Bilinç
Doğasal Bakış Açısı
Çerçevesinde
Bir Yurttaş Tanımı
Yapılması Kaygısı Taşınmalıdır
Bu Bilinçle Bakıldığında Yurttaş
Özgür-Eşit-Demokratik Olan
İnsandır Diyebiliyoruz**

sömürü miktarı en yüksek düzeyine kapitalist toplumda ulaştı. O nedenle çok rahatlıkla görülüyor ki toplumsal güçlerin hepsi sömürü altındadır. Toplumsal güçlerin hepsinin sömürü altında olduğu bir olayda özne, toplumun bireyidir. Bugün yurttaşlık tartışmalarının canlanmasını ve yurttaş örgütlülüklerini, bu durumun bir sonucu olarak da ele alabiliriz.

Sömürünün temel öznesi devlet karşısındaki bütün toplum ve özellikle onu oluşturan tek tek bireyler olduğuna göre, özgür yurttaşlığı, bazılarının anlamak istediği gibi, bazı hakların elde edilmesi, bazı iyileştirmelerin yapılması, kapitalizmin sömürsünün hafifletilmesi olarak ele alamayız. Devrimci-demokratik-sosyalist bir proje olarak tartışmalıyız. Sömürü altında olan toplumun ve bireyin, özgür yurttaşlık temelinde yeniden kurulması gerekiyor. Örgütlülük de, bu toplum bireyine dayanmalıdır. Yeni, radikal bir sistem yaratabilmeliyiz.

Bunlarla birlikte, yurttaşlığın gelişiminin olumlu yönleri de mevcuttur. Yurttaşlık bilincinde evrenselleşme, iş organizasyonlarında artma, üretim sistemlerinde gelişme sağlanmıştır. Yurttaşlığın herkesi ifade etmesi bir kazanım olarak görülmüştür. Yurttaşlık evrensel bir hak haline gelmiş, insanlar arası bölünmeyi (kabile, soy, kent, aşiret, vb bölünmeleri) nispeten engellemiştir. İnsanlık kavramının ilk toplumsal ve siyasal bir çehre kazanması yurttaşlık kavramı ile olmuştur. Eskiden şu kabileye aidim, şu kentten gelmişim derken, insanlık kavramı yok olmuştur. Yurttaşlık, bir anda bütün insanları ifade edecek bir evrenselliğe kavuşmuştur. Toplum içindeki bütün bölünmüşlüğe rağmen yurttaşlık, önemli bir eşitleştirmeyi getirmiştir. Bu anlamda yurttaşlığı evrenselleştiren, eşitleştiren değerlerini herkes üstlenmek istiyor. Tabii, başta da, her dönem kurulan devletler, bu durumdan yararlanmak istemişlerdir. Devletler yurttaşlık tanımlamasına sahip çıkmışlar ama hiçbir zaman kavramın altını doldurmamışlardır. Devletli toplum sisteminde yurttaş hiçbir zaman eşitliği yakalayamaz. 'Herkes yurttaş, eşit ve özgür' bile olamaz.

Güncel İçin Birkaç Değınme

Türkiye'de anayasa ve vatandaşlık kavramı tartışılıyor. Bu konulardaki sorunların nasıl çözüleceği tartışılıyor. Çok canlı bir kimlik tartışması yapıldı. Bütün bunların konumuzla çok yakından bağlantısı var. Türkiye'de, gerçekten vatandaşlık, yurttaşlık nasıl işliyor? Kürdistan'da bu bilinç nasıl işliyor?

Türkiye'de çok sakıncalı bir yurttaşlık söz konusudur. Hiçbir yerde devlet ile yurttaş, devlet ile ulus Türkiye'deki kadar iç içe geçmemiştir. Müthiş toplum ve kişilik problemleri çıkarıyor. Türk devletine söylenen her söz, sanki her Türk bireyine söylenmiş gibi algılanıyor ve karşı taraf aniden ötekileştirilip, vatan haini ilan ediliyor. Çok rahatlıkla toplum şovenistleştiriliyor. Türkiye'de öyle bir yurttaşlık anlayışı oturtulmuştur ki, toplum ve birey devletle eşgüdümlü yatıyor ve kalkıyor. Devletle evleniyor, devletle çocuk yapıyor, devlet ile boşanıyor. Türkiye bir bütün, toplum ve bireyi ise onun atıl ama koparılamaz –kendi adına bile- bir parçasıdır.

Bu bakımdan Türkiye'de özgür yurttaş oturturken özgün olarak ne gibi yaklaşımlar geliştirilebilir? Tartışılmalıdır. Bu kadar karmaşıklaştırılmış, sert ve çarpık bir yapıya kavuşturulmuş yurttaş bilincini, edimini çözmek, çok önemli bir yaklaşım olsa gerektir.

Kürdistan'da halen feodalizmin yurttaşlık anlayışı varlığını hissettirerek korumakta bir de buna kapitalist yaklaşımlar eklenmektedir. Toplumsal sorunların çözümünü, devlette gören yaklaşımlar fazlasıyla mevcuttur. Devletçi yaklaşıma; yurttaşlık bilinci ile sorunlara doğru yaklaşım, kendi üretimini yapma yetersizliği çıkmaktadır.

Kürdistan'daki yurttaşlık daha çok feodalizme yakın veya kapitalist toplum karmaşı özellikler gösterirken, Türkiye'de, ulus-devletin en geri biçimi görülmektedir. Özgür yurttaşlık anlamında her ikisi de problemlidir.

Ulus-devlet kendini yeniden tanımlamak zorundadır. Türkiye'nin ne kadar batılı, ne kadar doğru olduğu konusunda bir kimlik tartışması ile bu sorun yeterince çözülemeyecektir. Türkiye'nin AB'ye giriş süreci bu tartışmaların çeşitlenerek artmasını getirecektir.

Nasıl bir birey, nasıl bir topluluk, nasıl bir toplumsallaşma, nasıl bir organizasyon, vb. tartışmaları yapılarak, yurttaşlık kavramı yerli yerine oturtulmalıdır.

Demokratik inanış ve demokratik kültürel yaşayış, ekolojik bilinç, doğasal bakış açısı çerçevesinde bir yurttaş tanımı yapılması kaygısı taşınmalıdır. Bu bilinçle bakıldığında yurttaş; özgür-eşit-demokratik olan insandır diyebiliriz. Ulus-devlet yurttaşlığı, proleter yurttaşlık yerine toplumsal yurttaşlık geliştirilebilir. Sınıfsal yurttaşlık mantığına dayalı, iyi yurttaş, kötü yurttaş ayırma tartışması sorgulanmalıdır. Sınıfın en iyi davranışlarını edinmiş olan yurttaş değil, toplumsal üretim sistemi içerisinde tekrar bireyi bulmak esas alınmalıdır.

Toplumsal üretime geçmiş herkesi tanımlamak istiyoruz. Sınıf yurttaşlığını, ulus yurttaşlığını değil toplumsal yurttaşlığı esas almalıyız. Toplum ve toplum içindeki farklılıkları da kabul eden bir yaklaşımımız olmalıdır. Toplumsal üretime katılımı, devlete karşı üyeliği ve sorumluluğu değil, kendi öz yönetimine dayanmayı temel kıstaslar içinde ele alabiliriz. Ulus-devlet tanımlarıyla yeterli kalırsa, o zaman ulus-devletteki yurttaşlık geliştirilir. Yurttaşların atılması-alınması ona göre tanımlanır. Devlet sınırlarından atarlar veya o devletin sınırlarında yaşamana izin verirler. Diğer kıstaslara bakılmaz. En büyük suçlar, özel mülkiyete yapılan suçlar olur. Çünkü devleti devlet yapan, özel mülkiyeti ve sınıf ilişkilerini korumaktır. En küçük bir müdahalede bulunma, en büyük cezayla sonuçlanır. Yurttaşına buna göre değer verir.

Küresel imparatorluklara gidilirse küresel yurttaşlık çıkabilir. İnsanlığın genel karakteri birbirine çıkar gereği yaklaşır. Fakat gelecekte demokrasinin çok ciddi temsiliyet sorunu devam edecektir. 'Büyüyen dünyada' otuz milyon insanın temsilcisi bir kişi olamaz, Amerika başbakanı da hiçbir zaman dünyanın başkanı olamaz. Günümüzde siyasal egemenlikler gittikçe yayılıyor, siyasal haklar, toplum ve bireyin iradesi gittikçe elinden alınıyor. Bu durum, yurttaşlık kavramının değişiklikler göstereceğini, sorunların büyüyeceğini gösteriyor. Demokrasi sorunu ağırlaşarak büyüyecek, hiyerarşiler derinleşerek yaygınlaşacaktır. Ekolojik bilincin yarattığı arayışlar, bir toplumsal ekoloji dengesi ihtiyacı sürecektir.

Bu nedenlerden dolayı, yurttaşlık kavramını oluşturan öğelerin durumları değişiklik göstermektedir. Üretim, inanç, birey-yönetim ilişkisi, ortaklaşma, ekonomik sistemler, hukuksal sistemler değişirken, yeni bakış açıları oluşurken, birçok sorun taşınarak gelmektedir. Bu bakımdan özgür yurttaş hareketleri, aktiviteleri önemli bir esneklik gösterebilmelidir. Ekonomik sistemi nasıl ele alıyor? Emek sendikacılığı, emek örgütlülüğü nedir? Üretim sistemlerini nasıl oluşturacaksınız? Yönetim organizasyonlarına nasıl bakıyorsunuz? Hukuk sistemini nasıl oturtacaksınız? Etik, toplumsal ahlak sistemini nasıl geliştirmeli? Birey nedir, doğru toplum nedir? Tüm bu kavramlara yönelik özgür yurttaş hareketlerinin söyleyecekleri olmalıdır.

Yurttaşlık kavramı sürekli bir evrim halindedir. Buna ihtiyaç verecek tek örgütlülük, radikal olduğu kadar esnek, toplumsal yurttaş hareketleridir. Partiler bu ihtiyaca cevap olmaz. Aksine, eğer devletçi şekillenmelerini aşamazlarsa engel olma durumları bile olabilir. Partiler, yurttaş hareketlerine duyarlı olma yolu ile toplumsallaşma şansını kaçırmamalıdır.

Yurttaşlık kavramındaki değişimlerle birlikte yurttaşlık hareketleri de içerik kazanarak devam edecektir. Özgür yurttaşlığı, sistem olarak kendilerine yediremeyen, real sosyalizm, liberal kapitalizm başarıya ulaşamadı. Eğer demokrasi, yaşamsal ve yönetsel bir organizasyon ise, varlığını toplumsal bir sistem olarak sürdürecektir ise, özgür yurttaş kendisine yedirmek zorundadır. Sınıfsal, temsili yanlarından kaynaklanan toplumsal olmayan ve demokrasi krizleri dediğimiz halleri de, ortadan kaldıracak olan, özgür yurttaş hareketleridir. Bunun örgütlülükleri, meclisleri, eylemlilikleridir.

Toplumsal kuruluş yapıldığında, demokratik-ekolojik toplum geleneksel toplumun yerine geçecektir. Demokratik-ekolojik toplumsallaşarak, onun alanını genişleterek, devleti önce sınırlandırabilir sonra da ortadan kaldırmamız. Beğenmediğimiz toplumsal biçimleri, onların haklarını, etik'lerini değiştirebiliriz. Devletten hiç bir şey beklemeden, onun tüm faaliyetlerini üstlenmiş ve yapan bir toplumdaki canlılık ve hareketliliği bir düşünün; nelere kadar olmaz ki!...

BİREYSELLİK GERÇEĞİ-1

"Bireysellik Son Derece Çelişkili Bir Kavramdır."

**Birey Olmak İçin Ölüm
Göze Alınabilir
Fakat İradesizlik
Asla Kabul Edilemez**

En dar anlamda toplum çoğunluğun bir aradığı ile birey ise bu çoğunluğu oluşturan fertlerinden herhangi birinin toplum içerisindeki durumuyla izah edilebilir. Fakat tüm boyutlarıyla toplum ve birey kavramlarının tanımlanmasına kalkışmak sanıldığından da zordur. Özellikle toplum-birey ilişkileri kapsamında bireyi tanımlamak çok daha güçtür. Bireyin içinde doğup şekillendiği, büyüdüğü ortam toplumdur. Bireyin

içinde yaşadığı halde varlığını sınırlandırarak kendini var etmek istemesi, toplum-birey ilişkisi ve çelişkisinin temel çıkmazlarından biridir. Teorik tanımlaması bile zor görünen bu konunun pratik boyuta varmasıyla işler daha bir karmaşıklaşır. Toplum bireylerden oluşur tanımlaması çokça yapılır. Buradan hareketle bazı görüşler, bireyselliği güçlendirme üzerinden toplumu güçlendirmenin mümkün olacağını söylemektedir. Hatta bazı değerlendirmelere göre, özgür toplum, birey özgürlüğünü geliştiren toplumdur biçimindedir. Bu görüşler doğru yanları olan görüşler olmakla birlikte, toplum-birey ilişkisi ve çelişkisini izah etmede yüzeyseldir.

Toplum-birey ilişkisinde karşılaşılan zorlukların anlaşılması için temel bazı sorularla işe başlamak daha yararlı olabilir. Toplumsal yaşama mahkûm insanın bir tekinin tek başına ya da toplum içinde oluşmuş kural, töre ve ahlakın dışında yaşama imkanı var mıdır? Toplumsallık içinde şekillenen, orada kimlik ve kişilik kaza

İnsan fert, toplum içinde topluma rağmen yaşayabilir mi? Her şeyi ile topluma ait olmak, ona hizmet etmek ne demektir? Toplum içindeki tek tek insanların kendi özgünlükleri ile geliştirebilecekleri yaşamın sınırları nereye kadar olabilir? Tümüyle kendisi olmak, istediği gibi düşünmek, karar almak, yaşamda bir duruş sergilemek mümkün müdür? Bu çerçevedeki soruları daha da arttırmak mümkündür. Ancak soruların azlığı ya da çokluğu toplum-birey ilişkisinde tam net sonuçlara ulaşmamızı sağlayamaz. Çünkü insan yaşamının kesin ölçüler ve tanımlamalar temelinde en zor ifade edilecek hususlarından biri de, birey olgusunu tanımlamaktır. Çünkü birey olma gerçeğinde bir olgunun içinde doğmak, oluşmak, o olguyu kimi noktalarda yaşamamak ya da aşmak gibi bir durum söz konusudur. "Kabul etme, şunu aş" dedirten şeyin kendisi de bireyin içerisinde yer aldığı olgu olarak toplumsallığın herhangi bir özelliği olmaktadır.

Bireyin tümüyle toplumu reddetmesi ölüm getirir. Bireyin toplumu sorgusuz sualsiz tümüyle kabul etmesi ise iradesizliktir. Birey olmak ne ölmektir, ne de iradesizliktir. Birey olmak için ölüm göze alınabilir, fakat iradesizlik asla kabul edilemez. Birey gerçeği için, bu iki durumun ortasında bir yerde durduğu da söylenemez. Bireysellikte bazı durumlarda toplumsallık ağır basan duruş olacağı gibi, seyrek olsa bile bireyin duruş olarak ağırlığını koyacağı durumlar da yaşanabilir. Bireyselleşmek için tümüyle netleşme sağlayabilmenin en zor yanı da bu iki duruşun kabul edilebilir sınırlarını belirleyerek yaşama güç ve iradesini

göstermektedir. Konumuzun giriş cümlesini "Bireysellik son derece çelişkili bir kavramdır" cümlesiyle açmamız, onun bu karmaşıklığından dolayısıdır.

Bu konuya ilişkin diğer önemli nokta da tek tek bireylerin duruşundan hareketle mi, yoksa toplumsallığın temel düzeyiyle mi bireyselliği açıklamak gerektiğidir. Çokça bahsedilen birey ve toplum arasındaki optimal denge ne anlama gelmektedir? Birey ve toplum arasında kurulan ilişkilerde optimal nokta neresidir? Toplum-birey ilişkilerinde yüzde elli toplum, yüzde elli birey çıkarı gözetilerek optimal denge sağlanabilir mi? Toplumda, toplumun baskısına karşı bireyi kollamak nedir ve bu nasıl yapılır? Daha somut ve can alıcı soru, birey nedir sorusudur. Yine her insan bir birey midir, yoksa bireysellik daha başka bir varolma tarzı mıdır sorusu da can alıcı sorulardandır.

Bireysellik olgusu böylesine karmaşık bir durum olduğu için gerçekleşmemesi gereken bir durum mu olmaktadır? Tabii ki hayır. Bireyselliğin insanlık tarihi içinde toplumsallıkla beraber geliştirici ve zenginleştirici bir duruş olarak netleşmemiş olması konuyu daha da karmaşıklarlaştırmaktadır. Kuşkusuz insanlık tarihinde toplum değiştiren kişilikler çıkmıştır. Hem toplum hem de toplumun tek tek bireyleri, bu kişiliklerden önemli kazanımlar elde etmişlerdir. Ancak bu kazanımların bir noktada çakılı kalması, hatta tümüyle genelleşmemesi yeni sorunlar yaratmıştır. Toplum yaşamının olumlu veya olumsuz sonuçlarının toplumun tüm fertlerine aynı derecede yansımaları (mutlak eşitlik) zordur. Dolayısıyla her zaman toplum fertleri arasında bir farkın olabileceğini kabul etmek gerekir. Bunun gibi toplumun temel belirleyenlerinde birbirine çok yakın düzeyde olma zorunluluğu da vardır. Gelişkin, hatta özgür toplum kendi maddi ve manevi zenginliklerini adaletli dağıtan ya da adaletli bölüşüme imkan tanıyan toplum olurken, bunu sağlayan ve geliştiren kişi o toplumun bireyselliğe en yakın üyesi olur. Bu yaklaşım bir dönem için bir şeyler ifade edebilir. Fakat sürekli değişim halinde olan yaşam bir dönem sonra yeni görev ve sorumluluklar ortaya çıkarır. Birey olabilme önemli oranda bu yeni görev ve sorumluluklara cevap olmaktan geçer.

Birey olmak, henüz tam başarılmamış bir duruştur. Teorik olarak da yeterince izah edilememiştir. Hem pratik hem teorik olarak yabancı bir olgu olması, birey tanımlamasını daha da güçleştirmektedir. Her ne kadar bireysellik toplum gerçekliği ile çelişen bir kişilik duruşu olsa da, yine de onu toplumsal gelişme içinde aramak ve toplumsal gerçekliğin kendi iç çelişkileri ile tanımlamak kaçınılmaz olmaktadır. Toplum bireylerin niceliksel toplamından daha farklı bir olgu olsa da, toplumsal düzey ile tek tek insanları arasındaki çelişkilerin düzeyi ve bunun karşısındaki duruş, ne kadar birey olunduğunu ya da birey olamadığını izah etmemizi sağlayabilir. Birey olgusunu tanımlamada zorluklar olsa da, hem tarihsel gelişme boyutuyla, hem de güncel duruşlara dayanarak, özellikle kişilik boyutunda somut belirlemeler yapmak mümkündür.

**Birey Olmanın
Öncelikli Koşulu
Toplumsallığı Bilmesi
Ona Saygılı Olması
Ve Onun İçinde
Var Olma Mücadelesi
Vermesiyle
Çok Yakından
Bağlantılı Olmaktadır
Toplumsallık İnkâr Edilerek
Birey Olunmaz.**

Her insan tek başına somut bir varlıktır. Sonuçta herkes bir kişidir. Kişi olarak her insanın sahip olduğu bir kişiliği vardır. Kişilik toplumsal ilişkiler içinde oluşur. Her toplumun kültürel değerleri, kendi içinde yaşayan tek tek insanların kişilik yapılanmasını olumlu ya da olumsuz etkiler. Bir toplum ne kadar geri olsa da, yine de tek tek insanların belli bir biçim almasına yol açar. Böyle bir toplumda istisnalar olsa da, toplumun genel fertleri güçsüz kişilikler olurlar. Böyle toplumun bireyleri yaratıcı ve geliştirici olmada zorlanırlar. Bu düzeydeki bir toplumun bireylerinde yaratıcılık, daha baskın olan toplum ve bireylere uyma istemi biçiminde gelişir. Birey olma bir bilinç ve irade işi olduğu için, bu tip

kişilerde gelişen düzey, sadece birey olma gerçeğinden değil, normal fert olmaktan da uzak olma anlamına gelir. Bu noktalardan hareketle belirtilebilecek husus, kişilik oluşturan öğelerin tümünün toplamının birey olmaya yetmeyebileceğidir. Birey derken, bir insanın kendi kişiliği ile var olma halini anlamamak gerekir. O zaman birey derken, hangi kişilik düzeyinden bahsetmemiz gerekir sorusu ortaya çıkmaktadır. Her kişilik düzeyi birey olmaya karşılık gelmiyorsa, birey olmaya yetecek bilinç düzeyi nerede başlar? Birey olmanın alt ve üst sınırları olur mu? Birey tanımlaması için bunlar da önemli sorular olmaktadır.

Daha önceki toplum tanımlamamızda, toplumsallığı insanlığın varlık koşulu olarak belirtmiştik. Demek ki, birey olmanın öncelikli koşulu toplumsallığı bilmesi, ona saygılı olması ve onun içinde var olma mücadelesi vermesiyle çok yakından bağlantılı olmaktadır. Toplumsallık inkar edilerek birey olunmaz. Çünkü toplumsallığı reddeden birey, insan olmanın tarzını reddetmiş olur. Ancak toplumun gücü de bir insanı rahatlıkla yok edebilir. Bireyden topluma saygılı olmasını istemek kadar, toplumun kendi bireylerine merhametli davranmasını istemek de gereklidir. Rasgele toplumun herhangi bir kuralını reddetmek de, bir toplumun bireyi özgürleştiriyorum adı altında onu serbest bırakması da doğru bir toplum-birey ilişkisi olmamaktadır. Bireysel duruşlara izin verecek doğru bir toplumsallığa, toplumu güçlendirecek gerçek bir bireysellik içinde özgür birey olmaya ihtiyaç vardır. Eğer bir toplumsal biçimleniş kendi fertlerinin asgari insani ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyorsa, o toplumsal biçim birey olmaya imkan sunacak özellikleri kendi içinde taşıyor demektir. Beslenme, barınma, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi zorunlu ihtiyaçların giderilmesi için, toplum ya da topluluk gerekli giderici mekânizmalara sahip değilse, orada birey olmanın değil, basit insan olarak yaşamanın imkanları da olmaz. İşte toplum bireye karşı bu biçimde olumsuzluğu farz kılan bir yöntemi de geliştirebilir. Bu durum ya tamamıyla bireyin teslimiyetine yol açar, ya da bireyin başkaldırısına neden olur. Diğer yandan fertler birey olma adına, toplumsallığın en temel taşlarını, yani toplumun temel ahlaki örgüsünü sarsacak anlayışlarıyla kendilerini özgür kıldıkları sanısına kapılırlarsa, bu da bireysellik değil bireycilik olur.

Özel mülkiyetçi ve bireycileştiren duygu ve düşüncelerle sistemin iktidarcı olan yapılanışı dışında kalmayı başararak gelişmiş toplumsal değer yargıları, bir insanı ne kadar çok yapılandırmış ise, o kişi birey olma yolunda o kadar avantaj sahibi olmuştur. Bu ilke üzerinden bireyin hangi aşamalardan geçtiğini az çok çözümlenmeye tabi tutmak imkanlar dahilindedir. Dolayısıyla hem doğru bir toplum hem de birey tanımlaması için geçmiş tecrübe ve deneyimlere bakmak gerekmektedir. Bugün var olan realite geçmiş yaratımların sonucudur. Bu geçmiş deneyimler değerlendirilmeden, bugün ve yarın için olması gerekenler tanımlanamaz. Binlerce yıllık insanlık tarihine ışık tutacak somut verilerden hareketle, bugünkü toplum ve birey tanımlamamızın gerçekçi olması geçmişi ele alış tarzımızla yakından bağlantılı olacağı için, önemli olan birey derken neyin kast edildiğidir.

Toplumsallık tanımlamamızı doğal toplum biçimi ve onun komünal toplum aşamasının temel özellikleriyle yapmaya çalışmıştık. Bu temel yöntemle bireyi tarihsel serüveni içinde nerede, ne zaman, hangi özelliklerle ele alıp tanımlamak gerektiği sorusuna cevaben geliştireceğimiz değerlendirme birey kavramını belli oranda aydınlatacaktır. Çünkü ancak doğru bir toplum tanım-laması ile doğru birey tanımlamasına gidi-lebilir. Birey derken, tek bir insanın ken-dini ifade ediş tar-zından bahsetsek de, herkes bir topluluk içinde şekillenmiştir. Bireyi toplumdaki kopuk ele almak, hele hele toplumun yaşa-dığı evrelerin dışında değerlendirmek teorik olarak bile mümkün değildir. Bir insanın düşünceleri, duyguları, vicdanı, kısaca onun maddi ve manevi tüm değerleri ancak bir topluluk içinde anlam bulabilir. Teorik olarak dahi bir ötekisi olmadan birey değerlendirmesi yapmak mümkün olmaz. Zaten birey derken, özgür toplumun genel ahlak kuralları ve duruşuna göre bir insanı tanımlayacağımız için bu bir zorunluluk olmaktadır.

Toplumun birey üzerindeki her dayatması binlerce yıllık güçlü bir arka plana sahiptir. Toplum kişiyi terbiye etme mekânıdır. Ancak bu terbiye etme işinin her koşul altında doğru yapılacağı anlamına gelmez. Toplumun insanını yapması doğal bir durum olsa da, bu kişinin toplum adına gelen her şeyi kabul etmesi gerektiği sonucunu doğurmaz. Her insanda az ya da çok bu temelde bir kabullenmeme yaşanır. Toplum ile birey arasındaki mücadele bu noktada devreye girer. Toplumun baskısını hissettirdiği dönem bu aşamada başlar. Birey, toplum yasalarını zorlar bir duruş sergileyerek ayrıksılığa düşse de, bu durum toplum baskısının her zaman doğru ve haklı olduğu anlamına gelmez. Aynı şey bireyin çıkışı için de geçerlidir. Toplum-birey çelişkisi, hatta çatışmasında haklılığı ve doğruluğu tespit etmek oldukça izafi görünmektedir. Ancak toplumun siyasal sistemi, üretim tarzı ve üretimin paylaşımı üzerinden

**Birey Olmak İçin En Başta
En İlkel Haliyle Bile Olsa,
İnsanda Bir Aidiyet Bilinci
Olmak Durumundadır
Aidiyet Bilinci Olmadan
Birey Olarak
Bir Şeyin Neden, Nasıl, Kimin
İçin
Yapılacağı Soruları Anlamsızlaşır**

şekillenmiş alt ve üstyapı kurumlarıyla değerlendirilirse, bu izafilik en asgari noktaya indirgenebilir. Eğer topluluk ya da genel toplum insanları mutlu etme amacıyla oluşmuş denilecekse, genel mutluluğu bo-zan ya da azın-lığa mutluluk, çoğunluğa mu-tsuzluk reva gören durumlar bireyin haklı o-lacak yanlarını arttırır.

Bireysellik toplumun da-yandığı ahlakı zorlayan özel-liklere sahiptir. Bir aile orta-mında ailenin dayandığı aile içi kurallara karşıtlıkla başlayan bu zorlama, bireyin ait olduğu en geniş topluluk aşamasına kadar devam edebilir. Bu yaklaşım en basit bir şeyi kabul etmemeden topluluğun tümüne karşı isyana kadar gidebilir. Bu çıkış çok büyük bireysel duruşla çevresine ve topluma yeni yasalar ve ahlak dayatmakla sonuçlanacağı gibi, tecrit, mahkûmiyet ve ölüm de gelişebilir.

Birey tek olmaya dayalı duruş veya duruşları esas aldığı için, ne yapması gerektiği konusunda toplum karşısında daha avantajlı bir konumda olur. Birey karşısında toplum daha ağır ve yavaş ilerleyen bir olgudur. Birey daha hızlı anlar ve yapar. Ama ne yapması gerektiğini bilince çıkarırken toplumdan öğreneceği için, seçicilikte duyarlı olması ve bu noktada imkanlarını doğru kullanması gerekir. Çünkü kişinin birey olma yolunda kullanacağı malzeme, kendi toplumsal gerçeği ve geçmişi olmaktadır. Bir anlamda malzemesi tarihidir. Geçmişin gücü yanında bugünün ağırlığı toplumun elinde olurken, yarına daha hızlı ulaşmanın imkanı bireyde daha fazladır. Bireyin hedef olarak yöneldiği geleceği kurma yolu ile varacağı yerde toplumla buluşup buluşmaması mücadele gücüyle ilişkili gibi görünse de, asıl önemli olanın bireyin toplumunu gerçekçi tarzda karşısına alıp almadığıdır. Başarı ve başarısızlığı belirleyen bu durum, aynı zamanda bireyin gerçekleşme düzeyini de gösterir. Bireyin başarısı topluma yeni ilişkiler biçiminde geri dönerken, başarısızlığı teklesmesine ve yalnız kalmasına neden olur. Mücadelelerdeki başarı oranının birey lehinde olması için, bireyin çok haklı nedenlerinin olması gerekir. Toplum-birey çelişkisi ve çatışmasında sadece basit haklı olma nedenleri değil, bazen çok büyük haklı nedenlerin bile birey aleyhinde sonuçlara yol açabildiği tarihte çokça görülmüştür.

Yaşanmış insanlık deneyimleriyle tek tek bireyler ve genel topluma bakıldığında, yaşanan pratiklerden edinilmiş tecrübelerin insan tanımlamamızı güçlendirecek ve aynı zamanda örnek birey ve toplumu geliştirecek değerler birikimine sahip olduğu rahatlıkla görülebilir. Tarihte bireysel duruşlara yakın insanlar çıkmıştır. Toplum karşısında kazananlar olduğu gibi ezilenler de olmuştur. Topluma nefes aldırtacak kadar yeni bir toplum formunu yaratanların yanında, daha kötüsünden topluma dayatmada bulunanlar da çıkmıştır.

Birey olmak için, en başta en ilkel haliyle bile olsa, insanda bir aidiyet bilinci olmak durumundadır. Aidiyet bilinci olmadan birey olarak bir şeyin neden, nasıl, kimin için yapılacağı soruları anlamsızlaşır. Bu, insan için ucubelik, yani bireyciliktir. Aidiyetsiz olmak gerçekleşmesi en zor bir insani özellik olsa da, aidiyeti bireyin tarihsel arka planı ile ele aldığımız zaman, gerçekleşmeyecek bir durum da değildir. Birey başta şekillendiği toplumu genel özellikleriyle bilmek zorundadır. Her insanda başta gelişen, onun toplumsal kişiliğidir. Aidiyet, hangi topluluğa veya gruba ait olduğunu, yine hangi düşünsel şekillenme ile bu kimliklere anlam verdiğini bilmeyi gerektirir.

Bir insanda birey olma bilinci gelişmeden toplum bilinci şekillenir. Bu, insan olgusunda doğal bir durum olarak, insanın kendisine rağmen gelişir. İnsan toplumun geri ve bireyselliğın ortaya çıkışını zorlayacak özelliklerini bu biçimde alır. Dolayısıyla bu şekillenme dönemi tanınıp eleştirisi üzerinden gelişme sağlanmazsa birey olunmaz. Birey olma, tarihsel akış içerisinde kazanılmış şekillenmeyi tanımayı gerektirir. Tarihsel şekillenmenin eleştirisi birey olmada neyi değiştirip neyi geliştirmesi gerektiğinin gücünü ortaya çıkarır. Kişinin bilinci, tarihini algıladığı noktaya gidebildiği kadardır. Kişi kendisini var eden, ona kimlik ve kişilik kazandıran özelliklerin olduğu dönemleri bildiği oranda güncelliği gerçekçi yaşar. Geçmiş ve içinde yaşadığı güncellik gelecek için neyi ifade eder sorusu, bireyde cevaplanması gereken sorudur. Dolayısıyla sadece bilince çıkarmak değil, bugünü bilinçle yaşamak gerekmektedir. Bireyin bugünü yaşaması, 'bugünü yaşaması değil', yarına hazırlanma temelinde olmak durumundadır. Toplumda bugün, bugün yaşanabilir. Ama birey toplumla aynılığı ifade etmiyorsa, yarını bugünde yaşamak en önemli birey özelliği olmaktadır. Birey için yarın yeni bir şeydir. Kendisinin yaşayamadığı, ama başkalarının yaşadığı, belki de geçtiği bir yaşanmışlık düzeyi bireysellik açısından yarını ifade etmez. Birey olmak, sürekli bir yarışta olmak gibidir. Bu yarışta kazanmak yalnızlaşmayı değil, etrafına adeta ödül dağıtarak herkesi yarışa teşvik etmeyi gerektirir. Bu anlamda birey olmak hep çoğalmak demektir, yaratmak demektir. Topluma saygı ilkesini göz ardı etmeden, sürekli değişmek, etrafını değiştirmek demektir.

Bireyin kendini yaratma yarışında toplumla arasında yaşanan çelişki, bireyin toplum ahlakı ve töresine karşı çıkışı ile başlar. Toplum özünde ahlaki bir bütünlüktür. Bu, toplumsallığın ilk kuruluşundan beri varolan bir gerçekliktir. Toplum yaşamında somut

yaptırımlara neden olacak töreler zamanla bireyleri sınırlandırır ve bu giderek bireyi baskı altına alır. Toplumsal ahlak da bireye karşı önemli bir baskı unsurudur. Toplum töresi ve ahlakı kadar olmasa da, toplumun geneline hakim düşünceler de bireyin aşmakla yüz yüze kalacağı diğer bir olgu olmaktadır. Özellikle dogmatik ve tabu yaratan düşünce sistemleri birey kendisini yaratırken büyük zorluklar yaratır. Bu konuda inanca dayalı düşünüş ayrı bir özgünlüğe sahiptir demek gerekir. Dolayısıyla inanarak düşünmek değil, bilimsel düşünerek bir değer olgusuna inanç beslemek, bireyselleşmede önemli bir kendini yaratma durumu olmaktadır.

Toplum insanların birbirine inanması, karşılıklı güven duyması ve sadakat gibi erdemler üzerinden kurulmuştur. Bir insan için en büyük erdem, 'öteki'lerin insana inanması ve güven duymasını sağlayacak gücü göstermesidir. Çünkü toplumun kök düşüncesi inanç temellidir. Toplumsallığın komünal aşamasında inanç herkesin inandığı ve karşısında eşit sayıldığı aynı statü içinde yaşadığı tarzda gelişmiştir. Bu toplum şeklinde **kolektif bireysellik** biçiminde herkesin komünallik içinde bir anlamı vardır. Toplum tüm bireylerin toplamıdır, birey de toplumun genel özellikleriyle bir anlama sahip olabilmektedir.

Devletçi toplum sınıflaşma yaratarak sistem kazandığından, bu toplumda ayrışma yaratma esas eylem olarak gelişmiştir. Bu anlamda sınıflı toplum bölücü ve ayrımcıdır. İnsanlığı alt ve üst toplum şeklinde ikiye ayırmasıyla bölücü, üst toplum insanı ile alt toplum insanı arasında yarattığı yaşam farklılıklarıyla da ayrımcıdır. En güçlü sınıflı toplum, kendi içinde bölücülük ve ayrımcılığı en iyi yaşatan toplumdur. Sınıflı toplumun bu karakterine rağmen binlerce yıldır kendini devam ettirmesi, bu toplumun devletçiliği, iktidarcılığı bir toplumsal form gibi insan hafızasına yerleştirip meşru göstermesinden ve toplumu ona inandırmasından ileri gelmektedir. Toplumsallığın bu aşamasında toplumun temel kuruluş ilkesi olarak inanç ve ahlakın bir kesimin ele geçmesiyle toplumun gücü birilerinin istediği biçimde topluma karşı kullanılmaya başlanmıştır.

Devletçi toplumun en önemli özelliklerinden biri de, onun içine yerleşmiş sınıfın çok güçlü örgütlenmesidir. Bir kere insanın var olma biçimi ele geçirilerek insanlığın beyni olma gibi bir role soyunmuştur. Hem bu toplumun hem de bu toplum bireyinin kendini var etmesi, temelde toplumsallığa aykırı nitelikler göstermesiyle güçlenmiştir. Dolayısıyla bu, toplum için olduğu kadar, bireyin ya da birey olma çabasının da temel sorunudur.

Toplumsallıkta köleci ve feodal formların çok güçlü sistemler olmasının ve halen yaşamda etkilerinin görülmesinin nedeni, inanç ilkesi üzerinden kurulmuş olmalarıdır. Bu toplum formlarının bireysel duruşa kapalı olmaları, bu toplumların temelinde yatan inanç merkezli düşüncenin toplumsal karakterinin sapıtılmasıdır. Bu toplumlarda bireysellik ayıp ve günah sayılmıştır. Özellikle günümüz Ortadoğu insanında görülen bireysellikten uzak duruşun ana nedeni budur.

Toplum devletçi karakterde gelişmeseydi nasıl bir gelişme yolunda ilerlerdi sorusuna verilecek cevaplar, teorik ve zamanı geçmiş belirlemeler olmaktan öteye geçmez. Kuşkusuz bu yönlü bir gelişme olmasaydı da, toplum komünal niteliğini farklı bir tarzda ortaya koyarak gelişimini devam ettirecekti. Ancak zihinlerde ve vicdanlarda yer edinmiş bir olguya dönüşmüş devletçi toplum gerçeği ve yaratımları ortadayken, soyut teorik belirlemelere gitmek kuru hayalcilik olur. Bu ilkedен hareketle belirtilmesi gereken, tartışmanın somut durum tahlilleri üzerinden yapılmasının doğru olacağıdır. Sonuç ancak bu yöntemle elde edilebilir. Hiç tartışmasız toplum devletçi biçimde gelişmeseydi, bugün toplum da birey de farklı noktalarda daha değişik bir zihniyetle tartışılır bir durumda olurdu.

İnsan ilişkilerinin doğası gereği etki ile tepki başlangıçta birebir biçimde kurulur. Toplumsal gruplar, örgütlemeler halinde bile olursa, sonuçta toplumsal gücün temsil edildiği kurum veya kişiden etkilenme bireysel olur. Etkilenen insanın içinde bulunduğu grup, örgüt veya topluluğun kişiye cevap vermesi, herhangi bir durumda bireyin sığınacağı ya da ürününe paylaşacağı insanların olması kişiyi rahatlatır. Kişi dışarıdan gelen etkinin şiddetini içinde bulunduğu topluluğun karşı koyuş gücü ile azaltır. Bir insanın bunu hissetmesi, bundan güç alması, diğer insanlarla kurduğu ilişkilerdeki inanç, güven ve sadakatin düzeyine bağlıdır.

Birey olgusunu tanımlamaya çalışırken, toplumun komünal özüne ve ana kuruluş ilkesine bağlı kalarak tanımlanıp geliştirilmesi gereken birey, bireysellik için temel ölçü olarak ele alınabilir. Bireysel duruş noktasında diğer bir tip, toplumun temel kuruluş ilkesi karşısında insan olarak görevlerini yerine getirirken, toplumun tanrısal gücünün devletçi karakterine yenilmekten kurtulamayan kişi duruşunu temsil eder. Tek bir kişi duruşu olarak varolan diğer tip de, tamamıyla devletçi toplum kişiliği tarzında gerçekleşmiş kişilik düzeyinin temsilcisidir.

Toplumun komünal tarzına göre olması gereken birey, henüz olmayan bir durumdur. Sadece olmayan da değil, doğru tanımlaması bile yapılmamıştır. Tüm dünyayı yaşadığı yer gibi kabul eden, tüm insanlığa karşı kendisini sorumlu görüp öyle yaklaşan, akli ve duygusu ile duyarlı, bilimsel düşünen, ayrı bir kişi olan ancak aynı zamanda toplumun bir üyesi

olduğunun bilinciyle yaşayan, dil, din, ırk ayrımı gözetmeyen, kadın ya da erkek değil önce insan olduğunun bilinciyle yaşayan bir özgür birey gerçeği henüz ufukta görünmemektedir. Bu niteliklere sahip ve benzer birçok özelliğe insan henüz gerçekleşmediği için, ulaşılması gereken amaçtır. Bu özelliklerde birey tam anlamıyla gerçekleşir mi, gerçekleşirse bunun zaman ve mekân açısından gerekli özellikleri nelerdir gibi sorular gündemde daha yeni bir tartışma konusudur. Bu da herhangi bir sosyal ve siyasal program ve projeye kavuşturulmamış olup, söylemde temenni mahiyetinde dile gelmektedir. Bu tanımlamanın temennimiz olmaktan çıkması için insanın kendini tanımlamasının sosyolojik boyutunda köklü yeniliklere ihtiyaç vardır. Bu yeni tanımlamaya göre, insanı hem pozitif bilim alanında hem de sosyal bilim alanında tekrar ele almak gerekir.

Doğru bir bireysellik, başta bencillik üzere, özel mülkiyetçi düşüncenin insan olmanın neresinde yer aldığını ve toplumsal yaşamda bunların neyi ifade ettiğini bilmeyi gerektirir. Hiyerarşik ve iktidarcı sistem ile tanımlanmış kişinin kendinden çıkıp insanlaşması gerekli olan diğer önemli hususlar olmaktadır. İnsan tarihsel süreç içinde oluşan bir varlık olduğu için, birey olması özünde tarihin özellikle uygarlık döneminden kalma ciddi engelleriyle karşı karşıyadır. Bütün tarih bir yana, sadece kapitalizm döneminde yaşanan tahribatlar bile değerlendirmeye tabi tutulursa, birey olmanın ne kadar güç bir iş olduğu görülür. Her dönem kendi içinde değerlendirilip güncelleştirildiğinde, bugün birey olmanın yaşadığı düzey ve kat etmesi gereken mesafe daha somut ortaya çıkar.

Toplum ilk defa analık olgusu etrafında kendini tanımlamayla sisteme kavuşmuştur. Analık olgusu tekleştirilirse, bir tek kadının somut gösterebileceği bir duruştur. Bu şöyle de yorumlanabilir: Toplum kuran ilk tek kişilik duruş, bir insanın analık olgusu ile aktifleşen gücü ve iradesi olmuştur. Ancak bu özellik tek tek kadınlarda gelişerek insan geliştiren tarzdan ziyade, toplum içindeki birlikteliğin zorunlu sonuçlarından doğmuştur. Bu temeldeki özellik ana ya da kadının toplumla olan doğrudan bağlarının gücünü gösterir. Dolayısıyla ankadın özellikli bireysel gerçekleşmenin toplumsallığa en yakın, ondan alıp ona veren ve bu şekilde güçlenen bireysel duruş olduğunu ortaya çıkmaktadır. Özellikle erkek egemenlikli toplumda tüm toplumu yok edecek kadar bireycileşen erkeklerin ortaya çıkması oldukça düşündürücüdür. Komünal toplumdaki kolektif bireysellik ile devletçi toplumun hem biçim değişikliğine uğradığı süreçteki birey çıkışlarına, hem sistem oturmaya başladığında öncülüğü ele geçiren erkeklerin toplum kuran özelliklerine bakıldığında, bunların toplumsallık yanı ile kendilerini toplum realitesinin dışında ele alış tarzları değerlendirmeye değer hususlar olmaktadır.

Bu noktalar değerlendirmeye tabi tutulduğunda, kolektifliğin ve toplumsallığın kadında daha etkin özellikler olduğu, toplumu zorlayan özelliklerin de ağırlıkta erkekte hakim yanlar olduğu belirtilebilir. Kadının devletçi toplum aşamalarında yaşandığı şekilde bireysel bir duruş gösterememesi, fakat erkeğin de fırsat bulduğunda imparator, diktatör, sermayedar olması, insan olgusunun toplumsal gerçekliği ile bağlantılıdır. Toplumda analık duruşu için belirtilecek diğer bir nokta, başlangıçta bu olgunun bilinçli, planlı ve örgütleyen olarak değil, toplumsallığın özüne uyan doğal bir özelliğin ve gücün yaşamda ifade bulması olduğudur. Bu özellikten dolayı bu duruşu birey duruşu olarak ele almak zorlama bir yaklaşım olur. Ancak insanın toplumsallık yanının temel özelliklerinin nerede gizli olduğunu bilmek açısından, ANA kendi başına ele alınması gereken bir duruştur.

Birey olarak kendini ortaya koyamamış diye, o dönem insanında birey olmak için hiçbir şeyin öğrenilemeyeceği anlamı çıkmamalıdır. Birey toplumsal gelişmenin değer birikimlerinin insanda yarattığı bilinç, irade ve kendi farkına varmak olarak ele alınacaksa, komünal toplum ve kuruluş simgelerinden öğreneceğimiz çok şey vardır.

Bireyin kendi farkına varmasında en önemli aşama, mitolojik düşünce biçimi tanımlamalarının dışında, insanın akıl yürütmeye başladığı dönemdir. İnsan aklının felsefi temelde düşünce üretmeye başlaması dönemi olarak bilinen bu dönemde, insan ve doğa yaratılışının izahı yapılırken, geliştirilen düşünce metodunun kendinden önceki zihniyeti ve simgeleri sorgulamaya başlaması, akıl yürütmede çok önemli gelişmelere yol açar. Bu, insanın bilinç ve irade kazanmasında zafere doğru yürüdüğü aşamayı da ifade etmektedir. İnsan ilk defa kendi varlığının oluşumu söylencesini bu aşamayla sorgulamaya başlamıştır. Böylelikle insan zihniyetinde toplum kuruluşunu tanımlayıp anlamlandıran hakim düşünceye karşı kuşku da başlamış olmaktadır. Birey ve toplum ilişkisinde çelişkiye, giderek tehlikeli sonuçlara da götürebilecek gidişatın yolu böylelikle açılmış olacaktır.

Bir insanın kendisini ve içinde yaşadığı topluluğu tanımlaması, genel toplum tanımlamasını aşamaz, yani bir insanın toplumun ana ilkesine yeni bir tanımlama getirmesi mümkün değildir. Toplumun ilk özü üzerinden aldığı biçiminin dışında, toplumu başkalaşıma uğratmak insan olmaktan çıkmak anlamına geleceğinden, bu mümkün değildir. Birey olarak kendini ortaya koyacak olanların yapabileceği şey, toplumsal varlığı etkilemektir. Bu

etkilemede bulunan birey gücü oranında içinde üyesi olarak yer aldığı topluluğu ileri veya geri değişikliğe uğratabilir. Topluluğunu güçlendirmeyi esas alan bireylerin, zorluklarla karşılaşmalarına rağmen, toplumun özü olan ilkesi ile uyumlu oldukları için, topluluğu içinde kabullenilmeleri gelişirken, topluluğunun öz ilkesine ters yaklaşan kişinin topluluğunu geriye çeken ve zorlayan duruşu, bu kişinin giderek toplumsal ilkedan uzaklaşmasına, yalnız kalmasına ve artan toplumsal baskıya uğramasına yol açar.

Tarihe damgasını vuran bütün şahsiyetlerin, özellikle bozulan toplumsal ilişkilerin yeniden düzenlenmesine katılanların toplumun kuruluş ilkeleri ile hareket ettikleri ispatlıdır. Toplumda topluma rağmen hiçbir şeyin gelişmeyeceğinin ispatı, tarihsel kişiliklerin duruşudur. Sümer rahipleri ve tek tanrılı dinlerdeki peygamberlerin büyüklüğü ve zihniyet

yaratmalarının özü, toplumun temel kuruluş ilkesi olan inanç ve ahlakı esas almalarından kaynağını almaktadır. Aynı biçimde devlet toplumunun tüm zorbalığına ve haksızlığına rağmen güç olması, toplumun soyutlanmış anlamı olan tanrısallığa benzer özelliklerle kendisini tanımlamasından ileri gelmektedir.

Toplum-birey ilişkisinde hemfikir olunan husus, toplumun bireyi baskı altına aldığıdır. Bireyin toplumla en ciddi çelişki ve çatışması toplumun devletçi aşamasında gerçekleştiği için, bugün toplum ya da toplumsallığın örgütlü kurumları adına, bireyi baskı altında tutan hususların hemen hemen tümü devletçi toplumun özellikleridir. Özellikle devletçi topluma katılmamış toplulukların kendilerini var etme imkanlarının düzeyine bakıldığında, bu topluluk insanları açısından sadece birey olmalarının önüne engeller dikilmekle sınırlı kalınmaması, bunun da ötesinde normal bir insan duruşu göstermelerinin imkanlarının dahi bırakılmaması, devletçi toplumun bireyselliği ne kadar çok engellediğini

anlaşılmaktadır. Devletçi toplumun baskısına karşı koyan insan bireyinin tarihte örnekleri çokça yaşanmış trajik sonları, bu toplumun irade göstermek isteyenlere ne kadar tahammül gösterebileceğine en iyi kanıttır. Derisini yüzmek, diri diri yakmak, idam etmek, zindana atmak ve sürgüne yollamak, devletçi toplumun irade gösteren bireylere karşı uyguladığı baskıcı yöntemler olmuştur. Toplumun üst kesimlerinin bu tip bireysel duruşları toplum için tehlikeli, sapkın, barbar, terörist insanlar olarak göstermeleri, yine alt toplumun iradesiz ve bilinçsiz kılınmış kesimlerini buna inandırmaya çalışmaları genel bir yaklaşım durumundadır. Baskı yöntemlerini haklı kılmayı da eksik etmeyen bu toplum tam bir özgür birey düşmanı olmaktadır.

Bütün baskı ve şiddet yöntemlerine rağmen, bireyin de gerçek gücü ve kendini yaratması böylesi mücadeleler içerisinde oluşur. Birey olma önünde en büyük tuzaklar, toplumda bu mücadeleler içerisinde oluşturulur. Egemen toplum kendi mekânizmalarıyla bireylere karşı baskı yöntemlerini devreye sokarken, kendisini kabullenecek insan tipinin oluşması için de gerekli kapıları hep açık tutar. Bu yöntemle sistemleşen ve insan tipini yaratmayı esas alan üst toplum, kendi yaratımı olan kişiliği de birey olma önünde bir engel olarak çıkarmaktan geri durmaz. Dolayısıyla bireysel bir duruş kazanmak için gerekli olan yoğunlaşmanın, bilinç edinmenin, yine kabul ve ret ölçülerine ulaşmanın ne kadar güç bir uğraş olduğu ortaya çıkmaktadır. *(devam edecek)*

A. ÖCALAN SOSYAL BİLİMLER AKADEMİSİ

İNSAN HAKLARI SORUNU KOMÜNALİTE İLE ÇÖZÜLECEKTİR

Bu yıl Uluslararası alanda İnsan Hakları Gününün 58. yıl dönümü değişik etkinliklerle karşılandı. Daha çokta İnsan Hakları ihlalleri üzerinde duruldu. Hangi ülkede ne kadar insan hakları ihlalleri yaşandı bunun bilançoları yayınlandı. Türkiye’de her zaman olduğu gibi ülkeler arası yapılan sıralamadaki yerini aldı.

1948 yılında Birleşmiş Milletler tarafından İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin kabul edildiği gün olması nedeniyle 10 Aralık, İnsan Hakları Günü olarak kabul edilmişti. O günkü koşullarda siyasal, sosyal ve ideolojik anlamda değişik boyutlarıyla ele alınan İnsan Hakları daha çokta sivil toplum hareketleri tarafında gündemleştirilerek sahiplenilmesi gereken bir olgu imişçesine görülerek değerlendirmelere tabii tutulmuştur.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin kabul edildiği koşullar ise İkinci Dünya Savaşından sonraki yıllardır.

İkinci Dünya Savaşında Militarizmin neden olduğu evrensel kıyım tam bir insan katliamına dönüşmüştür. Bu katliam sadece fiziki olarak insanın katli ile değil, insanlığın yarattığı değerlerinde yok olmasıyla karşı karşıya gelmesine neden olmuştur. Elli milyon insan yaşamını kaybetmiştir. Şehirler oturulamaz hale gelmiştir. Fabrikalar tahrip edilmiştir. O güne kadar insanlığa bir miras olarak bırakılan kültürel birikim neredeyse yok edilmiştir. Tarihin en son yaşadığı soykırımlardan olan Yahudi katliamı yaşanmıştır. İnsanlığın başına bela olan Faşizm toplumsal bellekte bir daha silinmeyecek kara izler bırakmıştır

Birleşmiş Milletler tarafından İnsan Hakları evrensel düzeyde kabul edilse de sonraki yıllarda insan hakları ihlallerinin önüne geçilememiştir. Yine soykırım tehdidi altında tutulan halklar olmuş, ağır faşizm koşulları altında insanlar yaşamak zorunda bırakılmışlardır.

İnsan Hakları daha çok İnsan Hakları ihlallerinin yaşandığı ülkelerde gündeme gelmiştir. Cuntaların bulunduğu ve Otokratik yönetimlerle idare edilen ülkeler ise İnsan Haklarının en fazla ihlal edildiği ülkeler arasında yerlerini almışlardır. Bu ülke rejimleri neden oldukları İnsan Hakları ihlalleri nedeniyle defalarca İnsan Hakları sözleşmesine göre İnsan Hakları Mahkemeleri tarafından yargılanarak suçlu bulunmuşlar ve cezalara çarptırılmışlardır.

Günümüzde değişen siyasal ve toplumsal koşullar insan haklarına daha farklı açılardan yaklaşarak zenginleşen yorumlarda bulunulmasına neden olmuştur. Toplum-Birey ilişkisinin yeniden sorgulanmaya tabi tutulması ve arayışların geliyiyor olması buna gerekçe sunmuştur.

O nedenle ki, yeni bir yıldönümünde İnsan Hakları zenginleşen içeriği ile ele alınarak tartışmaların da önünü açabilmelidir.

İnsanlaşma Haklarıyla Birlikte Başlamıştır.

Her ne kadar İnsan Hakları gün olarak ikinci dünya savaşından sonra evrensel düzeyde kabul edilip adına etkinlikler düzenlenmeye başlanmış olsa da, insanlık tarihi açısından gündeme o zaman girmemiştir. Komünalizmden uzaklaşıp sınıflı uygarlığa geçişle birlikte insanlar haklar sorununu yaşamaya başlamış ve haksızlıklarla karşı bir mücadelenin sahibi olmuşlardır. Daha sonraki yüz yıllarda ise insanlar mücadele ile ellerinden alınan hakları geri almaya ve bunu yasal güvencelere kavuşturmaya başlamışlardır 1215 yılında İngiltere’de Kral John’a karşı halkın isyanı sonucunda kabul edilen Magna Charte buna somut bir örnek teşkil ederken, 18.yy’da yayınlanan Amerika’da ki Bağımsızlık ve Fransa’daki İnsan Hakları bildirileri bunun belgelendirilerek kabul gören biçimleri olarak tarihteki yerlerini almışlardır. Ayrıca Anadolu’da görüldüğü gibi on beşinci yüz yılda “yarın yanağından gayri her yerde, her şeyde, hep beraber diyebilmek için” sözlerinde ifadeye kavuşan ortaklaşmayı esas alarak insanca yaşam mücadelesini veren Şeyh Bedrettin hareketi kendi felsefesini yaratabilmiştir.

Onun içindir ki İnsan Haklarını ikinci dünya savaşından sonra gündeme giren bir sorun olarak değil, dayandığı tarihsel zemin ve böylesi bir mücadelenin ortaya çıkmasını koşullayan nedenlerle birlikte ele almanın gereği vardır.

Bugün genel insanlık sorunları, klişe yaklaşımların ötesine geçilerek ele alınmakta ve değerlendirilmelere tabi tutulmaktadır. İnsanlığın gelişim tarihi de bunlar arasında yerini almaktadır. Artık sınıflı, hiyerarşik, egemenlikli düşünce kalıpları dışına çıkılarak insanlığın gelişim tarihi ele alınmaktadır. Komünal topluluk insanlığın dayanılması gereken ortak değerlerinin üzerinde yükseldiği bir zemin olduğu ve bunun karşısın da ise sınıflı uygarlıkla başlatılan insanlık tarihinin de aldatmacadan başka bir şey olmadığı gerçeği kabul edilmektedir. İnsan ve hakları da buna göre bir yaklaşıma tabi tutularak değerlendirilmektedir.

Komünal topluluk Neolitik uygarlık diye de adlandırılan insanlığın yaşadığı tarihsel bir dönemi anlatmaktadır. İnsanlığın yaşadığı bu dönem tarihsel temel özellikleri itibarıyla sınıflı uygarlıklardan farklılıklar taşımaktadır. Topluluk ve birey arasındaki ilişki doğal iş bölümü üzerine kurulmuştur. İlişkilerin özünü özgürlük oluştururken, sömürü bulunmamaktadır. Doğal iş bölümü; yaş, cinsiyet vb. esaslara dayandırılırken, yapılan işte yetenek ve yapabilirlik aranmakta; toplanan bitkiler, avlanan hayvanlar ihtiyaca göre tüketilmektedir. Topluluk kendi kendini yönetmektedir. Aşiret reisleri ve askeri şefler aşiret üyeleri tarafından seçilirken, yeteneklerini koruyabildikleri, yapabildikleri sürece topluluk tarafından verilen görevlerini yerine getirebilmekte ve görevlerini yapamayacak duruma geldikleri zaman da yine aynı topluluk üyeleri tarafından görevlerinden alınmaktadırlar.

Komünal toplulukta topluluk ve kişi arasındaki ilişki belirtilen bu esaslara göre belirlenmektedir. Bu yaşam ilişkisi dışına çıkıldığı zaman kişi topluluk dışına çıkmış olmaktadır. Burada yaşanan kişinin topluluğun ortak değerleriyle çelişerek kendini dışlamasıdır.

İnsan Hakları Sınıflı Uygarlıklar Tarafından Gasp edilmiştir

İnsanın insan olarak haklarının gasp edilmeye başlaması ise sınıflı uygarlıkla başlamıştır. Bu aynı zamanda insan ve hakları arasında yaşanan sorunlara temel teşkil eden bir sürecin yaşanmaya başlaması anlamına gelmiştir. Komünal yaşamın son bulmasıyla birlikte topluluk üyeleri arasındaki yeteneğe ve ihtiyaca göre ilkesi yerini özel mülkiyete ve üretilen ürünlere mülk sahiplerinin el koymasına bırakmıştır. Topluluk içinde hak sadece mülk sahipleri için geçerli hale gelmiştir. Mülkten yoksun olanlar haklarından mahrum bırakılmışlardır.

İnsanın insan tarafından egemenlik altına alınmaya başlaması aynı zamanda insanın haklarının yine insanlar tarafından gasp edilmesi anlamına gelmiştir. Tarih sahnesine çıkan bu ilişki insanlar tarafından hak arayışlarının yaşanmasına da neden olmuştur. O nedendir ki insanın haklarından mahrum bırakılması beraberinde gasp edilen hakları elde etme mücadelesini koşullamıştır.

Sınıflı uygarlıkla birlikte egemenlik ve baskı altında tutulan, sömürülen insanların arayışları komünalitede ki yaşam ilişkilerine ve tekrar geçmişe duyulan özlem biçiminde kendini dışa vurmuştur. Dinler de dile getirilen cennet arayışları bile duyulan bu özlemin somut bir ifadesi anlamına gelmektedir.

Sınıflı uygarlıkla beraber devam eden baskı sömürü ve egemenlik insan hakları sorununun sürekli canlı kılmasına neden olmuştur. Hak gaspları sürekli buna karşı mücadele ile birlikte yürümüştür. Sınıflı uygarlıklar içinde yer alan köleciler, feodal uygarlıklar bunun yaşanan sayısız örnekleriyle doludur. Tarihte yaşanan ister köle, isterse de köylü isyanlarında olsun bu isyanlara neden olan insanların gasp edilen haklarına kavuşma istemleri olmuştur.

Köleciler uygarlık döneminde Spartaküs isyanında özlemler, köle olmadan önce özgür bulunduğu topluluk ve ülkeye dönüş biçiminde somutlaşmıştır. Tarihin ilk yazılı anayasası olarak kabul edilen Magna Carta'da bile krallar, feodal beyler vb. tarafından hakları gasp edilen kişilerin haklarını yeniden elde edilmesine çok belirgin bir şekilde yer verilmiştir.

İnsan hakları çok daha belirgin bile şekilde sınıflı kapitalist uygarlıkla birlikte anılmaya başlanmıştır. Kapitalist uygarlığın toplum-birey arasındaki ilişkiyi yeniden düzenlemesi burada önemli bir rol oynamıştır. Feodalizmde kişi yoktur. Kişi maddi ve manevi anlamda feodal beyin tasarrufu altında bulunmaktadır. Bu süreçte kullanılan haklardan bahsedilecekse sadece feodal beyler için geçerli olmaktadır. Kapitalist uygarlık tarihteki yerini alırken, beraberinde feodal beyler toprak kölesi arasında kurulmuş olan ilişkiye de yeni bir biçim kazandırmıştır. Feodal beyden ve topraktan kopan toprak kölesi yaşamını sürdüreceği yeni alanlarda büyük insan kütleleri haline gelerek yaşamını yeniden belirlemekle karşı karşıya gelmiştir. Buda yaşam ilişkilerinin yeniden düzenlenmesini beraberinde getirmiştir.

Kapitalist uygarlık biçiminde toplum ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi, toplum-birey ilişkisinin yeniden ele alınmasına neden olmuştur. İşgücüne duyulan ihtiyaç toprak kölesini işgücünü kendisi tarafından satan durumuna getirirken, iş gücünü satın alanları da bu alış veriş

sağlayacak bir toplumsal şekillenişe yöneltmiştir. İş gücünü kişi olarak satanlar üretimi toplu olarak gerçekleştirmeye başlamışlardır. Bu bir araya geliş, sorunları ortak olan kesimlerin birlikte hareket etmesine de koşul yaratmıştır. Oluşan böylesi koşullarda insan hakları da yeni biçimlerde dile getirilmeye başlamıştır. Seçme-seçilme, örgütlenme, kendini ifade etme hakları tüm insanları ilgilendiren sorunlar haline gelirken, insan hakları mücadelesine yol açmıştır. Bununla da kalmamış, insan hakları insan yaşamında daha geniş bir alan içerecek şekilde yer almaya başlamıştır. Özgürlük, eşitlik ve kardeşlik ilkelerinin yerini bulduğu 1776 Amerika'da Yurttaşlık, 1789 Fransa'da İnsan Hakları Adıyla kabul edilen bildirgeler bu alanda atılan adımlar olmuş, II. Dünya Savaşından sonra da daha da genişleyerek önemini korumuştur. Birleşmiş Milletler tarafından 10 Aralık 1948 tarihinde kabul edilen ve otuz maddeden oluşan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve yine 4 Kasım 1950 yılında kabul edilen ve on beş maddeden oluşan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi atılan bu adımların arasında yerlerini almışlardır

İnsan Hakları Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile kabul edilen maddeler ise şöyledir;

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi

Madde 1: Bütün insanlar özgür; onur ve hakları yönünden eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşçe davranmalıdırlar.

Madde 2: Herkes, ırk, renk, cins, dil, din, siyasi ya da herhangi bir başka inanç, ulusal ya da toplumsal köken, varlıklılık, doğuş ya da herhangi bir başka ayırım gözetilmeksizin bu Bildirge'de açıklanan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.

Bundan başka, ister bağımsız ülke uyruğu olsun, isterse bağımlı, özerk olmayan ya da başka bir egemenlik kısıtlamasına bağlı ülke uyruğu olsun, bir kişi hakkında, uyruğu bulunduğu devlet ya da ülkenin siyasi, adli ya da uluslararası durumu bakımından hiçbir ayırım gözetilmeyecektir.

Madde 3: Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.

Madde 4: Hiç kimse köle ya da kul olarak kullanılamaz; kölelik ve köle alım satımı her türlü biçimiyle yasaktır.

Madde 5: Hiç kimse işkenceye ya da acımasız, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza ya da muameleye uğratılamaz.

Madde 6: Herkes, nerede olursa olsun, kişiliğinin tanınması hakkına sahiptir.

Madde 7: Yasa önünde herkes eşittir ve herkes ayırım gözetilmeksizin yasanın koruyuculuğundan eşit olarak yararlanma hakkını taşır. Herkesin, bu Bildirge'ye aykırı her türlü ayırma ve bu tür ayırım gözetici işlemler için yapılacak her türlü kısırtmaya karşı eşit korunma hakkı vardır.

Madde 8: Her kişinin, kendisine Anayasa ya da yasa ile tanınan temel haklara aykırı işlemlere karşı ilgili ulusal mahkemelerin etkin koruyucu önlemlerinden yararlanma hakkı vardır.

Madde 9: Hiç kimse, keyfi olarak tutuklanamaz, alıkonulamaz, sürülemez.

Madde 10: Herkes, haklarının ve ödevlerinin ya da kendisine yöneltilen ve ceza niteliği taşıyan herhangi bir suçlamanın saptanmasında, davanın bağımsız ve tarafsız bir mahkemece, tam bir eşitlikle, adil ve açık olarak görülmesi hakkına sahiptir.

Madde 11: (1) Bir suç işlemekten sanık herkes, savunması için kendisine gerekli bütün güvencenin sağlanmış bulunduğu açık bir yargılama ile yasaca suçlu olduğu saptanmadıkça, suçsuz sayılır. (2) Hiç kimse, gerçekleştiği sırada ulusal ya da uluslararası hukuka göre suç oluşturmayan eylem ya da ihmalden dolayı mahkum edilemez. Yine hiç kimseye, suçun işlendiği sırada uygulanan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

Madde 12: Hiç kimse, özel yaşamı, ailesi, konutu ya da yazışması konularında keyfi müdahaleye, onuruna ve adına karşı saldırıya uğrayamaz. Herkesin, bu müdahale ve saldırılara karşı yasa ile korunmaya hakkı vardır.

Madde 13: (1) Herkes, herhangi bir devletin sınırları içinde özgürce dolaşma ve oturma hakkına sahiptir. (2) Herkes, kendi ülkesi dahil herhangi bir ülkeden ayrılma ya da kendi ülkesine yeniden dönme hakkına sahiptir.

Madde 14: (1) Herkesin, zulüm karşısında, başka ülkelere sığınma hakkı vardır. (2) Bu hak, adi bir suçla ya da Birleşmiş Milletler ilke ve amaçlarına aykırı eylemlerle ilgili kovuşturmalarda halinde, ileri sürülemez.

Madde 15: (1) Herkesin bir yurttaşlığa hakkı vardır. (2) Hiç kimse, yurttaşlığından ya da yurttaşlığını değiştirme hakkından keyfi bir biçimde yoksun bırakılamaz.

Madde 16: (1) Evlenme çağına gelen her erkek ve kadın, ırk, uyruk ya da din bakımından hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın evlenme ve aile kurma hakkına sahiptir. Söz konusu kişiler, evlenme konusunda, evlilik süresince ve evliliğin sona ermesinde eşit haklara

sahiptirler.(2) Evlenme ancak, evleneceklerin özgür ve tam rızası ile gerçekleştirilebilir. (3) Aile toplumun doğal ve temel ögesidir ve toplum ve devletçe korunur.

Madde 17: (1) Herkesin, tek başına ya da başkalarıyla birlikte mal ve mülk edinme hakkı vardır. (2) Hiç kimse keyfi olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılamaz.

Madde 18: Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır; bu hak din ya da inanç değiştirme; dinini ya da inancını tek başına ya da topluca, açık ya da özel olarak öğretim, uygulama, tapınma ve anma bağlamında açığa vurma özgürlüğünü içerir.

Madde 19: Herkesin düşünce ve anlatım özgürlüğüne hakkı vardır; bu özgürlük düşüncelerinden dolayı rahatsız edilmemek, ülke sınırları söz konusu olmaksızın bilgi ve düşünceleri her araçta arama, elde etme ve yayma hakkını içerir.

Madde 20: (1) Herkesin barışçıl biçimde toplanma ve dernek kurma özgürlüğü vardır. (2) Hiç kimse bir derneğe girmeğe zorlanamaz.

Madde 21: (1) Herkesin, doğrudan ya da özgürce seçilmiş kişiler aracılığıyla ülkesinin kamu yönetimine katılma hakkı vardır. (2) Herkes ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkına sahiptir. (3) Halkın iradesi, hükümet erkinin temelidir; bu irade, gizli ya da buna denk bir yöntemle yapılacak ve genel ve eşit oy verme yoluyla gerçekleştirilecek olan dönemseller ve dürüst seçimle belirir.

Madde 22: Her kişinin, toplumun bir üyesi olarak, sosyal güvenliğe; onuru için ve kişiliğinin özgürce gelişmesi için zorunlu olan ekonomik, toplumsal ve kültürel hakların, ulusal çaba ve uluslararası işbirliği yoluyla ve her devletin örgütleriyle ve kaynaklarıyla orantılı olarak gerçekleştirilmesine hakkı vardır.

Madde 23: (1) Herkesin çalışmaya, işini özgürce seçmeye, adil ve elverişli çalışma koşullarına ve işsizlikten korunmaya hakkı vardır. (2) Herkesin hiçbir ayırım gözetilmeksizin, eşit çalışma karşılığı eşit ücrete hakkı vardır.

(3) Çalışan herkesin, kendisine ve ailesine insanlık onuruna uygun bir yasayla sağlayan, gerekirse her türlü sosyal güvenlik araçlarıyla da desteklenen bir ücrete hakkı vardır.

(4) Herkesin, çıkarlarının korunması için başkaları ile birlikte sendika kurmaya ve kurulu bir sendikaya katılmaya hakkı vardır.

Madde 24: Herkesin, çalışma saatlerinin makul ölçüde sınırlandırılması ve belirli aralıklarla ücretli izin dahil olmak üzere, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme hakkı vardır.

Madde 25: (1) Herkesin gerek kendisi, gerek ailesi için yiyecek, giyecek, konut, sağliksal bakım, gerekli toplumsal hizmetler de içinde olmak üzere sağliğına ve esenliğine uygun bir yaşam düzeyine; işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılıkta ya da geçim olanaklarından kendi iradesi dışında yoksul kaldığı başka durumlarda, güvenliğe hakkı vardır. (2) Analık ve çocukluk özel bakım ve yardım hakkı doğurur. Bütün çocuklar, ister evlilik içinde, ister evlilik dışında doğsunlar, eşit sosyal güvenlikten yararlanırlar.

Madde 26: (1) Herkesin eğitim hakkı vardır. Eğitim hiç olmazsa ilk ve temel eğitim evrelerinde parasız olmalıdır. İlk eğitim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitimden herkes yararlanabilmeli ve yüksek öğretim, başarıya göre, herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır. (2) Eğitim, insan kişiliğinin tam gelişmesini, insan haklarıyla temel özgürlüklere saygının güçlenmesini amaç olarak almalıdır. Eğitim bütün uluslar, ırklar ve dini topluluklar arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu güçlendirmeli ve Birleşmiş Milletler'in barışın sürdürülmesi yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir.

(3) Ana baba, çocuklarına verilecek eğitim türü için öncelikli seçme hakkına sahiptir.

Madde 27: (1) Herkes, toplumun kültürel etkinliklerine özgürce katılma, güzel sanatları tatma, bilim alanındaki ilerlemelerden ve bunların nimetlerinden yararlanma hakkına sahiptir.

(2) Herkesin, sahibi bulunduğu her türlü bilim, yazın ya da sanat yapıtlarından kaynaklanan ahlaki ve maddi çıkarlarının korunmasına hakkı vardır.

Madde 28: Herkesin, bu Bildirge'de yer alan hak ve özgürlüklerin tam olarak uygulanmasını sağlayacak bir toplumsal ve uluslararası düzene hakkı vardır.

Madde 29: (1) Herkesin, kişiliğinin özgürce ve tam gelişmesine olanak sağlayan topluluğa karşı ödevleri vardır.

(2) Herkes, haklarını kullanmak ya da özgürlüklerinden yararlanmak konusunda, salt başkalarının hak ve özgürlüklerinin tanınmasını ve bunlara saygı gösterilmesini sağlamak amacıyla ve demokratik bir toplumda törenin, düzenin ve genel esenliğin haklı gereklilerini karşılamak için yasa ile saptanmış olan sınırlamalara bağlıdır.

(3) Bu hak ve özgürlükler, hiçbir biçimde, Birleşmiş Milletler'in amaç ve ilkelerine aykırı olarak kullanılamaz.

Madde 30: Bu Bildirge'nin hiçbir unsuru, içinde açıklanan hak ve özgürlüklerin bir devlet, topluluk ya da bireyce ortadan kaldırılmasını amaçlayan bir etkinlik ya da girişime hak verir biçimde yorumlanamaz.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

1. Avrupa Konseyi'ne üye ülkeler, yurttaşlarına, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde yazılı hakları tanır.
2. Herkesin yaşama hakkı yasa ile güvence altındadır.
3. İnsana işkence edilemez. İnsan onurunu kırıcı davranışlarda bulunmak yasaktır.
4. Hiç kimse köle ve kul gibi çalıştırılmaz.
5. Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir.
6. Yargılama açıktır. Kişi savunma hakkına sahiptir.
7. Hiç kimse yasadaki yazılı olmayan bir suçtan dolayı cezalandırılmaz.
8. Herkes aile yaşamına, konut dokunulmazlığına ve haberleşmeye saygılıdır.
9. Her kişi düşünce ve inanç özgürlüğüne sahiptir.
10. Kişilerin düşündüğünü anlatma ve açıklama hakları vardır.
11. Herkes güvenliği bozmayan toplantılara katılır. Sendika ve dernek kurabilir.
12. Evlenme çağına gelen erkek ve kadın aile kurma hakkına sahiptir.
13. Bu sözleşmede belirlenen hakların kullanımı engellenemez.
14. Sözleşmede sayılan haklar; cins, soy, renk, din, dil, inanç ayrımı yapılmaksızın tanınmıştır.
15. Savaş zamanında ve ulusun varlığı tehlikeye düştüğünde bu haklar kısıtlanabilir.

İnsan Hakları Sorunu Komünalite İle Çözülecektir

II. Dünya Savaşından sonra her ne kadar siyasal yaklaşımlar ve gelişmeler sürece damgasını vurmuşsa da insan hakları temel yön olarak öne çıkmaya başlamıştır. Buna göre BM tarafından uluslararası alanda bağlayıcı hükümlere ulaşılmıştır. Üç kuşak biçiminde dile gelen haklar bunlar arasında yerini almıştır. Düşünce, inanç ve ifade özgürlüğü, örgütlenme, toplantı ve gösteri hakkı, ana dilde eğitim gibi bireysel haklara **birinci kuşak haklar**, ekonomik ve sosyal içerikli olanlara **ikinci kuşak haklar** ve halkların kültürel varlıklarını özgürce geliştirme ve yaşamaları biçimindekilere **üçüncü ve en son tanınan haklar** denilmektedir. Evrensel çapta tanınması gereken bu haklara hiçbir gerekçeyle karşı çıkılmaz. Tüm bu hakların başında yaşama hakkı gelmekte ve kişi hakları önemli bir yer tutmaktadır.

Kişi hakları, insan hakları biçiminde somutlaşırken doğuştan gelen haklar yaş ve cins durumuna göre belirlenmiştir ve giderek de kapsamı genişlemiştir. Bunlar da çocuk hakları, kadın hakları biçiminde ele alınmakta, yine yaş ve nesillere göre toplum içinde konumlandırılmaları içermektedir.

Bu şekilde toplumu şekillendirirken öne çıkan sorunların topluma mal edilmesine neden olan kapitalist uygarlık, sorunların nasıl çözüme kavuşturulacağı konusunu da gündeme getirmiştir. Bunların başında da İnsan hakları sorununun çözümü gelmektedir.

Her gün insanların öldüğü, savaşların yaşandığı, işkencelerin sıradan olaylar haline geldiği; halkların, dillerin, kültürlerin, inanışların, cinslerin, çocukların, gençlerin, yaşlıların vb. kendilerini yaşayarak ifade edemedikleri bir dünya gerçeğinde İnsan Haklarının Birleşmiş Milletler tarafından özel bir gün olarak kabul edilisinin 58.yılında İnsan Hakları genişleyen içeriği ile birlikte yeniden tartışılmaktadır. Ama gelinen aşamada insan hakları tartışmalarında ötesine geçmiş ve çözümünü dayatan ve giderek kapsamı genişleyen bir sorun haline gelmiştir. Üzerinde yaşanan doğayı da içermektedir. Çünkü üzerinde yaşanan bir dünya ve doğa olmadığında insan hakları diye bir şeye de ihtiyaç kalmayacaktır.

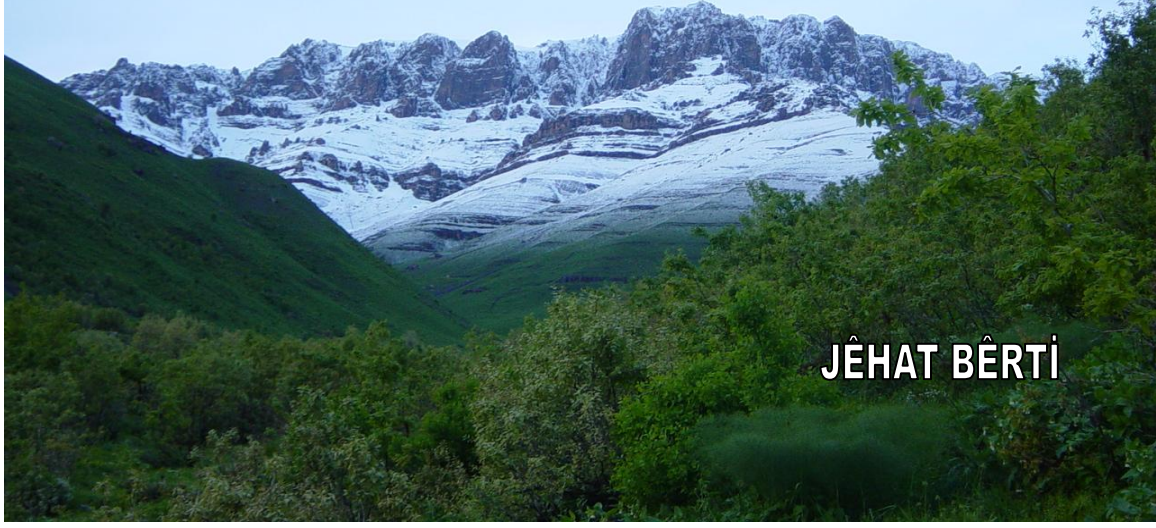
O nedenledir ki günümüzde insan hakları sorunu bir tartışma konusu olmaktan çıkarak birey-toplum ilişkisinin yeniden belirlendiği toplumun yeniden kurulması sorununun bir parçası haline almıştır. KKK Önderliği insan hakları sorununa kalıcı çözümün getirileceği birey-toplum ilişkisinin yeniden belirleneceği toplumsal yeniden düzenlenişi formüle ederek açılmamalarda bulunmakta ve şöyle demektedir.

“İnsan hakları kavramı dar hukuk çerçevesini aşarak siyasallaşma ve felsefenin ele alması gereken temel ahlaki ve politik olgu ve kurumlaşma olarak yeniden değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır... toplusallıkla bireysellik arasındaki çelişkinin üst düzeyde yeniden ve yeniden çözümlenmesine ve kurumlaşmasına ulaşmadıkça, derinleşen uygarlık bunalımı aşılamaz. Neolitik çağın bunalımı nasıl Sümer sınıflı toplum senteziyle, yani devlet ve uygarlık çağına geçişle aşıldıysa, sınıflı toplum ve devletin tüm alt ve üst yapı kurumlarının sistematik ifadesi olarak uygarlık çağının yaşadığı büyük sorun ve bunalımları da ancak birey-toplum dengesini, özgürlük ve eşitliğini tüm insanlık açısından kabul edilebilir düzeyde senteze kavuşturan yeni insanlık adımıyla aşılabılır.”

Buda sorun olarak insanlığın gündemine giren insan hakların kendini var eden koşullarla birlikte ortadan kalkması demektir.

İnsan Hakları sorunu bilinmeyen bir tarihle birlikte başlamamıştır. Sınıflı uygarlıkla birlikte tarih sahnesindeki yerini almıştır. O nedenledir ki sonsuza kadar sürmeyecektir. İnsanların özgür ve eşit temellerde kuracakları yeni yaşam, insan hakları diye bir sorunun yaşanmamasını da beraberinde getirecektir. Komünal yaşamın hakim olduğu Neolitik uygarlık diye adlandırılan tarihin bir döneminde böylesi bir yaşamın dünya üzerinde var olduğu gerçeği bunu doğrulamaktadır. Ama bu kendiliğinden de gerçekleşmeyecektir. Uğruna mücadelelerin verilmesini gerektirmektedir ve böylesi bir sürece de girilmiştir.

Dağlar 2005'e 'merhaba' dedi...

Her taraf bembeyaz.

Ama bu sefer ki beyazlık, Sydney'deki o yapay yeni yıl kar beyazlığı değil. Gerçek kar beyazlığı.

Gerçeklik, burada... Kürdistan dağlarında çok farklı. Her şey olabildiğince kendi doğallığı içinde gerçeklik. En önemlisi de, zamanın kendisi canlı bir gerçeklik. Mevsimler birbirinden çok ayrı. Yazı yaz, kışı kış, baharı cıvıl cıvıl, gerçekten bahar. Avustralya'nın o hiç değişmeyen tek düze iklimiyle karşılaştırıldığında, insan, zamanın farkına yeniden varıyor.

Şu anda taştan yapılmış kalorifersiz ama sobalı gerilla mangasının içinde gerçekten üşüyorum. Bu üşüme aslında benim kendimi de fark etmeme neden oluyor. Avustralya'da kala kala üşümeyi unutmuştum nerdeyse. Zaman mekan içinde ancak anlamlıdır.

Bir yerde zamanı belirleyen aslında mekan olduğu da söylenebilir. Hiç değişmeyen tek düze bir mekanda kendini tekrar eden bir gerçeklik içinde zaman var mıdır gerçekten?

Şimdi daha iyi görüyorum ki, Kürdistan'dan koptuğum süreç içinde özellikle Avustralya'da zaman donmuştu ya da takvim yapraklarında, saatin birbirini kovalayan akrep ve yelkovanında vardı.

İnsan yaşamı için zamanın anlamı, toplum hayatı ve doğal akış dışında bir anlama sahiptir.

Toplum hayatı için asırlar cüzi zamanlardır.

Doğa zamanı için milyon yıllar ayrıntıdır.

Oysa insan için, kendi yaşamının sınırları içinde gün, ay, yıl önemli zaman birimleridir.

Bir yıla neler sığdırabildiğini insan düşündükçe kendi kendine şaşırıp kalıyor. Zaten bir yılın yıl olması da ona çok şey sığdırılması anlamında geniş bir zaman dilimidir.

Yoksa ha bire birbirini tekrarlayan, içine yeni bir şey sığdırılamayan yıllar gerçekten zaman mıdır?

Burada bu ve buna benzer bir çok soruyu kendime sordum, yeni bir yıla girerken.

O monoton, kendini tekrarlayan ve bir yerden sonra büyük bir sıkıntıyla yük haline gelen zaman kavramı yerine; her anı dolu dolu ve insanın bir anını bile kaçırmamak için, nefes nefese yaşayarak kendi varlığının farkına ulaştığı bir zaman boyutunda yaşıyoruz.

Öncelikle mekan olarak dağ korkunç bir zenginliğe sahip.

Karşımızda Zagroslar'ın silsileleri...

Akşam sonbaharın sararmışlığında bıraktığımız tepeler, dağlar bu sabah gelinliğini giymiş bir gelin gibi karşımıza dikiliyor. Doğa güneşin kızılığında kızıla boyanıyor. Güneş yükseliyor, gelin yavaş yavaş gelinliğinden soyunup toprak rengine dönüşüyor. Artık zaman bir renk cümbüşüdür, bir sürprizler ve şaşırtmacalar oyunudur. Her şey her an değişiyor. Her şey, her an başka bir şeye dönüşüyor. Sonradan yine kendine dönme kaydıyla.

Zaman Zagrosların eteklerinde zamanın dışında yaşıyor.

Önümdeki bilgisayara bakıyorum. Etrafımdaki dağlara, taşlara, kerpiçten yapılmış barakalara, karşıdaki mağaraya bakıyorum.

“Hangi zamandayım?” diyorum...

“Hangi çağda?”

Burada zaman çağın dışında, çağ ise zamanın dışında.

Mağarada bilgisayarla yazı yazmak.

Son model CD çalıcılardan Kawis Ağayı, Garabete Xaço`yu, Meryem Xan`ı dinlemek... Cemil Horo`dan Delalé Edulê`yi dinlemek.

Biz uzay çağını mı yaşıyoruz, yoksa Derwêşê Evdi ile beraber dağlara çıkmış serüvencilerle mi yaşıyoruz? Zaman çok iç içe. Geçmiş ve gelecek, dün ve bugün. Ve en önemlisi de, yarın...

Yarın; yarında değil, yanı başımızda...

Dedim ya, kıştayız.

Her taraf bembeyaz. Kar.

Bana yeni yıl kartı veriyorlar... Çiçekli!

Çiçek resimli değil, gerçekten çiçekli. Şimdi her taraf bahar. Karta bakıyorum. Etrafıma bakıyorum. Kışın ortasında bahar ya da baharın ortasında kış.

Sen kendini nerede görürsen, ordasın. Baharda toplanıp defter aralarında kurutularak bir karton parçasına yapıştırılmış çiçekler, altına yazılan iki sevgi sözüyle ve onu veren yoldaşın gözlerindeki parıltıyla yeniden canlanıyor, mis gibi çiçek kokusu geliyor. Tenin üşüyor ama yüreğin dışarıdaki bembeyaz karı eritecek kadar sım-sıcak.

Yaz ortasında tepeye giden bir grup, çantasına koyup getirdiği karla buz gibi bir ayran yapıp önümüze koyabiliyor ya da kardan dondurmaya size ikram edebiliyor. Kış ortasında size çiçek veriyor.

Hangi zamanda yaşıyorlar? Onlara soruyorum; “hiç bir zaman da yada zamanın dışında” diyorlar. Bana sorarsanız, bütün zamanlarda. Sadece gördüğüm manzaralarda, elle tuttuğum maddi gerçekliklerde değil; zamanın esas aşıldığı yer uzun kış gecelerinin gerilla sohbetleridir.

Yıllar gün gibi anlatılıyor. “Şu yıl, şu oldu” deyip başka bir yıla geçiliyor, hiç tereddütsüz.

“On yıl önce falan yerde, karda ayağım yanmıştı. Parmaklarımı kesmişlerdi.” derken, sanki dünden bahseder gibiler. Bir diğeri, “size bir anımı anlatayım” diyerek başlıyor söze. Bir çatışmanın çok sıcak bir anını ve o an-da yaşadıklarını anlatmaya başlıyor. O kadar uzun geliyor ki sanki yıllar geçiyor ama o an bitmiyor.

Gerillada zaman takvim yaprağı değil, yaşamın her hangi bir anı, bir dönemidir. O ana ya da o döneme ne kadar çok şey sığdırılmışsa, orada zaman o kadar uzun, o kadar geniş. Yeni yıldan bahsediyoruz. Bazı gerillalar gülüyorlar,

“İyi, iyi... Bir an önce gelsin de, eskitelim onu.” diyor biri.

Hemen kapı önündeki eskimiş Mekap ayakkabısını göstererek, “Bak, o da bir zamanlar yeniydi. Bir giydim, feleği şaştı. Yenilik dediğin ne ki, kullanılmamışlıktır. Kullanırsan hiç bir şey yeni değildir. Kullanmasan, her şey hep yeni kalır.

Oysa zaman yaşamak içindir. Yaşamak demek, zamanı kullanmaktır. Biz sürekli zamanı kullandığımız için, bizde yeni yıl ya da yeni zaman yoktur. Zamana yeni diyenler, zamanı böyle kategorize edenler; zamanı kullanmasını bilmeyenlerdir ya da zamanı bile parçalara ayırıp satmak isteyen kapitalistlerdir. Yeni yıl niye yeni yıldır? Yeni şeyler almak içindir. Yeni şey alamayanlar için yeni yıl, yeni değildir. Yeni yıl diye diye, aslında bir tüketim çılgınlığıdır insana yutturulan. İnsan bazen televizyonlardaki yeni yıl hazırlıklarına bakıyor da, korkuyor, bu kapitalizm neme nem bir şeydir ki zamanı bile satabiliyor. Oysa bizim için yenilik zamanda değil, tanıştığımız yeni bir yoldaş, yeni filizlenen bir çiçektir.”

“Bir de,” diyor, “Nasıl baktığın önemli. Mesela kar. Bir kaç gün önce üç yoldaşımızı aldı bizden. Yine 3 yoldaşımız 15 gün boyunca bir kayanın dibinde aç ve

susuz karın altında, dondurucu soğukta, büyük bir direniş sergilediler. Yağan kar üstümüzü kefen gibi örtüyor. Kar bazen ölümdür. Ama ben şimdi bakıyorum; hiç de kefen değil. Bir gelinlik o. Güneş açıp eridiğinde, altında yatan doğa doğurgan bir gelin gibi yaşam fışkıracak; çiçekler açacak, otlar büyüyecek, kuşlar cıvılayacak her tarafta.

Ve karın altından çıkacak bütün bunlar. Onun için diyorum ki neyi nasıl gördüğün, nasıl yaşadığın ve nasıl baktığınla belli olur. Zamanda böyledir. Şimdi kışı yaşıyoruz. Ama kışın içindeki baharı derinden hissediyor ve çiçeklerden bahsediyoruz.

O zaman bahardayız...” diyor. Gülümsüyor,

“Hadi bunları bırakalım da. Arkadaşların hazırladığı yeni yıl sürprizini yiyelim” diyor.

Bir arkadaş çıkıyor, birazdan elinde bir tepsi, gerilla pastasıyla geri dönüyor. Şaka maka değil, Sydney pastanelerinde bu kadar güzel pastaları yememiştim.

Sahi, zamanı aşmayı anladık da, hangi mekandayız?

Saat gece 12`ye doğru geliyor.

Biri gülererek, “Yukarı kamptan e-mail(!) gelecek. Gelin bakın” diyor.

Herkes gülererek dışarı çıkıyor. Kısa bir süre sonra karanlık gökyüzü, doçka, kleş, BKC`lerin namlularından çıkan izli mermilerle aydınlanıyor.

“Üüüf... Ne kadar uzun yazmışlar mesaj! Yaw örgütümüzün cephanesini bitirdiniz. Wallahi hepsi özeleştirir raporunu yazmak zorunda kalacak. Bizim İnternet pahalı kardeşim.” diyor.

Yine gökyüzüne bakıyor, mermiler hala uçmaya devam ediyor.

“Yaw heval... Bunlar kompüter tuşları değil, mesajınızı aldık, yeter.” diyor.

Tam o esnada yanımızda duran biri, “Heval cevap verelim mi? Chatleşmiş oluruz.” diyor.

Ve hepimiz kleşlerimize sarılıyoruz. Kleş sesleri içinden yeni yıldızlar katılıyor yıldızlara.

Biraz önce konuştuğumuz arkadaş, “Yaw heval, yeni yıl gelsin de eskitem dedim ama siz garibanı ‘merhaba’ diyemeden fit ettiniz.” diyor.

Herkes gülüyor ve içeri geçiyoruz. Yeni yıl kutlamaları hazırlanan skeçler, müzik dinletileri ve şiirlerle devam ediyor... Özellikle skeçler çok güzel. Her şeyle alay edebiliyorlar. Ama büyük bir ciddiyetle. Çünkü biliyorlar ki onlar savaşçı ve bir savaşçı için gülmek bile ciddi bir iştir...

Geçen yılı hatırlıyorum. Sydney`de, dünyaca ünlü tarihi demir köprü olan Harbour Bridge köprüsünün yanı başında yüz binlerce kişinin arasında, havai fişeklerden oluşmuş bir renk cümbüşü ve yeri göğü inleyen müzik sesleri arasında girmiştim, 2004`e.

Bunu haber yapmıştım.

“Sydney 2004`e merhaba dedi” başlığını atmıştım.

Doğrusunu isterseniz, oradaki kalabalık ve renk cümbüşü dışında çok da fazla anlatacak bir şey yoktu orada. Takvimin bir yılı bitip, yeni bir yılı başlıyordu.

Şimdi dağlardayım. Sadece bir kaç saatlik yeni yıl sohbetlerinden o kadar çok şey aldım ki, neyi nasıl yazacağımı ben de bilemiyorum.

2005`e Zagros eteklerinden “merhaba” diyoruz.

Zagroslar deyip geçmemek lazım. Zaten Büyük İskender de geçememişti buradan.

Bu kadar zorluk karşısında büyük bir umut ve coşku ile karşılanıyor 2005 yılı.

2004`un kısa bir muhasebesi yapılıyor sohbetler içinde. İnsanlığın yaşadığı acılar, yıkımlar, felaketler, büyük haksızlıklar ve zulümler getiriliyor dile. Onun için de 2005 yılı gerilla için her şeyden önce yeni bir mücadele yılı olarak tanımlanıyor. Zaten

onlar mevcut zamanların ancak mücadeleyle anlam kazanabileceğine inanıyorlar. Mevcut haliyle bütün zamanlar, zaman dışı kabul ediliyor.

Oysa gerillada zaman, zaman aşırı olarak yaşanıyor.

O yüzden de, 2004 geçmiş bir yıl değil, aşılmış bir yıl olarak algılanıyor.

2005 ise karşılaşılabilecek zorlukların karşısındaki mücadeleyle aşılması gereken bir yıl olarak algılanıyor.

Umut ve beklentilerini soruyorum, “Biz umut etmiyoruz. Umut biziz.” diyorlar.

"Halkın ölümü her zamanki gibi oldu
Sanki hiç kimse ölmüyordu
Sanki bunlar toprak üstüne düşen taşlardı
Su üstüne düşen su.
Kuzeyden güneye ölüleri toz ettiler
Yaktılar onları karanlıklar içinde gömdüler
Gecede sessizlik içinde yok ettiler
Bir maden ocağında istif ettiler hepsini
Kemiklerini denize attılar.
Bugün nerede olduğunu kimse bilmiyor
Mezarları yok hepsi de dağılmışlardır
Vatanın kökleri arasında
Parmakları şehit parmağı gibiler
Yürekleri kurşuna dizildiler
Pampa yiğitleri
Sessizliğin başbuğları
Şili'lerin gülüşleri hepsi de
Katiller vücutlarını nereye gömdüler
Bilen yok
Ama topraktan çıkacaklar halkın kıyam gününde
Düşen kanı geri alacaklar" (P.Neruda)